

Dekrety prezidenta republiky vyhlášené ve Sbírce zákonů		
dekret	číslo	platnost
Ústavní dekret prezidenta republiky o nové organizaci vlády a ministerstev v době přechodné	1/1945 Sb.	zrušen^[1]
Dekret prezidenta republiky, kterým se mění a doplňují některá ustanovení vojenského trestního zákona a branného zákona	3/1945 Sb.	zrušen^[2]
Dekret prezidenta republiky o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů	5/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o věnování nemovitostí Svazu sovětských socialistických republik jako projev díků	8/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa	12/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech	16/1945 Sb.	pozbyl účinnosti 31. prosince 1948^[3]
Dekret prezidenta republiky o Národním soudu	17/1945 Sb.	pozbyl účinnosti 4. května 1947^[4]
Dekret prezidenta republiky o Sbírce zákonů a nařízení republiky Československé	19/1945 Sb.	zrušen^[5]
Ústavní dekret prezidenta republiky o prozatímním výkonu moci zákonodárné	20/1945 Sb.	pozbyl účinnosti ustavením Prozatímního Národního shromáždění
Ústavní dekret prezidenta republiky o výkonu moci zákonodárné v přechodném období	21/1945 Sb.	pozbyl účinnosti ustavením Prozatímního Národního shromáždění
Ústavní dekret prezidenta republiky o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území republiky Československé	22/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o sjednocení celního práva na území republiky Československé	25/1945 Sb.	zrušen^[6]
Dekret prezidenta republiky o zrušení zákona ze dne 4. července 1934, č. 165 Sb., o překládání soudců do výslužby podle věku	26/1945 Sb.	zrušen^[7]
Dekret prezidenta republiky o jednotném řízení vnitřního osídlení	27/1945 Sb.	zrušen^[8]
Dekret prezidenta republiky o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými,	28/1945 Sb.	platný

Dekrety prezidenta republiky vyhlášené ve Sbírce zákonů		
dekret	číslo	platnost
slovenskými a jinými slovanskými zemědělci		
Ústavní dekret prezidenta republiky o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské	33/1945 Sb.	zrušen ^[9]
Dekret prezidenta republiky o přechodném omezení výplat vkladů u peněžních ústavů (peněžních podniků) v pohraničním území	35/1945 Sb.	zrušen ^[10]
Dekret prezidenta republiky o plnění závazků znějících na říšské marky	36/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o přísném trestání drancování	38/1945 Sb.	zrušen ^[11]
Dekret prezidenta republiky o dočasné příslušnosti ve věcech náležejících soudům porotním a kmetským	39/1945 Sb.	pozbyl účinnosti 31. prosince 1945
Ústavní dekret prezidenta republiky o Prozatímním Národním shromáždění	47/1945 Sb.	zrušen ^[12]
Dekret prezidenta republiky o opatřeních v oblasti filmu	50/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o zatímním vedení státního hospodářství	52/1945 Sb.	zrušen ^[13]
Dekret prezidenta republiky o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům	53/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o přihlašování a zjišťování válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry	54/1945 Sb.	platný
Dekret prezidenta republiky o úpravě platu prezidenta Československé republiky	56/1945 Sb.	zrušen ^[14]
Dekret prezidenta republiky o platu a o činovním a reprezentačním přídavku členů vlády	57/1945 Sb.	zrušen ^[15]
Dekret prezidenta republiky o platovém přídavku státním a některým jiným veřejným zaměstnancům	58/1945 Sb.	zrušen ^[16]
Dekret prezidenta republiky, jímž se zrušují jmenování veřejných zaměstnanců z doby nesvobody	59/1945 Sb.	platný
Ústavní dekret prezidenta republiky o přípravě provedení smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945	60/1945 Sb.	zrušen ^[17]
Dekret prezidenta republiky o úlevách v trestním řízení soudním	62/1945 Sb.	zrušen ^[18]
Dekret prezidenta republiky o Hospodářské radě	63/1945 Sb.	zrušen ^[19]
Dekret prezidenta republiky o Úředním listě republiky Československé	66/1945 Sb.	zrušen ^[20]
Dekret prezidenta republiky, jímž se obnovuje činnost disciplinárních a kvalifikačních komisí pro veřejné zaměstnance a zrušují se předpisy o omezení opravných	67/1945 Sb.	zrušen ^[16]

Dekrety prezidenta republiky vyhlášené ve Sbírce zákonů		
dekret	číslo	platnost
prostředků		
Dekret prezidenta republiky o reaktivaci veřejných zaměstnanců	68/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[16]
Dekret prezidenta republiky o přeložení vysoké školy báňské z Příbramě do Moravské Ostravy	69/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o pracovní povinnosti osob, které pozbyly československého státního občanství	71/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[21]
Dekret prezidenta republiky, kterým se mění a doplňuje platový zákon ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., pokud jde o profesory vysokých škol a vysokoškolské asistenty	73/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[16]
Dekret prezidenta republiky o reaktivaci a o opětném ustanovení provdaných žen ve veřejné službě	74/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[16]
Dekret prezidenta republiky o požadování dopravních prostředků po dobu mimořádných hospodářských poměrů	76/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[22]
Dekret prezidenta republiky o některých opatřeních k urychlení nakládky a vykládky zboží v železniční dopravě	77/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[23]
Dekret prezidenta republiky o přechodném finančním zabezpečení hospodářských podniků	78/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[23]
Dekret prezidenta republiky o zatímní úpravě soudnictví v zemích České a Moravskoslezské	79/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[24]
Dekret prezidenta republiky o opětném zavedení střeoevropského času	80/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[25]
Dekret prezidenta republiky o některých opatřeních v oboru spolkovém	81/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[26]
Dekret prezidenta republiky o zálohách na náhradu za některé válečné škody majetkové	82/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[27]
Dekret prezidenta republiky o úpravě branné povinnosti osob povolaných, jakož i dobrovolně nastoupivších do činné služby	83/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o přechodné úpravě délky presenční služby	84/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[28]
Dekret prezidenta republiky, kterým se ruší školné na státních středních školách	85/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[29]
Dekret prezidenta republiky o znovuvybudování finanční stráže v zemích České a Moravskoslezské a o úpravě některých služebních a platových poměrů příslušníků finanční stráže	86/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[30]
Dekret prezidenta republiky o všeobecné pracovní povinnosti	88/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[21]
Dekret prezidenta republiky o vyznamenáních za zásluhy o výstavbu státu a za vynikající pracovní výkony	89/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[31]
Dekret prezidenta republiky o úpravě některých	90/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[32]

Dekrety prezidenta republiky vyhlášené ve Sbírce zákonů		
dekret	číslo	platnost
organisačních a služebních otázek v oboru soudnictví		
Dekret prezidenta republiky o obnovení československé měny	91/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[33]
Dekret prezidenta republiky o prozatímních opatřeních v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění	93/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[34]
Dekret prezidenta republiky o úpravě některých otázek organisace a služebních a platových poměrů sboru uniformované vězeňské stráže	94/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[35]
Dekret prezidenta republiky o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů	95/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o zřízení pobočky lékařské fakulty university Karlovy v Hradci Králové	96/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky, kterým se mění a doplňují ustanovení o zvláštní dani výdělkové	97/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[36]
Dekret prezidenta republiky o přechodných opatřeních v oboru daně z obratu	98/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[37]
Dekret prezidenta republiky o úpravě přímých daní za kalendářní roky 1942 až 1944 a o úpravě poplatků a daní obchodových	99/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[36]
Dekret prezidenta republiky o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků	100/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského	101/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o znárodnění akciových bank	102/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o znárodnění soukromých pojišťoven	103/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o závodních a podnikových radách	104/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[38]
Dekret prezidenta republiky o očištných komisích pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců	105/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o platech členů Prozatímního Národního shromáždění	106/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[39]
Dekret prezidenta republiky o přechodné úpravě poplatkového ekvivalentu v zemích České a Moravskoslezské	107/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[40]
Dekret prezidenta republiky o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy	108/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o řízení výroby	109/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[23]
Dekret prezidenta republiky o organisaci lidové a umělecké výroby	110/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[41]

Dekrety prezidenta republiky vyhlášené ve Sbírce zákonů		
dekret	číslo	platnost
Dekret prezidenta republiky o správě soudních věznic a trestních ústavů	112/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[24]
Dekret prezidenta republiky o úpravě, řízení a kontrole zahraničního obchodu	113/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[42]
Dekret prezidenta republiky o zřízení nových ředitelství pošt a o úpravě obvodů ředitelství pošt v zemích České a Moravskoslezské	114/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[43]
Dekret prezidenta republiky o hospodaření uhlím a palivovým dřívím	115/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[44]
Dekret prezidenta republiky o změně zákona ze dne 25. června 1926, č. 122 Sb. a vládního nařízení ze dne 17. července 1928, č. 124 Sb., o úpravě platů duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných případně recipovaných, a o platovém přídavku k nejnižšímu ročnímu příjmu duchovenstva	116/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[45]
Dekret prezidenta republiky, kterým se upravují ustanovení o prohlášení za mrtvého	117/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[46]
Dekret prezidenta republiky o opatřeních v řízení vyživovacího hospodářství	118/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[23]
Dekret prezidenta republiky o přechodné úpravě vojenského trestního řádu	119/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[47]
Dekret prezidenta republiky o přechodné úpravě vojenského polního trestního řízení	120/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[47]
Dekret prezidenta republiky o územní organizaci správy, vykonávané národními výbory	121/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[48]
Dekret prezidenta republiky o zrušení německé university v Praze	122/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o zrušení německých vysokých škol technických v Praze a v Brně	123/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o některých opatřeních ve věcech knihovních	124/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[49]
Dekret prezidenta republiky o zřízení Svazu brannosti	125/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[50]
Dekret prezidenta republiky o zvláštních nucených pracovních oddílech	126/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[18]
Dekret prezidenta republiky o zřízení vysoké školy „Akademie musických umění v Praze“	127/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o zatímní územní organizaci některých finančních úřadů a změnách s tím spojených v zemích České a Moravskoslezské	128/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[51]
Dekret prezidenta republiky o státním orchestru Česká filharmonie	129/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o státní péči osvětové	130/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[52]

Dekrety prezidenta republiky vyhlášené ve Sbírce zákonů		
dekret	číslo	platnost
Dekret prezidenta republiky o vybudování Akademického domu – Památníku 17. listopadu	131/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o vzdělání učitelstva	132/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[53]
Dekret prezidenta republiky, kterým se zřizuje Výzkumný ústav pedagogický Jana Amose Komenského	133/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o zřízení pobočky lékařské fakulty university Karlovy v Plzni	135/1945 Sb.	<i>platný</i>
Ústavní dekret prezidenta republiky o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční	137/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[18]
Dekret prezidenta republiky o trestání některých provinění proti národní cti	138/1945 Sb.	<i>platný</i>
Dekret prezidenta republiky o přechodné úpravě právních poměrů Národní banky Československé	139/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[54]
Dekret prezidenta republiky o zřízení Vysoké školy politické a sociální v Praze	140/1945 Sb.	<i>zrušen</i> ^[55]
Dekret prezidenta republiky o omezení žalobního práva v trestním řízení	143/1945 Sb.	<i>pozbyl účinnosti 31. prosince 1946</i>

Reference

1. Zákon č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev.
2. Zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon.
3. Čl. III § 1 zákona č. 33/1948 Sb., jímž se obnovuje účinnost retribučního dekretu a nařízení o lidovém soudnictví a mění některá jejich ustanovení.
4. Čl. III § 1 zákona č. 245/1946 Sb., jímž se mění a doplňují dekrety prezidenta republiky o mimořádném lidovém soudnictví a prodlužuje jejich účinnost.
5. Zákon č. 214/1948 Sb., o Sbírkách zákonů.
6. Celní zákon č. 36/1953 Sb.
7. Zákon č. 96/1948 Sb., o překládání soudců do výslužby podle věku.
8. Zákon č. 18/1950 Sb., o zrušení osidlovacích úřadů.
9. Zákon č. 194/1949 Sb., o nabytí a pozbytí československého státního občanství.
10. Zákon č. 229/1949 Sb., o vkladních knížkách.
11. Zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon.
12. Zákon č. 65/1946 Sb., o ústavodárném Národním shromáždění.
13. Zákon č. 160/1945 Sb., o zatímním vedení státního hospodářství Československé republiky v roce 1946.
14. Zákon č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů.
15. Zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 110/1960 Sb., o zrušení dekretu prezidenta republiky ze dne 22. srpna 1945 č. 57 Sb., o platech členů vlády.
16. Zákon č. 66/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech státních zaměstnanců.
17. Smlouva mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině (č. 186/1946 Sb.).
18. Zákon č. 87/1950 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

19. Zákon č. 60/1949 Sb., o hospodářském plánování (plánovací zákon).
20. Zákon č. 260/1949 Sb., o úředních listech.
21. Zákoník práce č. 65/1965 Sb.
22. Zákon č. 57/1950 Sb., o úpravě podnikání v silniční dopravě.
23. Zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 36/1966 Sb., kterým se zrušují některé právní předpisy.
24. Zákon č. 319/1948 Sb., o zlidovění soudnictví.
25. Zákon č. 54/1946 Sb., o letním čase.
26. Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.
27. Zákon č. 161/1946 Sb., o zálohách na náhradu za některé válečné škody a škody způsobené mimořádnými poměry.
28. Branný zákon č. 92/1949 Sb.
29. Zákon č. 95/1948 Sb., o základní úpravě jednotného školství (školský zákon).
30. Zákon č. 275/1948 Sb., kterým se přenáší působnost finanční stráže v celním pohraničním pásmu na Sbor národní bezpečnosti.
31. Vládní nařízení č. 265/1948 Sb., o vyznamenáních za zásluhy o výstavbu státu a za vynikající pracovní výkony.
32. Zákon č. 66/1952 Sb., o organizaci soudů.
33. Zákon č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě.
34. Zákon č. 99/1948 Sb., o národním pojištění.
35. Zákon č. 321/1948 Sb., o Sboru uniformované vězeňské stráže.
36. Zákon č. 78/1952 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva.
37. Zákon č. 31/1946 Sb., o dani z obratu.
38. Zákon č. 37/1959 Sb., o postavení závodních výborů základních organizací Revolučního odborového hnutí.
39. Zákon č. 62/1954 Sb., o náhradách poslanců Národního shromáždění.
40. Zákon č. 159/1949 Sb., kterým se zrušuje poplatkový ekvivalent.
41. Zákon č. 56/1957 Sb., o umělecké řemeslné práci a o lidové umělecké výrobě.
42. § 28 odst. 2 zákona č. 119/1948 Sb., o státní organizaci zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství, a vyhláška č. 31/1964 Sb., o řízení při vývozu.
43. Zákon č. 151/1949 Sb., o Československé poště, národním podniku.
44. Vládní nařízení č. 201/1950 Sb., o hmotném zásobování.
45. Zákon č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem.
46. Zákon č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád).
47. Zákon č. 226/1947 Sb., jímž se mění, doplňují a sjednocují některá ustanovení vojenských trestních řádů.
48. Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu.
49. Občanský zákoník č. 141/1950 Sb.
50. Zákon č. 138/1949 Sb., jímž se zrušuje Svaz brannosti.
51. Vládní nařízení č. 36/1949 Sb., o finančních referátech okresních národních výborů.
52. Zákon č. 52/1959 Sb., o osvětové činnosti (osvětový zákon).
53. Zákon č. 31/1953 Sb., o školské soustavě a vzdělávání učitelů (školský zákon).
54. Zákon č. 38/1948 Sb., o Národní bance Československé.
55. Zákon č. 227/1949 Sb., o zřízení vysoké školy politických a hospodářských věd v Praze.

Sbírka zákonů a nařízení STÁTU ČESKOSLOVENSKÉHO

Částka 4.

Vydána dne 23. května 1945.

O B S A H:

Cena: K 180.

(5.—7.) **5.** Dekret presidenta republiky o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů. — **6.** Vládní nařízení o některých opatřeních v zásobování obyvatelstva potravinami. — **7.** Vládní nařízení o platidlech v zemích České a Moravskoslezské.

5.

Dekret presidenta republiky ze dne 19. května 1945

o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Jakékoliv majetkové převody a jakákoliv majetkově-právní jednání, ať se týkají majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, jsou neplatná, pokud byla uzavřena po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Způsob uplatnění nároků, plynoucích z ustanovení odstavce 1, budiž upraven zvláštním dekretem presidenta republiky, pokud se tak nestalo již tímto dekretem.

§ 2.

(1) Majetek osob státně nespolehlivých na území Československé republiky dává se pod národní správu podle dalších ustanovení tohoto dekretu.

(2) Za majetek osob státně nespolehlivých se považuje též majetek těmito osobami převedený po 29. září 1938, leč by nabyvatel nebyl věděl o tom, že jde o takový majetek.

§ 3.

Národní správa budiž zavedena do všech podniků (závodů) i do všech majetkových podstat, kde toho vyžaduje plynulý chod vý-

roby a hospodářského života, zejména v závodech, podnicích a majetkových podstatách opuštěných nebo takových, které jsou v držbě, správě, nájmu nebo pacitu osob státně nespolehlivých.

§ 4.

Za osoby státně nespolehlivé jest považovat.

- a) osoby národnosti německé nebo maďarské,
- b) osoby, které vyvíjely činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly a záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé a maďarské okupanty. Za takové osoby jest na příklad považovati členy Vlajky, Rodobransy, Úderných oddílů Hlinkovy gardy, vedoucí funkcionáře Spolku pro spolupráci s Němci, České ligy proti bolševismu, Kuratoria pro výchovu české mládeže, Hlinkovy slovenské ludové strany, Hlinkovy gardy, Hlinkovy mládeže, Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Svazu zemědělství a lesnictví, Německo-slovenské společnosti a jiných fašistických organizací podobné povahy.

§ 5.

Za státně nespolehlivé jest z osob právnických považovati ty, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému nebo maďarskému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

§ 6.

Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterém-

koliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásili k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

§ 7.

(1) K zavedení národní správy jsou příslušni:

- a) u podniků a ústavů peněžních Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada,
- b) u podniků báňských v revírech příslušný okresní národní výbor, u ústředních orgánů báňských společností příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada,
- c) u podniků průmyslových, obchodních a jiných živnostenských
 - aa) při počtu zaměstnanců do 20 místní národní výbor.
 - bb) při počtu zaměstnanců od 21 do 300 okresní národní výbor,
 - cc) při vyšším počtu zaměstnanců Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada.

Při určování počtu zaměstnanců rozhoduje normální provoz v roce 1943.

d) u zemědělských a lesních majetků:

- aa) při výměře do 50 ha místní národní výbor,
- bb) při výměře přes 50 ha do 100 ha okresní národní výbor,
- cc) při výměře přesahující 100 ha Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada.

e) U obytných domů a stavebních parcel místní národní výbor, převyšuje-li hodnota však 5.000.000 K, okresní národní výbor.

f) U veškerého ostatního majetku

- aa) při hodnotě do 500.000 K místní národní výbor,
- bb) při hodnotě vyšší než 500.000 K, ale nižší než 5 milionů korun, okresní národní výbor,
- cc) při hodnotě vyšší než 5 milionů korun Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada.

g) Jsou-li podniky a majetky, uvedené pod a) až f), působnosti celostátní, zavádí národní správu resortně příslušné ministerstvo.

(2) V případě, že odhad hodnoty majetku [písm. e) a f)], který se dává pod národní správu, jest sporný, určuje jeho hodnotu s konečnou platností orgán vyšší.

(3) V obcích a okresech, kde byla nebo bude místo národního výboru jmenována správní komise, resp. správní komisař, patří zavedení národní správy do jejich příslušnosti.

§ 8.

(1) Rozhodnutí ve smyslu § 7 budiž vydáno u podniků, uvedených v § 7 písm. a), b), c), d), v dohodě se závodním výborem (závodní radou) nebo jinými zástupci zaměstnanců podniků. Nedojde-li k dohodě, rozhodne orgán vyšší.

(2) U zemědělských a lesních majetků, přesahujících 50 ha, budiž rozhodnutí vydáno též po slyšení příslušných místních národních výborů.

§ 9.

Hrozi-li nebezpečí z prodlení, zvláště jde-li o podnik opuštěný, nebo zasahují-li do majetku nebo podniku osoby státně nespolehlivé, jsou okresní národní výbory oprávněny i při jinaké příslušnosti jmenovati zatímního národního správce až do rozhodnutí příslušného orgánu ve smyslu § 7.

§ 10.

(1) Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, může po slyšení závodního výboru, vyžaduje-li toho veřejný zájem, změnit z moci úřední rozhodnutí okresního národního výboru nebo místního národního výboru o zavedení správy nebo o jmenování národních správců a učiniti jiná opatření.

(2) Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, učiní též opatření k zavedení národní správy tam, kde okresní nebo místní národní výbor tak neučinil nebo učiniti nemohl.

§ 11.

Národní správa budiž zrušena, jakmile pomínou důvody, pro které byla zavedena. Zruší ji orgán, který ji zavedl.

§ 12.

(1) Dočasnou národní správu jest zavést do všech družstevních podniků a organizací (ze-

mědělských, konsumních, peněžních atd.). Tato národní správa zajistí vedle řádného řízení podniku do 4 neděl provedení volby nového vedoucího orgánu.

(2) Dočasnou národní správu zavádí místní národní výbor u družstev, jejichž působnost nepřesahuje místní obvod; okresní národní výbor u družstev, jejichž působnost přesahuje místní obvod, avšak nepřesahuje obvod okresu; u všech ostatních družstev Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada.

(3) Před zavedením dočasné národní správy buďtež dle možnosti slyšení členové družstva.

(4) Dočasná národní správa se skončí, jakmile členstvo družstva si zvolí správu novou.

§ 13.

Příslušný Zemský národní výborů na Slovensku Slovenská národní rada, může ze závažných důvodů zavést národní správu též do odborných, hospodářských, kulturních a zájmových organisací a ústavů.

§ 14.

(1) Rozhodnutí o zavedení a zrušení národní správy, o ustanovení a odvolání národních správců musí být vydáno písemně.

(2) Opis rozhodnutí jest doručiti Zemskému národnímu výboru, na Slovensku Slovenské národní radě.

§ 15.

Na základě rozhodnutí podle § 14 provede z úřední moci:

- a) u nemovitostí příslušný soud knihovní zápis poznámky národní správy v pozemkových knihách,
- b) u horních oprávnění příslušný soud, resp. úřad zápis poznámky národní správy v horních knihách, resp. záznamech,
- c) u podniků (závodů) zapsaných do obchodního (společensvévního), na Slovensku firemního rejstříku, příslušný soud zápis poznámky národní správy do rejstříku obchodního (společensvévního) na Slovensku firemního.

§ 16.

(1) Národním správcem má být ustanovena pouze osoba s patřičnými odbornými i praktickými znalostmi, mravně bezúhonná, státre spolehlivá.

(2) Zpravidla nemá být národním správcem ustanoven ani dlužník ani věřitel podniku (závodu) nebo majetkové podstaty, ledaže orgán příslušný podle § 7 důvodně rozhodne jinak.

(3) Národní správa budiž zpravidla ustanovena ze schopných zaměstnanců dotyčného závodu.

(4) Národním správcem nemůže být jmenován člen národního výboru podle § 7 příslušného.

§ 17.

(1) U menších majetků, u podniků drobných, u menších živnostenských provozoven a pod. může být ustanoven jediný správce pro více podniků, resp. majetkových podstat.

(2) Vyžaduje-li toho rozsah národní správy, může orgán podle § 7 příslušný ustanovit za národního správce sbor až 5členný, který řídí správu podle zásady většiny.

§ 18.

Před nastoupením úřadu složí národní správci orgánu podle § 7 příslušnému slib, že budou plnit svědomitě své povinnosti s péčí řádného hospodáře v souladu s hospodářskými, národními a jinými veřejnými zájmy.

§ 19.

Při výkonu své funkce mají národní správci postavení veřejných orgánů ve smyslu § 68 trest. zák. z 27. května 1852, č. 117 ř. z., § 461 zák. čl. V/1878, resp. § 5 zák. čl. XI/1914.

§ 20.

(1) Právní jednání majitelů, držitelů a správců majetků, spadajících pod národní správu, týkající se podstaty těchto majetků a provedená po účinnosti tohoto dekretu, jsou neplatná.

(2) Dosavadní majitelé, držitelé a správci majetků pod národní správu daných, jsou povinni zdržeti se jakéhokoliv zásahu do jednání národního správce.

§ 21.

Národní správce spravuje majetek pod národní správu daný, a jest oprávněn a povinen učiniti všechna opatření, jichž v řádné správě jest zapotřebí. Jest povinen jednati s péčí řádného hospodáře a odpovídá za škodu, která by vzešla zanedbáním povinností.

§ 22.

(1) Národní správce jest povinen skládati o svém hospodářství účty orgánu podle § 7 příslušnému, ve lhůtách tímto orgánem určených a podati kdykoliv potřebné nebo vyžádané zprávy a vysvětlení.

(2) K opatření, která nenáleží k obyčejnému hospodaření, jakož i ke všem jednáním zvláštní důležitosti, k pronájmu nebo propachtování, k zápůjčkám, ke knihovnímu zatížení, k likvidaci a pod., potřebuje národní správce svolení orgánu podle § 7 příslušného.

(3) Orgán podle § 7 příslušný dohlíží na to, jak národní správce hospodaří.

(4) Národní správce jest povinen řídit se směrnicemi, které mu dal orgán podle § 7 příslušný nebo nadřízený Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, resp. u podniků (závodů) působnosti celostátní příslušné resortní ministerstvo.

§ 23.

Národní správce má nárok na náhradu hotových výdajů a na odměnu, jejíž výši určuje orgán podle § 7 příslušný. Náklady tyto jdou k tíži spravované podstaty.

§ 24.

(1) Majetek, daný pod národní správu, který patřil dělníkům, rolníkům, živnostníkům, drobným a středním podnikatelům, úředníkům, příslušníkům volných povolání a osobám v podobném sociálním postavení a jehož pozbyly v důsledku národní, politické nebo rasové persequce, budiž pokud nejde o osoby uvedené v § 4, vyňat z národní správy a ihned vrácen dřívějším majitelům, resp. jejich dědicům.

(2) Také osoby, uvedené v § 4, odst. a), pokud jde o dělníky, rolníky, živnostníky, drobné a střední podnikatele, úředníky, příslušníky volných povolání a osoby v podobném sociálním postavení, resp. jejich dědicové, mohou žádati za vynětí svého majetku z národní správy a za jeho vrácení, jestliže mohou hodnověrně prokázati, že byli oběti politické nebo rasové persequce a zůstali věrni demokraticko-republikánské státní myšlence Československé republiky.

(3) O tom rozhoduje na žádost orgán příslušný podle § 7

(4) Ostatní zajištěný majetek zůstane pod národní správou, až do nové zákonodárné úpravy.

§ 25.

(1) Proti rozhodnutí místního národního výboru je přípustné odvolání k okresnímu národnímu výboru, který rozhoduje s konečnou platností.

(2) Proti rozhodnutí okresního národního výboru jako první instance je přípustné odvolání k Zemskému národnímu výboru, na Slovensku k Slovenské národní radě.

(3) Odvolání nemá odkladného účinku.

§ 26.

Nejde-li o čin přísněji trestný, potrestá se za přečin trestem na svobodě do 5 let a peněžitým trestem do 10 milionů korun, případně úplným nebo částečným zabráním majetku:

a) každý, kdo poruší nebo obojde ustanovení tohoto dekretu, zvláště ten, kdo ruší nebo znemožňuje oprávněnou činnost národního správce,

b) národní správce, poruší-li úmyslně nebo z hrubé nedbalosti některou z povinností, uložených mu předcházejícími ustanoveními.

§ 27.

Vláda se zmocňuje, aby zajistila finanční prostředky k zabezpečení chodu podniků (závodů), daných pod národní správu, jejichž provoz je nutný v zájmu hospodářského života.

§ 28.

(1) Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

(2) Jeho provedením se pověřuje vláda.

Dr. Eduard Beneš v. r.

Zd. Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Šrámek v. r.

David v. r.

Ján Ursiny v. r.

Široký v. r.

Václ. Nosek v. r.

Dr. V. Šrobár v. r.

Pietor v. r.

Dr. H. Ripka v. r.

J. Duriš v. r.

Dr. Šoltész v. r.

A. Procházka v. r.

Svoboda v. r.

Nejedlý v. r.

V. Kopecký v. r.

gen. Hasal v. r.

Frant. Hála v. r.

J. Stránský v. r.

V. Majer v. r.

B. Laušman v. r.

Dr. V. Clementis v. r.,

též za min. J. Masaryka.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

J. Lichner v. r.

6.

Vládní nařízení

ze dne 17. května 1945

o některých opatřeních v zásobování obyvatelstva potravinami.

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu:

§ 1.

(1) Jakékoliv výhody, které měli příslušníci německé národnosti (t. zv. říšskoněmectí občané) v zásobování potravinami a při nákupu potravin, se s okamžitou účinností ruší.

(2) Za příslušníka německé národnosti ve smyslu tohoto nařízení se považuje každý, kdo byl ve III. listku pro domácnost zapsán jako Němec, t. j. označen písmenem „D“.

(3) Až na další dostanou příslušníci německé národnosti (odstavec 2) dávky potravin, jaké měli židé, nemohou se státi též samozásobiteli potravinami, a pokud již jsou samozásobiteli, stávají se po ukončení dosavadní samozásobovací doby obyčejnými spotřebiteli.

(4) Příslušníci německé národnosti jsou povinni vrátit lístky na potraviny, jim vydané pro 75. přidělové období, obci, která jim je pro zbytek přidělového období vymění za lístky na potraviny s přetiskem „JUDE“.

(5) Příslušníci německé národnosti protinacistického smýšlení, kteří prokáží, že zůstali Československé republice věrni a že se aktivně zúčastnili boje za její osvobození, mohou žádat, aby se na ně ustanovení odstavců 3 a 4 nevztahovala. O jejich žádosti rozhoduje s konečnou platností okresní národní výbor po dobrozdání místního národního výboru.

§ 2.

(1) Veškerá omezení v zásobování a v nákupu potravin, která byla vyhlášena proti židům, pozbývají platnosti.

(2) Spotřebitelům, kterým byly vydány pro 75. přidělové období lístky na potraviny s přetiskem „JUDE“, buďtež ihned po vrácení starých lístků vydány příslušné nové lístky na potraviny, které dostávají spotřebitelé české národnosti.

§ 3.

(1) Veškeré říšské lístky na potraviny pozbývají na území Československé republiky s okamžitou účinností platnosti.

(2) Spotřebitelé, kteří se vracejí do Československé republiky, musí se k zásobování potravinami přihlásiti u obce stálého pobytu, která jim pro zbytek příslušného přidělového období vydá lístky na potraviny jim náležející. Při přihlášení k zásobování potravinami nutno v každém případě předložiti policejní přihlášku k stálému pobytu v obci.

§ 4.

Přestupky proti ustanovením tohoto nařízení budou stíhány a trestány podle dosavadních platných ustanovení.

§ 5.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr výživy.

Zd. Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.	Svoboda v. r.
Šrámek v. r.	Nejedlý v. r.
David v. r.	V. Kopecký v. r.
Ján Ursiny v. r.	gen. Hasal v. r.
Široký v. r.	Frant. Hála v. r.
Václ. Nosek v. r.	J. Stránský v. r.
Dr. V. Šrobár v. r.	V. Majer v. r.
Pietor v. r.	B. Laušman v. r.
J. Duriš v. r.	Dr. V. Clementis v. r.
Dr. Šoltész v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
A. Procházka v. r.	J. Lichner v. r.

7.

Vládní nařízení

ze dne 19. května 1945

o platidlech v zemích české a Moravskoslezské.

Vláda republiky Československé nařizuje podle dekretu presidenta republiky ze dne 12. listopadu 1944, č. 16 Úředního věstníku Československého, o správě měny a vydávání platidel na osvobozeném území:

§ 1.

(1) Na celém území zemí české a Moravskoslezské jsou platidly:

1. poukázky, znějící na koruny, vydávané Československou republikou,

2. platidla, znějící na koruny, dosud používaná na území, zvaném v době okupace „Protektorát Čechy a Morava“.

(2) Platidla, uvedená pod č. 1 a 2, se vzájemně směňují v poměru 1:1. Ministr financí

se zmocňuje, aby vyhláškou určil, jakým způsobem se platidla shora označená uvedou do oběhu na území, jež bylo po 29. září 1938 přivtěleno k Německé říši, a dále jejich směnný poměr k platidlům, znějícím na marky.

§ 2.

Platidla, znějící na koruny slovenské, nejsou platidla v zemích České a Moravskoslezské. Platidla, uvedená v § 1, odst. 1, pod č. 2, nejsou platidla na Slovensku.

§ 3.

(1) Platidla znějící na říšské marky a rentenmarky, vydaná německými úřady a ústavy, přestávají býti platidla na území republiky, zvaném v době okupace „Protektorát Čechy a Morava“. Tato platidla mohou býti vyměňována za platidla, uvedená v § 1, jen se svolením ministra financí.

(2) Osoby české a slovenské národnosti mohou složit platidla, uvedená v prvním odstavci tohoto paragrafu, na poštovních úřadech na potvrzení, složení samo nezakládá však žádného právního nároku.

§ 4.

Ministr financí se zmocňuje, aby vyhlásil, kterým dnem a v jakém obvodu zemí České a Moravskoslezské přestávají platiti platidla, znějící

na říšské marky a marky, vydaná spojeneckými úřady vojenskými, a dále platidla, znějící na říšské marky nebo rentenmarky, vydaná německými úřady a ústavy a obíhající v zemích České a Moravskoslezské na území jiném, než které jest uvedeno v § 3. Ministr financí vyhlásí způsob, jakým se stáhnou platidla, jejichž platnost bude takto zrušena.

§ 5.

Nařízení má pro tu kterou část země České a Moravskoslezské účinnost od okamžiku, kdy byla osvobozena od nepřítele. Provedou je ministr financí a ministr pošt.

Zd. Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

A. Procházka v. r.

Šrámek v. r.

Svoboda v. r.

David v. r.

Nejedlý v. r.

Ján Ursíny v. r.

V. Kopecký v. r.

Široký v. r.

gen. Hasal v. r.

Václ. Nosek v. r.

Frant. Hála v. r.

Dr. H. Ripka v. r.

J. Stránský v. r.

Dr. V. Šrobár v. r.

V. Majer v. r.

Pictor v. r.

B. Laušman v. r.

J. Duriš v. r.

Dr. V. Clementis v. r.

Dr. Šoltész v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

J. Lichner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení STATU ČESKOSLOVENSKÉHO

Částka 5.

Vydána dne 5. června 1945.

OBSAH:

Cena! K 1'—.

(8.—10.) 8. Dekret presidenta republiky o věnování nemovitostí Svazu sovětských socialistických republik jako projev díků. — 9. Vládní nařízení o přechodných opatřeních na českých vysokých školách. — 10. Vládní nařízení, kterým se zmocňuje ministr výživy k úpravě výroby, oběhu a spotřeby potravin a poživatin.

8.

Dekret presidenta republiky

ze dne 2. června 1945

o věnování nemovitostí Svazu sovětských socialistických republik jako projev díků.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Československý stát nabývá vlastnictví k nemovitostem, zapsaným ve vložkách č. 19, 372, 929, 1010 a 1101, vesměs pozemkové knihy pro katastrální území Bubeneč.

§ 2.

Československý stát věnuje nemovitosti, uvedené v § 1, Svazu sovětských socialistických republik pro účely zastupitelských úřadů jakožto dar a projev díků za pomoc, kterou Svaz sovětských socialistických republik poskytl Československé republice v osvobozovací boji.

§ 3.

Vklad práva vlastnického pro Svaz sovětských socialistických republik se provede podle tohoto dekretu, a to bez břemen. Převody vlastnictví podle §§ 1 a 2 jsou osvobozeny ode všech daní, dávek a poplatků.

§ 4.

Nároky původních vlastníků nemovitosti na náhradu a nároky osob, jejichž práva jsou na nemovitostech knihovně zajištěna, zůstávají vyhrazeny pozdější zákonné úpravě.

§ 5.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 2. června 1945; provedou jej ministři financí, spravedlnosti, vnitra a zahraničních věcí.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Clementis v. r.

9.

Vládní nařízení

ze dne 25. května 1945

o přechodných opatřeních na českých vysokých školách.

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 181 Sb., o obraně státu:

§ 1.

Právní poměry českých vysokých škol řídí se předpisy platnými dne 29. září 1938.

§ 2.

Ministr školství a osvěty učiní v přechodné době odchylkou od platných předpisů (§ 1) správní cestou všechna opatření, potřebná k zahájení a další činnosti vysokých škol a k urychlení studia, jmenovitě pokud jde o studijní úlevy pro studující, kterým bylo znemožněno studium uzavřením českých vysokých škol v letech 1939 až 1945.

§ 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti prvním dnem po vyhlášení; provede je ministr školství a osvěty.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.	Dr. Ripka v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Kopecký v. r.
David v. r.	Majer v. r.
Široký v. r.	Dr. Stránský v. r.
Nosek v. r.	Dr. Procházka v. r.
Dr. Šoltész v. r.	Hála v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Lichner v. r.
Duriš v. r.	Dr. Clementis v. r., tíež za min. Masaryka.

10.

Vládní nařízení

ze dne 25. května 1945,

kterým se zmocňuje ministr výživy k úpravě výroby, oběhu a spotřeby potravin a poživatin.

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 188, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu:

§ 1.

(1) Ministr výživy se zmocňuje, aby k zajištění výživy obyvatelstva Československé

republiky činil v dohodě se zúčastněnými ministry veškerá nutná opatření, týkající se výroby, oběhu a spotřeby potravin a poživatin, zejména řídil podchycení výrobků původu rostlinného a živočišného sloužících výživě, určoval výrobky, které možno odebírat jen na odběrní doklady, stanovoval pro jednotlivá období dávky potravin a poživatin a pečoval o jejich spravedlivé a rovnoměrné rozdělování.

(2) Předpisy všeobecné povahy, vydané v rámci zmocnění podle odst. 1, vyhlásí ministr výživy v úředním listě Československé republiky.

§ 2.

Porušení předpisů, vydaných podle § 1, se stíhá a trestá podle ustanovení hlavy VIII zákona č. 131/1936 Sb.

§ 3

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr výživy v dohodě se zúčastněnými ministry

Fierlinger v. r.

Ursíny v. r.	Kopecký v. r.
David v. r.	Laušman v. r.
Široký v. r.	Duriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Gottwald v. r.	gen. Hasal v. r.
gen. Svoboda v. r.	Hála v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Nosek v. r.	Dr. Procházka v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Majer v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Dr. Clementis v. r.
	Lichner v. r.

Upozornění!

Sbírka zákonů a nařízení býv. Protektorátu byla ukončena částkou 31.

V tisku oznámené vydání částek čís. 32—35 nebylo uskutečněno.

Administrace přesídlila opět do

vlastní budovy Praha III., Tržiště 9., tel. 459 41.

Sbírka zákonů a nařízení STÁTU ČESKOSLOVENSKÉHO

Částka 7.

Vydána dne 23. června 1945.

O B S A H:

Cena: K 1.—.

12. Dekret presidenta republiky o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa.

12.

Dekret presidenta republiky

ze dne 21. června 1945

o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa.

Vycházejí vstříc volání českých a slovenských rolníků a bezzemků po důsledném uskutečnění nové pozemkové reformy a vedení snahou především jednou pro vždy vzít českou a slovenskou půdu z rukou cizáckých německých a maďarských statkářů, jakož i z rukou zrádců republiky a dát ji do rukou českého a slovenského rolnictva a bezzemků, k návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) S okamžitou platností a bez náhrady se konfiskuje pro účely pozemkové reformy zemědělský majetek, jenž je ve vlastnictví:

a) všech osob německé a maďarské národnosti, bez ohledu na státní příslušnost,

b) zrádců a nepřátel republiky jakékoliv národnosti a státní příslušnosti, projevivších toto nepřátelství zejména za krise a války v letech 1938 až 1945,

c) akciových a jiných společností a korporací, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

(2) Osobám německé a maďarské národnosti, které se aktivně zúčastnily boje za zachování celistvosti a osvobození Československé republiky, se zemědělský majetek podle odstavce 1 nekonfiskuje.

(3) O tom, lze-li připustiti výjimku podle odstavce 2, rozhodne na návrh příslušné rolnické komise příslušný okresní národní výbor. Pochybné případy předloží okresní národní výbor zemskému národnímu výboru, který je se svým dobrozdáním postoupí ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství, které rozhodne v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 2.

(1) Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásily k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

(2) Výjimky z ustanovení odstavce 1 budou určeny zvláštním dekretem.

§ 3.

(1) Za zrádce a nepřátele Československé republiky jest považovati:

a) osoby, které kolektivně nebo individuálně vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly a záměrně a aktivně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé a maďarské okupanty,

b) z právnických osob ty, jejichž správa záměrně a aktivně sloužila německému nebo maďarskému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

(2) O tom, zdali fyzická nebo právnická osoba spadá pod ustanovení odstavce 1, písm.

a), b), rozhoduje zemský národní výbor, v jehož obvodu dotčená nemovitost leží, podle návrhu příslušného okresního národního výboru. Pochybné případy předloží zemský národní výbor ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství, které rozhodne v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 4.

Zemědělským majetkem (§ 1, odst. 1) jest rozuměti zemědělskou a lesní půdu, k ní patřící budovy a zařízení, závody zemědělského průmyslu, sloužící vlastnímu zemědělskému a lesnímu hospodářství, jakož i movité příslušenství (živý a mrtvý inventář) a všechna práva, která jsou spojena s držbou zkonfiskovaného majetku anebo jeho části.

§ 5.

(1) Je-li zemědělský majetek, konfiskovaný podle § 1, v nájmu (pachtu), zrušují se všechny nájemní (pachtovní) smlouvy. Je-li však nájemcem (pachtýřem) osoba, mající nárok na přiděl půdy (§ 7, odst. 1), může jí býti ponecháno dosavadní užívání do konce hospodářského roku. Nebude-li pronajatý (pachtovaný) zemědělský majetek z jakýchkoliv důvodů přidělen, zaplatí nájemce (pachtýř) nájemné (pachtovné) Národnímu pozemkovému fondu (§ 6, odst. 1). Pokud konfiskací jsou dotčeny fyzické nebo právnické osoby, jež nespádají pod § 3, poskytne jim Národní pozemkový fond náhradu na návrh místního národního výboru za běžné náklady a investice.

(2) Patronátní práva a povinnosti, váznoucí na zemědělských majetcích, konfiskovaných podle § 1, zanikají dnem konfiskace. V případech zvláštního zřetele hodných poskytne Národní pozemkový fond náhradu.

(3) Otázka dluhů a nároků, váznoucích na konfiskovaných majetcích (§ 1), vyřeší se vládním nařízením. Platy, pense, daně a jiná běžná vydání hradí prozatím národní správce.

§ 6.

(1) Zemědělský majetek, konfiskovaný podle § 1, spravuje až do odevzdání přidělcům Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství, který se tímto zřizuje. Vláda se pověřuje vydání statut tohoto fondu.

(2) Souvislé lesní plochy ve výměře nad 50 ha, konfiskované podle § 1, převezme stát. Pokud konfiskované lesní plochy není možno spojit v souvislý celek se státní lesní půdou a pokud nepřesahují 100 ha, odevzdá je Ná-

rodní pozemkový fond příslušnému národnímu výboru.

§ 7.

(1) Ze zemědělského majetku, spravovaného Národním pozemkovým fondem, bude se přidělovati půda do vlastnictví osob slovanské národnosti:

a) deputátníkovi a zemědělskému dělníkovi ve výměře až do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

b) malozemědělci ve výměře doplňující jím dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

c) mnohočlenné zemědělské rodině ve výměře doplňující jí dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše až do 10 ha orné anebo až do 13 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

d) obcím a okresům k veřejným účelům,

e) stavebním, zemědělským a jiným družstvům, složeným z oprávněných uchazečů podle písm. a), b), c) a f),

f) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a malozivnostníkům pro stavbu vlastního domu anebo na zřízení zahrady ve výměře nejvýše do 0.5 ha.

(2) V okresích s převážnou většinou obyvatelstva německé národnosti, není-li uchazečů české nebo jiné slovanské národnosti, kvalifikovaných podle odstavce 1, písm. a) až f), zůstává půda ve správě Národního pozemkového fondu pro potřeby vnitřního osídlení.

(3) Lesní půda do 50 ha, resp. do 100 ha (§ 6, odst. 2) se může přiděliti obcím a lesním družstvům. Tato půda podléhá státnímu dozoru.

(4) Konfiskované budovy, zařízení, sloužící vlastnímu zemědělskému nebo lesnímu hospodářství, závody zemědělského průmyslu, sady, památnosti, archivy a pod., jakož i všechny konfiskované nemovitosti, pokud nebudou přiděleny veřejnoprávním subjektům, mohou se přiděliti do vlastnictví:

a) družstev, utvořených z oprávněných uchazečů za účelem společného užívání,

b) vyjimečně jednotlivcům (přidělcům), uvedeným v odstavci 1, písm. a) až c).

(5) O tom, zda konfiskovaný majetek se přidělí družstvům nebo jednotlivcům, se rozhodne obdobně podle § 9.

(6) Přednostní právo na přiděl mají osoby, které se vyznamenaly a zasloužily v národně-osvobozovací boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězniové a deportovaní a jejich rodinní příslušníci i zákonní dědicové, jakož i rolníci poškození válkou. Přednostní právo jest náležitě prokázati.

§ 8.

Zciziti, pronajmouti nebo zatížit majetek, přidělený podle § 7, lze jen s předcházejícím schválením Národního pozemkového fondu.

§ 9.

(1) Při místním národním výboru, v jehož obvodu se nachází konfiskovaný majetek, zvolí si uchazeči, příslušní podle § 7, odst. 1, písm. a), b), c), d) a f), místní rolnickou komisi, skládající se nejvíce z 10 členů.

(2) Zástupci místních rolnických komisí zvolí na schůzi okresní rolnickou komisi při okresním národním výboru, která může mít nejvýše 10 členů.

(3) Místní rolnická komise vypracuje přidělový plán s návrhem na úhradu (§ 10) za přidělený majetek a předloží jej ke schválení okresní rolnické komisi.

(4) Okresní rolnická komise prozkoumá předložené přidělové plány a návrhy na úhradu a na jejich základě vypracuje přidělový plán a rozvrh úhrad pro celý okres. Není-li rozporu mezi přidělovými plány a návrhy na úhradu, předloženými jednotlivými místními rolnickými komisemi, anebo dojde-li mezi nimi k dohodě, jest okresní přidělový plán a rozvrh úhrad po schválení podle odstavce 5 právoplatný.

(5) Přidělový plán okresní rolnické komise s rozvrhem úhrad předloží se ihned zemskému národnímu výboru, který jej se svým dobrozdáním postoupí ministerstvu zemědělství, které může přidělový plán s rozvrhem úhrad změnit, kdyby byly ohroženy důležité veřejné nebo národní zájmy, anebo nebylo-li dbáno ustanovení § 7, odst. 1, písm. a) až f). Pokud jde o zájmy zemědělského průmyslu (§ 7, odst. 4), učiní ministerstvo zemědělství, pokud by šlo o přiděl podle § 7, odst. 4, písm. b), příslušné rozhodnutí v dohodě s ministerstvem výživy.

(6) Nemůže-li okresní rolnická komise překonati rozpory mezi přidělovými plány a návrhy na úhradu místních rolnických komisí a nedojde-li k dohodě, anebo vznikne-li rozpor mezi okresními rolnickými komisemi

sousedících okresů, předloží okresní rolnická komise věc zemskému národnímu výboru, který ji se svým dobrozdáním postoupí ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství.

(7) Ministerstvo zemědělství a zemský národní výbor vysílají k okresní rolnické komisi pomocné orgány, které pomáhají při technických přidělových pracích.

§ 10.

(1) Návrh na úhradu se má určití podle výnosnosti, polohy, vzdálenosti a stavu obdělání půdy (hnojení, setba a sadba) a podle majetkových a rodinných poměrů přidělce, a to:

a) nejméně ve výši hodnoty jedné průměrné roční úrody na navrhované výměře půdy,

b) nejvýše ve výši dvou průměrných ročních úrod na navrhované výměře půdy,

c) úhrada za přidělené budovy má se určití ve výši 1 až 3 ročního nájemného přidělované budovy. Nájemné může býti v každém případě vyjádřeno v naturáliích.

(2) Úhrada za přidělený živý a mrtvý inventář a jiná zařízení bude určena podle směrnic, které vypracují zemské národní výbory a schválí ministerstvo zemědělství.

§ 11.

(1) Určená úhrada se splácí:

1. jednorázově, nejpozději do 12 měsíců od převzetí držby přidělu, v penězích nebo v naturáliích, nebo

2. ve splátkách v penězích nebo v naturáliích, a to:

a) 10% úhrady za půdu a příslušenství jest zaplatiti při převzetí přidělené půdy. Na návrh místní rolnické komise, který jest podati již v přidělovém plánu (§ 9), může Národní pozemkový fond povolití odklad první splátky nejvýše na tři roky;

b) nedoplatek úhrady jest splatný podle splátkového plánu, vyhotoveného Národním pozemkovým fondem, nejpozději do 15 let ode dne převzetí přiděleného majetku.

(2) V případech zvláštního zřetele hodných a sociálně odůvodněných může Národní pozemkový fond na návrh rolnických komisí prominouti přidělci úhradu a příslušný zemědělský majetek přiděliti bezplatně především osobám, majícím přednostní právo na přiděl (§ 7, odst. 6).

§ 12.

Úhradu splácejí přidělci Národnímu pozemkovému fondu podle plánu jím vydaného. Této bude použito k hrazení dluhů a závazků, váznoucích na konfiskovaných majetcích, pokud tyto dluhy a závazky budou uznány a převzaty, dále k hrazení válečných škod a škod, způsobených na majetku osob persekovaných po čas okupace z důvodů národních, politických a rasových, ke zvelebení zemědělské produkce a pro vnitřní osídlení. Případné přebytky Národního pozemkového fondu připadají státní pokladně.

§ 13.

(1) V úhradě, určené podle § 10, zahrnuty jsou všechny výdaje a poplatky, spojené s konfiskací (§ 1), přidělením (§ 7) a knihovním převedením zkonfiskovaného majetku.

(2) Zápis přidělu do pozemkových knih obstará Národní pozemkový fond na vlastní útraty.

(3) Převody majetku podle tohoto dekretu jsou osvobozeny od poplatků a dávek.

§ 14.

Tento dekret nabývá účinnosti v zemích České a Moravskoslezské dnem vyhlášení; provedou jej ministři zemědělství, financí, spravedlnosti, vnitra a výživy.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Đuriš v. r.

Majer v. r.

Sbírka zákonů a nařízení STÁTU ČESKOSLOVENSKÉHO

Částka 10.

Vydána dne 10. července 1945.

OBSAH:

Cena: K 1.—.

(19.—22.) 19. Dekret presidenta republiky o Sbírce zákonů a nařízení republiky Československé. — 20. Ústavní dekret presidenta republiky o prozatímním výkonu moci zákonodárné. — 21. Ústavní dekret presidenta republiky o výkonu moci zákonodárné v přechodném období. — 22. Ústavní dekret presidenta republiky o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území republiky Československé.

19.

Dekret presidenta republiky ze dne 23. června 1945

o Sbírce zákonů a nařízení republiky Československé.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Sbírka zákonů a nařízení státu Československého se nazývá Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé (v dalším jen „Sbírka“). Její zkratka je „Sb.“.

§ 2.

Ve Sbírce se vyhláší:

- a) zákony (dekrety presidenta republiky),
- b) mezinárodní smlouvy,
- c) vládní nařízení,
- d) nařízení a vyhlášky všeobecné povahy ústředních úřadů a orgánů, jestliže jich vyhlášení ve Sbírce vyžaduje zákon nebo vládní nařízení.

§ 3.

(1) Sbírka se vydává v postupně číslovaných částkách, z nichž každá obsahuje v čele označení dne, kdy byla vydána; tento den platí za den vyhlášení.

(2) Jednotlivé právní předpisy a mezinárodní smlouvy ve Sbírce se opatřují běžnými čísly, jejichž řada se uzavírá koncem každého kalendářního roku.

§ 4.

(1) Právní předpisy, uvedené v § 2, písm. a), c) a d), vyžadují ke své platnosti vyhlášení podle tohoto dekretu.

(2) Přílohy právních předpisů a mezinárodních smluv, vyhlášených ve Sbírce, mohou býti platně vyhlášeny mimo Sbírku vhodným způsobem, stanoveným přímo v předpisu nebo smlouvě, jejichž jsou součástí.

§ 5.

(1) Pokud v právních předpisech samých ani jinde není nic jiného stanoveno, nastává jejich účinnost patnáctého dne po uplynutí dne jich vyhlášení (§ 3, odst. 1).

(2) Vzájemný časový poměr právních předpisů, zařazených do Sbírky, se řídí dnem vyhlášení (§ 3, odst. 1).

§ 6.

(1) Redakce a administrace Sbírky přísluší ministerstvu vnitra.

(2) Obce jsou povinny opatřiti si aspoň jeden výtisk Sbírky. Částky Sbírky musí býti v místnostech obecního úřadu v úředních hodinách přístupny každému, kdo o to požádá.

§ 7.

Tiskové chyby a nesprávnosti ve vnitřní úpravě Sbírky opravují se ve Sbírce vyhláškou ministerstva vnitra.

§ 8.

Vyhlášení právních předpisů platných jen na Slovensku upravuje se zvláště.

§ 9.

(1) Tento dekret platí na území celého státu a nabývá účinnosti prvním dnem po vyhlášení. Zároveň pozbývají platnosti zákon ze dne 13. března 1919, č. 139 Sb., jímž se upravuje vyhlásování zákonů a nařízení, ve znění zákona ze dne 20. prosince 1921, č. 500 Sb., a dekret presidenta republiky ze dne 26. října 1940, č. 4 Úř. věst. čsl., jímž se upravuje veřejné vyhlášení nově vydávaných právních ustanovení československé vlády.

(2) Tento dekret provede ministr vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

20.

Přetisk z roč. I, č. 10 Úředního věstníku československého, vydaného v Londýně dne 4. prosince 1940.

Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 15. října 1940,

č. 2 Úř. věst. čsl.,

o prozatímním výkonu moci zákonodárné.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Dokud nebude možno prováděti ustanovení hlavy druhé ústavní listiny z 29. února 1920 o moci zákonodárné, bude president republiky úkony, které mu ukládá par. 64 č. 1 a č. 3 úst. listiny, pokud k nim je zapotřebí souhlasu Národního shromáždění, vykonávat se souhlasem vlády.

§ 2.

Předpisy, jimiž se mění, ruší nebo nově vydávají zákony, budou vydávány po dobu platnosti zatímního státního zřízení v nezbytných případech presidentem republiky k návrhu vlády ve formě dekretů, které spolupodepíše předseda vlády, respektive členové vlády pověřeni jejich výkony.

§ 3.

Výkonem tohoto dekretu, který nabude účinnosti dnem jeho podepsání presidentem republiky, se pověřuje celá vláda.

Podepsáno v Londýně, dne 15. října 1940.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

21.

Přetisk z roč. VI, č. 1 Úředního věstníku československého, vydaného v Londýně dne 27. února 1945.

Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 22. února 1945,

č. 3 Úř. věst. čsl.,

o výkonu moci zákonodárné v přechodném období.

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

Článek 1.

Platnost § 2 ústavního dekretu ze dne 15. října 1940 o prozatímním výkonu moci zákonodárné, č. 2 Úředního věstníku československého, se prodlužuje až do doby, kdy se ustaví prozatímní zákonodárný sbor Československé republiky. President republiky, vykonávaje zákonodárnou moc, není vázán ustanovením čl. 3 druhá věta ústavního dekretu ze dne 27. října 1942, č. 12 Úředního věstníku československého.*)

Článek 2.

Tento ústavní dekret nabude účinnosti dnem, kdy se ustaví vláda jmenovaná presidentem republiky se sídlem na území republiky; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Msgr. dr. Jan Šrámek v. r.

*) Redakční poznámka:

Ustanovení čl. 3, druhá věta ústavního dekretu ze dne 27. října 1942, č. 12 Úředního věstníku československého zní: „President republiky dříve než užije svého práva ve smyslu §u 2 ústavního dekretu ze dne 15. října 1940, č. 2 Úředního věstníku československého o prozatímním výkonu moci zákonodárné, vyžádá si poradní zprávu od Státní rady, neucínila-li tak již vláda sama.“

22.

Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 23. června 1945

o vyhlášení právních předpisů, vydaných
mimo území republiky Československé.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou
národní radou ustanovují:

§ 1.

Vláda se zmocňuje,

a) aby určila, které ústavní dekrety presi-
denta republiky (vyjímajíc ústavní dekret ze
dne 15. října 1940, č. 2 Úř. věst. čsl., o pro-
zatímním výkonu moci zákonodárné, a ústavní
dekret ze dne 22. února 1945, č. 3 Úř. věst.
čsl., o výkonu moci zákonodárné v přechodném
období), dále dekrety presidenta republiky,
vládní nařízení a jiné právní předpisy, které
byly vyhlášeny v Úředním věstníku českoslo-
venském, zůstávají v platnosti, měnila počátek
jejich účinnosti a územní platnost a dala je
vyhlásiti ve Sbírce zákonů a nařízení;

b) aby znovu dala otisknouti ve Sbírce zá-
konů a nařízení mezinárodní smlouvy, které
byly vyhlášeny v Úředním věstníku českoslo-
venském; otištěním ve Sbírce se na jejich
účinnosti nic nemění.

§ 2.

Právní předpisy vyhlásí podle § 1, písm. a)
a mezinárodní smlouvy otiskne podle § 1, písm.
b) ve Sbírce zákonů a nařízení na podkladě
usnesení vlády ministr vnitra.

§ 3.

Tento ústavní dekret nabývá účinnosti dnem
vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Šrámek v. r.

David v. r.

Ursíny v. r.

Široký v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.,
tiež za min. Masaryka

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 14.

Vydána dne 26. července 1945.

O B S A H:

(28. a 29.) 28. Dekret presidenta republiky o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci. — 29. Nařízení o zvýšení státního příspěvku vyživovacího.

28.

Dekret presidenta republiky ze dne 20. července 1945

o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Zemědělský majetek, zkonfiskovaný podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a náležející do Národního pozemkového fondu, osídlí se, pokud se nerozdělí ve smyslu dekretu o konfiskaci, přidělením půdy oprávněným uchazečům (§ 2) z krajů, ve kterých je nedostatek půdy anebo ve kterých jsou pro zemědělství nepříznivé podmínky.

§ 2.

(1) O přiděl půdy v rámci osídlení může žádati příslušník českého, slovenského nebo jiného slovanského národa, státně a národně spolehlivý, a to:

a) deputátník a zemědělský dělník,

b) zemědělec s dosavadní výměrou zemědělské půdy do 13 ha, pokud tuto půdu i s příslušnými budovami odevzdá Národnímu pozemkovému fondu; s ostatním majetkem může naložit volně,

c) členové rodiny zemědělce podle písm. b), pokud jsou výkonnými zemědělci a dosáhli věku 18 let,

d) výrobní zemědělské družstvo, utvořené z oprávněných žadatelů, uvedených pod písm. a), b) nebo c),

e) obce, okresy a stát pro veřejné účely,

f) jiní než pod písm. a) uvedení dělníci, veřejní a soukromí zaměstnanci, maloživnostníci a sociálně slabí příslušníci svobodných povolání pro stavbu vlastního domu anebo na zřízení zahrady, do výměry 0,5 ha.

(2) Půda odevzdaná podle odstavce 1, písm. b) Národnímu pozemkovému fondu se rozdělí za podmínek uvedených v dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb., po případě podle tohoto dekretu.

(3) O přiděl půdy v rámci osídlení mohou žádati i osoby, mající bydliště v místě konfiskovaného majetku, vyhovují-li podmínkám uvedeným v odstavci 1 a zavázali se k provedení případného scelování pozemků.

§ 3.

Přednostní právo na přiděl půdy podle tohoto dekretu mají oprávnění uchazeči, kteří se vyznamenali a zasloužili v národně-osvobozovací boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězňové a deportovaní, jejich rodinní příslušníci a zákonní dědicové, jakož i rolníci, poškození válkou. Předpoklady přednostního práva na přiděl jest řádně prokázati.

§ 4.

(1) Oprávnění uchazeči podají žádost o přiděl u místní rolnické komise k příslušné okresní rolnické komisi.

(2) Okresní rolnická komise přezkoumá došlé žádosti o přiděl půdy k osídlení a postoupí je urychleně zemskému národnímu výboru, který žádosti se svým dobrozdáním bezokladně předloží ministerstvu zemědělství.

(3) Ministerstvo zemědělství usměrňuje ústředně osidlování v rámci předpisů dekretu presidenta republiky ze dne 17. července 1945, č. 27 Sb., o jednotném řízení vnitřního osídlení, a přiděluje přihlížejíc k okolnostem, uvedeným v žádosti, za součinnosti okresních rolnických komisí a příslušných okresních národních výborů podle potřeby a možnosti oprávněným uchazečům půdu ve výměře:

a) až do 8 ha orné nebo až do 12 ha zemědělské půdy podle její bonity,

b) mnohočetné rodině (nejméně 3 děti) až do 10 ha orné anebo až do 13 ha zemědělské půdy podle její bonity, pokud možno s příslušným zařízením (hospodářské budovy, živý a mrtvý inventář) a podle možnosti scelené.

(4) Velké hospodářské budovy, strojní zařízení a podobné bud'ě všude tam, kde je to možné, přidělovány za účelem vhodnějšího využití do vlastnictví družstev, utvořených z přídelců.

(5) Ministerstvo zemědělství a zemské národní výbory vysílají k okresním rolnickým komisím pomocné orgány, které pomáhají při technických pracích přidělových.

§ 5.

(1) Přídelce je povinen ujmouti se držby toho dne, který bude stanoven v rozhodnutí o přídelu půdy.

(2) Přidělená půda přechází dnem převzetí držby do vlastnictví přídelce. Přídelce je povinen na přidělené půdě osobně hospodařit. Smí ji zeiziti, dáti do nájmu (pachtu) nebo do jiného užívání jen výjimečně ve zvláště odůvodněných případech a jen se souhlasem Národního pozemkového fondu. Přidělená půda nesmí býti zatížena bez svolení Národního pozemkového fondu, který může zatížení povolit jen v případech hodných zvláštního zřetele.

§ 6.

V krajích, kde dosavadní způsob zemědělské výroby jest nerentabilní a kde objektivní podmínky vyžadují nutné přeorientování zemědělské výroby (horské kraje a pod.), zůstává zabraná půda ve správě Národního pozemkového fondu až do rozhodnutí o přeorientování zemědělské výroby v dotčeném kraji.

§ 7.

(1) Zemědělský majetek bude přidělen do vlastnictví za úhradu, která se určí podle výnosu, polohy, odlehlosti a stavu obdělání půdy,

podle rodinných poměrů přídelce a v případech uvedených v § 2, odst. 1, písm. b) se zřetelem na hodnotu odevzdané půdy, a to:

a) nejméně ve výši hodnoty jedné průměrné roční úrody na navrhované výměře půdy,

b) nejvíce ve výši dvou průměrných ročních úrod na navrhované výměře půdy.

(2) Ilodnota odevzdané půdy [§ 2, odst. 1, písm. b)] bude určena podle zásad uvedených v odstavci 1.

(3) Úhrada za přidělené budovy má se určití ve výši jedno- až tříročního nájemného přidělované budovy. Nájemné může býti v každém případě vyjádřeno v naturáliích. Úhrada za přidělený živý a mrtvý inventář a jiná zařízení bude určena podle směrnic, které vypracují zemské národní výbory a schválí ministerstvo zemědělství.

(4) Nedostane-li přídelce zároveň s přidělenou půdou potřebné budovy a zařízení a nemá-li prokazatelně žádných možností k jejich opatření z vlastních prostředků, může mu Národní pozemkový fond poskytnouti levný dlouhodobý úvěr.

(5) Národní pozemkový fond může částečně anebo zcela prominouti úhradu přídelci, který odevzdal půdu podle § 2, odst. 1, písm. b).

§ 8.

(1) Určenou úhradu (§ 7) splatí uchazeči podle hospodářských možností, a to buď:

a) jednorázově, nejpozději do 12 měsíců od převzetí držby přídelu, penězi nebo v naturáliích, nebo

b) ve splátkách, v penězích nebo v naturáliích takto:

10% úhrady jest zaplatiti při převzetí přidělené půdy. Na návrh okresního národního výboru (okresní správní komise) po dobrozdání místní rolnické komise může Národní pozemkový fond povolit odklad první splátky nejdéle na 3 roky; nedoplatek úhrady je splatný podle splátkového plánu, vyhotoveného Národním pozemkovým fondem, nejpozději do 15 let ode dne převzetí držby přiděleného majetku.

(2) V případech hodných zvláštního zřetele a odůvodněných sociálně může Národní pozemkový fond po provedeném šetření za účasti příslušných národních výborů a rolnických komisí prominouti přídelci úhradu a příslušný zemědělský majetek přiděliti bezplatně, především osobám uvedeným v § 3.

§ 9.

Úhrad, zaplacených přídelci Národním pozemkovému fondu (§ 7), použije tento fond na zaplacení dluhů a závazků, vázoucích na zkonfiskovaných majetcích, pokud tyto dluhy a závazky budou Národním pozemkovým fondem uznány a převzaty, dále na zmírnění válečných škod a škod, způsobených na majetku zemědělcům persekvovaným v době okupace z důvodů národních, politických nebo rasových, na zvelebení zemědělské výroby a na vnitřní osídlování. Přebytky Národního pozemkového fondu připadají do státní pokladny.

§ 10.

(1) V úhradě, určené podle § 7, jsou zahrnuty všechny výdaje a poplatky, spojené se zkonfiskováním a přidělením půdy, dále s odevzdáním vlastního majetku do Národního pozemkového fondu [§ 2, odst. 1, písm. b)], se železniční přepravou přídelců a jejich rodin a inventáře do místa přidělené půdy, jakož i s knihovním převedením vlastnictví přiděleného a směnou odevzdaného majetku.

(2) Zápisy v pozemkové knize, nutné k uskutečnění přídelu a po případě k odevzdání půdy [§ 2, odst. 1, písm. b)], obstará Národní pozemkový fond.

(3) Převody vlastnictví, uskutečněné podle tohoto dekretu, a příslušná podání soudům a úřadům jsou osvobozeny od kolků, poplatků, daní a dávek.

§ 11.

Vláda se zmocňuje, aby zajistila finanční prostředky k provedení vnitřního osídlování.

§ 12.

Tento dekret nabývá účinnosti v českých zemích, a to dnem vyhlášení; provede jej ministr zemědělství v dohodě s ministry financí, vnitra, spravedlnosti, dopravy a výživy.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.

Nosek v. r. Ďuriš v. r.
Dr. Šrobár v. r. gen. Hasal v. r.
Dr. Stránský v. r. Majer v. r.

29.

Vládní nařízení

ze dne 10. července 1945

o zvýšení státního příspěvku vyživovacího.

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. I, § 2 opatření Stálého výboru ze dne 11. října 1938, č. 227 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o státním příspěvku vyživovacím:

§ 1.

(1) Státní příspěvek vyživovací, stanovený v čl. I, § 1, odst. 1 opatření Stálého výboru č. 227/1938 Sb., se zvyšuje a činí pro osobu a den:

- a) pro osobu, která v domácnosti zastupuje k vojenské službě povoláního, ... 20 K,
- b) pro ostatní oprávněné 10 K.

(2) Za osobu, která v domácnosti zastupuje povoláního, se považuje manželka, která s povoláním žije ve společné domácnosti, jinak — a to za téhož předpokladu — nejstarší z osob majících nárok na vyživovací příspěvek.

(3) Ustanovení § 3, odst. 5 zákona ze dne 23. září 1919, č. 530 Sb., o státním příspěvku vyživovacím, ve znění čl. I, § 1, odst. 2 opatření Stálého výboru č. 227/1938 Sb., se zrušuje.

§ 2.

Toto nařízení platí jen v zemích České a Moravskoslezské, nabývá účinnosti dnem vyhlášení a vztahuje se i na dobu od 1. května 1945; provede je ministr vnitra v dohodě s ministry národní obrany a financí.

Fierlinger v. r.

David v. r.	Laušman v. r.
Gottwald v. r.	Ďuriš v. r.
Široký v. r.	Dr. Pietor v. r.
Dr. Šrámek v. r.	gen. Hasal v. r.
Ursíny v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Dr. Rípka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.,
Dr. Nejedlý v. r.	tiež za ministra Masaryka
Dr. Stránský v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Kopecký v. r.	Lichner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 18.

Vydána dne 14. srpna 1945.

O B S A H:

(35.—37.) **35.** Dekret presidenta republiky o přechodném omezení výplat vkladů u peněžních ústavů (peněžních podniků) v pohraničním území. — **36.** Dekret presidenta republiky o plnění závazků znějících na říšské marky — **37.** Nařízení o zřízení Poštovní spořitelny, pobočky v Brně.

35.

Dekret presidenta republiky ze dne 31. července 1945

o přechodném omezení výplat vkladů u peněžních ústavů (peněžních podniků) v pohraničním území.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Peněžní ústavy a peněžní podniky mající sídlo v pohraničním území země České a Moravskoslezské, jakož i pobočky říšskoněmeckých peněžních ústavů a peněžních podniků tamtéž, nesmějí vyplatiti ani účetně převésti během jednoho týdne více než

a) 5% z pohledávky v běžném účtě podle jeho stavu dne 31. července 1945; nedosahuje-li však těchto 5% částky 1.500 K, pak nejvýše tuto částku;

b) 500 K z vkladu na vkladní knížku (vkladní list) nebo na pokladniční poukázku.

(2) Dosáhnou-li výplaty pro jednoho věřitele ze všech jeho běžných účtů a vkladních knížek, vkladních listů nebo pokladničních poukázek, provedené podle odstavce 1, výše 100.000 K, mohou býti další výplaty konány jen, pokudáže-li věřitel hodnověrně řádný způsob nabytí uložených částek. Směrnice o tomto průkazu vydá ministerstvo financí.

(3) Výplaty se dějí jen, předloží-li právnické osoby výplatní list a fyzické osoby lístek pro domácnost pro přídělý potravin. Výplaty se poznamenávají na těchto průkazech. Výplatní list pro právnické osoby vydává podle směrnice ministerstva financí příslušný místní národní výbor.

§ 2.

(1) Výplata (převod) částky vyšší, než stanoví § 1, jest přípustna, je-li žádost hodnověrně věřitelem (vkladatelem) doložena, jen:

a) na platy a mzdy zaměstnanců ve vlastním podniku věřitelově nebo k placení nájemného (pachtovného) věřitelem;

b) z běžných účtů vedle volné částky, uvedené v § 1, odst. 1, písm. a), dalších 30% z pohledávky podle stavu dne 31. července 1945 během čtyř týdnů k obnovení provozu podniku nebo během téže doby dalších 20% k udržení provozu podniku;

c) na placení daní a veřejných dávek, tuto výplatu jest však peněžní ústav povinen provést přímo příslušnému výběrčímu úřadu,

d) z běžných účtů státu;

e) z běžných účtů zemí, okresů, obcí, veřejnoprávních sociálně pojišťovacích ústavů a jiných veřejnoprávních korporací a fondů na nezbytně nutné platy, za předpokladu, že nemají jiných volných prostředků a že poukazy podepíší vedle osob, ustanovených k nakládání s těmito účty, také oprávnění zástupci těchto svazků územní samosprávy, korporací a fondů,

f) na placení pojistného v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění, jakož i na placení pojistných premií soukromým pojišťovnám;

g) z peněz uložených bezprostředně na příkaz soudů nebo soudem,

h) z peněz uložených národními správci nebo jinými podobnými zmocněnci (pověřenci), dále advokáty, veřejnými notáři nebo vnučnými správci, pokud jich tito potřebují, aby vyhověli soudním opatřením nebo rozhodnutím.

(2) Výplata (převod) vyšší částky jest rovněž přípustná, je-li prokazatelně věřitelem (vkladatelem) peněžní ústav a doloží-li hodnověrně, že jí nezbytně potřebuje, aby mohl své vlastní věřitele (vkladatele) uspokojiti podle tohoto dekretu a plniti nezbytné povinnosti z převzatých úvěrových závazků.

(3) Výplata (převod) částek vyšších než podle ustanovení § 2, odst. 1, písm. b) přípustných, jest dovolena, jde-li prokazatelně o prostředky nezbytně nutné pro obnovení provozu podniku národohospodářsky důležitého, na zaplacení dopravného, jakož i na opatření surovin a zboží pro věřitelův podnik v obvyklém rozsahu, a za předpokladu, že pohotové prostředky věřitelovy na to nestačí. Na výplatu této vyšší částky nemá však věřitel nároku.

§ 3.

Omezením podle tohoto dekretu nepodléhají:

a) výplaty pohledávek v běžném účtě a vkladů na vkladní knížky (vkladní listy) nebo na pokladniční poukázky, které vznikly, pokud se týká, byly uloženy dne 1. srpna 1945 nebo později;

b) výplaty částek, které mohly býti, avšak nebyly věřitelem (vkladatelem) požadovány podle § 1;

c) převody z běžného účtu na běžný účet u téhož peněžního ústavu, avšak převedené částky, pokud přesahují míru stanovenou v § 1 a § 2, odst. 1 a 2, zůstávají vázány podle tohoto dekretu;

d) účetní převody záležející v tom, že peněžní ústav převede s běžného účtu nebo z vkladní knížky splatnou pohledávku svého věřitele na vlastní účet, aby uhradil splatné závazky téhož věřitele vůči sobě.

§ 4.

Právo peněžního ústavu (peněžního podniku) trvati na smluvené výpovědní lhůtě nebo na jiných ujednáních, která jsou pro něj příznivější, není ustanoveními v §§ 1 až 3 dotčeno.

§ 5.

(1) Výplaty (převody) podle předchozích ustanovení nejsou přípustny osobám státně nespolehlivým.

(2) Takovými osobami jest rozuměti:

a) osoby národnosti německé nebo maďarské s výjimkou těch, které prokáží, že zůstaly

věrný československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození anebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo

b) osoby, které vyvíjely činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svésti hleděly a záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé a maďarské okupanty,

c) osoby právnické, u nichž se použije obdobně zásad uvedených v písm. a) a b) s výjimkou těch, do nichž jest zavedena národní správa podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb.

(3) Pro výplatu (převody) vkladů osobám státně nespolehlivým platí zvláštní předpisy.

§ 6.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby učinil vhodná opatření k tomu účelu, aby umožnil peněžním ústavům (peněžním podnikům) splniti jejich závazky v korunové měně. Zároveň se zmocňuje, aby podle poměrů na peněžním trhu vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení sazby a částky uvedené v §§ 1 a 2 přiměřeně zvýšil nebo snížil.

(2) Ministerstvo financí se zmocňuje, aby v případech naléhavé hospodářské potřeby povolilo výjimky z ustanovení §§ 1 až 3.

(3) Vyřízení žádosti o povolení takové výjimky, jakož i jiné úřední úkony, jsou osvobozeny od dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 7

(1) Organ peněžního ústavu (peněžního podniku) nebo jeho národní správce či člen národní správy po případě jiný pověřenec nebo zmocněnec, který vědomě poruší předpisy tohoto dekretu výplatou (převodem) osobě státně nespolehlivé nebo výplatou vyšší než přípustné částky, anebo je vědomě obchází poskytnutím úvěru na vklad, u peněžního ústavu (podniku) uložený (t. zv. kompenzačního úvěru), či jiným způsobem, nebo

kdo vědomě nesprávným nebo neúplným údajem skutkových okolností, zejména v žádosti podané podle § 6, nebo předložením podvržených dokladů vyláká výplatu (převod) osobě státně nespolehlivé nebo výplatu vyšší, než tento dekret připouští,

bude potrestán, nejde-li o čin, který jest přísněji trestný podle jiných předpisů, za těžký důchodkový přestupek pokutou až do desetinásobku nedovolené vyplacené částky, a nelze-li tuto částku zjistiti, pokutou až do 1,000.000 K.

(2) Také pokus trestných činů uvedených v odstavci 1 je trestný.

(3) Je-li peněžitý trest, uložený podle tohoto dekretu, nedobytný, nastoupí místo něho náhradní trest vězení od jednoho dne do jednoho roku. Náhradní trest vězení se stanoví jeden den za 100 K až 300 K podle míry provinění a podle důchodových, majetkových a jiných osobních poměrů vinníka.

(4) Na upuštění od trestního řízení nemá obviněný právního nároku.

(5) Trestnost přestupků se promlčuje za 3 roky počínajíc dnem, kdy byl přestupek spáchán.

(6) Důchodkové soudy a úřady rozhodující o přestupcích hodnotí provedené důkazy podle volného uvážení.

(7) Jinak platí o stíhání a trestání přestupků ustanovení důchodkového trestního zákona z r. 1835 s doplňky a nařízeními k němu vydanými.

§ 8.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1945 a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v r.

Dr. Šrobár v r.

36.

Dekret presidenta republiky ze dne 2. srpna 1945

o plnění závazků znějících na říšské marky.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Peněžitě závazky znějící na říšské marky, pokud trvají dne 1. srpna 1945, je dlužník povinen splniti v korunách v poměru 1 říšská marka = 10 korun, mají-li toho dne věřitel

i dlužník své bydliště anebo sídlo na území země České nebo Moravskoslezské. U filiálek, závodů a reprezentací cizozemského podniku rozhoduje v tom směru jejich sídlo.

(2) Bez zřetele na ustanovení odstavce 1 je dlužník povinen splniti v korunách v poměru 1 říšská marka = 10 korun peněžitě závazky znějící na říšské marky, které trvají dne 1. srpna 1945:

1. je-li věřitelem některá pokladna československého státu anebo jiné veřejnoprávní korporace anebo jejich fond, ústav, podnik nebo jiné zařízení na území země České nebo Moravskoslezské, ačli nejde o závazky z cenných papírů cizozemských; nebo
2. pocházejí-li z vkladů na vkladní knížky u peněžních ústavů a peněžních podniků na území země České nebo Moravskoslezské, počítajíc v to filiálky cizozemských ústavů a podniků na uvedeném území, nebo
3. jsou-li zajištěny zástavním právem na nemovitosti ležící na území země České nebo Moravskoslezské.

(3) O plnění peněžitých závazků z pojistných smluv jakéhokoliv druhu, znějících na říšské marky, budou dána ustanovení zvláštní; až do jich vydání je dlužník oprávněn splniti v korunách v poměru 1 říšská marka = 10 korun.

§ 2.

(1) O dluhopisech na majitele, znějících na říšské marky, a jejich kuponech, které byly vydány dlužníky se sídlem na území země České nebo Moravskoslezské, platí ustanovení § 1, odst. 1, jen pokud je vlastník, který má bydliště nebo sídlo na uvedeném území, zároveň s místopřísežným prohlášením, že dluhopisy byly jeho vlastnictvím již dne 1. srpna 1945, složí do 31. srpna 1945 u některého peněžního ústavu v zemi České nebo Moravskoslezské do vázané úschovy pro Pražskou sčítovací banku v Praze. Banka vydá ukladateli osvědčení, že dluhopis byl dne 1. srpna 1945 vlastnictvím osoby s bydlištěm nebo sídlem na území země České nebo Moravskoslezské.

(2) Vázanou úschovu podle odstavce 1 lze uvolnit s povolením Národní banky československé.

§ 3.

Předchozími ustanoveními zůstávají nedotčena obmezení stanovená platnými předpisy co do nakládání s nepřátelským majetkem a co do placení závazků vůči osobám státně nespolehlivým.

§ 4.

Sazby v říšských markách, stanovené právními předpisy, kterých se přechodně ještě používá, přepočtou se na koruny v poměru 1 říšská marka = 10 korun.

§ 5.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1945 a platí jen v zemích České a Moravskoslezské, provedou jej ministři spravedlnosti a financí.

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v r.

Dr. Stránský v r. Dr. Šrobár v r.

37.

Vládní nařízení

ze dne 24. července 1945

o zřízení Poštovní spořitelny, pobočky v Brně.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 2, odst. 4 zákona ze dne 23. září 1930, č. 143 Sb., o Poštovní spořitelně:

§ 1.

V Brně zřizuje se pobočný ústav Poštovní spořitelny s názvem Poštovní spořitelna, pobočka v Brně. Zahájení její činnosti vyhlásí ministr pošt v Úředním listě.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr pošt spolu s ministry vnitra, financí, spravedlnosti, průmyslu, vnitřního obchodu a zemědělství.

Fierlinger v r.

David v r.

Ursíny v r.

Dr. Ripka v r.

Nosek v r.

Dr. Šrobár v r.

Dr. Nejedlý v r.

Dr. Stránský v r.

Kopecký v r.

Lausman v r.

Duriš v r.

Dr. Pietor v r.

gen. Hasal v r.

Hála v r.

Dr. Šoltész v r.

Dr. Procházka v r.

Majer v r.

Dr. Clementis v r.,

tiež za min. Masaryka.

gen. Dr. Ferjenčík v r.

Lichner v r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 24.

Vydána dne 28. srpna 1945.

O B S A H:

(50. a 51.) **50.** Dekret presidenta republiky o opatřeních v oblasti filmu. — **51.** Vyhláška o lhůtě k podávání žádostí o vrácení československého státního občanství pro manželky a děti československých státních občanů.

50.**Dekret presidenta republiky****ze dne 11. srpna 1945****o opatřeních v oblasti filmu.**

Aby byly odborně zajištěny a zachovány všechny prostředky a zařízení pro výrobu, rozšiřování a veřejné promítání světelných kinematografických filmů a aby jich mohlo býti plně využito k prospěchu lidu a státu,

aby v oboru výroby, rozšiřování a veřejného promítání takových filmů byla řádně zabezpečena, udržena a dále rovnoměrně a plánovitě rozvíjena zaměstnanost,

aby tato kulturní a hospodářská práce byla trvale zbavena všech rušivých cizích a všech škodlivých neodborných a z hlediska zájmu lidu a státu nespolehlivých vlivů a činitelů,

a aby byly umožněny řádné přípravy a včasné provedení trvalé úpravy v oboru výroby, rozšiřování a veřejného promítání osvětlených kinematografických filmů podle potřeb a zájmů lidu a státu,

k návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) K provozu filmových atelierů, k výrobě osvětlených filmů kinematografických (v dalším jen filmů), k laboratornímu zpracování filmů, k půjčování filmů, jakož i k jejich veřejnému promítání je oprávněn výhradně stát.

(2) K dovozu a vývozu filmů pro celé území Československé republiky jest rovněž oprávněn výhradně stát.

(3) Organizace a správa podnikání uvedených v odstavcích 1 a 2 bude upravena vládním nařízením, při němž provoz veřejného promítání v zemích České a Moravskoslezské bude svěřen zpravidla národním výborům.

(4) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na filmovou činnost v rámci ministerstva národní obrany a na film amatérský.

§ 2.

(1) Dosavadní provozovatelé podniků, uvedených v § 1, odst. 1 a 2 jsou povinni odevzdati ministerstvu informací všechny předměty provozu, provozní prostředky, zásoby surovin a jiného materiálu, jakož i všechna provozní zařízení podniků, včetně provozoven, které mají ve vlastnictví, v nájmu nebo v užívání kdekoliv v zemi České a Moravskoslezské nebo v cizině, kteréžto ministerstvo vstupuje tím do práv a závazků dosavadních provozovatelů (§ 2, odst. 3)

(2) Veškerý majetek podniků uvedených v § 1, odst. 1 a 2 přechází dnem odevzdání do vlastnictví státu, který jej může přenést v celku nebo v částech na právní subjekty jiná zařízení.

(3) Za majetek převzatý podle odst. 1 bude poskytnuta náhrada podle směrnice, které vydá ministr informací v dohodě s ministry financí, průmyslu, vnitřního obchodu a nejvyšším úřadem cenovým. Spolkům a veřejnoprávním korporacím bude poskytnuta náhrada ve výši

obecné ceny. Československý stát ručí za závazky podniků, převzatých podle tohoto dekretu až do výše hodnoty převzatého jmění.

(4) Náhrada se neposkytuje za majetek osob, které jest považovati za státně nespolehlivé podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, nebo osob odsouzených podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, pokud v rozsudku bylo vysloveno propadnutí jmění. V pochybnostech rozhodne ministerstvo informací v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 3.

(1) Výtěžků, získaných z podnikání podle tohoto dekretu, použije ministr informací především k provozu, k výstavbě a k dalšímu rozvoji československého filmovnictví ve všech jeho odvětvích. Ve věcech hospodářských a finančních zásadního významu rozhoduje ministr informací v dohodě s ministrem financí.

(2) Předpisy o obecní dávce ze zábav, z předvádění filmů zůstávají nedotčeny.

§ 4.

Ministr informací se zmocňuje, aby do doby než budou vydány předpisy k provedení tohoto dekretu, činil přechodná opatření k zajištění jeho provedení nezbytná.

§ 5.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr informací v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Kopecký v. r.

51.

Vyhláška ministra vnitra ze dne 25. srpna 1945

o lhůtě k podávání žádosti o vrácení československého státního občanství pro manželky a děti československých státních občanů.

Podle § 3 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 2. srpna 1945, č. 33 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské, určuji, že šestiměsíční lhůta pro podávání žádosti o vrácení československého státního občanství manželkami a nezletilými dětmi československých státních občanů (§ 4, odst. 2) počíná dnem, kdy uvedený dekret nabývá účinnosti, t. j. dnem 10. srpna 1945.

Lhůta k podávání žádostí o vrácení československého státního občanství ostatním v § 3 dekretu uvedeným osobám bude určena dodatečně; žádosti před počátkem lhůty podané považují se za nepodané.

Nosek v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 25.

Vydána dne 31. srpna 1945.

O B S A H:

(52. a 53.) 52. Dekret presidenta republiky o zatímním vedení státního hospodářství. — 53. Dekret presidenta republiky o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům.

52.

Dekret presidenta republiky

ze dne 14. srpna 1945

o zatímním vedení státního hospodářství.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovuji.

§ 1.

V přechodném období do vyhlášení státního rozpočtu, schváleného zákonodárným sborem, nejdéle do 31. prosince 1945, bud' te'ž hrazeny jen takové výdaje, kterých nutně vyžadují státní správa a státní hospodářství v mimořádných poměrech.

§ 2.

Ministr financí se zmocňuje,

a) aby úvěrovými operacemi opatroval úhradu pro státní výdaje, neuhrazené státními příjmy,

b) aby k hrazení přechodných schodků, vyplývajících z časové neshody mezi příjmy a výdaji, opatroval peněžité prostředky přechodnými úvěry.

§ 3.

Ústřední úřady hospodařící výdaji a příjmy, jakož i státní podniky a fondy jsou povinny zaslati ministerstvu financí vždy do 20. dne běžného měsíce výkazy peněžních výdajů a příjmů, očekávaných v příštím kalendářním měsíci. O těchto výdajích rozhoduje vláda. Za úřady a podniky na Slovensku zasílá tyto měsíční výkazy peněžních výdajů a příjmů Povereníctvo Slovenskej národnej rady pre financie.

§ 4.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby poskytoval nebo zárukou státu zajišťoval úvěr podnikům, důležitým pro hospodářskou rekonstrukci a pro zásobování lidu, pokud si tyto podniky nemohou opatřit dostatečných prostředků z jiných pramenů. Záruky za dlužníky na Slovensku přejímá povereník Slovenskej národnej rady pre financie podle jednotných celostátních podmínek.

(2) Záruční listiny a záruční doložky, vydané na základě zmocnění v předchozím odstavci uvedených, jsou osvobozeny od poplatků.

§ 5.

(1) Daně, dávky a poplatky včetně nedoplatků, jakož i jiné státní příjmy jest předepisovati a vybírati podle československých právních předpisů, platných dne 29. září 1938. Do 31. prosince 1945 budou se však tyto platební povinnosti předepisovati a vybírati podle předpisu dosud užívaných v jednotlivých územích Československé republiky, pokud se tyto předpisy nepříčí svým obsahem znění nebo demokratickým zásadám československé ústavy (ústavní listiny, jejich součástí a zákonů ji měnících nebo doplňujících, vydaných do 29. září 1938). Předchozí ustanovení tohoto odstavce platí jen, pokud nedojde pro jednotlivá území k odchylné úpravě.

(2) Doba nesvoloby (ode dne 30. září 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením) se nezapočítává do promlčecích lhůt, stanovených platnými předpisy pro právo státu vyměřovat a vymáhat daně, dávky, poplatky a jiné státní příjmy.

§ 6.

(1) Úroková služba československého státního dluhu budiž obstarávána podle dosavad-

ních předpisů. To platí až na další i o dlužích, sjednaných držiteli výkonné moci v době nesvobody na území Československé republiky; při tom budtež vyrovnány i úrokové zadrženosti, vzniklé dosavadním odkladem úrokové služby.

(2) Umořování dluhů uvedených v předcházejícím odstavci se až na další odkládá, pokud ministr financí, po případě, pokud se týká Slovenska, na návrh povereníka SNR pro financie nestanoví jinak.

§ 73

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 30. května 1945; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.,	Kopecký v. r.
Gottwald v. r.	Lausman v. r.
Široký v. r.	Đuriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Ursíny v. r.	gen. Hasal v. r.
Masaryk v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Stránský v. r.	Lichner v. r.

53.

Dekret presidenta republiky ze dne 17. srpna 1945

o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Veřejným zaměstnancům, kteří v době nesvobody byli poškozeni na svých právech a nárocích ze služebního (pensijního) poměru pro politické chování své nebo jiných osob nebo pro osobní vlastnosti své nebo jiných osob nebo v souvislosti s politickými poměry, které

nastaly za doby nesvobody, se poskytne odškodnění podle tohoto dekretu s účinností ode dne, kdy došlo ke škodě.

§ 2.

(1) Vyslovil-li soud nebo úřad nicotnost trestního rozsudku nebo nálezu nebo zrušil-li je podle čl. 9 a 10 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 3. srpna 1944 o obnovení právního pořádku, nebo byla-li rozhodnutí soudní nebo veřejné správy zrušena podle čl. 6 tohoto dekretu, má takový výrok, pokud jde o práva a nároky ze služebního (pensijního) poměru, účinky v tomto dekretu stanovené.

(2) O odčinění křivd podle tohoto dekretu může být rozhodnuto i před zahájením (skončením) řízení podle čl. 6, 9 a 10 uvedeného ústavního dekretu, je-li již předem bezpečně prokázáno, že jsou splněny veškeré v § 1 pro odčinění křivd předepsané předpoklady.

(3) Jestliže podle výsledků řízení podle čl. 6, 9 a 10 uvedeného ústavního dekretu podmínky pro odčinění křivd podle tohoto dekretu nejsou splněny, pozbude rozhodnutí o odčinění křivd platnosti.

(4) Změnil-li soud nebo úřad rozsudek (nález, rozhodnutí) podle čl. 6 a 9 uvedeného ústavního dekretu, poskytne se, jsou-li pro to u zaměstnance splněny všechny předpoklady stanovené tímto dekretem, přiměřené odškodnění podle tohoto dekretu tak, jako kdyby tento rozsudek (nález, rozhodnutí) nebyl vydán za doby nesvobody.

§ 3.

(1) Veřejnými zaměstnanci ve smyslu tohoto dekretu se rozumějí:

1. zaměstnanci v činné službě

a) státu, svazků územní samosprávy, ostatních veřejnoprávních korporací a nadací;

b) ústavů, podniků, fondů a zařízení, jež náležejí subjektům uvedeným pod písm. a) nebo jsou jimi spravovány;

c) pro něž platí zákon ze dne 24. června 1926, č. 104 Sb. (učitelský zákon);

2. poživatelé odpočivných (zaopatřovacích) platů a čekatelného, kteří jsou v pensijním zaopatření státu a ostatních korporací a subjektů uvedených pod č. 1,

3. osoby, které nespádají pod č. 1 a 2 jen proto, že byly propuštěny ze služeb nebo vyloučeny z pensijního zaopatření zaměstnavatelů uvedených pod č. 1 bez jakýchkoli ná-

roků na služební nebo odpočivné (zaopatřovací) platy nebo ze služeb vystoupily.

(2) Kde tento dekret užívá slova zaměstnanec (zaměstnanci), rozumějí se tím, pokud se z dekretu jinak nepodává, osoby podle odstavce 1 a pozůstalí po těchto osobách s nárokem na zaopatřovací platy. Při tom nerozhoduje, zda jde o služební (pracovní) poměr veřejnoprávní nebo soukromoprávní (smluvní).

§ 4.

(1) Politickým chováním ve smyslu § 1 jest rozuměti zejména veškeré počiny, jimiž zaměstnanec (jiná osoba) dal na jevo, že nesouhlasí s novým politickým uspořádáním, jestliže uprchl do ciziny, zdráhal se vykonati slib nebo uposlechnouti rozkazu k nastoupení služby mimo území býv. Protektorátu, nesložil vůbec nebo včas nebo s úspěchem zkoušku z německého jazyka, vyvíjel činnost označenou za nepřátelskou vůči Německu, příslušel k určité organizaci a byl za tuto nebo jinou politickou činnost disciplinárně nebo soudně potrestán, vzat do vazby nebo jinak zajištěn, nebo stíhán a pod.

(2) Zaměstnanci poškozenými pro osobní vlastnosti své neb jiných osob se rozumějí zaměstnanci židé nebo židovští míšenci nebo zaměstnanci žijící v manželství se židy nebo židovskými míšenci, zaměstnanci legionáři nebo příslušníci zednářských lóží a pod.

(3) V souvislosti s politickými poměry, které nastaly za doby nesvobody, byli poškozeni zaměstnanci, kteří byli stíháni z důvodů na jejich osobě (nebo jiných osobách) nezávislých, na př. v rámci odvetných nebo obdobných opatření, jako rukojmí, dále profesori vysokých škol a vysokoškolští asistenti po uzavření českých vysokých škol a pod.

§ 5.

Ke škodám ve smyslu § 1 náležejí:

a) uložení pořádkového peněžitého trestu (pokuty), vyslovení důtky (obdobného disciplinárního, kárného trestu),

b) vyloučení nebo odepření postupu do vyšších stupňů služného (adjuta, denního platu, odměny a pod.),

c) zmenšení (snížení) služného (adjuta, denního platu, odměny a pod.), zkrácení, odepření nebo zastavení výplaty služebního platu (platu jemu odpovídajícího),

d) odklad ustanovení čekatele v definitivním poměru, na něj je právní nárok, přerazení

zaměstnance na služební místo nižší služební třídy (nižší zaměstnanecké skupiny),

e) přeložení (trvalé odvelení) na jiné služební místo v téže nebo jiné politické obci nebo převedení do jiného oboru veřejné služby, v obou případech pak s případným přerazením zaměstnance do nižší platové stupnice (stupnice funkčního služného) nebo do nižšího stupně služného (platu jemu odpovídajícího) nebo s případným snížením příslušejícího služebního platu,

f) propuštění, ztráta úřadu v důsledku soudního trestního řízení, přeložení na dovolenou s čekatelným, předčasné přeložení do výslužby z moci úřední nebo sice na vlastní žádost, jestliže z okolností, za nichž byla podána, lze souditi, že zaměstnanec byl k podání žádosti z důvodů uvedených v § 4 přinucen nebo aniž dovršil věkovou hranici platnou pro přeložení do výslužby z moci úřední, ji podal jen za tím účelem, aby nebyl nucen sloužiti zájmům německých okupantů, dále přeložení do výslužby z trestu s případným snížením odpočivných platů,

g) odnětí nebo snížení odpočivných (zaopatřovacích) platů, zkrácení jejich výplaty nebo jejich ztráta v důsledku soudního trestního odsouzení,

h) neuznání doby strávené v československých legiích za služební dobu a její úplné nebo částečné vyloučení při výměře odpočivných (zaopatřovacích) platů,

ch) jiné než pod písm. a) až h) uvedené újmy, které postihly zaměstnance.

§ 6.

(1) K odčinění škod (§ 5) provedou se tato opatření:

1. V případě podle písm. a) se vrátí zaplacená peněžitá částka (pokuta). Zápis trestu se vymaže z osobního výkazu (obdobného úředního záznamu) jako nicotný. To platí i o jiných disciplinárních (kárných) trestech, jimiž byl zaměstnanec poškozen ve smyslu § 5.

2. V případě podle písm. b) se vyměří služné (adjutum, denní plat, odměna a pod.), pokud se týče odpočivné (zaopatřovací) platy tak, jako kdyby k vyloučení nebo odepření platového postupu nebylo došlo.

3. V případě podle písm. c) určí se služné (adjutum, denní plat, odměna a pod.) znovu, pokud se týče vyměří se odpočivné (zaopatřovací) platy na podkladě nesnížené (nezkrá-

cené) pensijní základny. Zkrácené (odepřené, zastavené) služební platy (platy odpovídající) se doplátí.

4. V případě podle písm. d) ustanoví se zaměstnanec v definitivním poměru, přerazený zaměstnanec se zařadí, pokud se týče odpočivné (zaopatřovací) platy se vyměří tak, jako kdyby k těmto opatřením nebylo došlo.

5. V případě podle písm. e) nahradí se zaměstnanci výlohy spojené s přestěhováním a týž se přeloží zpět na původní nebo jiné rovnocenné služební místo. Zaměstnanec převedený do jiného oboru veřejné správy se převede zpět. O vojenských gážístech z povolání a déle sloužících platí ustanovení předchozích dvou vět jen, budou-li povoláni do vojenské činné služby. V ostatním platí obdobně ustanovení bodu č. 4.

6. V případech podle písm. f) :

A. Zaměstnanec se přihlásí k nastoupení činné služby:

Je-li způsobilým ke službě zaměstnanec, který

aa) nedovršíl do dvou měsíců po vyhlášení dekretu věkovou hranici platnou pro přeložení do výslužby bez průkazu nezpůsobilosti (po případě 60. rok věku, není-li účasten veřejného pensijního zaopatření),

bb) dovršíl sice v uvedené době zmíněnou věkovou hranici, avšak nedosáhl ještě zákonného nároku na plné výslužné,

posuzuje se, pokud jde o jeho služební (pracovní) poměr a přísluší mu služební plat (plat jemu odpovídající) tak, jako kdyby k opatřením uvedeným pod písm. f) nebylo došlo.

B. Zaměstnanec se nepřihlásí k nastoupení činné služby.

Nepřihlásil-li se zaměstnanec k činné službě do 2 měsíců po vyhlášení tohoto dekretu, ačkoliv nejpozději v poslední den této lhůty nedovršíl ještě věkovou hranici platnou pro přeložení do výslužby bez průkazu nezpůsobilosti, obdrží odškodnění podle písm. A pouze do účinnosti tohoto dekretu. Po té době se má za to, že souhlasí s tím, aby na místě všech nároků vyplývajících ze služebního (pensijního) poměru pro něho a jeho příslušníky bylo mu poskytnuto odbytné ve výši dvojnásobku jeho pensijní základny.

C. Zaměstnanec se sice přihlásil k nastoupení činné služby, nebyl však uznán způsobilým ke službě, dovršíl věkovou hranici, zemřel.

Zaměstnanec se posuzuje podle písm. A:

aa) do dne účinnosti dekretu, nebyl-li uznán způsobilým ke službě,

bb) do dne, v němž dosáhl zákonného nároku na plné výslužné, dovršíl-li nejpozději do 2 měsíců ode dne vyhlášení dekretu věkovou hranici platnou pro přeložení do výslužby bez průkazu nezpůsobilosti,

cc) do dne umrtí,

a od té doby pak přísluší mu (pozůstalým po něm) bez zvláštního aktu o přeložení do výslužby pravidelné odpočivné (zaopatřovací) platy.

Zaměstnanec, jenž podle písm. bb) vstoupí do výslužby, může býti na vlastní žádost podle platných předpisů povolán do činné služby (reaktívován).

D. Zaměstnanec byl popraven, usmrcen, zemřel ve vazbě a pod.

Byl-li zaměstnanec popraven, usmrcen nebo zemřel-li ve vazbě (zajištění nebo v příčinné souvislosti s pracovním příkázáním — zasazením), pokud se týče po propuštění (zajištění), avšak předčasně v pravděpodobné příčinné souvislosti s vazbou (zajištěním nebo s pracovním příkázáním — zasazením), patří vdově od prvního dne měsíce následujícího po dni manželova úmrtí vdovská pense (zaopatřovací plat) ve výši 100% jeho pensijní základny, ne však méně než 15.000 K. Vdově po poživateli odpočivného (zaopatřovacího) platu patří jako vdovská pense (zaopatřovací plat) v těchto případech odpočivný (zaopatřovací) plat, který příslušel jejímu manželovi. Vdově po zaměstnanci, který byl popraven, usmrcen, zemřel ve vazbě a pod. před 1. lednem 1944, t. j. přede dnem účinnosti platových novel č. 15 až 19/1944 Sb., přísluší od 1. ledna 1944 vdovská pense (zaopatřovací plat) ve výši 100%ní pensijní základny podle sazeb uvedených platových novel.

7. V případě podle písm. g) se přiznají odpočivné (zaopatřovací) platy tak, jako kdyby k jejich zřetě, odnětí nebo snížení, pokud se týče zkrácení jejich výplaty nebylo došlo.

8. V případě podle písm. h) se nově upraví nebo vyměří služební, pokud se týče odpočivné

(zaopatřovací) platy, při čemž se doba ztrávená v československých legiích zhodnotí podle předpisů platných před 30. zářím 1938.

9. V případě podle písm. ch) se poskytne přiměřené odškodnění, při čemž se použije obdoby ustanovení bodu 1 až 8.

(2) U zaměstnanců nezvěstných je zastavit služební, pokud se týče odpočivné platy koncem měsíce, v němž uplynuly dva roky od doby, kdy se stali nezvěstnými, leč že by měly býti tyto platy zastaveny již dříve z jiných zákonných důvodů. Po zastavení platů je osobám, jimž by příslušely po nezvěstném v případě jeho úmrtí zaopatřovací platy, pokud nebudou účastny vojenského nebo podobného zaopatření, vypláceti až do doby prohlášení za mrtva zálohu na tyto platy. Pokud u nezvěstných zaměstnanců již uplynula dvouletá lhůta uvedená v prvním odstavci, je služební (odpočivné) platy zastavit koncem měsíce, v němž tento dekret nabude účinnosti.

(3) V případech uvedených v § 5, písm. f) a g) se započítá na odškodnění, jež se poskytne podle tohoto dekretu, veškeré příjmy plynoucí nebo poskytnuté z důvodu služebního poměru nebo se zřetelem na něj, jakož i příjmy ze soukromé výdělečné činnosti konané po odchodu z činné služby. Příjmy plynoucí z příkázání podle vládního nařízení ze dne 4. května 1942, č. 154 Sb., jímž se činí některá opatření o řízení práce, se započítávají částkou přesahující částku 12.000 K ročně a šlo-li o příkázání mimo území býv. Protektorátu částkou přesahující částku 24.000 K ročně.

(4) V případech zvláštního zřetele hodných, zejména upadl-li zaměstnanec (jeho pozůstalí) do bída, těžké nemoci nebo pozbyl-li způsobilosti k výdělku nebo jeví-li se to nutné v zájmu odstranění nesrovnalostí, pokud se týče tvrdostí, možno přiznati kromě odškodnění podle předchozích odstavců buď další jednorázové peněžité odškodnění neb jiné vyšší odškodnění.

§ 7.

Přiznání odškodnění podle tohoto dekretu je vyloučeno, jestliže zaměstnanec pokud se týče ostatní oprávněné osoby nejsou v ohledu státní a národní spolehlivosti bezúhonní.

§ 8.

(1) Odškodnění se poskytne na písemnou nekolikovanou přihlášku, kterou nutno podati nejpozději do konce června 1946 u služebního úřadu příslušného podle nynějšího služebního upotřebení zaměstnance. Zaměstnanci ve výslužbě jakož i bývalí zaměstnanci podají při-

hlášku u svého posledního osobního úřadu (jeho nástupce) a není-li tohoto úřadu, u úřadu, jehož likvidující orgán zařizuje (zařizoval) výplatu odpočivných platů (úřad vyplácející). Zaměstnanci, kteří vystoupili nebo byli propuštěni ze služeb ústředních později zrušených úřadů, podají přihlášku u ministerstva financí, zaměstnanci, kteří vystoupili nebo byli propuštěni z odborných služeb podřízených zrušeným ústředním úřadům, u zemských finančních ředitelství. U téhož úřadu podají přihlášku i pozůstalí po zaměstnanci. Lhůta je dodržena, jestliže přihláška byla v této lhůtě odevzdána poštovní dopravě. Žádosti, návrhy a stížnosti sledující odškodnění, které byly podány před účinností dekretu (§ 14) nelze pokládati za přihlášku ve smyslu tohoto dekretu, není-li návrh náležitě vystižen.

(2) Zmeškání lhůty uvedené v odstavci 1, jakož i lhůty uvedené v § 6, odst. 1, č. 6, písm. B může v odůvodněných případech prominouti příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem financí.

(3) V přihlášce je třeba označiti přesně druh a objem utrpěné škody, uvést všechny podstatné okolnosti rozhodné pro posouzení případu, připojit písemné doklady a nabídnouti důkazy. V případech podle § 5, písm. f) a g) je uvést též výši příjmů z prostředků veřejných a z výdělečné činnosti ve smyslu § 6, odst. 3.

§ 9.

(1) Ústřední úřad posoudí, jsou-li splněny předepsané předpoklady pro odčinění podle § 2, odst. 2. O způsobu a výši odškodnění rozhodne i v těchto případech úřad k tomu podle dalších ustanovení příslušný.

(2) O odškodnění v případech podle § 2, odst. 4, jakož i podle § 6, odst. 1, č. 9 a § 6, odst. 4 rozhodne příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem financí a vnitra. Ukáže-li se toho potřeba, může ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem vnitra a nejvyšším účetním kontrolním úřadem vydati o odškodněních v těchto případech všeobecné závazné směrnice.

(3) Jinak rozhoduje o odškodnění

a) u zaměstnanců státních a u učitelů podle zákona učitelského příslušný osobní úřad, u poživatelů státních odpočivných (zaopatřovacích) platů úřad uvedený v § 8, odst. 1, věta druhá, u bývalých zaměstnanců uvedených v § 8, odst. 1, věta třetí ministerstvo financí pokud se týče zemské finanční ředitelství.

b) u zaměstnanců svazků územní samosprávy příslušný zemský národní výbor,

c) u zaměstnanců ostatních korporací veřejného práva a nadací příslušný státní dohlédací úřad; tento úřad může své oprávnění přenést na podřízenou korporaci veřejného práva s dozorcí pravomocí.

§ 10.

Předpisy o součinnosti státních úřadů (orgánů) finanční správy ve věcech pensijních zůstávají nedotčeny.

§ 11.

Z rozhodnutí podle tohoto dekretu lze se odvolat do 15 dnů u úřadu, jenž rozhodl v I. instanci, k ústřednímu úřadu. Lhůta počíná dnem následujícím po doručení rozhodnutí; počátek a běh lhůty se nestaví nedělemi nebo státními uznanými svátky a památnými dny. Připadne-li na ně konec lhůty, pokládá se nejblíže den pracovní za poslední den lhůty.

§ 12.

Zaměstnanec, který, uprchnuv do ciziny, tam vstoupil do služeb československé republiky (jeho pozůstalým), poskytne se odškodnění podle tohoto dekretu do doby, kdy zaměstnanec do těchto služeb vstoupil; po té době jen potud, pokud odškodnění podle to-

hoto dekretu je pro zaměstnance (jeho pozůstalé) příznivější, nežli práva a nároky vyplývající z uvedených služeb.

§ 13.

Podle zásad tohoto dekretu jest obdobně postupovati i ohledně odškodnění poživatelů darů a pensí z milosti a odpočivných (zaopatřovací) platů povolených podle volné úvahy.

§ 14.

Tento dekret nabývá účinnosti prvního dne měsíce následujícího po vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.,

tiež za ministra Masaryka

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 26.

Vydána dne 31. srpna 1945.

O B S A H:

(54. a 55.) 54. Dekret presidenta republiky o přihlašování a zjišťování válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry. — 55. Nařízení, kterým se zmocňuje ministr zemědělství k opatřením v zemědělské výrobě.

54.

Dekret presidenta republiky

ze dne 31. srpna 1945

o přihlašování a zjišťování válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry.

K návrhu vlády ustanovují

§ 1.

(1) Podle tohoto dekretu se vyšetřují a zjišťují škody, které v době po 17. září 1938 utrpěli českoslovenští státní občané v obvodu zemí České a Moravskoslezské nebo v cizině na životě, těle nebo na zdraví (usmrcením, vězněním, internováním, deportováním, zlým nakládáním a pod.) nebo odcizením, zavlечením mimo státní území, zabráním, zničením, poškozením nebo jinakou ztrátou věcí movitých nebo nemovitých anebo jiným způsobem (na výdělku, důchodu a pod.), jestliže tyto škody byly způsobeny

a) jakýmkoli válečným činem nebo jiným opatřením některé válčící strany, jejich bojových jednotek nebo příslušníků,

b) při dočasné okupaci území republiky československé orgány okupačních států nebo orgány jednajícími z jejich příkazů, persekucí z důvodů politických, národních nebo rasových, nebo

c) teroristickými akcemi organizací států nepřátelských nebo osob veřejně nebezpečných.

(2) Za týchž předpokladů se vyšetřují a zjišťují také škody způsobené právníkem osobám nebo jiným souborům osob a majet-

kovým podstatám, jejichž sídlo je v obvodu zemí České nebo Moravskoslezské.

§ 2.

(1) Při ocenění škody hledí se ke škodě, která skutečně vznikla a byla způsobena skutečnostmi uvedenými v § 1, odst. 1.

(2) Škody majetkové oceňují se zpravidla podle pořizovací ceny věci v den účinnosti tohoto dekretu; nelze-li takto určit majetkovou škodu, je vzítí za základ obecnou cenu v době, kdy se škoda stala.

(3) Pro ocenění jiných škod jest zpravidla směrodatnou výše zákonného nároku na náhradu v takovém nebo obdobném případě podle předpisů platných v den účinnosti tohoto dekretu.

(4) Podrobné směrnice pro ocenění těchto škod vydá ministerstvo vnitra v dohodě se zúčastněnými ministerstvy

§ 3.

(1) Soupis a vyšetřování škod provádějí okresní národní výbory

(2) Okresní národní výbor, příslušný podle § 6, odst. 2 k přijetí přihlášky, předloží do 10 dnů po uplynutí lhůty, uvedené v § 6, odst. 3, jeden stejnopis přihlášek u něho podaných po provedení nezbytného předběžného přezkoumání podle směrnic ministerstva vnitra přímo Státnímu úřadu statistickému.

§ 4.

(1) O přihlášených škodách provede okresní národní výbor potřebné šetření, zejména řízení důkazní. Vyšetřené přihlášky (druhý

stejnopis) s doklady (§ 7, odst. 3) předloží okresní národní výbor i s přehledným výkazem zemskému národnímu výboru.

(2) Zjištění škod přísluší smíšeným komisím (§ 5).

(3) Zemský národní výbor přikáže přihlášky (odstavec 1) příslušným smíšeným komisím.

(4) Smíšená komise zařídí podle potřeby nutné doplnění šetření, načež zjistí v každém jednotlivém případě škodu podle ustanovení § 2 a zapíše svůj posudek do přihlášky. Posudek komise se straně nesděluje.

§ 5.

(1) Smíšené komise (dále komise) zřídí se u zemských národních výborů. Práce spojené s činností komisí obstarává zemský národní výbor, u něhož jsou komise zřízeny.

(2) Každá komise se skládá:

1. ze zástupce zemského národního výboru, u něhož je zřízena, jako předsedy,

2. ze zástupce zemského finančního ředitelství,

3. z odborníka, jež povolá předseda komise z osob, označených mu zemským národním výborem pro jednotlivé druhy škod; tohoto člena komise, není-li státním zaměstnancem, vezme předseda před zahájením jednání do slibu o tom, že bude svědomitě a nestranně plnit své povinnosti.

(3) K jednání komise může předseda přibrat další spolehlivé a nestranné znalce s hlasem poradním.

(4) Pro jednání komise platí přiměřeně, pokud tento dekret neustanovuje jinak, předpisy o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů.

(5) Komise se platně usnáší za přítomnosti všech členů a rozhoduje většinou hlasů.

(6) Funkce členů komise jest čestná.

(7) Člen komise, jenž není státním zaměstnancem, má nárok, jestliže nemá stálého bydliště v sídle komise, na náhradu skutečně zaplaceného nutného jízdného z místa svého bydliště do sídla komise a zpět a na náhradu nutných skutečných výloh, spojených se stravováním mimo dům a noclehem. Při tom třeba dbáti nezbytné úspornosti ve veřejné správě. Jízdným se rozumí jízdné nejvýše II. třídy vlakové anebo jízdné za použití jiného hromadného veřejného dopravního prostředku (autobusu, lodi). Náhradu těchto skutečných výloh může ministerstvo vnitra paušalovati

v dohodě s ministerstvem financí. Náhrady ty hradí se ze státních prostředků po předložení řádně doloženého cestovního účtu, jež upraví zemský národní výbor. Pokud člen komise jest státním zaměstnancem, jest postupovati podle předpisů platných pro státní zaměstnance.

§ 6.

(1) Řízení o soupisu, vyšetření a zjištění škody se zavede pouze na podkladě přihlášky. K podání přihlášky je oprávněn poškozený nebo jeho právní nástupce, a nejsou-li známi, osoba spravující poškozený majetek, jinak místní národní výbor. Přihlášku stran majetku, který byl zkonfiskován, zajištěn nebo jest ve státní správě nebo je dán pod národní správu, podá ten, kdo při počátku účinnosti tohoto dekretu má dotčený majetek ve vlastnictví, ve správě nebo jej zajistil, jinak místní národní výbor. Přihlášky nebo soupisy škod, jež byly podány před počátkem účinnosti tohoto dekretu, nejsou podkladem k zavedení řízení.

(2) Přihláška se podává u okresního národního výboru, v jehož obvodu má strana své bydliště (sídlo). Nemá-li strana bydliště v obvodu země České a Moravskoslezské, podá přihlášku u okresního národního výboru, v jehož obvodu měla poslední bydliště. Neměla-li strana vůbec bydliště v zemích České a Moravskoslezské, podá přihlášku u ministerstva vnitra.

(3) Přihláška musí býti podána nejpozději do 21 dnů ode dne účinnosti tohoto dekretu, jinak nebude k ní přihlíženo. Prokáže-li však strana, že nemohla přihlášku podati ve lhůtě pro vážné překážky, může býti přihlédnuto i k přihlášce později podané.

§ 7.

(1) Přihláška se podává ve dvou stejnopisech na tiskopisech, jejichž vzor stanoví ministerstvo vnitra.

(2) Přihláška má obsahovati zejména:

a) osobní a rodné údaje poškozeného i přihlašovatele (§ 6, odst. 1), jejich bydliště (sídlo), národnost a státní příslušnost,

b) přesný popis škody s údajem, kdy, kde, kým, jakým způsobem a za jakých okolností byla způsobena,

c) označení důkazních prostředků (úřední osvědčení, písemná svědectví, označení svědků, fotografie a pod.),

d) výši škody, jakož i výši a druh požadované náhrady, zejména zda se požaduje vrá-

cení odcizeného nebo zavlčeného majetku anebo jiná věc téhož druhu, jakosti a ceny, kterou třeba uvést,

e) prohlášení, zda, kdy a kde podala strana již dříve přihlášku, obdržela-li náhradu, zálohu nebo podporu a v jaké výši, nebo byla-li jí škoda nahrazena zcela nebo zčásti jinak.

(3) Doklady, které má strana po ruce, buďtež připojeny v příloze k přihlášce, pokud možno v opisu soudně ověřeném.

§ 8.

(1) Z podání přihlášky, vyšetření a zjištění škody nevzniká straně právní nárok na náhradu škody

(2) Úprava odškodnění se vyhrazuje zvláštním předpisům.

§ 9.

Soudy, úřady a jiné orgány veřejné správy jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto dekretu.

§ 10.

Kdo v přihlášce nebo v řízení o ní učiní vědomě nesprávné údaje nebo jakkoli působí na jiného, aby nesprávnými údaji nebo jiným jednáním porušil správnost šetření, bude potrestán — nejde-li o čin trestný soudně — okresním národním výborem pro přestupek pokutou do 50.000 K nebo trestem vězení do 6 měsíců nebo oběma těmito tresty. Byla-li uložena pokuta, buď pro případ její nedobytnosti zároveň uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě. Byl-li vedle pokuty uložen i trest na svobodě, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení přesahovati nejvyšší mez sazby trestu na svobodě.

§ 11.

Tento dekret platí jen v zemích České a Moravskoslezské a nabývá účinnosti osmého dne po vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

55.

Vládní nařízení ze dne 31. července 1945.

kterým se zmocňuje ministr zemědělství
k opatřením v zemědělské výrobě.

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 138, odst. 1 zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu:

§ 1.

(1) K zajištění zemědělské výroby rostlinné, živočišné a lesní včetně myslivosti se zmocňuje ministr zemědělství, aby činil v dohodě se zúčastněnými ministry všechna nutná opatření, týkající se této zemědělské výroby.

(2) Předpisy všeobecné povahy, vydané podle zmocnění daného v odstavci 1, vyhlásí ministr zemědělství v Úředním listě republiky Československé.

§ 2.

Porušení předpisů, vydaných podle § 1, odst. 2, stíhají a trestají okresní národní výbory — bez újmy případného soudního stíhání — pokutou do 50.000 K nebo vězením do 6 měsíců. Pro případ nedobytnosti pokuty buď zároveň uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění do 6 měsíců. Tyto tresty mohou býti také uloženy současně, při čemž trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení nesmí činiti více než 6 měsíců.

§ 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí do 31. července 1946; provede je ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry

Fierlinger v. r.

David v. r.,

Ursíny v. r.

gen. Svoboda v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pieter v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.,

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 27.

Vydána dne 1. září 1945.

O B S A H:

(56.—59.) **56.** Dekret presidenta republiky o úpravě platu presidenta Československé republiky. — **57.** Dekret presidenta republiky o platu a o čínnovním a reprezentačním přídavku členů vlády — **58.** Dekret presidenta republiky o platovém přídavku státním a některým jiným veřejným zaměstnancům. — **59.** Dekret presidenta republiky, jímž se zrušují jmenování veřejných zaměstnanců z doby nesyobody

56.**Dekret presidenta republiky****ze dne 22. srpna 1945****o úpravě platu presidenta Československé republiky.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují

§ 1.

(1) Plat presidenta Československé republiky se stanoví částkou 3.300.000.— K a výdaje na jeho úřad částkou 3.000.000.— K ročně.

(2) Jinak zůstávají ustanovení zákona ze dne 20. prosince 1918, č. 93 Sb., o platu presidenta Československé republiky, ve znění zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 290 Sb., nedotčena.

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 4. dubna 1945, provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v r.

David v r.
Gottwald v r.
Široký v r.
Dr. Šrámek v r.
Ursiny v r.
Masaryk v r.
gen. Svoboda v r.
Dr. Ripka v r.
Nosek v r.
Dr. Šrobár v r.
Dr. Nejedlý v r.
Dr. Stránský v r.

Kopecký v r.
Laušman v r.
Đuriš v r.
Dr. Pietor v r.
gen. Hasal v r.
Hála v r.
Dr. Šoltész v r.
Dr. Procházka v r.
Majer v r.
Dr. Clementis v r.
gen. Dr. Ferjenčík v r.
Lichner v r.

57.**Dekret presidenta republiky****ze dne 22. srpna 1945****o platu a o čínnovním a reprezentačním přídavku členů vlády.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují

§ 1.

Plat předsedy vlády činí 120.000 K, plat náměstků předsedy vlády 100.000 K a plat ostatních členů vlády 80.000 K ročně.

§ 2.

Vedle platu mají členové vlády čínnovní přídavek 80.000 K ročně.

§ 3.

(1) Předseda vlády má reprezentační přídavek 140.000 K, náměstkové předsedy vlády, ministři zahraničních věcí, zahraničního obchodu a informací 120.000 K a ostatní členové vlády 100.000 K ročně.

(2) Zastupuje-li státní tajemník v ministerstvu zahraničních věcí ministra zahraničních věcí nebo státní tajemník v ministerstvu zahraničního obchodu ministra zahraničního obchodu po dobu delší jednoho měsíce, zvyšuje se jejich reprezentační přídavek po dobu zastupování na částku odpovídající ročnímu reprezentačnímu přídavku 120.000 K.

§ 4.

(1) Výplata služebních, odpočivných (zopatřovacích) nebo funkčních příjmů z ve-

řejnoprávního služebního poměru nebo z veřejné funkce se členům vlády po dobu výkonu vládní funkce zastavuje.

(2) Jinak nesmí členství ve vládě působiti členu vlády jakékoliv újmy pro jeho služební (zaměstnanecké) a platové poměry.

§ 5.

(1) Plat a činnovní a reprezentační příravek předsedy a ostatních členů vlády se vyplácí v měsíčních, předem splatných částkách.

(2) Nárok na výplatu platu a činnovního a reprezentačního příravku vzniká dnem, kdy člen vlády byl jmenován, a zaniká — s výhradou ustanovení odstavce 3 — koncem měsíce, v němž z vlády vystoupil.

(3) Členové vlády mají nárok na plat a činnovní a reprezentační příravek ještě po tři měsíce po svém vystoupení z vlády; končí-li se členství úmrtím členu vlády, přísluší tento nárok jeho pozůstalosti.

§ 6.

Prezident republiky stanoví na návrh vlády bývalému členu vlády čestný státní plat ode dne, kdy jeho požitky z členství ve vládě přestanou.

§ 7.

(1) Tento dekret nabývá účinnosti dnem 4. dubna 1945; zároveň pozbývá platnosti zákon ze dne 20. prosince 1918, č. 94 Sb., o platech ministrů, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

(2) Dekret provedou všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Široký v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Ursiny v. r.
Masaryk v. r.
gen. Svoboda v. r.
Dr. Ripka v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.
Laušman v. r.
Đuriš v. r.
Dr. Pietor v. r.
gen. Hasal v. r.
Hála v. r.
Dr. Šoltész v. r.,
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.
gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Lichner v. r.

58.

Dekret presidenta republiky

ze dne 20. srpna 1945

o platovém příravku státním a některým jiným veřejným zaměstnancům.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

(1) Státním zaměstnancům přísluší počínaje od 1. srpna 1945 platový příravek, jehož výměra se stanoví:

při ročním služném (platu mu odpovídajícím)	roční částkou K
do 20.000 K	6.000
přes 20.000 K do 30.000 K	4.800
přes 30.000 K do 40.000 K	3.600
přes 40.000 K do 50.000 K	2.400.

(2) Služným ve smyslu předcházejícího odstavce se rozumí u soudců a úředníků uvedených v § 53 platového zákona č. 103/1926 Sb., jakož i u státních osob učitelských základní a funkční služné.

(3) Zaměstnanec nesmí na služném (platu mu odpovídajícím) a platovém příravku podle tohoto nařízení dostati méně než zaměstnanec s nejbližší nižším služným (platem mu odpovídajícím), pro něž je stanoven nejbližší vyšší platový příravek. Toto platí obdobně i v případech, ve kterých služné (plat mu odpovídající) převyšuje 50.000 K.

(4) Neplně zaměstnaní, jejichž pracovní doba převyšuje 10 hodin týdně, jakož i neplně zaměstnaní učitelé se zmenšeným počtem vyučovacích hodin obdrží poměrnou část platového příravku (odstavec 1) podle poměru jejich pracovní doby k pracovní době plně zaměstnaných v částkách, které určí ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

§ 2.

Platový příravek podle § 1 jest splatný měsíčně zároveň se služným (platem mu odpovídajícím) a není součástí pensijní základny. Vyměřuje se z něho pojistné podle zákona č. 221/1925 Sb. ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 3.

(1) Státními zaměstnanci ve smyslu tohoto dekretu se rozumějí zaměstnanci státu, státních nebo státem spravovaných ústavů, pod-

niků, fondů a zařízení, jejichž platové poměry jsou upraveny platovými zákony nebo předpisy na jejich základě vydanými, s výjimkou vojenských gázistů z povolání a děle sloužících, pro něž budou vydány zvláštní předpisy.

(2) Ustanovení tohoto dekretu platí také

a) pro učitele, jichž se týká učitelský zákon č. 104/1926 Sb.,

b) pro profesory diecésních učilišť theologických (§ 211 zákona č. 103/1926 Sb.)

(3) Ustanovení tohoto dekretu platí obdobně na zaměstnance zemí, okresů a obcí, jichž platy jsou upraveny podle obdoby platů zaměstnanců státních.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1945 a platí v zemích českých, provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.,

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Sveboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laužman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.,

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

59.

Dekret presidenta republiky

ze dne 20. srpna 1945,

jímž se zrušují jmenování veřejných zaměstnanců z doby nesvobody.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) Opatření, jímž byli veřejní zaměstnanci v době nesvobody jmenováni, se zrušují ode dne své účinnosti.

(2) Jmenováním podle tohoto dekretu se rozumí:

a) propůjčení služebního místa systemizovaného ve vyšší platové stupnici nebo ve skupině míst funkčního služného nebo ve vyšší stupnici funkčního služného (povýšení),

b) jmenování v téže platové stupnici s vyšší hodnotou,

c) propůjčení služebního místa systemizovaného mimo platové stupnice (skupiny),

d) jmenování vysokoškolským profesorem, udělení veniae legendi na vysokých školách (docentury),

e) prvé nebo opětné propůjčení služebního místa ve vyšší než příslušné nejnižší platové stupnici (§ 14 platového zákona č. 103/1926 Sb. a obdobná ustanovení) nebo ve skupině míst s funkčním služným, prvé ustanovení ve služebním poměru vyššího druhu než bylo pravidlem,

f) přestup do vyšší služební třídy (§ 18 platového zákona č. 103/1926 Sb. a obdobná ustanovení),

g) přestup správního úředníka na služební místo s vyšším funkčním služným, než jaké by odpovídalo jeho dosavadnímu zařazení v platové stupnici (srov. § 152 platového zákona č. 103/1926 Sb.) a naopak,

h) ustanovení kancelářského (vrchního) oficianta kancelářským úředníkem III. nebo IV. služební třídy, ustanovení vojenského, četnického nebo policejního gázisty mimo služební třídy (zřízení) důstojníkem, ustanovení zřízence finanční stráže úředníkem IV služební třídy, ustanovení zřízence pomocné finanční služby výkonným úředníkem IV služební třídy a obdobná ustanovení,

ch) jakékoliv přearádění zaměstnance do služebního poměru vyššího druhu, zejména přearádění zaměstnance v individuálním smluvním (provisorním, námezdním) poměru do soukromoprávního služebního poměru regulovaného nebo z některého z těchto služebních poměrů do služebního poměru pragmatikálního,

i) jmenování okresním nebo zemským školním inspektorem,

j) přiznání osobních (funkčních) přídaveků na místě jmenování,

k) propůjčení čestných titulů,

l) u nositelů veřejnoprávního sociálního pojištění propůjčení funkčního služného vyšší třídy (stupnice), přearádění do vyšší služební kategorie, jakož i každé mimořádné zvýšení služebního platu mimo normální automatický postup.

(3) Vznikne-li pochybnost, zda jde o jmenování ve smyslu předchozích odstavců, rozhodne příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem vnitra a ministerstvem financí.

§ 2.

(1) Zaměstnanci, jejichž jmenování bylo zrušeno, posuzují se, pokud jde o jejich služební poměr tak, jako kdyby k jmenování nebylo došlo; v případech uvedených v § 1, odst. 2, písm. e) pak, jako kdyby byli ustanoveni v příslušné nejnižší platové stupnici, pokud se týče v nižším předchozím služebním poměru.

(2) Totéž platí obdobně o zaměstnancích, kteří byli přeloženi do výslužby nebo vystoupili ze služebního poměru nebo zemřeli v činné službě po jmenování.

§ 3.

(1) K odstranění nesrovnalostí v osobních stavech veřejných zaměstnanců lze zaměstnance jmenovati se zpětnou účinností, a to i tehdy, bylo-li zaměstnanci mezitím propůjčeno služební místo v jiném oboru služby nebo byl-li do jiného oboru služby převeden nebo byl-li již přeložen do výslužby po případě zemřel.

(2) Pravomoc osobních úřadů zrušených resortů ve věcech jmenování podle tohoto de-

krety ohledně zaměstnanců ve výslužbě a zaměstnanců zemřelých, vykonává ministerstvo financí, pokud pak jde o zaměstnance odborných služeb, podřízených zrušeným ústředním úřadům, zemské finanční ředitelství. V případech pochybných rozhodne ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 4.

Veřejnými zaměstnanci ve smyslu tohoto dekretu se rozumějí zaměstnanci:

- a) státu,
- b) svazků územní samosprávy, jakož i jiných korporací veřejného práva a nadací,
- c) ústavů, podniků, fondů a zařízení, jež náležejí subjektům, uvedeným pod písmenami a) a b) nebo jsou jimi spravovány,
- d) pro něž platí zákon ze dne 24. června 1926, č. 104 Sb. (učitelský zákon).

§ 5.

Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na jmenování provedená prezidentem republiky, československou vládou a jejími orgány po 14. březnu 1939.

§ 6.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pištor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 28.

Vydána dne 3. dubna 1946.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H:

(57. a 58.) 57. Ústavní zákon, kterým se schvalují a prohlašují za zákon dekrety prezidenta republiky. — 58. Vyhláška, kterou se stanoví výše výrobních, skladních a manipulačních výtrat u nápojů z hroznů a číselná výše monopolní daně z lihu.

57.

Ústavní zákon

ze dne 28. března 1946,

kterým se schvalují a prohlašují za zákon dekrety prezidenta republiky.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto ústavním zákoně:

Článek I.

(1) Prozatímní Národní shromáždění schvaluje a prohlašuje za zákon ústavní dekrety a dekrety prezidenta republiky, vydané na základě § 2 ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 15. října 1940, č. 2 Úř. věst. čsl. (č. 20/1945 Sb.), o prozatímním výkonu moci zákonodárné, a to včetně právě uvedeného ústavního dekretu, pokud se tak již nestalo.

(2) Veškeré dekrety prezidenta republiky jest považovati od jich počátku za zákon; ústavní dekrety buďtež považovány za zákon ústavní.

(3) Územní a časová platnost předpisů v předcházejících odstavcích uvedených zůstává beze změny.

Článek II.

Tím se provádí a mění čl. 5, odst. 1 a 2 ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 3. srpna 1944, č. 11 Úř. věst. čsl., o obnovení právního pořádku, ve znění zákona ze dne 19. prosince 1945, č. 12 Sb. z roku 1946, jímž se schvalují, doplňují a mění předpisy o obnovení právního pořádku.

Článek III.

(1) Ústavní dekrety a dekrety prezidenta republiky, uvedené v článku I, budou uveřej-

něny do 18 měsíců jako příloha Sbírky zákonů a nařízení republiky Československé, pokud nebyly v této sbírcce již otisknuty.

(2) Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Gottwald v. r.	Kopecký v. r.
Dr. Stránský v. r.	Laušman v. r.
Široký v. r.	Đuriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Ursiny v. r.	gen. Hasal v. r.
Masaryk v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Drtina v. r.	Lichner v. r.

58.

Vyhláška ministra financí

ze dne 23. března 1946,

kterou se stanoví výše výrobních, skladních a manipulačních výtrat u nápojů z hroznů a číselná výše monopolní daně z lihu.

Podle § 60, písm. a) a § 100, odst. 3 zákona ze dne 19. února 1946, č. 30 Sb., o nové úpravě československého práva v oboru nepřímých daní a státních finančních monopolů, vyhláší, a to pro Slovensko v dohodě s pověřen-
cem financí:

§ 1.

Nejvyšší přípustná úhrnná výrobní, skladní a manipulační výtrata činí u nápojů z hroznů 12% z vyrobeného moštu [§ 60, písm. a) zák. č. 30/1946 Sb.].

§ 2.

Číselná výše daně z lihu činí u lihu vůbec a u výrobků, na něž československý monopol

lihový dodává lih za plnou cenu 115.— Kčs za 1 hl^o (§ 100, odst. 3 zák. č. 30/1946 Sb.).

§ 3.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. března 1946.

Dr. Šrobár v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 31.

Vydána dne 20. září 1945.

O B S A H:

(67.—70.) **67.** Dekret presidenta republiky, jímž se obnovuje činnost disciplinárních a kvalifikačních komisí pro veřejné zaměstnance a zrušují se předpisy o omezení opravných prostředků. — **68.** Dekret presidenta republiky o reaktivaci veřejných zaměstnanců. — **69.** Dekret presidenta republiky o přeložení vysoké školy báňské z Příbramě do Moravské Ostravy. — **70.** Nařízení, kterým se vydává statut Národního pozemkového fondu při ministerstvu zemědělství.

67.**Dekret presidenta republiky****ze dne 21. srpna 1945,**

jímž se obnovuje činnost disciplinárních a kvalifikačních komisí pro veřejné zaměstnance a zrušují se předpisy o omezení opravných prostředků.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

(1) Působnost disciplinárních komisí (disciplinárních senátů), jejich předsedů a disciplinárních zástupců podle služební pragmatiky ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z. (obdobných sborových orgánů), vykonávaná úřady, při nichž tyto komise (obdobné kárné orgány) byly zřízeny, přenáší se zpět na zmíněné disciplinární (kárné) orgány, jež ji obstarávají podle příslušných ustanovení služební pragmatiky (obdobných předpisů).

(2) Věci disciplinární, o nichž dosud příslušný úřad v den účinnosti tohoto nařízení pravoplatně nerozhodl, vyřídí se podle tohoto nařízení.

§ 2.

Ustanovení služební pragmatiky č. 15/1914 ř. z. o kvalifikaci a ostatní příslušné předpisy,

jež byly zrušeny ustanoveními §§ 27 až 29 vládního nařízení ze dne 24. prosince 1942, č. 420 Sb., o zjednodušení a o nové úpravě některých personálních poměrů ve veřejné správě, nabývají opět účinnosti.

§ 3.

(1) Disciplinární komise (obdobné sborové orgány) a ostatní disciplinární (kárné) orgány, jakož i kvalifikační komise (obdobné sborové orgány) jest nově jmenovati podle platných předpisů. Při tom buď šetřeno zásady, aby v uvedených sborových orgánech se dostalo podle možnosti zastoupení všem kategoriím úředníků (zaměstnanců), pokud se týče skupinám zaměstnanců, pro něž jsou tyto orgány příslušny.

(2) Disciplinární (kárné) senáty buďtež sestavovány tak, aby vždy alespoň jeden z přísedících náležel k úřednické (zaměstnanecké) kategorii, pokud se týče zaměstnanecké skupině, k níž patří obviněný. Zásada tato platí obdobně i pro sestavování kvalifikačních komisí.

§ 4.

Dnem účinnosti tohoto dekretu pozbývají platnosti vládní nařízení ze dne 22. září 1944, č. 218 Sb., o zjednodušení služebního trestního řízení proti veřejným zaměstnancům, § 26 vládního nařízení č. 420/1942 Sb. o omezení opravných prostředků a §§ 27 až 29 téhož nařízení o odeprání zvýšení služného.

§ 5.

Tento dekret se vydává jen pro zemi Českou a Moravskoslezskou a nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Srámek v. r.

Ursíny v. r.

Mašaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

68.

Dekret presidenta republiky

ze dne 24. srpna 1945

o reaktivaci veřejných zaměstnanců.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Tento dekret se vztahuje na zaměstnance ve výslužbě

a) státu,

b) svazků územní samosprávy, jakož i jiných korporací veřejného práva a nadací,

c) ústavů, podniků, fondů a zařízení náležejících subjektům uvedeným pod písm. a) a b) nebo jimi spravovaných,

d) pro které platí zákon ze dne 24. června 1926, č. 104 Sb. (učitelský zákon), pokud jsou české, slovenské neb jiné slovenské národnosti.

§ 2.

(1) Vyžaduje-li toho zájem služby, možno zaměstnance ve výslužbě, kteří

a) nepřekročili dosud 60. rok věku,

b) jsou duševně i tělesně schopni dalšího výkonu činné služby a

c) jsou v ohledu státní a národní spolehlivosti bezúhonní,

mozou povolati (reaktivovati) na služební místa odpovídající jejich poslednímu služebnímu a platovému zařazení před přeložením do výslužby.

(2) Nebyl-li zaměstnanec, který vyhovuje předpokladům odstavce 1, dosud povolán do činné služby, možno naříditi jeho povolání (reaktivaci) i z moci úřední.

(3) Odmítne-li zaměstnanec v takovém případě bez závažných důvodů v dané lhůtě nepřesahující 30 dnů nastoupiti činnou službu, má se za to, že souhlasí s tím, aby na místě všech nároků vyplývajících ze služebního (pensijního) poměru pro něho a jeho příslušníky bylo mu poskytnuto odbytné ve výši dvojnásobku jeho pensijní základny.

(4) Poskytnutí odbytného vylučuje vydání převodních částek, jež jsou určeny předpisy upravujícími přestup v sociálním pojištění (zaopatření), jakož i vrácení pensijních příspěvků.

§ 3.

V naléhavých služebním zájmem zvláště odůvodněných případech, mohou býti za splnění předpokladů uvedených v § 2, odst. 1, písm. b) a c) zcela výjimečně reaktivováni i zaměstnanci starší 60 let, pokud s reaktivací vysloví souhlas.

§ 4.

(1) Reaktivaci jest provésti ke dni, v němž zaměstnanec nastoupil (nastoupí) činnou službu.

(2) Reaktivací zaniká nárok na dosavadní odpočivný (zaopatřovací) plat. Zaměstnanci přísluší služební plat odpovídající jeho poslednímu platovému zařazení v činné službě. O počátku výplaty služebního platu platí ustanovení § 139 platového zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. (obdobných předpisů)

§ 5.

(1) Reaktivace se provede dekretem o opět-ném povolání do činné služby, jež přísluší vydati osobnímu úřadu. Není-li osobní úřad zároveň úřadem ústředním, je oprávněn reaktivovati pouze takové zaměstnance, které může sám přeložiti do výslužby

(2) K reaktivaci podle § 3 je zapotřebi souhlasu příslušného ústředního úřadu, u zaměst-

nanců svazků územní samosprávy, jakož i jiných korporací veřejného práva a nadací souhlasu příslušného státního dohlédacího úřadu.

§ 6.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

69.

Dekret presidenta republiky**ze dne 8. září 1945**

o přeložení vysoké školy báňské z Příbramě do Moravské Ostravy.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Vysoká škola báňská se překládá počátkem studijního roku 1945/46 z Příbramě do Moravské Ostravy.

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr školství a osvěty.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

70.

Vládní nařízení**ze dne 3. září 1945,**

kterým se vydává statut Národního pozemkového fondu při ministerstvu zemědělství.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 6, odst. 1 dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa (v dalším „dekret o konfiskaci“).

§ 1.

(1) Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství (v dalším „Fond“), zřízený podle § 6, odst. 1 dekretu o konfiskaci, jest právnickou osobou, způsobilou k právům a právním činům. Může nabývatí práv a zavazovatí se v mezích ustanovení dekretu o konfiskaci a dekretu presidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovenskými zemědělci (v dalším „dekret o osídlení“), pokud jiné předpisy výslovně neustanoví jinak.

(2) Název Fondu jest. Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství; sídlem jeho jest Praha.

(3) Fond jest fondem státním a jest podřízen ministerstvu zemědělství. Vnitřní organizace a činnost fondu upraví organizační řád, který vydá na návrh Fondu ministerstvo zemědělství.

(4) Fond zastupuje předseda, po dobu jeho zaneprázdnění první nebo druhý místopředseda. Předsedu a oba místopředsedy jmenuje vláda na návrh ministra zemědělství.

§ 2.

(1) Zaměstnanci Fondu jsou služebně podřízeni ministru zemědělství a předsedovi Fondu.

(2) Předsedovi Fondu přísluší.

a) propůjčovati v dohodě s ministerstvem zemědělství služební místa u Fondu, jejichž propůjčení není vyhrazeno presidentu republiky nebo vládě, a ustanovovati čekatele,

b) překládati zaměstnance Fondu na jiné úřední (služební) působišť v oboru působnosti Fondu,

c) překládati v dohodě s ministerstvem zemědělství zaměstnance Fondu do výslužby,

d) přijímat v dohodě s ministerstvem zemědělství smluvní zaměstnance.

(3) Vrchní disciplinární komise, zřízená při ministerstvu zemědělství podle § 100, odst. 1, písm. b) zákona ze dne 15. ledna 1914, č. 15 ř. z., o služebním poměru státních úředníků a státních zřizenců (služební pragmatika), jest příslušna i pro úředníky a zřizovatele Fondu.

(4) Není-li v tomto nařízení nebo v jiných předpisech ustanoveno jinak, náleží provádění personálních opatření, týkajících se zaměstnanců Fondu a pozůstalých po nich, předsedovi Fondu.

§ 3.

(1) Fond jest úřad s poukazovacím právem. Poukazovací právo vykonává předseda Fondu nebo úředník jím určený

(2) Pro řízení v oboru působnosti Fondu platí obdobně ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správní řízení).

(3) Na činnost Fondu dohlíží ministerstvo zemědělství.

§ 4.

Fondu náleží zejména:

1. spravovati bez újmy působnosti orgánů uvedených v §§ 7 až 10 dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, zemědělský majetek, zkonfiskovaný podle dekretu o konfiskaci, jakož i nemovitosti, odevzdané Národnímu pozemkovému fondu podle ustanovení § 2, odst. 1, písm. b) dekretu o osídlení, až do odevzdání půdy přidělcům, po případě až do jiného opatření o této půdě; jmenovitě náleží Fondu zařizovati v dohodě s místně příslušnými národními výbory a Jednotným svazem českých zemědělců opatření, potřebná k řádnému hospodaření na zkonfiskované půdě, a prováděti kontrolu tohoto hospodaření,

2. pečovati v součinnosti s místně příslušnými národními výbory a s Jednotným svazem českých zemědělců o to, aby na přiděleném majetku bylo přidělci osobně a řádně hospodařeno,

3. na návrh příslušného místního národního výboru a Jednotného svazu českých zemědělců

rozhodovati podle § 5, odst. 1, poslední věty dekretu o konfiskaci, o náhradě za běžné náklady a investice při zrušení práv pachtovních a jiných práv užívacích, vázoucích na zkonfiskovaném zemědělském majetku,

4. na návrh příslušného místního národního výboru rozhodovati podle § 5, odst. 2 dekretu o konfiskaci v případech zvláštního zřetele hodných o náhradě za zaniklá patronátní práva a povinnosti, vázající na zkonfiskovaném zemědělském majetku,

5. stanoviti plán na splácení úhrady (§ 11, odst. 1, č. 2, písm. b) dekretu o konfiskaci) a na návrh místní rolnické komise povolovati odklad první splátky (§ 11, odst. 1, č. 2, písm. a) dekretu o konfiskaci) nebo na návrh rolnických komisí prominouti přidělci úhradu (§ 11, odst. 2 dekretu o konfiskaci); stanoviti plán na splácení úhrady (§ 8, odst. 1, písm. b) dekretu o osídlení) a na návrh okresního národního výboru (okresní správní komise) po dobrozdání místní rolnické komise povolovati odklad první splátky (§ 8, odst. 1, písm. b) dekretu o osídlení) nebo po provedeném šetření za účasti příslušných národních výborů a rolnických komisí prominouti přidělci úhradu (§ 8, odst. 2 dekretu o osídlení),

6. na návrh místní rolnické komise, a není-li jí, místního národního výboru, rozhodovati o povolování levného dlouhodobého úvěru přidělcům (§ 7, odst. 4 dekretu o osídlení),

7. na návrh místní rolnické komise, a není-li jí, místního národního výboru, povolovati v rámci vládního zmocnění záruky na zápůjčky, poskytnuté přidělcům peněžními ústavy nebo jinými hospodářskými a sociálními institucemi,

8. prováděti na vlastní útraty knihovní pořádek u nemovitostí, které budou novým nabyvatelům přiděleny do vlastnictví (§ 13, odst. 2 dekretu o konfiskaci a § 10, odst. 2 dekretu o osídlení),

9. rozhodovati na návrh příslušného místního národního výboru o žádostech za souhlas ke zřízení, propachtování nebo jinému smluvnímu užívání, jakož i k jakémukoliv zatížení přidělených nemovitostí (§ 8 dekretu o konfiskaci a § 5, odst. 2 dekretu o osídlení),

10. rozhodovati o použití prostředků Fondu ke zvelebení zemědělské produkce a pro vnitřní osídlení (§ 12 dekretu o konfiskaci a § 9 dekretu o osídlení)

§ 5.

Finanční prostředky Fondu tvoří jednak úhrady, splacené přidělci podle § 12 dekretu

o konfiskaci a podle § 9 dekretu o osídlení, jednak účelové prostředky ze státního rozpočtu, určené podle § 11 dekretu o osídlení k provedení vnitřního osídlování, jednak dary, odkazy a jiná věnování, jakož i užítky ze jmění Fondu a mimořádné prostředky, poskytnuté vládou. Případné přebytky Fondu případnou státní pokladně.

§ 6.

(1) Fondovní prostředky jsou spravovány účetně a pokladně odděleně od ostatních státních peněz. Účetní rok souhlasí s rokem kalendářním. Účtování Fondu se řídí podle zásad účetnictví podvojného.

(2) Účetní systém, podrobné zásady o účtování peněžním, o bilancování a o formě účetní uzávěrky, určí zvláštní instrukce pro službu účetní a pokladní, kterou vydá ministerstvo zemědělství na návrh Fondu v dohodě s nejvyšším účetním kontrolním úřadem.

(3) Účetní závěrku s příslušnými přílohami a zprávou o činnosti předkládá Fond nejvyššímu účetnímu kontrolnímu úřadu ve lhůtě stanovené v § 10 zákona ze dne 20. března 1919, č. 175 Sb. o zřízení a působnosti nejvyššího účetního kontrolního úřadu.

§ 7.

Fond podléhá doзору nejvyššího účetního kontrolního úřadu podle § 5 zák. č. 175/1919 Sb.

§ 8.

Ministr zemědělství může podle potřeby vyhláškou v Úředním listě zřizovati na návrh

Fondu pro jednotlivé územní oblasti pobočky Fondu a přenést na ně část působnosti Fondu.

§ 9

Právní listiny a podání Fondu, potřebné k provedení knihovního pořádku, jsou osvobozeny od kolků a poplatků.

§ 10

Všechny úřady veřejné správy, soudy a veřejnoprávní korporace jsou povinny podporovati Fond v jeho působnosti a spolupůsobiti při provádění jeho úkolů.

§ 11.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede je ministr zemědělství v dohodě s ministry financí, vnitra a spravedlnosti.

Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Ursíny v. r.
gen. Svoboda v. r.
Dr. Ripka v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.
Kopecký v. r.

Lausman v. r.
Đuriš v. r.
gen. Hasal v. r.
Hála v. r.
Dr. Šoltész v. r.
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.,
tělž za ministra Masaryka
gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 38.

Vydána dne 10. října 1945.

O B S A H:

(81.—84.) **81.** Dekret presidenta republiky o některých opatřeních v oboru spolkovém. — **82.** Dekret presidenta republiky o zálohách na náhradu za některé válečné škody majetkové. — **83.** Dekret presidenta republiky o úpravě branné povinnosti osob povolanců, jakož i dobrovolně nastoupivších do činné služby. — **84.** Dekret presidenta republiky o přechodné úpravě délky přesenní služby.

81.

Dekret presidenta republiky ze dne 25. září 1945

o některých opatřeních v oboru spolkovém.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Nařízení a opatření z doby nesvobody, jimiž nebo podle nichž byly některé spolky rozpuštěny, se ruší.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje

a) na spolky, k jejichž zániku došlo v důsledku slučovacíh a jednotlicích akcí v odborovém hnutí zaměřeném na zánikem a při organické výstavbě hospodářství,

b) na spolky, jejichž program není ve shodě se současnou politickou organizací veřejného života.

§ 2.

(1) Okresní národní výbory zařídí, aby zajištěný majetek spolků, rozpuštěných v době nesvobody, byl těmto spolkům vydán. Způsob uplatnění nároků na vrácení těch částí majetku, jež přešly do rukou třetích osob, bude upraven zvláštním předpisem.

(2) Spolky (§ 1), které hodlají obnoviti a dále vyvíjeti činnost, jsou povinny nejpozději do 2 měsíců po dni, kdy nabude účinnosti tento dekret, oznámiti spolkovému úřadu I. stolice, u něhož jsou zapsány ve spolkovém katastru,

dvojmo vyhotoveným podáním dobu, kdy obnoví činnost, jakož i jména, povolání a bydliště členů předsednictva.

§ 3.

(1) Použitelnost vládního nařízení ze dne 31. března 1939, č. 97 Sb., jímž se mění zákon ze dne 15. listopadu 1867, č. 134 ř. z., o právu spolčovací, a činí některá opatření týkající se spolků, se ruší.

(2) Spolkům, které zanikly podle čl. II a III vládního nařízení uvedeného v odstavci 1, může býti povoleno, požádají-li o to jejich poslední odpovědní zástupci, aby pokračovaly ve spolkové činnosti podle stanov platných před zánikem, pokud lze důvodně míti za to, že tyto spolky zanikly pod tlakem okupace. Povolení udílí úřad, který schválil stanovy spolku.

§ 4.

(1) Spolky německé a maďarské, jakož i spolky, jichž se týká ustanovení § 5 dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, se rozpouštějí. Vyňaty jsou spolky, zřízené podle cis. patentu ze dne 26. listopadu 1852, č. 253 ř. z.

(2) Na majetek těchto spolků vztahují se předpisy o zajištění a konfiakaci nepřátelského majetku.

§ 5.

§ 6 zák. č. 134/1867 ř. z. se mění a bude znít takto:

„(1) Odporuje-li spolek svým zamýšleným účelem nebo zařízením právnímu řádu nebo je-li státu nebezpečný nebo není-li jeho zřízení v zájmu veřejném, zakáže úřad jeho utvoření.

(2) Písemné rozhodnutí o zákazu s odůvodněním budiž vydáno do 2 měsíců od podaného oznámení (§§ 4 a 5), u oznámení, jež dojdou příslušnému úřadu do konce roku 1946, do 3 měsíců.“

§ 6.

Tento dekret nabývá účinnosti 7. dne po vyhlášení a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

82.

Dekret presidenta republiky

ze dne 28. září 1945

o zálohách na náhradu za některé válečné škody majetkové.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Do konečné úpravy náhrady válečných škod (§ 8, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 31. srpna 1945, č. 54 Sb., o přihlašování a zjišťování válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry) lze poskytnouti ze státních prostředků zálohy na náhradu za škody, které utrpěli v době od 30. září 1938 do skončení válečných operací českoslovenští státní příslušníci v obvodu zemí České a Moravskoslezské nebo v cizině poškozením, odcizením, zavlacením mimo státní území, zabráním, zničením nebo jinakou ztrátou věcí movitých nebo nemovitých, byla-li škoda způsobena jakýmkoli válečným činem některé válčící strany, jejich bojových jednotek nebo příslušníků.

§ 2.

Zálohu lze poskytnouti toliko na náhradu za škody (§ 1), které byly přihlášeny, vyšetřeny a zjištěny podle dekretu presidenta republiky č. 54/1945 Sb., a jen osobám sociálně slabým, které osvědčí,

a) že si opatřily (zřídily) již náhradní věc za věc odcizenou, zavlacenou, zabranou, zničenou nebo ztracenou, po případě že poškozenou věc uvedly do dřívějšího stavu, nebo že si takovou náhradní věc mohou opatřiti, po případě že pro zřízení nebo obnovu věci mají k dispozici potřebný materiál i pracovní síly, dále

b) že neprodleně opětné opatření (zřízení) odcizené, zavlacené, zabrané, zničené nebo ztracené věci, po případě uvedení poškozené věci do dřívějšího stavu bylo nebo je nezbytně nutné proto, aby se obnovila jejich existence nebo aby se zabránilo dalším národohospodářským škodám, a konečně

c) že náklady na opětné opatření (zřízení) věci, po případě na její uvedení do dřívějšího stavu, nemohou hraditi z vlastních prostředků.

§ 3.

Záloha na náhradu za škodu se poskytuje v penězích, výjimečně též ve věcech (in natura). Zálohu ve věcech lze poskytnouti také v případech, kdy se žádá o zálohu v penězích a naopak.

§ 4.

Podrobnější směrnice o poskytování záloh vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí a ostatními zúčastněnými ministerstvy.

§ 5.

(1) Řízení o poskytnutí zálohy na náhradu za škodu se zavede na návrh poškozeného nebo jeho právního nástupce, po případě osoby spravující poškozený majetek. Návrh jest podati u orgánu (úřadu), u něhož škoda byla přihlášena (§ 6, odst. 2 dekretu presidenta republiky č. 54/1945 Sb.)

(2) K návrhu musí býti připojeny doklady o tom, že jsou splněny podmínky pro přiznání zálohy podle § 2.

§ 6.

(1) Okresní národní výbor rozhodne o poskytnutí zálohy, nepřevyšuje-li škoda zjištěná podle dekretu prezidenta republiky č. 54/1945 Sb. 250.000 K. Jinak rozhodne zemský národní výbor. Okresní i zemský národní výbor rozhodují s konečnou platností.

(2) Výplatu přiznané zálohy provádí zemský národní výbor.

§ 7.

Z poskytnutí zálohy na náhradu za škodu nevzniká straně právní nárok na tuto náhradu. Nepřizná-li se náhrada za přihlášenou škodu, bude strana povinna zálohu ihned vrátit na vyzvání příslušného národního výboru (§ 6), pokud národní výbor ji neposkytne na řádně odůvodněnou žádost v případech hodných zvláštního zřetele přiměřené úlevy při plnění této povinnosti.

§ 8.

Soudy, úřady a orgány veřejné správy jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto dekretu.

§ 9.

Kdo v návrhu na poskytnutí zálohy na náhradu za škodu nebo v řízení o něm učiní vědomě nesprávné údaje nebo se jakýmkoli jinakým způsobem pokusí vylákati nebo skutečně vyláká poskytnutí zálohy, bude potrestán — nejde-li o čin trestný soudně — okresním národním výborem pro přestupek pokutou do 50.000 K nebo trestem vězení do šesti měsíců nebo oběma těmito tresty. Byla-li uložena pokuta, buď pro případ její nedobytnosti zároveň vyměřen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě.

§ 10.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Nosek v. r.

83.

Dekret prezidenta republiky ze dne 30. září 1945

o úpravě branné povinnosti osob povoláných, jakož i dobrovolně nastoupivších do činné služby.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Osoby, které nebyly vojenskými osobami v záloze, náhradní záloze a na trvalé dovolené a které konaly nebo konají službu v československé armádě v zahraničí, v 1. československé armádě na Slovensku a v partyzánských oddílech, pokud nebyly odvedeny, sluší pokládati za odvedené dnem jejich vstupu do příslušného vojenského nebo partyzánského útvaru.

§ 2.

Osoby, které nebyly vojenskými osobami v záloze, náhradní záloze a na trvalé dovolené a které podle mobilizačních vyhlášek národních výborů nebo jiných velitelství v zemích České a Moravskoslezské byly povolány do činné služby a skutečně ji nastoupily, sluší pokládati za příslušníky branné moci dnem presentace (nastoupením činné služby) a jejich služba po dobu války se pokládá za službu válečnou ve smyslu ustanovení § 28, odst. 1, písm. b) branného zákona.

§ 3.

Osoby, které nebyly vojenskými osobami v záloze, náhradní záloze a na trvalé dovolené a které podle mobilizační vyhlášky ministra národní obrany byly na Slovensku povolány k činné službě a skutečně ji nastoupily, sluší pokládati za odvedené podle ustanovení § 28, odst. 1, písm. c) a d) branného zákona, a to dnem presentace (nastoupením činné služby).

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
gen. Svoboda v. r.

84.

Dekret presidenta republiky**ze dne 30. září 1945****o přechodné úpravě délky presenční služby.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) Branci, kteří mají domovské právo v některé obci na Slovensku a byli odvedeni v roce 1943, nebo byli povinni v roce 1943 pravidelným odvodem a byli nebo budou odvedeni z vlastní viny v pozdějších letech, jsou povinni vykonati bezprostředně po skončení pravidelné presenční služby (§ 1, odst. 1 zákona ze dne 19. prosince 1934, č. 267 Sb., o délce presenční služby) další činnou službu v trvání šesti měsíců.

(2) Branci, kteří mají domovské právo v některé obci v zemích České nebo Moravsko-slezské, narodili se v roce 1921 nebo 1922 a byli odvedeni v roce 1945, nebo budou odvedeni z vlastní viny v pozdějších letech, jsou povinni vykonati bezprostředně po skončení vojenského výcviku příslušníků náhradní zálohy (§ 2, odst. 1 zák. č. 267/1934 Sb.) další činnou službu v trvání jednoho měsíce.

(3) Branci, kteří mají domovské právo v některé obci na Slovensku, narodili se v roce 1921 nebo 1922 a byli odvedeni v roce 1942 nebo v dřívějších letech a kteří dosud nevykonali bez vlastního zavinění presenční službu vůbec, nebo jen zčásti, překládají se do náhradní zálohy a jsou povinni vykonati bez-

prostředně po skončení vojenského výcviku příslušníků náhradní zálohy další činnou službu v trvání jednoho měsíce.

(4) O další činné službě zmíněné v předcházejících odstavcích platí vše to, co platí o pravidelné presenční službě.

(5) Branci, kteří mají domovské právo v některé obci v zemi České nebo Moravsko-slezské a byli odvedeni v letech 1938 a 1939, nebo v letech dřívějších a branci, kteří přísluší domovským právem do některé obce na Slovensku a byli odvedeni v letech 1939 až 1941 nebo v letech dřívějších s určením do presenční služby, překládají se, pokud dosud nevykonali bez vlastního zavinění presenční službu vůbec, nebo vykonali ji jen zčásti, do náhradní zálohy

(6) Branci, kteří mají domovské právo v některé obci na Slovensku, byli odvedeni v letech 1941 a 1942 s určením ke službě v „Pracovnom sbore“ a jsou pro povolenou úlevu v plnění branné povinnosti na trvalé dovolené, nebo byli již přeloženi do zálohy, překládají se do náhradní zálohy, v níž jsou povinni vykonati vojenský výcvik příslušníků náhradní zálohy v délce pěti měsíců (§ 2 zák. č. 267/1934 Sb.)

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v. r.

gen. Svoboda v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 45.

Vydána dne 23. října 1945.

Cena K 1.80.

O B S A H:

(95. a 96.) 95. Dekret presidenta republiky o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů. — 96. Dekret presidenta republiky o zřízení pobočky lékařské fakulty university Karlovy v Hradci Králové.

95.

Dekret presidenta republiky ze dne 20. října 1945

o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

ODDÍL I.

Vklady a jiné peněžní pohledávky u peněžních ústavů (podniků).

§ 1.

(1) Každý, kdo vlastní ke dni 15. listopadu 1945 vkladní (sporitelní) knížku (vkladní list), vydanou peněžním ústavem nebo peněžním podnikem na území Československé republiky, je povinen přihlásiti ji nejpozději do 30. listopadu 1945 u peněžního ústavu (podniku), který ji vydal, nebo u jeho právního nástupce. V přihlášce, kterou vlastnoručně podepíše, musí oznámiti své jméno a příjmení, data narození a bydliště, dále národnost a státní příslušnost. U osob právnických budiž uvedeno přesné označení a sídlo. Nebyla-li vkladní (sporitelní) knížka (list) založena nynějším vlastníkem a přešla-li na něho teprve po 31. prosinci 1938, musí býti zároveň oznámeno jméno, příjmení a bydliště osoby, od níž byla získána, a datum, kdy se tak stalo.

(2) Je-li vkladní knížka z jakéhokoliv důvodu u někoho jiného než u vlastníka, je tato osoba oprávněna přihlásiti ji podle odstavce 1.

Takový přihlašovatel je povinen označiti přihlášku výrazným nadpisem „Cizí vklad“, uvést v ní všechna data o skutečném vlastníku podle odstavce 1 a podepsati ji vlastnoručně svým jménem; mimo to oznámí podání přihlášky skutečnému vlastníku, je-li mu známo místo jeho pobytu. Vlastník se tím však nezprošťuje povinnosti, aby o takové vkladní knížce podal též sám přihlášku podle odstavce 1.

(3) Je-li vlastníkem vkladní knížky vdaná žena, je povinna uvést v přihlášce také jméno, příjmení a bydliště manžela, žije-li s ním ve společné domácnosti; je-li vlastníkem nezletilec, musí býti v přihlášce uvedeno též jméno, příjmení a bydliště zákonného zástupce.

(4) Patří-li vkladní knížka několika spoluvlastníkům, jest každý z nich povinen podati přihlášku podle odstavce 1 a uvést v ní svůj vlastnický podíl (číslicemi i slovy) a jména i adresy všech ostatních spoluvlastníků s udáním jejich podílů.

§ 2.

Přihlášku stejného znění jako vlastník vkladní knížky je povinen podati v téže lhůtě každý, kdo má u peněžního ústavu (podniku) ke dni 15. listopadu 1945 jinou peněžní pohledávku na jakémkoliv (zejména běžném) účtě nebo pohledávku ze šeku nebo akreditivu.

§ 3.

(1) Přihláška podle § 1 nebo § 2 musí býti sepsána na úředním tiskopise, který se skládá z pěti dílů a bude vydán ministerstvem financí. Mimo data uvedená v těchto paragrafech musí přihláška obsahovati všechny údaje potřebné k přesnému označení vkladu nebo pohledávky z účtu, zejména název a sídlo peněžního ústavu, stranu hlavní knihy, číslo nebo folio a jmé-

no nebo označení, na něž vkladní knížka nebo účet zní a pod.

(2) Peněžní ústav (podnik) potvrdí podání přihlášky datem a svým razítkem na prvním díle přihlášky, který vydá podateli. Datum podání vyznačí zároveň na všech ostatních dílech přihlášky.

(3) Není-li přihlašovatel v době přihlášky v obci, kde má sídlo peněžní ústav (podnik), u něhož má být přihláška podána, může ji podat u kteréhokoliv nejbližšího peněžního ústavu nebo — je-li v cizině — u příslušného československého zastupitelského úřadu. Tento ústav (úřad) potvrdí podání přihlášky datem a svým razítkem na prvním díle přihlášky, který vydá podateli, a zbývající čtyři díly, na nichž rovněž vyznačí datum podání, zašle doporučeným dopisem peněžnímu ústavu (podniku), jenž je povinen přihlášku projednat. Přihlášky u zastupitelských úřadů jsou platné, i když nebylo užito úředního tiskopisu, vyhovují-li jinak ustanovením tohoto dekretu.

(4) Přihlášky vkladních knížek poštovní spořitelny, pokud nebudou podány přímo u Poštovní spořitelny v Praze (u pobočky v Brně), nebo u Poštovní spořitelny v Bratislavě, se podávají u kteréhokoliv poštovního úřadu, který postupuje obdobně podle odstavce 3.

§ 4.

(1) Peněžní ústav (podnik) přezkouší přihlášku porovnáním se svými záznamy a doklady a neshledá-li závad, vyznačí podání přihlášky na příslušném vkladovém nebo kreditním účtě a zapíše na tomto účtě data uvedená v § 1. Poté zapíše do druhého až pátého dílu přihlášky číslicemi i slovy stav účtu ke dni 1. ledna 1939 (včetně úroků do 31. prosince 1938) a zůstatek tohoto účtu ke dni 15. listopadu 1945 (včetně úroků do 31. prosince 1944) a potvrdí datem, svým razítkem a podpisy všechny čtyři díly přihlášky. Druhý a třetí díl přihlášky vydá nebo zašle nejpozději do 31. ledna 1946 vlastníkovu vkladní knížky, u pohledávky z účtu jeho majiteli. Čtvrtý díl přihlášky odevzdá v téže lhůtě berní správě, v jejímž obvodu leží úřadovna peněžního ústavu (podniku); podrobnější směrnice vydá ministr financí. Pátý díl přihlášky si peněžní ústav (podnik) ponechá jako svůj doklad.

(2) Peněžní ústav (podnik) má mimo to povinnost společně se čtvrtými díly přihlášek odevzdati berní správě příslušné podle svého sídla celkovou sestavu těch vkladů i účtů ke dni 15. listopadu 1945 (včetně úroků do 31. prosince 1944), ke kterým obdržel včas při-

hlášku, a to zvlášť sestavu zůstatků vkladů na vkladních knížkách a zvlášť sestavu kreditních zůstatků na účtech. Mimo to je povinen oznámiti dvojmo této berní správě celkový stav vkladů na vkladních (spořitelních) knížkách (listech) a celkový úhrn kreditních zůstatků všech účtů, a to ke dni 15. listopadu 1945.

(3) Vlastník vkladu nebo účtu je povinen předložití berní správě druhý a třetí díl přihlášky, jež mu peněžní ústav (podnik) po doplnění a potvrzení vydá. Ministr financí stanoví vyhláškou v Úředním listě, v jaké lhůtě, jakým způsobem a které berní správě mají být přihlášky předloženy.

(4) U vkladních knížek, které byly přihlášeny podle § 1, odst. 2, projedná peněžní ústav (podnik) podle odstavce 1 toliko přihlášku vlastníkovu a přihlášku jiné osoby, označenou slovy „Cizí vklad“, připojí k pátému dílu přihlášky vlastníkovy. Nedošla-li však k takovému vkladu přihláška vlastníkovu ve stanovené lhůtě, projedná peněžní ústav podle odstavce 1 přihlášku označenou „Cizí vklad“ a její druhý a třetí díl odešle přihlašovatel s vyzváním, aby je odevzdal vlastníkovu.

(5) Shledá-li peněžní ústav (podnik) při přezkoušení přihlášky podle odstavce 1 nějakou závadu, postoupí přihlášku berní správě příslušné podle svého sídla a sdělí jí své pochybnosti. Berní správa vyšetří závadu a podle výsledku zařídí u peněžního ústavu další postup.

§ 5.

(1) Nebude-li včas podána přihláška podle § 1, odst. 1 nebo odst. 2 nebo podle § 2, přechází dnem 16. listopadu 1945 právo jakkoliv nakládati s takovým vkladem nebo pohledávkou z účtu výlučně na československý stát, který toto právo vykonává orgány, jež určí ministr financí. Nikdo jiný není oprávněn s takovým vkladem nebo pohledávkou z účtu nakládati, i když předloží vkladní knížku nebo jiný legitimizační doklad.

(2) Peněžní ústav (podnik) je povinen vyznačiti přechod disposičního práva podle odstavce 1 na příslušném účtě a oznámiti nejpozději do 15. února 1946 berní správě, v jejímž obvodu má provozovnu, všechny takové vklady a účty. Stane se tak sestavou, v níž musí být uvedeny číslo účtu (strana hlavní knihy, folio), jméno a adresa osoby nebo označení, na které účet zní, a zůstatek podle stavu k 15. listopadu 1945.

(3) Přísluší-li někomu nárok ke vkladu nebo k pohledávce, u nichž přešlo podle odstavce 1 disposiční právo na československý stát, a ne-

byla-li tato osoba povinná, po případě oprávněna podatí přihlášku k tomuto vkladu nebo účtu, musí tento nárok uplatnit nejpozději do konce roku 1946 u berní správy, příslušné podle sídla peněžního ústavu. Neučiní-li tak, nemůže uplatňovati svůj nárok vůči Československému státu ani pořadem práva.

(4) Prokáže-li osoba, která byla povinná podatí přihlášku podle § 1 nebo § 2, do konce roku 1947, že přihlášku nemohla včas podatí z vážného důvodu a bez své viny, zejména pro pobyt v cizině, může jí ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance, přiznati náhradu ve výši hodnoty, kterou stát získal přechodem dispozičního práva podle odstavce 1.

(5) Podal-li vlastník včas přihlášku u československého zastupitelského úřadu v cizině, došla-li však tato přihláška peněžnímu ústavu po 31. lednu 1946, postoupí ji peněžní ústav úřadu uvedenému v odstavci 4 s návrhem na přiznání náhrady. Místo náhrady, na kterou má v tomto případě vlastník právní nárok, může Československý stát upustiti od výkonu svého práva podle odstavce 1.

ODDÍL II.

Životní pojištění.

§ 6.

(1) Každý, kdo sjednal životní pojištění se soukromou pojišťovnou, která provozovala činnost na území Československé republiky, je povinen, je-li toto pojištění dne 15. listopadu 1945 ještě v platnosti, oznámiti obchodnímu místu pojišťovny, které vydalo pojistku nebo pojišťovně, která převzala její kmen pojištění, nejpozději do 30. listopadu 1945 vlastneručně podepsanou přihlášku své jméno a příjmení, data narození, dále bydliště, národnost a státní příslušnost. V přihlášce jest také uvést číslo pojistky, pojistnou sumu (roční výši důchodu) a jméno a data narození pojištěné osoby. Nepřísluší-li však již majetková práva z životního pojištění osobě, která pojistnou smlouvu sjednala, je povinná osoba, které majetková práva z pojištění nyní přísluší, podatí přihlášku a uvést v ní o sobě a o pojištění údaje uvedené v předchozí větě, dále jméno pojistníkovy a den nabytí těchto práv. Přihlášku může však i v tomto případě podatí i pojistník, ve všech případech pak osoba, která má pojistku v úschově. Právnícké osoby uvedou toliko přesné označení, sídlo a údaje o pojištění.

(2) Přihláška podle předchozího odstavce budiž podána též o pohledávkách z pojistných smluv, nastala-li již pojistná příhoda, pojišťovna však dosud nevyplatila pojistné plnění nebo bylo-li pojištění vypověděno a byl-li uplatněn nárok na odkup.

§ 7.

(1) Životními pojištěními se v § 6, odst. 1 rozumějí všechna pojištění kapitálů, splatných při dožití nebo úmrtí nebo v určitý den, a pojištění důchodů, obojí bez zřetele na to, zda premie byla zaplacená jednorázově či na několik období najednou nebo zda premie je placena běžně nebo zda placení premií bylo podle smlouvy ukončeno nebo zda pojištění bylo redukováno pro neplacení premií.

(2) Soukromými pojišťovnami se v § 6, odst. 1 rozumějí pojišťovny se sídlem na území Československé republiky, jakož i cizozemské pojišťovny, které provozují nebo provozovaly činnost na území Československé republiky. Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na pojištění u menších vzájemných spolků pojišťovacích, zřízených podle § 44, č. 1 až 4 pojistného regulativu (ministrské nařízení ze dne 5. března 1896, č. 31 ř. z., o zakládání, zařízení a hospodaření pojišťoven, případně vládní nařízení ze dne 19. října 1922, č. 307 Sb., o zřizování, zařízení a hospodaření pojišťoven na Slovensku a v Podkarpatské Rusi) a u zapsaných pokladen pomocných zřízených podle zákona ze dne 16. července 1892, č. 202 ř. z.

§ 8.

(1) Byla-li pojistka vydána po 29. září 1938 obchodním místem pojišťovny, které leží mimo území Československé republiky nebo obchodním místem v pohraničním území, které bylo zrušeno, a má-li pojišťovna na území Československé republiky hlavní závod nebo zastupitelství (representaci), buď přihláška podle § 6, odst. 1 podána u tohoto hlavního závodu nebo zastupitelství (representace).

(2) Nemá-li pojišťovna, která vydala nebo převzala pojištění, na něž se vztahuje přihlášovací povinnost podle § 6, na území Československé republiky žádné zastupitelství (representaci), buď přihláška podána v zemích České a Moravskoslezské Ústřednímu svazu soukromého pojištění v Praze, na Slovensku přípravnému výboru Svazu pojišťoven v Bratislavě.

(3) U pojištění převedených po 29. září 1938 na jiné pojišťovny se řídí místo přihlášky podle pojišťovny, která pojištění převzala.

§ 9.

(1) Ustanovení § 1, odst. 3 a § 8, odst. 1 a 2 platí obdobně i pro přihlašování životních pojištění. Je-li přihlašovatel v cizině, může podat přihlášku u příslušného československého zastupitelského úřadu. Ustanovení § 3, odst. 3 platí v tomto případě rovněž obdobně.

(2) Pojišťovna nebo přihlašovací místa podle § 8, odst. 2 jsou oprávněna vyžádat si od přihlašovatele předložení pojistky a dokladů o placení premií.

§ 10.

(1) Pojišťovna (přihlašovací místo) přezkouší přihlášku, porovná ji se svými záznamy a doklady nebo s pojistkou a neshledá-li závad, vyznačí podání přihlášky ve svých spisech a zaznamená v nich data ohlášená podle § 6. Poté zapíše do druhého až pátého dílu přihlášky číslicemi i slovy hodnotu pojištění ke dni 1. ledna 1939 a ke dni 31. prosince 1945 a potvrdí datem, svým razítkem a podpisy všechny čtyři díly přihlášky. Hodnoty pojištění budou vypočteny podle tabulek vydaných ministrem financí; premie předem zaplacené budou zvláštní položkou připočteny, zápůjčky na pojistky (zálohy na pojistné plnění), zvláštní položkou odečteny. Nemá-li pojišťovna nebo přihlašovací místo záznamů o placení premií, bude hodnota pojištění vyznačena podle údajů pojistníkovských o placení premií. Druhý a třetí díl přihlášky bude vydan nebo zaslán nejpozději do 31. ledna 1946 přihlašovatel. Čtvrtý díl odevzdá pojišťovna (přihlašovací místo) v téže lhůtě berní správě, v jejímž obvodu leží obchodní místo pojišťovny (přihlašovací místo); podrobnější směrnice vydá ministr financí. Pátý díl přihlášky si ponechá pojišťovna (přihlašovací místo) jako svůj doklad.

(2) Pojišťovna (přihlašovací místo) má povinnost zároveň se čtvrtými díly přihlášky odevzdati berní správě dvojmo celkovou sestavu hodnot pojištění, ke kterým obdržela včas přihlášku.

(3) Pojistník nebo ten, kdo podal přihlášku, je povinen druhý a třetí díl přihlášky, které mu pojišťovna po doplnění a potvrzení vydá, odevzdati osobě, které přísluší majetková práva z pojištění, aby je předložila berní správě. Ministr financí stanoví vyhláškou v úředním listě, v jaké lhůtě, jakým způsobem a které berní správě budou přihlášky předloženy.

(4) Ustanovení § 4, odst. 5 platí obdobně i pro ohlášení životních pojištění.

§ 11.

Nebyla-li včas podána přihláška podle § 6, přechází dnem 16. listopadu 1945 právo jakoliv nakládati s nároky z pojistné smlouvy výlučně na československý stát. Ustanovení § 5 platí zde obdobně. Pojišťovny předloží nejpozději do 31. března 1946 berní správě příslušná podle svého sídla sestavu pojištění povinných přihlášením, ke kterým přihláška nedošla, s udáním premiové rezervy ke dni 31. prosince 1945 podle početních podkladů, stanovených ministrem financí. Stejná sestava bude předložena i dozorcímu úřadu.

ODDÍL III.

Cenné papíry.

§ 12.

(1) Cennými papíry podle tohoto dekretu jsou tuzemské i cizozemské státní a jiné veřejné i soukromé dílčí dluhopisy nebo zástavní listy, dále pokladniční poukázky, akcie, a to jak pláště, tak i kuponové (dividendové) archy a talony. Za cenné papíry se považují též podíly na sběrné úschově, kuksy, jakož i akcie a veřejné půjčky, na něž nebyly vydány kuksy.

(2) Tuzemskými cennými papíry se rozumějí cenné papíry, jejichž vydatel má své sídlo na území československé republiky; ostatní cenné papíry jsou cizozemské.

(3) Tento dekret se nevztahuje na losy, počítající v to státní stavební losy a jejich výherní listy, na státní dluhopisy vinkulované u ředitelství státního dluhu v Praze nebo u státní pokladny pro Slovensko v Bratislavě a na cenné papíry, jejichž seznam vydá ministr financí, pokud jde o Slovensko, v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance.

§ 13.

(1) Úschovnamí podle tohoto dekretu jsou:

a) Poštovní spořitelna v Praze (s pobočkou v Brně) a Poštovní spořitelna v Bratislavě;

b) všechny tuzemské peněžní ústavy (jejich tuzemské filiálky), které jsou oprávněny vydávati vkladní knížky (listy); úvěrní společenstva s neomezeným ručením (na Slovensku úvěrní družstva) však jen, pokud je k tomu zmocní ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance;

c) Pražská sčítovací banka v Praze;

d) Národní banka československá;

e) peněžní ústavy v likvidaci jsoucí pod národní správou, pokud je k tomu zmocní ministr financí; na Slovensku peněžní ústavy, které zastavily činnost, pokud jim oprávnění býti úschovnou nebude výslovně odňato ministrem financí v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance;

f) státní pokladny.

(2) U úschoven uvedených pod písmeny d)—f) se přihlašují toliko ony cenné papíry, které jsou u nich uloženy v den nabytí účinnosti tohoto dekretu.

§ 14.

(1) Všechny cenné papíry, které jsou na území Československé republiky a nejsou uloženy na jméno vlastnicko v otevřené úschově u některé úschovny, musí se nejpozději do 15. listopadu 1945 složit do takovéto úschovy. Tyto cenné papíry, jakož i cenné papíry, které v den nabytí účinnosti tohoto dekretu byly již uloženy v otevřené úschově u některé úschovny, jest pak přihlásiti podle ustanovení § 16.

(2) Všechny cenné papíry, které jsou v cizině a vlastnicky náleží osobám fyzickým, které na území Československé republiky bydlí nebo se zde déle jednoho roku zdržují, nebo právnickým osobám, které mají zde své sídlo (obchodní vedení), musí se podle ustanovení § 17 přihlásiti a do konce ledna 1946 (v zemích mimoevropských do konce února 1946) složit u místně příslušného československého zastupitelského úřadu nebo u ústavu, jež tento zastupitelský úřad určí. Není-li takové složení cenných papírů možné, jest tuto okolnost oznámiti v téže lhůtě jmenovanému úřadu (ústavu) s uvedením důvodů, jež jsou složení na překážku.

(3) Všechny tuzemské cenné papíry, které jsou v cizině a vlastnicky nenáleží fyzickým osobám, jež na území Československé republiky bydlí nebo se zde déle jednoho roku zdržují, nebo právnickým osobám, které zde mají své sídlo (obchodní vedení), musí se podle ustanovení § 17 do konce ledna 1946 (v zemích mimoevropských do konce února 1946) přihlásiti u místně příslušného československého zastupitelského úřadu a v téže lhůtě složit u tohoto zastupitelského úřadu nebo u ústavu, jež tento zastupitelský úřad určí. V přihlášce jest uvést i čísla přihlašovaných cenných papírů. Není-li složení cenných papírů možné, jest tuto okolnost oznámiti ve shora uvedené lhůtě jmenovanému úřadu (ústavu) s uvedením důvodů, jež jsou složení na překážku. Ustanovení tohoto odstavce nevztahuje se na československé zahraniční půjčky státní i nestátní.

(4) Úschově podle ustanovení tohoto dekretu podléhají i cenné papíry, které byly soudně prohlášeny za umořené, nebo o nichž je zahájeno umořovací řízení. V tomto případě složí se do úschovy umořovací usnesení, po případě edikt o zahájení vyzývacího řízení nebo úřední vysvědčení soudu, že o cenném papíru bylo zahájeno umořovací řízení.

§ 15.

(1) Složit cenné papíry do úschovy podle § 14 jest povinen vlastník, po případě jménem vlastníka osoba, která je má u sebe.

(2) Přihlásiti cenné papíry podle § 14 jest povinen vlastník.

§ 16.

(1) Přihláška cenných papírů, uložených u některé úschovny na jméno vlastnicko v otevřené úschově (§ 14, odst. 1), se podává na úředním tiskopise, který se skládá z pěti dílů a bude vydán ministerstvem financí. Přihlášku sepiše úschovna za součinnosti vlastníka, který je povinen zaplatiti cenu tiskopisu, sděliti údaje potřebné k jeho vyplnění, podepsati všechny díly přihlášky a vrátiti je úschově nejpozději do 15. prosince 1945. Úschovna poznamená přihlášení ve svých knihách a potvrdí datem, svým razítkem a podpisy všechny díly přihlášky.

(2) Tři díly takto potvrzené přihlášky úschovna vydá nebo zašle vlastníkov nejpozději do 31. prosince 1945. Vlastník si z nich ponechá jeden jako doklad o splnění přihlašovací povinnosti a zbývající dva díly předloží berní správě. Ministr financí stanoví vyhláškou v Úředním listě, v jaké lhůtě, jakým způsobem a které berní správě mají býti tyto přihlášky předloženy.

(3) Úschovny pořídí podle směrnic ministra financí trojmo sestavy cenných papírů, které byly přihlášeny podle odstavců 1 a 2, a zašlou dvě vyhotovení těchto sestav spolu s jedním dílem přihlášek do konce prosince 1945 Poštovní spořitelně v Praze, úschovny na Slovensku Poštovní spořitelně v Bratislavě.

(4) Není-li pobyt (sídlo) vlastníkův znám nebo není-li jeho součinnost ve lhůtě pro podání přihlášky možná, jest úschovna oprávněna podati jménem vlastnickovým zatímní přihlášku. Přihlášku jest povinna označiti výrazným nadpisem „Cizí cenné papíry“, uvést v ní všechna data o vlastníkov, vlastnoručně ji svým jménem podepsati a zpravit o podání přihlášky vlastníka, až jí to bude možné. Takováto zatímní přihláška musí však býti do konce března 1946 nahrazena pod následky

§ 18, odst. 1 řádnou přihláškou skutečného vlastníka. Úschovna poznamená zatímní přihlášení ve svých knihách. O cenných papírech takto zatímně přihlášených pořídí samostatnou sestavu podle odbohy odstavce 3, k níž připojí také tři díly zatímní přihlášky, které jsou určeny pro vlastníka. Podá-li vlastník řádnou přihlášku, zašle jí úschovna Poštovní spořitelně k projednání.

(5) Cenné papíry, které jsou u úschovny a nebyly přihlášeny ani prozatímně podle odstavce 4, vykáže úschovna Poštovní spořitelně v samostatné sestavě podle odbohy odstavce 3 a nepřihlášení poznamená ve svých knihách.

§ 17.

(1) Přihlášky cenných papírů uvedených v § 14, odst. 2 se podávají u některé úschovny na úředním tiskopise, který vydá ministerstvo financí. O těchto přihláškách a o sestavách papírů takto přihlášených platí obdobně ustanovení § 16. Po přemístění do tuzemska musí být přihlášeny cenné papíry do 10 dnů složeny u úschovny, u níž byla přihláška podána. Úschovna vyrozumí o tom Poštovní spořitelnu v Praze, úschovny na Slovensku Poštovní spořitelnu v Bratislavě.

(2) Při skládání cenných papírů u československého zastupitelského úřadu nebo jím určeného ústavu (§ 14, odst. 2 a 3) musí být sepsána pětidílná přihláška na předepsaném vzorci. Vlastník (složitel) je povinen přihlášku podepsati a na výzvu uvést údaje potřebné k jejímu vyplnění. Jeden díl přihlášky, potvrzený zastupitelským úřadem (ústavem jím určeným), dostane složitel, po jednom si ponechá zastupitelský úřad a ústav jím určený, zbývajících díly odešle zastupitelský úřad Poštovní spořitelně v Praze.

§ 18.

(1) Cenné papíry, které nebyly přihlášeny podle předpisů tohoto dekretu, propadají ve prospěch státu.

(2) Prokáže-li osoba, která byla povinna podat přihlášku podle § 15, do konce roku 1947, že přihlášku nemohla včas podat z vážného důvodu a bez své viny, zejména pro pobyt v cizině, může jí ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance, přiznati náhradu ve výši hodnoty, kterou stát získal propadnutím podle odstavce 1.

(3) Osoby, jimž přísluší nějaké právo k cenným papírům, propadnuvším podle odstavce 1, a které nebyly povinny, po případě oprávněny přihlásiti tyto cenné papíry, musí své nároky

uplatniti nejpozději do konce roku 1946 u ministerstva financí, na Slovensku prostřednictvím pověřence Slovenské národní rady pro finance.

§ 19.

(1) S cennými papíry uloženými na území Československé republiky u úschoven smí být nakládáno toliko v mezích, jež stanoví ministr financí.

(2) S cennými papíry uvedenými v § 14, odst. 2 a 3 smí být nakládáno toliko tehdy, jsou-li podle těchto ustanovení přihlášeny a složeny do úschovy, a toliko se souhlasem ministra financí, na Slovensku uděleným v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance.

(3) Právní jednání odporující ustanovením tohoto paragrafu jsou neplatná.

§ 20.

(1) Tuzemští vydatelé cenných papírů smějí napříště

a) konati platy toliko na ony cenné papíry, které jsou podle tohoto dekretu uschovány a přihlášeny, a to prostřednictvím Poštovní spořitelny v Praze, pokud se týče v Bratislavě, nebo po dohodě s těmito ústavy,

b) vypláceti splatné cenné papíry a splatné kupony toliko v mezích, jež stanoví ministr financí.

(2) Splatné částky, jichž nebude použito podle odstavce 1, jsou tuzemští vydatelé povinni složit do 30 dnů po splatnosti na zvláštní účet u Poštovní spořitelny v Praze nebo v Bratislavě.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na zahraniční půjčky státu a jiných tuzemských vydatelů; ustanovení odstavce 2 se kromě toho nevztahují na vnitřní státní dluh.

ODDÍL IV.

Společná ustanovení.

§ 21.

(1) Ustanovení tohoto dekretu o osobách fyzických se vztahují i na neodevzdané, na Slovensku na nerozdělené pozůstalosti. Ustanovení o osobách právnických platí i pro taková sdružení osob nebo soubory majetku, které — třeba nemají povahu právní osobnosti — jsou spravovány organisovanou vůlí a tvoří samostatný hospodářský celek.

(2) Pokud osoby, jež jsou podle tohoto dekretu povinny nebo oprávněny k nějakému jednání, nemají plné způsobilosti k právním činům, jsou za ně povinni, po případě oprávnění jednati jejich zákonní, úředně zřízení nebo statutární zástupci. Je přípustné, aby úkony podle tohoto dekretu byly provedeny zmocněncem, předloží-li plnou moc; manžel se pokládá za zmocněnce druhého manžela i bez průkazu plnou mocí, pokud manželství není rozvedeno nebo rozloučeno.

§ 22.

(1) Úkony předepsané tímto dekretem mohou být prováděny bez úředního souhlasu nebo schválení, jehož by snad jinak bylo třeba. Důvoz, vývoz a průvoz hodnot, na něž se vztahuje tento dekret, je však vázán na povolení podle devisaových předpisů.

(2) Úřední tiskopisy přihlášek podle tohoto dekretu, sestávající z pěti dílů, budou prodávány po 20 Kčs.

(3) Podání a písemnosti, nutné k provedení tohoto dekretu, jsou osvobozeny od kolků a poplatků.

§ 23.

(1) Berní správy jsou oprávněny v řízení podle tohoto dekretu nahlížeti u peněžních ústavů (podniků) a pojišťoven do knih, záznamů, rejstříků, dokladů a dopisů, které se týkají vkladů, účtů, životního pojištění a cenných papírů; mohou si pořizovati z nich výpisy nebo opisy nebo si takové výpisy nebo opisy vyžádati.

(2) Berní správy jsou oprávněny slyšeti ve věcech tímto dekretem upravených svědky, znalce a osoby přezvědné; při tom platí obdobně ustanovení hlavy IX. zákona o přímých daních s odchylkou, že výslech může být proveden i v případech uvedených v § 301, odst. 3, č. 1 a 3 a že podle § 301, odst. 4, č. 4 a 5 nelze odeprítí výpověď. V případech uvedených v č. 2 téhož ustanovení nemůže být výpověď odeprta z důvodu, že by výpověď vzniklo nebezpečí trestního stíhání nebo stíhání pro trestný čin daňový nebo důchodkový; stíhání pro trestné činy, které by takto vyšly najevo, nesmí však být zavedeno.

(3) Předpisy o úředním nebo obchodním tajemství vůči jiným orgánům nebo osobám než v odstavci 1 uvedeným zůstávají nedotčeny.

§ 24.

(1) Trestného činu se dopouští, kdo v přihlášce podle tohoto dekretu, při jejím projednávání nebo jinak v řízení podle tohoto dekretu uvede, doplní nebo potvrdí něco neprav-

divého nebo nesprávného nebo něco zamlčí, co v přihlášce nebo v řízení podle tohoto dekretu mělo být uvedeno.

(2) Trestného činu se zejména dopouští také orgán peněžního ústavu, peněžního podniku nebo pojišťovny nebo jejich národní správce či člen národní správy, po případě jiný jejich pověřenec nebo zmocněnec, který

a) neoprávněně potvrdí nebo na příslušném účtě nebo ve spisech zapíše, že byla včas podána přihláška tímto dekretem nařízená, ačkoliv tomu tak nebylo;

b) nezapíše data přihlášky na příslušném účtě, po případě ve spisech, nebo je zapíše nepravdivě nebo neúplně;

c) nevyznačí na příslušném účtě nebo ve spisech, že přihláška podle tohoto dekretu nebyla včas podána;

d) nevydá vlastníkově, po případě jinému oprávněnému podateli přihlášky první, druhý nebo třetí díl přihlášky nebo tyto doklady vydá osobě, které nenáležely;

e) v sestavách, které podle tohoto dekretu mají být předloženy berním správám nebo Poštovní spořitelně v Praze nebo v Bratislavě, uvede nebo potvrdí něco nepravdivého nebo nesprávného nebo v nich něco vynechá, co mělo být uvedeno;

f) zavíní, že vkladem, jinou peněžní pohledávkou u peněžního ústavu nebo podniku, s právy z pojistné smlouvy nebo cennými papíry bylo nakládáno v rozporu s předpisy tohoto dekretu.

(3) Také pokus trestných činů uvedených v odstavci 1 a 2 je trestný.

§ 25.

(1) Kdo se trestných činů podle § 24 dopustí v úmyslu, aby dosáhl pro sebe nebo pro jiného neoprávněný majetkový prospěch, bude potrestán peněžitou pokutou až do 1.000.000 Kčs. Za okolností zvláště přitěžujících může být mimo to uložen trest vězení až do šesti měsíců a vysloveno propadnutí majetkových hodnot, na které se vztahuje přihlašovací povinnost podle tohoto dekretu, pokud právo k nim nepřešlo na Československý stát podle jiných ustanovení tohoto dekretu.

(2) Kdo se trestných činů podle § 24 dopustí zanedbáním povinné péče nebo jinak z nedbalosti, bude potrestán peněžitou pokutou až do 200.000 Kčs.

§ 26.

Kdo návodem, radou, utvrzováním, slíbením nebo poskytnutím pomoci nebo jinak vědomě spolupůsobí k trestným činům v §§ 24 a 25 uvedeným nebo při těchto trestných činech, bude potrestán nezávisle na potrestání osob podle §§ 24 a 25 trestných peněžitou pokutou až do 500.000 Kčs a za okolností zvláště přitěžujících mimo to trestem vězení až do tří měsíců.

§ 27.

Pro trestní řízení o trestných činech uvedených v §§ 24 až 26 je příslušná berní správa, v jejímž obvodu má obviněný bydliště nebo místo pobytu. Je-li navrhován trest vězení, vydá trestní nález berní správa v nalézacím senátu; v ostatních případech vydá trestní nález berní správa sama. Jinak platí pro trestní řízení obdobně ustanovení hlavy VIII. zákona o přímých daních.

§ 28.

(1) Kdo neoprávněně sdělí údaje, o nichž nabyl vědomosti v řízení podle tohoto dekretu, nebo kdo maří výkon práva podle § 23 tohoto dekretu, dopouští se přestupku a bude potrestán vězením až do tří měsíců nebo peněžitým trestem až do 100.000 Kčs. Se státními zaměstnanci se mimo to naloží podle disciplinárních ustanovení.

(2) Trestní řízení náleží soudům okresním (brigádním); trestní stíhání se zavádí z moci úřední toliko na návrh ministerstva financí nebo osoby, která se neoprávněným sdělením cítí poškozena.

§ 29.

Ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady pro finance, se zmocňuje, aby prodloužil lhůty podle tohoto

dekretu, bude-li toho třeba a aby z důvodů zvláštního zřetele hodných povoloval výjimky z ustanovení tohoto dekretu.

§ 30.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

98.

Dekret presidenta republiky ze dne 13. října 1945

o zřízení pobočky lékařské fakulty university
Karlovy v Hradci Králové.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

V Hradci Králové se zřizuje počátkem studijního roku 1945/46 pobočka lékařské fakulty university Karlovy.

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr školství a osvěty v dohodě s ministry financí a zdravotnictví.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 47.

Vydána dne 27. října 1945.

Cena K 6.60.

O B S A H:

(100.—104.) 100. Dekret presidenta republiky o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků. — 101. Dekret presidenta republiky o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského. — 102. Dekret presidenta republiky o znárodnění akciových bank. — 103. Dekret presidenta republiky o znárodnění soukromých pojišťoven. — 104. Dekret presidenta republiky o závodních a podnikových radách.

100.

Dekret presidenta republiky

ze dne 24. října 1945

o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

ODDÍL I.

Rozsah znárodnění.

§ 1.

(1) Dnem vyhlášení tohoto dekretu se znárodní zůstáním:

1. podniky provozované podle obecného horního zákona, báňská oprávnění podle §§ 22 a 41 obecného horního zákona a práva majitelů pozemků podle § 1, záhlaví I, částka VII dočasných soudních pravidel z roku 1861, platných na Slovensku;

2. energetické podniky a zařízení sloužící výrobě, opatřování, rozvodu a dodávce energie všeho druhu, kterou lze rozváděti širšímu okruhu spotřebitelů, zejména elektřiny, plynu a páry, s výjimkou výrobních závodních zařízení neznárodněných podniků, které energii převážně samy spotřebovávají;

3. železárny, ocelárny, válcovny oceli, hutí na barevné kovy s výjimkou tavíren kovů výrobně i hospodářsky samostatných,

4. slévárny železa, ocelové, kujné litiny a barevných kovů, s více než 400 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1942 až 1944;

5. válcovny, lisovny a tažírny kovů, pokud nezpracovávají jen olovo nebo cín;

6. podniky průmyslu kovodělného, elektro-technického, jemné mechaniky a optiky, s více než 500 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1942 až 1944;

7. podniky zbrojního průmyslu, které svým výzkumným i výrobním zaměřením jsou nositeli vývoje vojenské výzbroje, a výroby výbušnin;

8. z oborů chemického průmyslu podle stavu v den počátku účinnosti tohoto dekretu:

a) podniky s továrním zařízením pro některou z těchto výrob: kyseliny sírové, solné nebo dusičné, karbidu vápna nebo křemíku, umělého korundu, kyanidů alkalických, alkalických kovů nebo zásad elektrolytických, sody amoniakální, vodního skla, zápalek, umělých hnojiv, zemitéch barev spojených s těžbou surovin, plynožárných tělísek, kyseliny octové, acetonu nebo metanolu z dřevního dehtu, benzenu a jeho homologů, čišťených nerostných olejů a pohonných látek získaných destilací ropy, krakováním olejů nebo synteticky, umělých sladidel, umělých vláken, syntetického kaučuku, pryžových obručí pro motorová vozidla a jízdní kola,

b) podniky tovární výroby chemicko-farmaceutické;

9. těžba a ložiska magnetitu, asbestu, kaolinu, slády, živce, vysokohodnotných žáruvzdorných hlin a jílů hlubinně těžených, podniky pro výrobu cementu a cementových pojiv;

10. podniky pro výrobu technického porcelánu, osinkocementového zboží, s více než 150 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1933 až 1940;

11. podniky pro výrobu skla s vanovým zařízením pro nepřetržitý provoz, podle stavu v den počátku účinnosti tohoto dekretu;

12. podniky pro výrobu skla s denními vanami a sklárny s celkovým pánvovým obsahem přes 1000 litrů, podle stavu v den počátku účinnosti tohoto dekretu;

13. podniky, jejichž základním výrobním oborem jest výroba stavební, technické keramiky, kachlového zboží, porcelánu, vápna a těžba vápence s více než 150 zaměstnanci v základním výrobním oboru podle průměru stavů ke dnům 1. července let 1938 až 1940;

14. podniky, jejichž základním výrobním oborem jest výroba cihlářského zboží s více než 200 zaměstnanci v základním výrobním oboru podle průměru stavů ke dnům 1. července let 1938 až 1940;

15. podniky pro výrobu celulosy;

16. podniky vyrábějící zároveň papír a lepenku, papír a dřevovinu, lepenku a dřevovinu nebo všechny tyto druhy, s více než 300 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

17. podniky pilařské s více než 150 zaměstnanci, pracujícími jen v závodě, podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

18. podniky pilařské a dalším zpracováním dřeva, podniky pro zpracování dřeva, s více než 300 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

19. podniky pro tovární výrobu dyh, desek ze sklížených dyh, podle stavu v den počátku účinnosti tohoto dekretu;

20. přádelny bavlny, česané příze, mykané příze, které ji dále nezpracovávají, upraveného lnu, juty, umělých vláken, s více než 400 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

21. tkalcovny bavlny s více než 500 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

22. tkalcovny vlny, hedvábí a umělých vláken, podniky pro výrobu koberec a pokrývek, trhární, podniky pro výrobu krajk a prýmků, podniky průmyslu stávkářského a pletářského, s více než 400 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

23. přádelny na zpracování textilního odpadu, podniky pro výrobu šicích nití a přízí, dále nezpracovávaných tkanin nebo pletením, pro výrobu vaty z přírodních a umělých vláken, obvazových látek, tkalcovny lnu, konopí, juty, s více než 400 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

24. podniky zušlechťovacího textilního průmyslu, tiskárny textilních výrobků, s více než 200 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

25. podniky průmyslu oděvního s více než 500 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940;

26. podniky pro výrobu usní, náhražek usní, předmětů z usní a z jejich náhražek, s více než 400 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1941;

27. výroba gramofonových desek.

(2) U podniků průmyslových odvětví uvedených v odstavci 1, č. 4, 6, 10, 16 až 18 a 20 až 26, které nebyly v provozu ve všech dobách, podle průměru počtu zaměstnanců vzatých za základ pro znárodnění, rozhoduje průměr stavů ke dnům 1. ledna, v odvětvích znárodněných podle č. 13 a 14 ke dnům 1. července posledních dvou let těchto dob, netrval-li provoz podniku ani tak dlouho, stav zaměstnanců k 1. lednu posledního roku pod těmito čísly uvedeného; u podniku, který nebyl ani v tomto dni v provozu, rozhoduje stav zaměstnanců ke dni počátku účinnosti tohoto dekretu. Počet zaměstnanců v rozhodných dobách se zjišťuje stavem vykazovaným nositeli veřejného sociálního pojištění.

(3) Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na podnik:

a) společenstva výdělkového a hospodářského podle zákona ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. z., o společenstvech výdělkových a hospodářských, na Slovensku družstva podle §§ 223 a násl. zák. č. XXXVII/1875, jakož i na podnik, který náleží takovému společenstvu nebo družstvu, nebo jemu náležel po 29. září 1938,

b) který vláda ve zvlášť odůvodněných případech na návrh ministra průmyslu, na Slovensku ministra průmyslu v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, vyjme ze znárodnění, pokud nejde o podniky a práva odvětví znárodněných podle § 1, odst. 1, č. 1,

c) který ministr průmyslu v dohodě s ministrem financí, na Slovensku po dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod a po slyšení pověřence pro finance, vyloučí ze znárodnění za tím účelem, aby byl trvale zastaven, protože se vláda usnesla, že jeho další provozování není ve veřejném zájmu.

(4) Ministr průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, vyhlásí s účinkem doručení v Úředním listě a v Úředním vestníku, které podniky byly tímto dekretem znárodněny

§ 2.

Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na podniky odvětví znárodněných podle § 1, odst. 1, č. 4, 6, 8, 10 až 14 a 16 až 26, dostavily-li se podmínky pro jejich znárodnění teprve po dni počátku účinnosti tohoto dekretu.

§ 3.

Zakládáti nové podniky v odvětvích znárodněných podle § 1, odst. 1, č. 1 až 3, 5, 7, 9, 15 a 27 a nabývatí k tomu potřebná oprávnění je vyhrazeno československému státu. Na návrh ministra průmyslu, na Slovensku ministra průmyslu v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, může vláda toto právo vyjma v odvětví znárodněném podle § 1, odst. 1, č. 1 přenést na jinou fyzickou nebo právnickou osobu a vázati je podmínkami.

§ 4.

(1) Znárodněním nabývá československý stát vlastnictví znárodněných podniků v rozsahu níže stanoveném.

(2) Znárodnění se týká veškerých nemovitostí, budov a zařízení, sloužících provozu znárodněného podniku, veškerého příslušenství podniku, počítajíc v to všechna práva (patenty, licence, živnostenská oprávnění, známky, vzorky a pod.), směnky, cenné papíry, vkladní knížky, hotovosti a pohledávky k podniku náležící, jakož i všech hotových i nedokončených výrobků, polotovarů, zásob a hmot, které patří podniku v den počátku účinnosti tohoto dekretu. Ložisek a nalezišť surovin a movitostí a práv sloužících trvale provozu podniku se týká znárodnění, i když náleží někomu jinému než vlastníku podniku.

(3) Zároveň s podnikem se znárodnují v rozsahu plynoucím z ustanovení odstavce 2 i veškeré pomocné podniky a pomocné závody, náležící témuž vlastníku, jakož i veškeré podniky a závody, které tvoří s podnikem znárodněným nerozlučný hospodářský celek.

(4) Náleží-li znárodněný podnik komanditní společnosti na akcie, akciové společnosti, společnosti s ručením obmezeným nebo těžářstvu, které jsou kapitálově zvlášť silné, nebo u kterých jsou kapitálové účasti na nich rozptýleny na značný počet účastníků, nebo jejichž podnikání zahrnuje poměrně širokou oblast, znárodnuje se veškerý jejich majetek, jakož i podniky koncernové, u kterých jim náleží více než polovina kapitálu nebo na které mají rozhodující vliv

(5) Jde-li o jiné vlastníky, než o kterých jest ustanoveno v odstavci 4, vyjme ministr průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, ze znárodnění jednotlivé majetkové kusy, majetkové soubory nebo práva, pokud jich není nezbytně třeba k provozu znárodněného podniku, a ponechá je dosavadnímu vlastníku.

§ 5.

(1) Národní podnik (§§ 12 a násl.), do kterého vplyne majetková podstata znárodněného podniku, vstupuje v závazky znárodněného podniku v den převzetí. Vplyne-li majetková podstata do několika národních podniků, rozvrhne ministr průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, zároveň s opatřením podle § 12, do kterých závazků vstoupí jednotlivý národní podnik.

(2) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněné, počítajíc v to závazky ze služebních smluv, zaručujících zaměstnancům nepřiměřeně vysoké platy, zaopatřovací požitky, odbytne a pod., může se národní podnik domáhati zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li o tom k dohodě, rozhodne rozhodčí soud. Podrobná ustanovení o rozhodčím soudu budou vydána zvlášť.

(3) Je-li znárodněný podnik zřejmě předlužen, může se národní podnik zprostiti ručení za závazky, s výjimkou závazků vyplývajících z práv, která by nebyla dotčena prohlášením konkursu, tím, že hodnotu rovnající se obecné ceně aktiv znárodněného podniku v den převzetí, zmenšenou o hodnotu závazků, které zůstanou nedotčeny, složí k soudu jako samostatnou majetkovou podstatu a navrhne, aby byl zřízen opatrovník, který by vypořádal závazky, a je-li třeba, navrhl prohlášení konkursu na podstatu náhrady

(4) Stát neručí za závazky znárodněného podniku, ani když dojde k vypořádání podle předchozího odstavce. Zajištění závazků zůstává nedotčeno.

§ 6.

(1) Národní podnik může odporovati právním jednáním, která vykonal vlastník znárodněného podniku po 29. srpnu 1944 v úmyslu poškoditi nebo ztížiti znárodnění průmyslu anebo zavléci ve svůj nebo cizí prospěch majetkové hodnoty podniku.

(2) Odporovati lze do jednoho roku od převzetí podniku. Jinak platí přiměřeně ustanovení odpůrčího řádu, vydaného zákonem ze dne 27. března 1931, č. 64 Sb.

ODDÍL II.

N á h r a d a.

§ 7.

(1) Za znárodněný majetek, který v době faktického skončení okupace a nacistického nebo fašistického režimu nepochybně vlast-

nicky náležel nebo náleží osobám dále uvedeným, se neposkytuje náhrada:

a) Německé říši, Království maďarskému, osobám veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé straně nacistické a politickým stranám maďarským a jiným útvarům, organizacím, podnikům, zařízením, osobním sdružením, fondům a účelovým jménům těchto režimů nebo s nimi souvisejícím, jakož i jiným německým nebo maďarským právníkům osobám.

b) osobám fyzickým národnosti německé nebo maďarské, s výjimkou osob, které prokázají, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem,

c) osobám fyzickým, které vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoli způsobem německé nebo maďarské okupanty, nebo, které v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nadržovaly germanizaci nebo maďarizaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i osobám, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

(2) Ustanovení odstavce 1, písm. c) platí i pro osoby právnické, pokud lze fyzickým osobám, které jsou jejich členy nebo podniky na majetku nebo podniku (kapitálovým účastníkům), přičítati vinu na postupu orgánu zastupujícího právnickou osobu nebo pokud tyto osoby zanedbaly přiměřenou opatrnost při jeho volbě a dozoru naň.

(3) Nedostane-li se za majetek náhrady osobě právnické, přísluší poměrná část náhrady osobám na ní kapitálově zúčastněným, pokud nespádají pod ustanovení odstavců 1 nebo 2; při tom se hledí na účast, které jsou pod národní správou, jako by náležely osobám státně spolehlivým.

(4) Náhrada se neposkytuje za znárodněný majetek ani za účast na něm, které náležely v době po 29. září 1938 osobám spadajícím pod ustanovení odstavců 1 nebo 2 a již jim nenáleží, leč by neposkytnutí náhrady neodpovídalo zásadám slušnosti.

(5) Vláda může nařízením stanovit, že se určitému okruhu osob, spadajících pod ustanovení odstavců 1 až 4, poskytuje zčásti nebo zcela náhrada.

(6) O tom, zda fyzická nebo právnická osoba spadá pod ustanovení odstavce 1 nebo 2, rozhoduje ministr průmyslu v dohodě s věcně příslušným ministrem, na Slovensku též v dohodě s věcně příslušnými pověřenci.

§ 8.

(1) Pokud není stanoveno jinak v § 7, ani nejde o případ § 5, odst. 3, přísluší za znárodněný majetek náhrada.

(2) Pro určení náhrady je rozhodný stav znárodněného majetku podniku v den převzetí národním podnikem a závazků k němu v tento den náležících. Náhrada se rovná obecné ceně majetku, vypočtené podle úředních cen ke dni vyhlášení dekretu, a není-li těchto cen, zjištěné úředním odhadem, po odečtení pasiv.

(3) Při určení náhrady se nepřihlíží k hodnotě:

a) nevytěženého vyhrazeného nerostného bohatství,

b) háňakých oprávnění podle §§ 22 a 41 obecného horního zákona,

c) práv majitelů pozemků podle § 1, záhlaví I, část VII dočasných soudních pravidel z roku 1861, platných na Slovensku,

d) majetku určeného pro sociální, vzdělávací nebo podobné účely.

§ 9.

(1) Náhrada za znárodněný majetek se poskytuje:

a) v cenných papírech (odstavec 3),

b) v hotovosti,

c) v jiných hodnotách.

(2) K provedení náhradové služby se zřizuje Fond znárodněného hospodářství (dále jen fond) se sídlem v Praze, který jest samostatnou právnickou osobou.

(3) K poskytnutí náhrady podle odstavce 1, písm. a) vydá fond cenné papíry, které budou zúrokovány a umořovány z přebytku výtěžků národních podniků. Jejich zúročení a umoření jest zaručeno státem; lze jich užíti k ukládání peněz nezletilců a opatrovanců.

(4) O použití cenných papírů, odpovídajících hodnotě znárodněného majetku, za který se neposkytuje náhrada osobám uvedeným v § 7, rozhoduje vláda.

(5) Organizaci, správu a hospodaření fondu a zúročení a umoření cenných papírů a úhradu

na to, jakož i zásady o poskytnutí náhrady v hotovosti a v jiných hodnotách upraví vláda nařízením.

(6) Fond podléhá doзору nejvyššího účetního kontrolního úřadu.

§ 10.

(1) O náhradě a způsobu placení rozhodne ministr průmyslu v dohodě s ministrem financí, na Slovensku v dohodě s pověřenci pro průmysl a obchod a pro finance.

(2) Náhrada jest splatna do 6 měsíců od doručení výměru o náhradě.

(3) Pro řízení o náhradě platí ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 11.

(1) Svazkům územní nebo zájmové samosprávy, ústavům a korporacím, sloužícím výhradně veřejným účelům, jakož i ústavům lidového peněžnictví, které utrpí vážnou ztrátu při vypořádání svých majetkových zájmů a účastí na znárodněných podnicích, může vláda na návrh ministra průmyslu učiněný v dohodě s věcně příslušnými ministry, na Slovensku též v dohodě s příslušnými pověřenci, kromě náhrady poskytnouti přiměřený příspěvek z prostředků Fondu znárodněného hospodářství (§ 9). Na poskytnutí příspěvku není právní nárok.

(2) Za podmínek uvedených v předchozím odstavci lze obdobně poskytnouti příspěvky fyzickým osobám, byla-li utrpěnými ztrátami ohrožena jejich výživa nebo výživa osob, o které podle zákona nebo z mravní povinnosti pečují.

ODDÍL III.

Národní podniky a jejich organizace.

§ 12.

(1) Z majetkové podstaty znárodněných podniků a dosavadních státních podniků ve znárodněných odvětvích zřídí ministr průmyslu v dohodě s ministrem financí, na Slovensku též v dohodě s pověřenci pro průmysl a obchod a pro finance, národní podniky.

(2) Zřízení národního podniku se vyhlásí v Úředním listě a v Úředním vestníku.

§ 13.

(1) Národní podniky jsou majetkem státu ve smyslu dalších ustanovení. Mají postavení samostatných právnických osob. Platí pro ně ustanovení o obchodních plnění práva, s hlediska daňového předpisy o podnicích veřejně účtujících, podléhají poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona a jeho změnami a doplňky a platí od svého zřízení poplatkový ekvivalent podle § 1, odst. 2, písm. a) zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb., o poplatkovém ekvivalentu.

(2) Čistá hodnota majetkové podstaty, kterou stát na národní podnik převede, tvoří jeho kmenové jmění. Den, ke kterému národní podnik převezme majetek mu připadající, vyhlásí se podle § 12, odst. 2.

§ 14.

Podniky a závody, které podléhají znárodnění podle § 4, odst. 4, jednotlivě však nespádají pod ustanovení § 1, odst. 1, nebo § 4, odst. 3 a nehodí se k začlenění do některého národního podniku, může vláda na návrh ministra průmyslu, na Slovensku učiněný v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, přenechatí svazkům územní samosprávy nebo společenstvům výdělkovým a hospodářským (družstvům) nebo jiným osobám právnickým nebo osobám fyzickým za náhradu připadající na takový majetek podle § 8.

§ 15.

(1) Národní podnik jest povinen užívatí ve firmě označení „národní podnik“, i když převezme dosavadní firmu znárodněného podniku.

(2) Jiné než národní podniky nesmějí užívatí ve své firmě označení „národní podnik“.

(3) Odpovídá-li národní podnik v podstatě některému podniku znárodněnému, může užívat dosavadní firmy tohoto podniku bez svolení jinak podle platných předpisů nutného. Stane-li se tak, je ten, komu firma dosud náležela, povinen ji změnit nebo doplnit, aby se zřetelně lišila od firmy národního podniku.

§ 16.

(1) Národní podnik se zapisuje jako firma jednotlivce do rejstříku u krajského soudu vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu má podnik své sídlo; má-li podnik oddělný (vedlejší) závod, budíž také oznámen k zápisu do rejstříku u krajského soudu vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu jest tento závod.

(2) V ohlášce k zápisu do rejstříku sdělí národní podnik soudu:

- a) data opatření, jímž byl podnik zřízen,
- b) firmu a sídlo podniku,
- c) předmět podnikání,
- d) způsob zastupování podniku a znamenání jeho firmy.

(3) K předložené ohlášce jest připojití ověřený opis listiny vydané podle § 12, odst. 1.

§ 17.

(1) Na návrh národního podniku zapíše knihovní soud přechod vlastnických a jiných práv znárodněného podniku na navrhovatele s odvoláním na tento dekret.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně o vyznačení přechodu práv znárodněného podniku na národní podnik v jiných úředních rejstřících a seznamech (vodní kniha, rejstřík letecký, patentní, živnostenský a pod.).

§ 18.

(1) Národní podniky budíž vedeny zásadami obchodního podnikání. Stát neručí za jejich závazky.

(2) Národní podniky budou odvádět přebytky svých výtěžků státu.

§ 19.

K jednotnému vedení a podnikatelskému obstarávání společných záležitostí národních podniků zřídí vláda na návrh ministra průmyslu podle potřeby celostátní ústřední orgány. Na Slovensku zřídí vláda na návrh ministra průmyslu, učiněný v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, také oblastní orgány. O těchto orgánech platí ustanovení § 12, odst. 2, §§ 13 až 18 a 20 přiměřeně.

§ 20.

(1) Správa národního podniku přísluší představenstvu v čele s ředitelem, který mu předsedá.

(2) Ředitel vede záležitosti běžného obchodního provozu národního podniku. Není-li představenstva, není-li schopno se usnášeti, nebo je-li nebezpečí v prodlení, přísluší řediteli, aby učinil potřebná opatření; o nich je povinen podat zprávu představenstvu v nejbližší jeho schůzi.

(3) Ředitel vykonává usnesení představenstva. Má-li však za to, že usnesení představenstva je na újmu zájmů národního podniku, zastaví je a podá o tom ihned zprávu představenstvu a příslušným nadřízeným orgánům.

(4) Ředitel zastupuje národní podnik na venek.

(5) Ředitele zastupuje náměstek (náměstkové) s právy a povinnostmi ředitele.

(6) Představenstvo a ředitel spravují podnik s péčí řádného hospodáře a osobně odpovídají za splnění svých povinností.

§ 21.

(1) Členy představenstva (náhradníky) národního podniku jsou zástupci (zástupce) zaměstnanců, zvolení osazenstvem z jeho středu, a osoby jmenované ústředním orgánem, na Slovensku oblastním orgánem, vyslechnuvším svazky územní a zájmové samosprávy. Volbu a jmenování členů představenstva potvrzuje ministr průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod; potvrzení může být kdykoliv odvoláno.

(2) Členy představenstva (náhradníky) ústředního a oblastního orgánu jmenuje vláda na návrh ministra průmyslu, učiněný v dohodě se zúčastněnými ministry po slyšení příslušné ústřední odborové organizace, příslušných zájmových organizací průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí, a pokud jde o členy představenstva (náhradníky) oblastního orgánu, též po dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod.

(3) Členem představenstva (náhradníkem) národního podniku a ústředního a oblastního orgánu může být toliko československý státní příslušník; musí mít odborné vědomosti a zkušenosti.

(4) Člen představenstva (náhradník) národního podniku a ústředního a oblastního orgánu nesmí provozovati jiný výdělečný podnik, ani nesmí vykonávati funkci nebo činnost, která jest v rozporu se zájmy národního podniku a jeho ústředního (oblastního) orgánu.

(5) Členové představenstva (náhradníci) vykonají příslušnému řediteli slib, že budou svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu.

§ 22.

(1) Ředitele (náměstky) národního podniku jmenuje a odvolává se schválením ministra průmyslu představenstvo ústředního orgánu po slyšení ústřední rady odborů, příslušných zájmových organizací průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí. Na Slovensku ředitele národního podniku (náměstka) jmenuje a odvolává se schválením pověřence pro průmysl a obchod představenstvo oblastního orgánu po slyšení ústředí odborových svazů Slovenska a příslušné zájmové organizace průmyslu a

podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí. Je-li v národním podniku několik náměstků, musí být jeden z nich ustanoven z řad jeho zaměstnanců.

(2) Oblastní ředitele (náměstky) jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra průmyslu, učiněný v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod po slyšení ústředního ředitele, ústředí odborových svazů Slovenska a ústředního sdružení slovenského průmyslu.

(3) Ústřední ředitele (náměstky) jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra průmyslu, učiněný po slyšení ústřední rady odborů a příslušné zájmové organizace průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí.

(4) Ředitelem (náměstkem) může být toliko československý státní příslušník, musí mít odborné vědomosti a zkušenosti.

(5) Ředitel (náměstek) nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, která jest v rozporu se zájmy podniku.

(6) Ředitel (náměstek) vykoná ministru průmyslu slib, že bude svědomitě plnit své povinnosti. Na Slovensku vykoná ředitel národního podniku tento slib pověřenci pro průmysl a obchod.

(7) Podnik ohlásí svého ředitele (náměstka) k zápisu do rejstříku. Ředitel (náměstek) má učinit svůj podpis před obchodním soudem nebo podatí svůj podpis v ověřené formě. Za podnik ze podpisuje tak, že k vytištěnému nebo kýmkoliv napsanému zákonnému označení podniku připojí ředitel (náměstek) svůj podpis.

§ 23.

Vláda vydá nařízením podrobné předpisy o národních podnicích a ústředních a oblastních orgánech, zejména o jejich hospodaření, účtování, použití jejich výtěžků, o vztahu zaměstnanců k podniku, o kontrole, o jednání a usnášení představenstva, o odpovědnosti ředitele a členů představenstva a o výzkumnictví národních podniků a o znárodněných podnicích (statut národních podniků).

§ 24.

Ministr průmyslu, na Slovensku v dohodě s ním také pověřenec pro průmysl a obchod, dozírá na podniky znárodněné a na národní podniky a oblastní a ústřední orgány a fondy (§ 26), jakož i na výzkumnictví jejich, a může jejich činnost i hospodaření kdykoliv svými nebo jím pověřenými orgány přezkoumávat. Podrobnosti upraví statut národních podniků (§ 23).

§ 25.

(1) Pracovní a platové poměry zaměstnanců národních podniků a ústředních (oblastních) orgánů se řídí předpisy platnými pro zaměstnance v soukromoprávní poměru.

(2) Pokud nejde o případy uvedené v § 5, odst. 2, nesmějí být zásadně zhoršeny platové a zaopatřovací podmínky zaměstnanců a poživatelů zaopatřovacích platů znárodněných podniků.

(3) Podrobnosti upraví vládní nařízení.

§ 26.

Majetek určený pro sociální, vzdělávací a podobné účely nesmí být odňat svému určení. Totéž platí o sociálních, vzdělávacích a podobných fondech; podrobnosti o jejich organizaci upraví statut národních podniků.

ODDÍL IV

Přechodná ustanovení.

§ 27.

(1) Dokud nebyl zřízen národní podnik (§ 12), jest ten, komu náležel znárodněný podnik, u právnických osob a jiných sdružení nebo souborů osob orgán, který jest povolán je zastupovati navenek, povinen pod osobní odpovědností vésti správu a záležitosti podniku přiměřeně podle ustanovení tohoto dekretu a péči řádného hospodáře. Totéž platí o národním správci ustanoveném podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., na Slovensku podle nařízení Slovenské národní rady ze dne 5. června 1945, č. 50 Sb. n. SNR.

(2) Osoby povinné prozatím vésti správu a záležitosti znárodněných podniků podle odstavce 1 mají po dobu této činnosti práva a povinnosti správy národního podniku. Odpovídají za škodu, kterou způsobily svým zaviněním; je-li správou a vedením záležitostí pověřeno několik osob, odpovídají za zaviněnou škodu rukou společnou a nerozdílnou.

(3) Osoby, kterým bylo podle odstavce 1 uloženo vésti prozatímní správu a záležitosti znárodněného podniku, mají nárok na přiměřenou odměnu z prostředků podniku, kterou stanoví ministerstvo průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod.

(4) Dosavadní zaměstnanci znárodněného podniku jsou povinni účinně podporovati osobu, které bylo podle tohoto paragrafu uloženo vésti prozatímní správu a záležitosti.

§ 28.

Práva a závazky vzniklé provozováním znárodněného podniku až do dne převzetí (§ 18) patří k jeho majetkové podstatě.

§ 29.

Osoby, kterým bylo podle § 27 uloženo vésti prozatímní správu a záležitosti znárodněného podniku, pokud se týče ředitel národního podniku, jsou povinni sestavit řádný a podrobný seznam jmění (aktiv a pasiv) podniku ke dni 31. prosince 1945 a předložit jej do 31. března 1946 ministerstvu průmyslu, na Slovensku také pověřencetvu pro průmysl a obchod.

§ 30.

Právní jednání, písemnosti, podání k zápisům do veřejných knih a rejstříků a úřední úkony, potřebné k provedení tohoto dekretu, jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek.

ODDÍL V

Trestní ustanovení.

§ 31.

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu, aby znárodnění podniku podléhajícího znárodnění zestátněním zmařil nebo zvýšenou měrou ztížil, bude potrestán pro zločin těžkým žalářem od jednoho roku do pěti let a trestem na penězích do deseti milionů korun, v oboru působnosti trestního zákona zák. č. V/1878 vysloví soud zároveň ztrátu úřadu a dočasné odnětí politických práv.

(2) Kdo poruší některé ustanovení tohoto dekretu nebo nařízení podle něho vydaných, bude potrestán, nejde-li o čin soudně trestný, okresním národním výborem pro správní přešpek trestem na penězích (pokutou) do pěti milionů korun a trestem na svobodě (vězením, uzamčením) do šesti měsíců nebo některým z těchto trestů; pro případ nedobytnosti trestu na penězích uloží se náhradní trest na svobodě podle míry zavinění do šesti měsíců. Uloží-li se oba tresty zároveň, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytný trest na penězích činit více než šest měsíců.

(3) Tresty na penězích připadají státu.

§ 32.

(1) Ukládá-li soud nebo okresní národní výbor trest na penězích zaměstnanci, zmocněnci, zástupci nebo jinému orgánu fyzické nebo právnické osoby, při jejímž zastoupení byl čin trestný podle § 31 spáchán, může vyslovit, že tato osoba ručí za uložený trest na penězích rukou společnou a nerozdílnou.

(2) Tato osoba musí být, je-li soudn (okresnímu národnímu výboru) známa, obvolána k jednání v první stolici a je oprávněna přednésti skutkové okolnosti, jež mohou mít význam pro posouzení věci a činit návrhy.

(3) Výrok o ručení třeba pojmouti do rozsudku (trestního nálezu) a osoba tímto výrokem postižená má právo bráti jej v odpor odvoláním. V řízení pro soudně trestný čin může se veřejný žalobce odvolati také tehdy, když takový výrok nebyl učiněn. O odvolání proti takovému výroku platí totéž co o odvolání proti výroku o trestu.

(4) Tresty na penězích se dobývají na osobě, již bylo ručení uloženo, podle všeobecných ustanovení platných o trestech na penězích.

§ 33.

(1) Při odsouzení pro zločin podle § 31, odst. 1, nebo při odsouzení pro správní přešpek podle § 31, odst. 2 k trestu na svobodě nebo na penězích přesahujícímu jeden milion korun, uveřejní se rozsudek (trestní náleze) v jednom nebo několika denních listech určených rozsudkem (trestním náleze) na útraty odsouzeného.

(2) Soud (okresní národní výbor) stanoví, zda mají být uveřejněny i důvody rozsudku (trestního nálezu) nebo jejich podstatný obsah ve znění, které sám určí.

§ 34.

Z odsuzujícího trestního nálezu se lze do 15 dnů od jeho doručení odvolati k zemskému národnímu výboru, který rozhodne s konečnou platností. Odvolání jest podati u okresního národního výboru, který náleze vydal. Odvolání má odkladný účinek.

§ 35.

Přestupky tohoto dekretu se promlčují ve třech letech.

ODDÍL VI.

Účinnost a provedení.

§ 36.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Široký v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Ursíny v. r.
Masaryk v. r.
gen. Svoboda v. r.
Dr. Ripka v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Pejedy v. r.
Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.
Laušman v. r.
Duriš v. r.
Dr. Pieter v. r.
gen. Haasal v. r.
Hála v. r.
Dr. Šoltész v. r.
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.
gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Lichner v. r.

101.

Dekret presidenta republiky**ze dne 24. října 1945****o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

ODDÍL I.

Rozsah znárodnění.

§ 1.

(1) Dnem vyhlášení tohoto dekretu se znárodní:

1. cukrovary a rafinerie cukru,
2. průmyslové lihovary a rafinerie líhu,
3. pivovary, které vystavily v roce 1937 více než 150.000 hl piva,

4. mlýny s technickým zařízením o denní výkonnosti nejméně 60 tun obilí v den počátku účinnosti tohoto dekretu,

5. podniky na výrobu umělých jedlých tuků s více než 150 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940

6. podniky na výrobu čokolády a cukrovinek s více než 500 zaměstnanci podle průměru stavů ke dnům 1. ledna let 1938 až 1940

() U podniků průmyslových odvětví uvedených v odstavci 1, č. 5 a 6, které nebyly v provozu ve všech dobách, podle průměru počtu zaměstnanců vzatých za základ pro znárodnění, rozhoduje průměr stavů ke dnům 1. ledna posledních dvou let těchto dob, netrval-li provoz podniku ani tak dlouho, stav zaměstnanců k 1. lednu 1940, u podniku, který nebyl ani v tomto dni v provozu, rozhoduje stav zaměstnanců ke dni počátku účinnosti tohoto dekretu. Počet zaměstnanců v rozhodných dobách se zjišťuje stavem vykazovaným nositeli veřejného sociálního pojištění.

(2) Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují:

a) na podnik společnosti výrobního a hospodářského podle zákona ze dne 9. dubna 1938, č. 70 ř. z., o společenstvech výrobních a hospodářských, na Slovensku družstva podle §§ 228 a násl. zák. č. XXXVII/1938, jakož i na podnik, který náleží takovému společenstvu nebo družstvu nebo jemu náležel po 29. září 1938,

b) na rolnické akciové cukrovary a rafinerie cukru, jejichž většinu akcií vlastnili 1. ledna 1945 pěstitelé řepy, hospodářci na zemědělských podnicích do 50 ha orné půdy, při čemž se určuje, že se tyto podniky přemění na pod-

niky družstevní, na nichž se účastní zemědělci, zaměstnanci a stát podle předpisů, které budou o tom vydány vládním nařízením,

c) na podnik, který vláda ve zvlášť odůvodněných případech na návrh ministra výživy, učiněný v dohodě s ministrem zemědělství, na Slovensku též v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, vyjme ze znárodnění,

d) na podnik, který ministr výživy v dohodě s ministrem financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování a po slyšení pověřence pro finance, vyloučí ze znárodnění za tím účelem, aby byl trvale zastaven, protože se vláda usnesla, že jeho další provozování není ve veřejném zájmu.

(4) Ministr výživy, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, vyhlásí s účinkem doručení v Úředním listě a v Úředním věstníku, které podniky byly tímto dekretem znárodněny

§ 2.

Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na podniky odvětví znárodněných podle § 1, odst. 1, č. 8 až 6, dostavily-li se podmínky pro jejich znárodnění teprve po dni počátku účinnosti tohoto dekretu.

§ 3.

Zakládání nových podniků v odvětvích znárodněných podle § 1, odst. 1, č. 1 a 2 a nabývání k tomu potřebná oprávnění je vyhrazeno československému státu. Na návrh ministra výživy, na Slovensku ministra výživy v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, může vláda toto právo přenést na jinou fyzickou nebo právnickou osobu a vázati je podmínkami.

§ 4.

(1) Znárodněním nabývá československý stát vlastnictví znárodněných podniků v rozsahu níže stanoveném.

(2) Znárodnění se týká veškerých nemovitostí, budov a zařízení, sloužících provozu znárodněného podniku, veškerého příslušenství podniku, počítaje v to všechna práva (patenty, licence, živnostenské oprávnění, známky, vzorky a pod.), směny, cenné papíry, vkladní knížky, hotovosti a pohledávky k podniku náležející, jakož i všech hotových i nedokončených výrobků, polotovárů, zásob a hmot, které patří podniku v den počátku účinnosti tohoto dekretu. Ložiska a naleziště surovin a movitostí a práv sloužících trvale provozu podniku se týká znárodnění, i když náležejí někomu jinému než vlastníku podniku.

(3) Zároveň s podnikem se znárodní v rozsahu plynoucím z ustanovení odstavce 2 i veš-

keré pomocné podniky a pomocné závody, náležející témuž vlastníku, jakož i veškeré podniky a závody, které tvoří s podnikem znárodněným nerozlučný hospodářský celek.

(4) Náleží-li znárodněný podnik komanditní společnosti na akcie, akciové společnosti nebo společnosti s ručením obmezeným, které jsou kapitálově zvlášť silné, nebo u kterých jsou kapitálové účasti na nich rozptýleny na značný počet účastníků, nebo jejichž podnikání zahrnuje poměrně širokou oblast, znárodní se veškerý jejich majetek, jakož i podniky koncernové, u kterých jim náleží více než polovina kapitálu nebo na které mají rozhodující vliv.

(5) Jde-li o jiné vlastníky, než o kterých jest ustanoveno v odstavci 4, vyjme ministr výživy, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, ze znárodnění jednotlivé majetkové kusy, majetkové soubory nebo práva, pokud jich není nezbytně třeba k provozu znárodněného podniku, a ponechá je dosavadnímu vlastníku.

§ 5

(1) Národní podnik (§§ 8 a násl.), do kterého vplyne majetková podstata znárodněného podniku, vstupuje v závazky znárodněného podniku v den převzetí. Vplyne-li majetková podstata do několika národních podniků, rozvrhne ministr výživy, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, zároveň s opatřením podle § 8, do kterých závazků vstoupí jednotlivý národní podnik.

(2) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněné, počítaje v to závazky ze služebních smluv, zaměstnaneckých zaměstnaneckých nepřiměřeně vysoké platy, zaopatřovací požitky, obytné a pod., může se národní podnik domáhat zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li o tom k dohodě, rozhodne rozhodčí soud. Podrobná ustanovení o rozhodčím soudu budou vydána zvlášť.

(3) Je-li znárodněný podnik zřejmě předlužen, může se národní podnik zprostiti ručení za závazky, s výjimkou závazků vyplývajících z práv, která by nebyla dotčena prohlášením konkursu, tím, že hodnotu rovnající se obecné ceně aktiv znárodněného podniku v den převzetí, zmenšenou o hodnotu závazků, které zůstanou nedotčeny, složí k soudu jako samostatnou majetkovou podstatu a navrhne, aby byl zřízen opatrovník, který by vypořádával závazky, a je-li třeba, navrhl prohlášení konkursu na podstatu náhrady.

(4) Stát neručí za závazky znárodněného podniku, ani když dojde k vypořádání podle předchozího odstavce. Zajištění závazků zůstává nedotčeno.

§ 6.

(1) Národní podnik může odporovati právním jednáním, která vykonal vlastník znárodněného podniku po 29. srpnu 1944 v úmyslu poškodit nebo ztížit znárodnění průmyslu anebo zvléci ve svůj nebo cizí prospěch majetkové hodnoty podniku.

(2) Odporovati lze do jednoho roku od převzetí podniku. Jinak platí přiměřeně ustanovení odpůřčího řádu, vydaného zákonem ze dne 27. března 1931, č. 64 Sb.

ODDÍL II.

N á h r a d a.

§ 7

O náhradě platí přiměřeně ustanovení oddílu II (§§ 7 až 11) dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků.

ODDÍL III.

N á r o d n í p o d n i k y a j e j i c h o r g a n i s a c e.

§ 8.

(1) Z majetkové podstaty znárodněných podniků, z konfiskovaného nepřátelského majetku průmyslových podniků a z dosavadních státních podniků v znárodněných odvětvích zřídí ministr výživy v dohodě s ministry zemědělství a financí, na Slovensku též v dohodě s pověřenci pro výživu a zásobování, zemědělství a finance, národní podniky takto organizované

a) z cukrovarů a rafinerií cukru národních podniků za účasti zemědělců, zaměstnanců a státu (§ 18, odst. 1),

b) z pivovarů národních podniků za účasti svazků územní samosprávy, zaměstnanců a státu (§ 18, odst. 2),

c) z ostatních v § 1, odst. 1 uvedených podniků národní podniky spravované představenstvem zřízeným podle ustanovení § 18, odst. 3.

(2) Zřízení národního podniku se vyhlásí v Úředním listě a v Úředním vestníku.

§ 9.

(1) Zemědělcům [§ 8, odst. 1, písm. a)], kteří dodávají národnímu podniku ke zpracování řepu, se přiznává právo zemědělských účastníků. Zemědělským účastníkům se vedle účasti na správě podniku zajišťuje, že podnik bude za šetření zásady řádného vlastního podnikového hospodářství provozován tak, aby

jeho provoz nebyl v rozporu s požadavky řádného hospodaření na zemědělských podnicích provozovaných zemědělskými účastníky. Zemědělští účastníci naproti tomu jsou povinni při provozu svého zemědělského podniku převzít všeobecné závazky, které v zájmu řádného hospodaření na podniku jím budou uloženy při přiznání postavení zemědělského účastníka.

(2) Míra závazků a práv zemědělského účastníka na podniku je vyjádřena jeho zájmovým podílem na provozu podniku, který se vypočte podle průměru dodávek řepy za posledních 10 roků ze zemědělské půdy, na níž zemědělský účastník hospodáří. Zájmový podíl se zapisuje do knihy zemědělských účastníků.

(3) Zájmový podíl jest především základem pro výpočet roční dodávky řepy podle rozsahu provozu národního podniku.

§ 10.

(1) Národní podniky jsou majetkem státu ve smyslu dalších ustanovení. Mají postavení samostatných právnických osob. Platí pro ně ustanovení o obchodních právech, s hlediska daňového předpisů o podnicích veřejně účtujících, podléhají poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona s jeho změnami a doplňky a platí od svého zřízení poplatkový ekvivalent podle § 1, odst. 2, písm. a) zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb., o poplatkovém ekvivalentu.

(2) Čistá hodnota majetkové podstaty, kterou stát na národní podnik převede, tvoří jeho kmenové jmění. Den, ke kterému národní podnik převezme majetek mu připadající, vyhlásí se podle § 8, odst. 2.

§ 11.

Podniky a závody, které podléhají znárodnění podle § 4, odst. 4, jednotlivě však nespadají pod ustanovení § 1, odst. 1, nebo § 4, odst. 3 a nehodí se k začlenění do některého národního podniku, může vláda na návrh ministra výživy, na Slovensku učiněný v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, přenechat svazkům územní samosprávy nebo společenstvům výdělkovým a hospodářským (družstvům) nebo jiným osobám právnickým nebo osobám fyzickým za náhradu připadající na takový majetek podle předpisů tohoto dekretu (§ 7).

§ 12.

(1) Národní podnik jest povinen užívatí ve firmě označení „národní podnik“, i když převzeme dosavadní firmu znárodněného podniku.

(2) Jiné než národní podniky nesmějí užívatí ve své firmě označení „národní podnik“.

(3) Odpovídá-li národní podnik v podstatě některému podniku znárodněnému, může užívatí dosavadní firmy tohoto podniku bez svolení jinak podle platných předpisů nutného. Stane-li se tak, je ten, komu firma dosud náležela, povinen ji změnití nebo doplnití, aby se zřetelně lišila od firmy národního podniku.

§ 13.

(1) Národní podnik se zapisuje jako firma kupce-jednotlivce do rejstříku u krajského soudu, vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu má podnik své sídlo; má-li podnik odštěpný (vedlejší) závod, budíž také oznámen k zápisu do rejstříku u krajského soudu, vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu jest tento závod.

(2) V ohlášce k zápisu do rejstříku sdělí národní podnik soudu

- a) data opatření, jímž byl podnik zřízen,
- b) firmu a sídlo podniku,
- c) předmět podnikání,
- d) způsob zastupování podniku a znameňování firmy.

(3) K předložené ohlášce jest připojití ověřený opis listiny vydané podle § 8, odst. 1.

§ 14.

(1) Na návrh národního podniku zapisuje knihovní soud přechod vlastnických a jiných práv znárodněného podniku na návrhatele s odvoláním na tento dekret.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně o vyznačení přechodu práv znárodněného podniku na národní podnik v jiných úředních rejstřících a seznamech (vodní kniha, rejstřík letecký, patentní, živnostenský a pod.)

§ 15.

(1) Národní podniky budíž vedeny zásadami obchodního podnikání. Stát neručí za jejich závazky.

(2) Národní podniky budou odváděti přebytky svých výdělků státu.

§ 16.

K jednotnému vedení a podnikatelskému obstarávání společných záležitostí národních podniků zřídí vláda na návrh ministra výživy podle potřeby celostátní ústřední orgány. Na Slovensku zřídí vláda na návrh ministra výživy, učiněný v dohodě s pověřencem pro vý-

živu a zásobování, také oblastní orgány. O těchto orgánech platí ustanovení § 8, odst. 2, §§ 10 až 15 a 17 přiměřeně.

§ 17.

(1) Správa národního podniku přísluší představenstvu v čele s ředitelem, který mu předsedá.

(2) Ředitel vede záležitosti běžného obchodního provozu národního podniku. Není-li představenstva, není-li schopno se usnášeti, nebo je-li nebezpečí v prodlení, přísluší řediteli, aby učinil potřebná opatření; o nich je povinen podat zprávu představenstvu v nejbližší jeho schůzi.

(3) Ředitel vykonává usnesení představenstva. Má-li však za to, že usnesení představenstva je na újmu zájmů národního podniku, zastaví je a podá o tom ihned zprávu představenstvu a příslušným nadřízeným orgánům.

(4) Ředitel zastupuje národní podnik navenek.

(5) Ředitele zastupuje náměstek (náměstkové) s právy a povinnostmi ředitele.

(6) Představenstvo a ředitel spravují podnik s péčí řádného hospodáře a osobně odpovídají za splnění svých povinností.

§ 18.

(1) Členy představenstva národního podniku, organizovaného za účasti zemědělců, zaměstnanců a státu (cukrovary a rafinerie cukru), jsou čtyři zástupci zemědělských účastníků podniku (§ 9), dva zástupci stálých zaměstnanců podniku a jeden zástupce státu. Zástupce zemědělských účastníků v představenstvu volí valné shromáždění zemědělských účastníků podniku podle zásady rovného hlasovacího práva. Zástupce stálých zaměstnanců volí stálí zaměstnanci ze svého středu.

(2) Členy představenstva národního podniku, organizovaného za účasti svazků územní samosprávy, zaměstnanců a státu (pivovary), jsou tři zástupci příslušného svazku územní samosprávy, dva zástupci stálých zaměstnanců podniku a dva zástupci státu. Zástupce svazků územní samosprávy jmenuje okreštní národní výbor, v jehož obvodu jest sídlo podniku. Zástupce stálých zaměstnanců volí stálí zaměstnanci ze svého středu.

(3) Členy představenstva ostatních národních podniků jsou zástupci (zástupce) zaměstnanců, zvolení osazenstvem z jeho středu, a osoby jmenované ústředním orgánem, na Slovensku oblastním orgánem, vyslechnuvším svazky územní a zájmové samosprávy.

(4) Ministr výživy, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování, jednak potvrzuje volbu a jmenování členů představenstva, jednak, pokud jde o národní podniky uvedené v odstavcích 1 a 2, jmenuje zástupce státu do jejich představenstva. Potvrzení nebo jmenování může být kdykoliv odvoláno.

(5) Stejným způsobem jako členové představenstva se zřizuje potřebný počet jejich náhradníků.

(6) Členy představenstva (náhradníky) ústředního a oblastního orgánu jmenuje vláda na návrh ministra výživy, učiněný v dohodě s ministrem zemědělství a ostatními zúčastněnými ministry po slyšení příslušné ústřední odborové organizace, příslušné ústřední zemědělské organizace, příslušných zájmových organizací průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí, a pokud jde o členy představenstva (náhradníky) oblastního orgánu, též po dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování.

(7) Členem představenstva (náhradníkem) národního podniku a ústředního a oblastního orgánu může být toliko československý státní příslušník; musí mít odborné vědomosti a zkušenosti.

(8) Člen představenstva (náhradník) národního podniku a ústředního a oblastního orgánu nesmí provozovat jiný výdělečný podnik, ani nesmí vykonávat funkci nebo činnost, která jest v rozporu se zájmy národního podniku a jeho ústředního (oblastního) orgánu.

(9) Členové představenstva (náhradníci) vykonávají ministru výživy slib, že budou svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu.

§ 19.

(1) Ředitele (náměstky) národního podniku jmenuje a odvolává se schválením ministra výživy představenstvo ústředního orgánu po slyšení Ústřední rady odborů, Jednotného svazu českých zemědělců, příslušných zájmových organizací průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí. Na Slovensku ředitele (náměstky) národního podniku jmenuje a odvolává se schválením pověřence pro výživu a zásobování představenstvo oblastního orgánu po slyšení Ústředí odborových svazů Slovenska, Jednotného svazu slovenských rolníků, příslušné zájmové organizace průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí. Je-li v národním podniku několik náměstků, musí být jeden z nich ustanoven z řad jeho zaměstnanců.

(2) Oblastní ředitele (náměstky) jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra výživy, uči-

něný v dohodě s pověřencem pro výživu a zásobování po slyšení ústředního ředitele, ústředí odborových svazů Slovenska, Jednotného svazu slovenských rolníků a ústředního sdružení slovenského průmyslu.

(3) Ústřední ředitele (náměstky) jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra výživy, učiněný v dohodě s ministrem zemědělství po slyšení ústřední rady odborů, Jednotného svazu českých zemědělců, příslušné zájmové organizace průmyslu a podle povahy průmyslového odvětví i jiných odborných organizací a institucí.

(4) Ředitel (náměstkem) může být toliko československý státní příslušník, musí mít odborné vědomosti a zkušenosti.

(5) Ředitel (náměstek) nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo činnost, která je v rozporu se zájmy podniku.

(6) Ředitel (náměstek) vykoná ministru výživy slib, že bude svědomitě plnit své povinnosti. Na Slovensku vykoná ředitel národního podniku tento slib pověřenci pro výživu a zásobování.

(7) Podnik ohlásí svého ředitele (náměstka) k zápisu do rejstříku. Ředitel (náměstek) má učiniti svůj podpis před obchodním soudem nebo podati svůj podpis v ověřené formě. Za podnik se podpisuje tak, že k vytištěnému nebo kýmkoliv napsanému zákonnému označení podniku připojí ředitel (náměstek) svůj podpis.

§ 20.

Vláda vydá nařízením podrobné předpisy o národních podnicích a ústředních a oblastních orgánech, zejména o jejich hospodaření, účtování, použití jejich výtěžků, o vztahu zaměstnanců k podniku, o kontrole, o jednání a usnášení představenstva, o postavení zemědělských účastníků podniku, o odpovědnosti ředitele a členů představenstva, o výzkumnictví národních podniků a o znárodněných podnicích (statut národních podniků potravinářských).

§ 21.

Ministr výživy, na Slovensku v dohodě s ním také pověřenec pro výživu a zásobování, dozírá na podniky znárodněné a na národní podniky a oblastní a ústřední orgány a fondy (§ 23), jakož i na výzkumnictví jejich, a může jejich činnost i hospodaření kdykoliv svými nebo jím pověřenými orgány přezkoumávat. Podrobnosti upraví statut národních podniků potravinářských (§ 20).

§ 22.

(1) Pracovní a platové poměry zaměstnanců národních podniků a ústředních (oblastních)

orgánů se řídí předpisy platnými pro zaměstnance v soukromoprávním poměru.

(2) Pokud nejde o případy uvedené v § 5, odst. 2, nesmějí být zásadně zhoršeny platové a zaopatřovací podmínky zaměstnanců a poživatelů zaopatřovacích platů znárodněných podniků.

(3) Podrobnosti upraví vládní nařízení.

§ 23.

Majetek určený pro sociální, vzdělávací a podobné účely nesmí být odňat svému určení. Totéž platí o sociálních, vzdělávacích a podobných fondech; podrobnosti o jejich organizaci upraví statut národních podniků potravinářských (§ 20)

ODDÍL IV

Ustanovení přechodná a trestní.

§ 24.

O prozatímní správě a vedení záležitostí znárodněných podniků, o osvobození od daní a dávek, o trestání porušení ustanovení tohoto dekretu nebo nařízení podle něho vydaných platí přiměřeně ustanovení oddílů IV a V (§§ 27 až 35) dekretu presidenta republiky č. 100/1945 Sb. a tím, že tam, kde podle právně jmenovaného dekretu vyvíjí působnost ministr průmyslu, po případě pověřenec pro obchod a průmysl, přísluší tato působnost, pokud jde o podniky a odvětví průmyslu znárodněné tímto dekretem, ministru výživy, po případě pověřenci pro výživu a zásobování.

ODDÍL V.

Účinnost a provedení.

§ 25.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení, provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Sveboda v. r.

Dr. Řípka v. r.

Novák v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Lausman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

102.

Dekret presidenta republiky**ze dne 24. října 1945****o znárodnění akciových bank.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

ODDÍL I.**Rozsah znárodnění.****§ 1.**

(1) Dnem vyhlášení tohoto dekretu se akciové společnosti, provozující bankovní a peněžní obchody (akciové banky), znárodní zestátněním a přeměňují podle dalších ustanovení v národní podniky (banky).

(2) Znárodněním přecházejí práva a závazky akciových bank (odstavec 1) na banky.

(3) Zruší-li se banka, musí býti odveden likvidační přebytek, bude-li jaký, státní pokladně.

ODDÍL II.**Náhrada.****§ 2.**

(1) Za akcie, které jsou částí základního kapitálu akciových bank (§ 1, odst. 1), přísluší jejich vlastníkům, pokud není v dalším jinak stanoveno, náhrada, odpovídající jejich obecné ceně, vypočtené podle úředních cen aktiv a pasiv akciové banky v den vyhlášení tohoto dekretu, a není-li těchto cen, zjištěné úředním odhadem; ostatní práva akcionářů zanikají dnem vyhlášení tohoto dekretu.

(2) Při určení náhrady se nepřihlíží k majetku určenému pro sociální, dobročinné a podobné účely.

(3) O správnosti zjištění obecné ceny rozhodne ministr financí po slyšení Revizní jednoty bank.

(4) Ministr financí vyhlásí v úředním listě republiky Československé, na Slovensku prostřednictvím pověřence pro finance též v úředním vestníku, výši a druh náhrady.

§ 3

(1) Za akcie (§ 2), které v době faktického skončení okupace a nacistického nebo fašistického režimu nepochybně vlastnický náležely nebo které náležely osobám dále uvedeným, se neposkytuje náhrada.

a) Německé říši, Království maďarskému, osobám veřejného práva podle německého

nebo maďarského práva, německé straně nacistické a politickým stranám maďarským a jiným útvarům, organizacím, podnikům, zařízením, osobním sdružením, fondům a účelovým jméním těchto režimů nebo s nimi souvisícím, jakož i jiným německým nebo maďarským právníkům osobám, nebo

b) osobám fyzickým národnosti německé nebo maďarské s výjimkou osob, které prokáží, že zůstaly věrně Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo

c) osobám fyzickým, které vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svésti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé nebo maďarské okupanty v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech), nebo které nadřizovaly germanisaci nebo maďarisaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i osobám, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

(2) Ustanovení odstavce 1, písm. c) platí i pro osoby právnické, pokud lze fyzickým osobám, které jsou jejich členy nebo podřízenými na majetku nebo podniku (kapitálovým účastníkům) přičítati vinu na postupu orgánu zastupujícího právnickou osobu nebo pokud tyto osoby zanedbaly přiměřenou opatrnost při jeho volbě a dozoru naň.

(3) Nedostane-li se za akcie náhrady osobě právnické, přísluší poměrná část náhrady osobám na ní kapitálově zúčastněným, pokud nespádají pod ustanovení odstavců 1 nebo 2; při tom se hledí na účasti, které jsou pod národní správou, jakoby náležely osobám státně apolitickým.

(4) Náhrada za akcie, které náležely v době po 29. září 1938 osobám spadajícím pod ustanovení odstavců 1 nebo 2 a již jim nenáležejí, se neposkytuje nabyvateli, leč by neposkytnutí náhrady neodpovídalo zásadám slušnosti.

(5) Vláda může nařízením stanovit, že se určitému okruhu osob, spadajících pod ustanovení odstavců 1 až 4, poskytuje náhrada zčásti nebo zcela.

(6) O tom, zda fyzická nebo právnická osoba spadá pod ustanovení odstavců 1 nebo 2, rozhoduje ministr financí v dohodě s věcně příslušnými ministry, na Slovensku též v dohodě s věcně příslušnými pověřenci.

§ 4.

(1) Náhrada za akcie (§ 2) se poskytuje:

- a) v cenných papírech,
- b) v hotovosti,
- c) v jiných hodnotách.

(2) Náhradovou službu provádí Fond znárodněného hospodářství, zřízený podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků (v dalším jen Fond).

(3) Náhrada je splatná do šesti měsíců od vyhlášení její výše a druhu v Úředním listě republiky Československé (§ 2, odst. 4).

(4) Pro řízení o náhradě platí ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 5.

O použití náhrady za akcie, která se neposkytuje osobám uvedeným v § 3, rozhodne vláda.

§ 6.

(1) Svazkům územní nebo zájmové samosprávy, ústavům a korporacím, sloužícím výhradně veřejným účelům, jakož i ústavům lidového peněžnictví, které utrpí vážnou ztrátu při vypořádání svých majetkových zájmů a účastí na akciové bance, může vláda na návrh ministra financí učiněný v dohodě s věcně příslušnými ministry, na Slovensku též v dohodě s příslušnými pověřenci, poskytnouti mimo náhradu přiměřený příspěvek z prostředků Fondu. Na příspěvek není nárok.

(2) Za podmínek uvedených v předchozím odstavci lze obdobně poskytnouti příspěvky fyzickým osobám, byla-li by utrpěnými ztrátami ohrožena jejich výživa nebo výživa osob, o které podle zákona nebo z mravní povinnosti pečují.

ODDÍL III.

Banky a jejich vnitřní organizace.

§ 7.

Banky jsou jako národní podniky majetkem státu ve smyslu dalších ustanovení. Jsou sa-

mostatné právnické osoby a zapisí se do obchodního (firemního) rejstříku jako firmy jednotlivci.

§ 8.

Banka je povinna užívatí ve firmě označení „národní podnik“. Jiné než národní podniky nesmějí tohoto označení užívatí.

§ 9.

(1) Přihlášku k zápisu banky do obchodního (firemního) rejstříku podává nová správa. Přihláška se podává u krajského soudu, vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu má banka své sídlo, má-li banka pobočný (vedlejší) závod, budiž také přihlášen k zápisu do rejstříku u krajského soudu, vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu je tento závod.

(2) V přihlášce sdělí banka soudu

- a) firmu a sídlo,
- b) předmět podnikání a
- c) způsob zastupování banky a znamenání její firmy

§ 10.

(1) Příslušný soud zapisí, s odvoláním na tento dekret, do pozemkové knihy přechod vlastnických a jiných práv, která příslušela akciové bance, na banku, a to na její návrh.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně o vyznačení přechodu jiných práv akciové banky na banku, pokud se zapisují do úředních rejstříků nebo seznamů.

§ 11.

(1) Banky se musí řídití ve své obchodní činnosti zásadami obchodního podnikání.

(2) Banky budou po potřebné dotaci rezervního fondu odváděti přebytky svých výtěžků státu.

§ 12.

(1) Správu banky řídí a banku navenek zastupuje představenstvo skládající se z předsedy, místopředsedy a dalších pěti členů.

(2) Dva členy (náhradníky) představenstva každé banky si zvolí její zaměstnanci ze svého středu, jejich volbu potvrzuje ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro finance. Ostatní členy včetně předsedy a místopředsedy jmenuje ministr financí na návrh Ústřední správy bank (§ 15, odst. 1), na Slovensku na návrh Oblastní správy bank. Členové (náhradníci) představenstva mohou být kdykoli odvoláni.

(3) Členem (náhradníkem) představenstva může být jen československý státní příslušník, který má potřebné odborné vědomosti a zkušenosti. Nesmí vykonávat funkci nebo činnost, která je v rozporu se zájmy banky.

(4) Předseda a místopředseda představenstva vykonají do rukou ministra financí nebo jeho zástupce slib, že budou svědomitě plnit své povinnosti. Stejný slib vykonají členové představenstva (náhradníci) do rukou jeho předsedy.

(5) Představenstvo je povinno spravovat banku s péčí řádného hospodáře a jeho členové ručí za škodu, kterou způsobí nesplněním svých povinností.

§ 13.

(1) Běžné obchodní věci banky obstarává a usnesení představenstva vykonává ředitel. O usnesení, které je v rozporu se zájmy banky, je povinen ihned zpravit dozorčí radu (§ 14).

(2) Není-li představenstvo schopno se usnášeti a je-li nebezpečí v prodlení, přísluší řediteli, aby učinil sám potřebná opatření a podal o nich představenstvu zprávu v nejbližší jeho schůzi.

(3) Ředitele zastupuje podle potřeby jeden nebo více náměstků se všemi jeho právy a povinnostmi.

(4) Ustanovení § 12, odst. 3 a 5 platí obdobně i pro ředitele.

(5) Ředitele banky a jeho náměstka jmenuje a odvolává ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro finance na návrh Ústřední správy bank a po slyšení představenstva banky.

§ 14.

(1) Na činnost banky ve všech jejích odvětvích dozrácí dozorčí rada, skládající se z předsedy, místopředsedy a dalších pěti členů.

(2) Ustanovení § 12, odst. 2 až 4. jakož i odstavce 5, pokud se týká ručení, platí obdobně i tu.

§ 15.

(1) K jednotnému vedení společných věcí bank zřídí vláda na návrh ministra financí Ústřední správu bank; na Slovensku zřídí vláda na návrh ministra financí, učiněný v dohodě s pověřencem pro finance, také Oblastní správu bank podřízenou Ústřední správě bank.

(2) Ústřední (Oblastní) správě bank přísluší
a) navrhopati ministru financí členy představenstva bank,

b) zkoumati účty a navrhopati ministru financí schválení roční účetní závěrky a udělení absolutoria představenstvům bank,

c) navrhopati stanovy, jednací a jiné řády bank,

d) podávati vládě dobrá zdání o podnětech na zřízení, sloučení nebo zrušení bank a na zřízení nebo zrušení jejich poboček,

e) koordinovati činnost jednotlivých bank.

§ 16.

(1) Předsedu Ústřední (Oblastní) správy bank, dva jeho náměstky a dalších šest členů jmenuje a kdykoliv odvolává vláda na návrh ministra financí, učiněný po slyšení Ústřední rady odborů, a pokud jde o Oblastní správu bank, též v dohodě s pověřencem pro finance, který vyslechne Ústředí odborových svazů slovenských.

(2) Ustanovení § 12, odst. 3 platí obdobně i tu.

(3) Funkce je čestná a není slučitelná s členstvím v představenstvu bank.

(4) Ústřední správa bank je podřízena ministru financí.

§ 17

(1) Na zaměstnance bank se vztahují příslušné předpisy o zaměstnancích v soukromoprávním poměru.

(2) Pokud nejde o případy uvedené v § 31, nesmějí být podstatně zhoršeny platové podmínky zaměstnanců bank a osob, které pobírají od banky odpočivné nebo zaopatřovací platy.

§ 18.

Zaměstnanci bank a členové orgánů zřízených tímto dekretem jsou povinni při výkonu své služby nebo funkce postupovati nestranně a zachovávat mlčenlivost o obchodních tajemstvích, jež se týkají peněžních ústavů a jejich svazů a o nichž se dověděli v souvislosti s výkonem své služby nebo funkce.

ODDÍL IV

Všeobecné předpisy

§ 19

(1) Zřizovati, slučovati nebo zrušovat banky je dovoleno jen se souhlasem vlády. Návrhy podává ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro finance.

(2) Jednotlivci nebo společnosti obchodního práva — s výjimkou družstev podle § 61, č. 4 zák. č. XXXVII z r. 1875 — nesmějí zřizovati nové podniky k provozování bankovních a peněžních obchodů.

§ 20.

Majetek akciové banky určený pro sociální, vzdělávací a podobné účely nesmí býti odňat svému určení. Totéž platí o sociálních, vzdělávacích a podobných fondech.

§ 21.

Ministr financí, na Slovensku v dohodě s ním též pověřenec pro finance, dozírá na banky, ústřední (Oblastní) správu bank a fondy (§ 20) a může jejich činnost i hospodaření kdykoliv svými nebo jím pověřenými orgány přezkoumat.

§ 22.

Banky podléhají daňové povinnosti podle předpisů o podnicích veřejně účtujících a poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona s jeho změnami a doplňky (podle poplatkových pravidel) a platí poplatkový ekvivalent podle § 1, odst. 2, písm. a) zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb., o poplatkovém ekvivalentu.

§ 23.

(1) Předpisy o akciových bankách a jim neodporující předpisy o akciových společnostech platí obdobně i o bankách, pokud tento dekret nestanoví jinak.

(2) Pro přeměnu podle § 1, odst. 1 neplatí ustanovení čl. 243, odst. 2 všeobecného zákonníka obchodního ani ustanovení § 202, odst. 2 zák. č. XXXVII z r. 1875.

§ 24.

Banky se řídí stanovami, o nichž se usnáší představenstvo. Stanovy, jejich změny a doplňky schvaluje ministr financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro finance.

ODDÍL V.

Trestní ustanovení.

§ 25.

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu, aby znárodnění akciové banky zmařil nebo zvýšenou měrou ztížil, bude potrestán pro zločin těžkým žalářem od jednoho roku do pěti let a trestem na penězích do deseti milionů ko-

run, v oboru působnosti trestního zákona zák. č. V z r. 1878 vysloví soud zároveň ztrátu úřadu a dočasné odnětí politických práv.

(2) Kdo poruší některé ustanovení tohoto dekretu nebo nařízení podle něho vydaných, bude potrestán, nejde-li o čin soudně trestný, okresním národním výborem pro správní přestupek pokutou do pěti milionů korun nebo trestem na svobodě (vězením, uzamčením) do šesti měsíců nebo oběma těmito tresty; pro případ nedobytnosti pokuty vyměří se náhradní trest na svobodě podle míry zavinění do šesti měsíců. Uložil-li se oba tresty zároveň, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytnou pokutu činiti více než šest měsíců.

(3) Pokuty připadají státu.

§ 26.

(1) Ukládá-li soud nebo okresní národní výbor pokutu zaměstnanci, zmocněnci, zástupci nebo jinému orgánu fyzické nebo právnické osoby, při jejímž zastoupení byl čin trestný podle § 25 spáchán, může vysloviti, že tato osoba ručí za pokutu rukou společnou a nerozdílnou.

(2) Tato osoba musí býti, je-li soudu (okresnímu národnímu výboru) známa, obeslána k jednání v první stolici a je oprávněna přednésti skutkové okolnosti, jež mohou mít význam pro posouzení věci, a činiti návrhy.

(3) Výrok o ručení je třeba pojmouti do rozsudku (trestního nálezů) a osoba tímto výrokem postížená má právo bráti jej v odpor odvoláním. V řízení pro soudně trestný čin může se veřejný žalobce odvolati také tehdy, nebyl-li takový výrok učiněn. O odvolání proti takovému výroku platí předpisy o odvolání proti výroku o trestu.

(4) Pokuty se vymáhají na osobě, již bylo ručení uloženo podle všeobecných ustanovení platných o pokutách.

§ 27

(1) Při odsouzení pro zločin podle § 25, odst. 1 nebo při odsouzení pro správní přestupek podle § 25, odst. 2 k trestu na svobodě nebo na penězích přesahujícím jeden milion korun, uveřejní se rozsudek (trestní nález) v jednom nebo několika denních listech určených rozsudkem (trestním nálezem) na útraty odsouzeného.

(2) Soud (okresní národní výbor) stanoví, zda mají býti uveřejněny i důvody rozsudku (trestního nálezů) nebo jejich podstatný obsah ve znění, které sám určí.

§ 28.

Přestupky tohoto dekretu se promlčují ve třech letech.

ODDÍL VI.

Závěrečná a přechodná ustanovení.

§ 29.

Do ustavení představenstva (§ 12) banky vykonávají dosavadní orgány svou působnost obdobně podle tohoto dekretu.

§ 30.

(1) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněné, počítajíc v to závazky ze služebních smluv, zaručujících zaměstnancům nepřiměřeně vysoké platy nebo zaopatřovací, odpočívne a jiné požitky nebo nárok na odbytné, může a na vyzvání ministra financí musí se banka domáhati zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li k dohodě, rozhodne rozhodčí soud. Ustanovení o něm budou dána zvlášť.

(2) K rozvázání služebních smluv osob uvedených v odstavci 1 není třeba souhlasu úřadu ochrany práce.

§ 31.

(1) Banka může odporovati právním jednáním, která vykonala akciová banka (§ 1, odst. 1) po 29. srpnu 1944 v úmyslu poškoditi nebo ztížit znárodnění nebo zavléci ve svůj nebo cizí prospěch svoje majetkové hodnoty.

(2) Odporovati lze do jednoho roku ode dne vyhlášení tohoto dekretu. Jinak platí obdobně ustanovení odpůrčího řádu vydaného zákonem ze dne 27. března 1931, č. 64 Sb.

§ 32.

Účasti bank na nepeněžních podnicích, které nepodléhají znárodnění zestátněním podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 101 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského, buďtež v přiměřené lhůtě přenechány osobám fysickým nebo právnickým za náhradu odpovídající jejich obecné ceně na volném trhu, může-li tak banka učiniti beze ztráty.

§ 33.

Vláda vydá nařízením podrobné předpisy k provedení tohoto dekretu.

§ 34.

Právní jednání, písemnosti a podání k zápisům do veřejných knih a rejstříků a úřední úkony, potřebné k provedení tohoto dekretu, jsou osvobozeny od daní, poplatků a dávek.

§ 35.

Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na Národní banku československou.

§ 36.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení, provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.

David v. r.	Kopecký v. r.
Gottwald v. r.	Laušman v. r.
Široký v. r.	Duriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Ursíny v. r.	gen. Hasal v. r.
Masaryk v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Šoltész v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Stránský v. r.	Lichner v. r.

103.

Dekret presidenta republiky

ze dne 24. října 1945

o znárodnění soukromých pojišťoven.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

ODDÍL I.

Úvodní ustanovení.

§ 1.

Dnem vyhlášení tohoto dekretu se znárodní zestátněním smluvní (soukromé) pojišťovnictví na území československé republiky.

§ 2.

(1) Provozovati po živnostensku smluvní (soukromé) pojištění — včetně zajištění — na území československé republiky jsou

oprávněny pouze ústavy, které vyhovují ustanovením níže uvedeným.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nedotýká působnosti nositelů veřejnoprávního pojištění (zaopatření) sociálního podle platných předpisů.

ODDÍL II.

Pojišťovny — národní podniky

§ 3.

(1) Pojišťovny ustavené podle předpisů tohoto oddílu jsou jako národní podniky majetkem státu ve smyslu dalších ustanovení. Jsou samostatné právnické osoby. Ve své obchodní činnosti se řídí zásadami obchodního podnikání.

(2) Předpisy o zápisech do obchodního rejstříku, vztahující se na kupce jednotlivce, a předpisy o obchodních knihách a o prokuristech a obchodních zmocněncích platí obdobně i pro pojišťovny.

§ 4.

(1) Právní poměry pojišťoven upravují stanovy, které vydává a mění vláda (§ 10); stanovy (jejich změny) vyhláší ministr financí v úředním listě republiky Československé a prostřednictvím příslušného pověřence též v úředním vestníku.

(2) Stanovy obsahují zejména ustanovení:

- a) o firmě pojišťovny a jejím sídle; ve firmě pojišťovny musí být označení „národní podnik“;
- b) o činnosti pojišťovny,
- c) o působnosti a odpovědnosti představenstva a ředitelů pojišťovny,
- d) o hospodaření pojišťovny,
- e) o výši a dotaci fondů,
- f) o podpisování za pojišťovnu a o vyhláškách pojišťovny,
- g) o pobočných závodech.

(3) Fondům pojišťovny [odst. 1, písm. e)] se před jejich dotací z přebytků přidělí částky ve výši úroku z fondů při sazbě rovnající se průměrnému výnosu jmění pojišťovny částek, které mají být takto přiděleny fondům, lze použít ke krytí nákladů pojišťovny toliko se souhlasem Rady (§ 23), která o tom podá zprávu dozorčímu úřadu.

§ 5.

(1) Správu pojišťovny řídí a pojišťovnu navenek zastupuje představenstvo, skládající

se z předsedy, místopředsedy a dalších tří až devíti členů.

(2) Předsedu a místopředsedu, jakož i dvě třetiny členů představenstva jmenuje ministr financí, na Slovensku v dohodě s příslušným pověřencem, na návrh Rady, při čemž jedna třetina členů budiž jmenována z řad pojistníků; byla-li takto jmenována právnická osoba, vysílá za sebe stálého zmocněnce. Zbývající třetinu členů představenstva volí zaměstnanci ze svého středu, volbu potvrzuje ministr financí, na Slovensku v dohodě s příslušným pověřencem.

(3) Členové představenstva mohou být ministrem financí — na Slovensku v dohodě s příslušným pověřencem — kdykoliv odvoláni. Zemřel-li člen představenstva, vzdal-li se své funkce, nemůže-li ji po dobu delší šesti měsíců vykonávat nebo byl-li odvolán, budiž povolán nový člen podle zásad vyslovených v odstavci 2.

(4) Členem představenstva může být jen československý státní příslušník, který má potřebné odborné vědomosti a zkušenosti. Nesmí vykonávat funkci ani činnost, která je v rozporu se zájmy pojišťovny.

(5) Předseda a místopředseda představenstva vykonávají do rukou ministra financí nebo jeho zástupce slib, že budou svědomitě plnit své povinnosti. Stejný slib vykonávají členové představenstva do rukou jeho předsedy.

(6) Představenstvo je povinno spravovati pojišťovnu s péčí řádného hospodáře a jeho členové ručí za škodu, kterou způsobí porušením svých povinností.

(7) Funkce v představenstvu jsou čestné; za hotové výlohy vzešlé při jejich výkonu náleží náhrada podle stanov.

(8) Služební poměr zaměstnance pojišťovny, který je členem představenstva, nemůže být po dobu této jeho funkce bez souhlasu podnikové (závodní) rady zrušen, lež z důvodů uvedených v § 34 zákona ze dne 11. července 1934, č. 154 Sb., o soukromých zaměstnancích.

(9) Podrobnosti upravují stanovy.

§ 6.

(1) Představenstvo ustanovuje potřebný počet ředitelů pojišťovny. Služební smlouvy s řediteli vyžadují ke své platnosti schválení Rady.

(2) Obor působnosti ředitelů i jejich vzájemný poměr vymezí stanovy.

(3) Ustanovení § 5, odst. 4 a 6 platí obdobně i pro ředitele.

§ 7

(1) Revisi účetnictví pojišťovny provádějí tři revisoři účtů, určení Radou. Jím náleží též přezkoušení účetní závěrky pojišťovny a podávání o ní představenstvu a Radě správu.

(2) Revisory účtů nemohou být ani úředníci v činné službě, ani členové představenstva některé pojišťovny.

§ 8.

Na zaměstnance pojišťoven se vztahují příslušné předpisy o zaměstnancích v soukromoprávním poměru.

§ 9

(1) Přebytků hospodaření jednotného odboru pojišťování proti škodám a úrazům se použije k dotaci fondů předepsaných stanovami; zbytek, nejméně však 20% těchto přebytků, z poloviny připadá státu, z poloviny se použije pro všeobecně užitečné účely, zejména preventivního rázu, které po slyšení Rady určí ministr financí, na Slovensku též v dohodě s příslušným pověřencem, a vyhlásí v Úředním listě, na Slovensku prostřednictvím příslušného pověřence též v Úradnom vestníku. Přitom budiž přihlášeno k nebezpečím, proti nimž smlouvy sjednáváné pojišťovnou v rámci tohoto odboru poskytují pojišťovací ochranu.

(2) Pro přebytky hospodaření odboru pojišťování životního platí obdobně ustanovení odstavce 1, při čemž všeobecně užitečnými účely se rozumí především všestranná péče o zdraví pojištěných.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně též pro smluvní (soukromé) pojištění nemoenské.

(4) Podrobnosti o použití částek, věnovaných pro všeobecně užitečné účely, upraví a vyhlásí ministr financí podle ustanovení odstavce 1.

ODDÍL III.

Formy znárodnění.

§ 10.

(1) Vláda učiní opatření potřebná k úpravě smluvního (soukromého) pojišťovníctví na území Československé republiky podle §§ 3 až 9. Stane se tak na návrh, který podá ministr financí po slyšení Rady, na Slovensku též v dohodě s příslušným pověřencem. Úprava budiž provedena v době co nejkratší, nej-

déle však do jednoho roku; zároveň budiž účelným soustředěním podstatně snížen počet ústavů provozujících pojištění.

(2) Při úpravě podle odstavce 1 budiž utvořeny účelné a soběstačné hospodářské jednotky a budiž zachována kontinuita a dbáno potřeb jednotlivých zemí.

(3) Pokud nejde o případy, uvedené v § 14, odst. 2, nesmějí být podstatně zhoršeny platy dosavadních zaměstnanců a poživatelů odpočívých a zaopatřovacích platů, na něž tyto osoby mají právní nárok.

(4) Mimo případy odstavce 1 lze zříditi novou pojišťovnu (národní podnik) pouze usnesením vlády na návrh, který podá ministr financí po slyšení Rady, na Slovensku též v dohodě s příslušným pověřencem. Totéž platí o splnutí nebo zrušení pojišťoven.

§ 11.

(1) Vláda určí, které menší vzájemně pojišťovací spolky podle oddílu E pojišťovacích regulativů (nařízení ministerstev ze dne 5. března 1896, č. 31 ř. z., a vládní nařízení ze dne 19. října 1922, č. 307 Sb.), jakož i které jiné ústavy, provozující podle platných předpisů pojišťování (zajišťování), jejichž činnost se vztahuje na omezený okruh osob nebo míst, mají být vyňaty z opatření podle § 10, odst. 1. Stane se tak na návrh, který do jednoho měsíce po ustavení Rady (§ 30) podá ministr financí po slyšení Rady, na Slovensku též v dohodě s příslušným pověřencem.

(2) Učiní-li vláda opatření podle odstavce 1, provede konečnou úpravu i tohoto úseku pojišťovníctví obdobně a v duchu ustanovení oddílů druhého, třetího a pátého tohoto dekretu. Stane se tak na návrh, který podá ministr financí po slyšení Rady, na Slovensku též v dohodě s příslušným pověřencem.

§ 12.

Opatření, k nimž došlo podle §§ 10 nebo 11, vyhlásí ministr financí v Úředním listě, na Slovensku prostřednictvím příslušného pověřence též v Úradnom vestníku.

§ 13.

Veškerá práva vyplývající z vlastnictví akcií a zakladatelských listů akciových pojišťoven se sídlem na území Československé republiky zanikají. U vzájemných pojišťoven se zrušují práva a povinnosti pojištěných, vyplývající z jejich členského poměru.

§ 14.

(1) Opatření podle §§ 10 a 11 určí práva a povinnosti, v které pojišťovna vstupuje.

(2) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněny, počítaje v to závazky ze služebních smluv, zaručujících zaměstnancům nepřiměřeně vysoké platy nebo zaopatřovací, odpovídné a jiné požitky nebo nároky na odbytné, může — a na vyzvání dozorčího úřadu musí — se pojišťovna domáhati zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li k dohodě, rozhodne rozhodčí soud. Ustanovení o něm budou dána zvláště.

(3) K rozvázání služebních smluv osob uvedených v odstavci 2 není třeba souhlasu úřadu ochrany práce.

§ 15

(1) Pojišťovna může odporovati právním jednáním, která po 29 srpnu 1944 vykonal ústav, v jehož práva a závazky vstoupila pojišťovna, v úmyslu poškoditi nebo ztížiti znárodnění anebo zavléci ve svůj nebo v cizí prospěch své majetkové hodnoty.

(2) Odporovati lze do jednoho roku ode dne vyhlášky v Úředním listě (§ 12). Jinak platí obdobně ustanovení odpůrčího řádu, vydaného zákonem ze dne 27 března 1931, č. 64 Sb.

§ 16.

Dokud nebude u jednotlivého ústavu, provozujícího pojištění, provedena úprava podle §§ 10 nebo 11, vykonávají dosavadní jeho orgány svou působnost obdobně podle tohoto dekretu.

ODDÍL IV.

V y n ě t í.

§ 17.

Ustanovení §§ 1 až 16 tohoto dekretu se nevztahují na První českou zajišťovací banku se sídlem v Praze.

ODDÍL V

N á h r a d a.

§ 18.

(1) Za majetkové újmy vzešlé znárodněním náleží náhrada, jejíž výši určí ministr financí.

(2) Vlastníkům akcií, na něž je rozvržen akciový kapitál tuzemské akciové pojišťovny, přísluší náhrada, vypočtená podle úředních cen aktiv a pasív znárodněného ústavu, při

čemž se nepřihlíží k hodnotě pojistného knie-ne ústavu a k majetku určenému pro sociální, dobročinné a podobné účely. Rozhodny jsou úřední ceny, jichž bylo použito při sestavování účetní závěrky ke dni 31. prosince 1944; není-li těchto cen, buďte tato aktiva a pasiva úředně odhadnuta.

(3) Vlastníkům podílů na zakládacích fondech tuzemských vzájemných pojišťoven náleží náhrada vypočtená podle částky zakládacího fondu v účetní závěrce ke dni 31. prosince 1944, snížené o eventuální ztrátu, pokud by pro ni nebylo úhrady v ostatních fondech pojišťovny.

(4) Ministr financí vyhlásí v případech odstavců 2 a 3 výši a druh náhrady v Úředním listě, na Slovensku prostřednictvím příslušného pověřence též v Úradnom vestníku.

§ 19

(1) Náhrada se neposkytuje za akcie (§ 17, odst. 2) a za podíly na zakládacích fondech (§ 17, odst. 3), které v době faktického skončení okupace a nacistického nebo fašistického režimu nepochybně vlastnický náležely nebo které náleží osobám dále uvedeným:

a) Německé říši, Království maďarskému, osobám veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé straně nacistické a politickým stranám maďarským a jiným útvarům, organizacím, podnikům, zařízením, osobním sdružením, fondům a účelovým jméním těchto režimů nebo s nimi souvisejícím, jakož i jiným německým nebo maďarským právníkům osobám, nebo

b) osobám fyzickým národnosti německé nebo maďarské s výjimkou osob, které prokáží, že zůstaly věrny Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo

c) osobám fyzickým, které vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé nebo maďarské okupanty v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19 června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nebo které nadžřovaly germanisaci nebo maďarisaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky

k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i osobám, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

(2) Ustanovení odstavce 1, písm. c) platí i pro osoby právnické, pokud lze fyzickým osobám, které jsou jejich členy nebo podílníky na majetku nebo podniku (kapitálovým účastníkům), přičítati vinu na postupu orgánu zastupujícího právnickou osobu nebo pokud tyto osoby zanedbaly přiměřenou opatrnost při jeho volbě a dozoru naň.

(3) Nedostane-li se náhrady (odstavec 1) osobě právnické, přísluší poměrná část náhrady osobám na ní kapitálově zúčastněným, pokud nespádají pod ustanovení odstavců 1 nebo 2, přitom se hledí na účasti, které jsou pod národní správou, jako by náležely osobám státně spolehlivým.

(4) Náhrada za akcie nebo podíly, které náležely v době po 29. září 1938 osobám spadajícím pod ustanovení odstavců 1 nebo 2 a již jim nenáleží, se neposkytuje nabyvateli, leč by neposkytnutí náhrady neodpovídalo zásadám slušnosti.

(5) Vláda může nařízením stanoviti, že se určitému okruhu osob, spadajících pod ustanovení odstavců 1 až 4, poskytuje náhrada zčásti nebo zcela.

(6) O tom, zda fyzická nebo právnická osoba spadá pod ustanovení odstavců 1 nebo 2, rozhoduje ministr financí v dohodě s věcně příslušnými ministry, na Slovensku též v dohodě s věcně příslušnými pověřenci.

(7) Ustanovení předcházejících odstavců platí obdobně též o náhradě za majetkové újmy jiného druhu vzešlé znárodněním.

§ 20.

(1) Náhrada podle § 18 se poskytuje

- a) v cenných papírech,
- b) v hotovosti,
- c) v jiných hodnotách.

(2) Náhradovou službu provádí Fond znárodněného hospodářství, zřízený podle dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků (v dalším jen Fond).

(3) V případech § 18, odst. 2 a 3 je náhrada splatná do šesti měsíců od vyhlášení její výše a druhu v Úředním listě, v ostatních případech pak do šesti měsíců od doručení výměru, jímž ministr financí určí výši a druh náhrady.

(4) Pro řízení o náhradě platí ustanovení vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8

Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 21.

O použití náhrady, která se neposkytuje osobám uvedeným v § 19, rozhodne vláda.

§ 22.

(1) Svazkům územní nebo zájmové samosprávy, ústavům a korporacím, sloužícím výhradně veřejným účelům, jakož i ústavům lidového peněžnictví, které utrpí vážnou ztrátu při vypořádání svých majetkových zájmů a účastí na znárodněných ústavech, může vláda na návrh ministra financí učiněný v dohodě s věcně příslušnými ministry, na Slovensku též v dohodě s příslušnými pověřenci, poskytnouti mimo náhradu přiměřený příspěvek z prostředků Fondu. Na příspěvek není nárok.

(2) Za podmínek uvedených v předchozím odstavci lze obdobně poskytnouti příspěvky fyzickým osobám, byla-li by utrpěnými ztrátami ohrožena jejich výživa nebo výživa osob, o které podle zákona nebo z mravní povinnosti pečují.

ODDÍL VI.

Organisace pojišťovnictví.

§ 23.

(1) Za účelem jednotného vedení smluvního (soukromého) pojišťovnictví zřizuje se Pojišťovací rada — v dalším Rada — se sídlem v Praze.

(2) Rada je korporací veřejného práva, jest podřízena ministerstvu financí.

(3) Jednací řád Rady vydá a mění vláda na návrh ministra financí, učiněný v dohodě s příslušným pověřencem. Jednací řád (jeho změny) vyhlásí ministr financí v Úředním listě, na Slovensku prostřednictvím příslušného pověřence též v Úředním vestníku.

(4) Na Slovensku vykonává Rada svoji působnost prostřednictvím Oblastní pojišťovací rady se sídlem v Bratislavě, která jest jí podřízena. Předpisy o složení Oblastní rady, o výkonu jejích funkcí, o příspěvcích a pod., budou upraveny jednacím řádem.

(5) Pojišťovnou se tu rozumí každé zařízení, provozující smluvní (soukromé) pojištění nebo zajištění na území Československé republiky a podléhající příslušnosti dozorčího úřadu.

§ 24.

(1) Úkolem Rady jest, pokud v tomto dekretu jí nejsou uloženy úkoly jiné:

a) pečovat o to, aby činnost pojišťoven v každém směru byla v souladu se zásadami řízeného hospodářství a se zájmy Československé republiky,

b) určovat zásady soutěže mezi pojišťovnami a vykonávat smírčí soudnictví mezi nimi,

c) zastupovat, hájit a obstarávat jednotné společné zájmy pojišťoven,

d) podávat na dožádání posudky k osnovám všeobecných norem, upravujících smluvní (sukromé) pojišťovníctví nebo jeho se dotýkajících, jakož i z vlastního podnětu prostřednictvím dozorcího úřadu podávat náměty nové úpravy v tomto oboru,

e) podávat na dožádání soudům a veřejným orgánům posudky v oboru smluvního (sukromého) pojišťovníctví,

f) podporovat vědeckou činnost v tomto oboru a uveřejňovat odborná zpracování výsledků svých poznatků, po případě vydávat odborné časopisy,

g) pečovat o hospodárnost provozu pojišťoven a všestrannou úroveň jejich služby veřejnosti,

h) schvalovat výroční účty pojišťoven (§ 3), předkládané představenstvím, i usnesení představenstev o užití zisku nebo úhradě ztráty,

i) plnit jiné úkoly, které jí byly dozorcím úřadem svěřeny

(2) Plnit úkoly podle odstavce 1, písm. a), b), g) může Rada vydávat pro pojišťovny závazné směrnice a příkazy.

§ 25.

(1) Předsedu Rady a pět místopředsedů jmenuje prezident republiky na návrh vlády.

(2) Členy Rady jmenuje vláda na návrh ministra financí, podaný:

a) po slyšení příslušných ministrů — po jednom zástupci ministerstev zahraničního obchodu, financí, průmyslu, zemědělství, vnitřního obchodu a pošt,

b) po slyšení politických stran — šest odborníků v národním hospodářství,

c) po slyšení podnikových (závodních) rad pojišťoven prostřednictvím jednotné odborové organizace — dvanáct odborníků prakticky činných v oboru smluvního (sukromého) pojištění.

(3) Předsedou a jedním z místopředsedů nebo dvěma místopředsedy musí být Slováci.

Rovněž dva z odborníků podle odstavce 2, písm. b) a čtyři z odborníků podle odstavce 2, písm. c) musí být Slováci.

(4) Ustanovení § 5, odst. 4 platí obdobně i tu.

(5) Předsedu Oblastní pojišťovací rady, jeho dva náměstky a ostatní její členy jmenuje vláda na návrh, učiněný ministrem financí v dohodě s příslušným pověřencem.

(6) Funkce v Radě jest čestná a není slučitelná s členstvím v představenstvu pojišťovny. Členové, kteří mají trvalý pobyt mimo sídlo Rady, obdrží náhradu hotových výloh podle směrnic, které vydá ministerstvo financí.

(7) Vláda jmenuje na návrh ministra financí tři revisory účtů Rady z řad účetních odborníků.

(8) Rada podléhá doзору ministerstva financí, které jej vykonává vládním komisařem podle předpisů jednacího řádu Rady.

§ 26.

(1) - Běžné nebo neodkladné věci vyřizuje předsednictvo, složené z předsedy, místopředsedů, zástupce ministerstva financí a jednoho z členů Rady, zvoleného skupinou uvedenou v § 25, odst. 2, písm. c).

(2) Předseda nebo, je-li zaneprázdněn, místopředseda v pořadí předsedou určeném zastupuje Radu před soudem i mimo soud. Písemné projevy vůle Rady podepisují předseda nebo místopředseda a jeden člen předsednictva.

(3) Ke svým jednáním může Rada i předsednictvo přibrat znalce s hlasem poradním. Pro řešení zvláštních otázek nebo úkolů může Rada zřídit pracovní výbory. Funkce členů těchto výborů jest čestná.

(4) Podrobnosti o svolávání schůzí Rady a předsednictva, o usnášení, o činnosti pracovních výborů a revisorů účtů (§ 25) a pod. upravuje jednací řád.

§ 27

(1) Předsednictvo sestaví rozpočet před počátkem správního roku a předkládá jej, stejně jako účetní závěrku za uplynulý správní rok, ministerstvu financí ke schválení.

(2) Výdaje Rady se hradí z příspěvků pojišťoven podle schváleného rozpočtu a z výnosu jejího jmění. Nedostačují-li tyto prostředky, může předsednictvo pojišťovnám uložit (odstavec 1) mimořádné příspěvky. Dlužné nedoplatky se vymáhají politickou exekucí; vykonatelným exekucním titulem jest výkaz nedoplatků potvrzený předsedou Rady.

§ 28.

(1) Práce spojené s činností Rady a s plněním úkolů jí uložených obstarává kancelář, která se skládá z generálního tajemníka a jeho náměstka (náměstků) a potřebného počtu dalších zaměstnanců. Je-li generálním tajemníkem Čech, budiž jedním z náměstků Slovák.

(2) Služební poměry zaměstnanců Rady budou upraveny smlouvami.

§ 29

(1) Členové Rady a jejího předsednictva, jakož i zaměstnanci Rady, znalci (§ 26, odst. 3) a revisoři účtů (§§ 7 a 25, odst. 7) jsou povinni postupovati při výkonu svého úřadu nestranně a zachovávatí mlčenlivost o obchodních tajemstvích, o nichž se dověděli při výkonu své funkce.

(2) Ustanovením odstavce 1 nejsou dotčeny povinnosti osob tam uvedených, plynoucí jim z tohoto dekretu nebo z předpisů na jeho základě vydaných.

§ 30.

(1) Ústřední svaz soukromého pojištění a hospodářské skupiny. Ústředního svazu podle vládního nařízení ze dne 15. května 1941, č. 185 Sb., o povinné organizaci soukromého pojišťovníctví, se zrušují dnem ustavení Rady, ministr financí vyhlásí v Úředním listě, na Slovensku prostřednictvím příslušného pověřence též v Úradnom vestníku, den, který platí za den ustavení Rady.

(2) Jméno Ústředního svazu a hospodářských skupin přechází na Radu. Do ustavení Rady vykonávají Ústřední svaz a hospodářské skupiny svou funkci v dosavadním rozsahu.

(3) K tvoření zájmových organizací pojišťoven (§§ 3, 11, odst. 2) podle předpisů spolkového práva jest třeba souhlasu dozorčího úřadu.

§ 31.

(1) Členy představenstva a ředitele pojišťovny, kteří úmyslně nebo z hrubé nedbalosti jednali proti závazným směrnicím a příkazům Rady (§ 24, odst. 2), může Rada potrestati pokutou do pěti set tisíc korun bez újmy stíhání podle oddílu sedmého tohoto dekretu.

(2) Do nálezů Rady lze do 15 dnů od jeho doručení podati odvolání u Rady k ministru financí, který rozhoduje s konečnou platností. Odvolání má odkladný účinek.

(3) Pořádkové pokuty se vymáhají politickou exekucí. Exekucním titulem jest nález Rady, jehož vykonatelnost potvrdil její předseda. Pokuty plynou do státní pokladny.

ODDÍL VII.

Trestní ustanovení.

§ 32.

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu, aby znárodnění pojišťovny zmařil nebo zvýšenou měrou ztížil, bude potrestán pro zločin těžkým žalářem od jednoho roku do pěti let a trestem na penězích do deseti milionů korun; v oboru působnosti trestního zákona, zák. č. V z r. 1878 vysloví soud zároveň ztrátu úřadu a dočasné odnětí politických práv.

(2) Kdo poruší některé ustanovení tohoto dekretu nebo nařízení podle něho vydaných, bude potrestán, nejde-li o čin soudně trestný, okresním národním výborem pro správní přestupky pokutou do pěti milionů korun nebo trestem na svobodě (vězením, uzamčením) do šesti měsíců nebo oběma těmito tresty, pro případ nedobytnosti pokuty vyměří se náhradní trest na svobodě podle míry zavinění do šesti měsíců. Uloží-li se oba tresty zároveň, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytnou pokutu činit více než šest měsíců.

(3) Pokuty připadají státu.

§ 33.

(1) Ukládá-li soud nebo okresní národní výbor pokutu zaměstnanci, zmocněnci, zástupci nebo jinému orgánu fyzické nebo právnické osoby, při jejímž zastoupení byl čin trestný podle § 32 spáchán, může vysloviti, že tato osoba ručí za pokutu rukou společnou a nerozdílnou.

(2) Tato osoba musí býti, je-li soudu (okresnímu národnímu výboru) známa, obeslána k jednání v první stolici a je oprávněna přednésti skutkové okolnosti, jež mohou mít význam pro posouzení věci, a činit návrhy.

(3) Výrok o ručení je třeba pojimouti do rozsudku (trestního nálezů) a osoba tímto výrokem postížená má právo bráti jej v odpor odvoláním. V řízení pro soudně trestný čin může se veřejný žalobce odvolati také tehdy, nebyl-li takový výrok učiněn. O odvolání proti takovému výroku platí předpisy o odvolání proti výroku o trestu.

(4) Pokuty se vymáhají na osobě, již bylo ručení uloženo, podle všeobecných ustanovení platných o pokutách.

§ 34.

(1) Při odsouzení pro zločin podle § 32, odst. 1 nebo při odsouzení pro správní přestupek podle § 32, odst. 2 k trestu na svobodě nebo

na penězích přesahujícímu jeden milion korun, uveřejní se rozsudek (trestní nález) v jednom nebo několika denních listech určených rozsudkem (trestním náležením) na útraty odsouzeného.

(2) Soud (okresní národní výbor) stanoví, zda mají být uveřejněny i důvody rozsudku (trestního nálezu) nebo jejich podstatný obsah ve znění, které sám určí.

§ 35.

Přestupky tohoto dekretu se promíšují ve třech letech.

ODDÍL VIII.

Závěrečná ustanovení.

§ 36.

(1) Předpisy o pojišťovnách (§ 23, odst. 5), pokud neodporují ustanovením tohoto dekretu nebo předpisům podle něho vydaným, zůstávají v platnosti. Nedotčena zůstávají zvláště ustanovení pojišťovacích regulativů o hospodaření pojišťoven, jakož i zákona ze dne 11. července 1934, č. 147 Sb., o zabezpečení nároků pojistníků v pojištění soukromém a o státním dozoru na soukromé pojišťovny.

(2) Použitelnost vládního nařízení ze dne 15. května 1941, č. 185 Sb., o povinné organizaci soukromého pojišřovnictví, jakož i vyhlášky ministra vnitra ze dne 17. června 1941, č. 143 Úředního listu, o zřizení hospodářských skupin, se zrušuje dnem ustavení Rady.

§ 37.

Pojišťovny (§§ 8, 11, odst. 2) podléhají daňové povinnosti podle předpisů o podnikcích veřejně účtujících a poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona s jeho změnami a doplňky (podle poplatkových pravidel) a platí poplatkový ekvivalent podle § 1, odst. 2, písm. a) zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb., o poplatkovém ekvivalentu.

§ 38.

Právní jednání, písemnosti a úřední úkony potřebné k provedení tohoto dekretu jsou osvobozeny od daní, dávek a poplatků.

§ 39.

Vláda vydá nařízením podrobné předpisy k provedení tohoto dekretu.

§ 40.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Uraňny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svehoda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Štránský v. r.

Kopecký v. r.

Laňman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

104.

Dekret presidenta republiky

ze dne 24. října 1945

o závodních a podnikových radách.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

HLAVA I.

Závodní zastupitelstvo zaměstnanců.

§ 1.

(1) Zájmovým zastupitelstvem zaměstnanců v závodě (dále jen závodní zastupitelstvo) jsou závodní rada, závodní důvěrník, podniková rada a náhradní orgán závodního zastupitelstva.

(2) V závodech, které zaměstnávají pravidelně méně než 8 zaměstnance, vykonávají působnost závodního zastupitelstva v rozsahu uvedeném v § 20, č. 1 všeobecné orgány jednotné odborové organizace. Podrobné předpisy o tom stanoví vláda nařízením.

(3) Působnost jednotné odborové organizace hájiti a zastupovati zájmy zaměstnanců není tímto dekretem dotčena.

§ 2.

(1) Vedení závodu náleží správě závodu a ona jest výlučně odpovědnou za podnikání a jeho úspěch. Závodnímu zastupitelstvu nepřisluhuje zasahovati do správy a provozu samostatnými nařízením. Závodní zastupitelstvo a

správa závodu buďte ve stálém styku tak, aby byl trvale zajištěn hladký a nerušený chod závodu.

(2) Závodní zastupitelstvo má usilovati o to, aby jak správa závodu, tak zaměstnanci závodu uplatňovali požadavky a uskutečňovali opatření, odpovídající obecnému prospěchu hospodářskému a upustili od takových, které tomuto cíli škodí.

HLAVA II.

Zřízení a organizace závodního zastupitelstva.

Část první.

Zřízení závodního zastupitelstva.

§ 3.

(1) Závodní rada se zřizuje pro každý samostatný závod, který pravidelně zaměstnává alespoň 20 zaměstnanců.

(2) Závodem podle tohoto dekretu rozumí se provozní zařízení zaměstnavatele, k němuž jsou závodní zaměstnanci v pracovním (služebním) poměru.

(3) Samostatným je závod, který se správou nebo účtováním liší od jiných závodů téhož podniku nebo téhož zaměstnavatele.

§ 4.

V samostatném závodě, který pravidelně zaměstnává méně než 20 osob, alespoň však 3 zaměstnance, zřizuje se závodní důvěrník.

§ 5.

(1) V závodech, v nichž jest zříditi závodní radu nebo závodního důvěrníka, jmenuje příslušný orgán jednotné odborové organizace náhradní orgán závodního zastupitelstva ze zaměstnanců závodu na dobu, než bude závodní rada ustavena nebo zvolen závodní důvěrník.

(2) Náhradní orgán závodního zastupitelstva vykonává působnost, příslušející závodní radě, po případě závodnímu důvěrníku. Způsob zřízení a organizaci náhradního orgánu závodního zastupitelstva stanoví vláda nařízením.

§ 6.

(1) Tvoří-li několik závodů téhož zaměstnavatele samostatnou hospodářskou jednotku s jednotným hospodářským úkolem a vedením (správou), může býti pro podnik usnesením závodních rad zřízena podniková rada.

(2) Podmínky zřízení podnikových rad a jejich organizaci v podnicích nositelů veřejné správy s rozsáhlým obvodem působnosti nebo se složitou funkční organizací stanoví k návrhu jednotné odborové organizace ministerstvo ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s povereníkem pre sociálnu starostlivosť.

(3) Způsob zřízení podnikové rady stanoví vláda nařízením.

§ 7

(1) Členové závodní rady se volí přímou a tajnou volbou na základě kandidátní listiny, kterou navrhuje jednotná odborová organizace. Kandidáty určuje její závodní organizace, a to na své členské schůzi. Závodní rada jest zvolena, hlasovaly-li pro kandidátní listinu nejméně $\frac{4}{5}$ členů osazenstva na volbě zúčastněných.

(2) Závodní důvěrník se volí přímou a tajnou volbou absolutní většinou hlasů.

(3) Volební právo, volitelnost, povinnost přimouti volbu a volební řízení upraví vláda nařízením.

Část druhá.

Organizace závodního zastupitelstva.

Závodní rady

§ 8.

(1) Počet členů závodní rady činí v závodech s 20 až 60 zaměstnanci 3 členy, se 61 až 100 zaměstnanci 4 členy; na každých dalších 100 zaměstnanců až do 400 připadá vždy další jeden člen, od 401 až do 1.000 zaměstnanců na každých dalších 200 a od 1.001 do 4.000 zaměstnanců na každých dalších 500 a nad 4.000 zaměstnanců vždy na každé další 2.000 další jeden člen závodní rady. Při tom zlomky nad polovinu rozdílu počtu zaměstnanců pro určení dalšího člena závodní rady počítají se za čísla celá.

(2) Pro stanovení počtu členů závodní rady je rozhodným počet zaměstnanců v závodě v den vyhlášení voleb.

(3) Počet náhradníků odpovídá počtu členů závodní rady.

§ 9.

(1) Závodní rada se volí na dobu jednoho roku.

(2) Volební období počíná 1. května nebo dnem, kdy se závodní rada později ustavila. Končí dnem 30. dubna.

§ 10.

- (1) Závodní rada zaniká
- a) poklesem počtu zaměstnanců v závodě po 3 měsíce pod 20 nebo
 - b) trvalým zastavením provozu závodu.
- (2) Činnost závodní rady končí:
- a) uplynutím volebního období,
 - b) klesl-li počet členů závodní rady spolu s náhradníky pod polovici,
 - c) nálezem rozhodčí komise, kterým se závodní rada rozpouští, nebo
 - d) odstoupením závodní rady, bylo-li přijato na závodním shromáždění.
- (3) V případech uvedených v odstavci 2, písm. a), b) a d) setrvávají členové závodní rady v činnosti až do doby, kdy bude ustavena nová závodní rada nebo zřízen náhradní orgán.
- (4) Podrobné předpisy o podmínkách a následcích zániku závodní rady nebo ukončení její činnosti stanoví vláda nařízením.

§ 11.

- (1) Členství v závodní radě jest funkcí čestnou
- (2) Je-li toho podle rozsahu činnosti závodní rady třeba a souhlasí-li s tím příslušný orgán jednotné odborové organizace, zproští správa závodu k návrhu závodní rady na dobu funkčního období jednoho nebo více členů závodní rady výkonu prací, k nimž podle pracovní smlouvy nebo služebních předpisů jsou povinni, a to
- v závodech s více než 500 zaměstnanci jednoho člena,
 - v závodech s více než 5.000 zaměstnanci dva členy a
 - v závodech s více než 10.000 zaměstnanci tři členy,
- dohodou mezi správou závodu a závodní radou a se souhlasem příslušného orgánu jednotné odborové organizace může být zproštěn čtvrtý po případě pátý člen závodní rady
- (3) Členové závodní rady, kteří nebyli zproštěni výkonu prací podle odstavce 2, nesmějí zameškati výkonem funkce více pracovní doby, než kolik vyžaduje výkon funkce.
- (4) Členové závodní rady mají nárok na mzdu (plat), která jim ušla pro výkon funkce, bylo-li jej nutno uskutečnit v pracovní době. Členové závodní rady, kteří byli zproštěni výkonu prací podle odstavce 2, mají nárok na mzdu (plat), která by jim náležela, kdyby pracovali. Smluvní ustanovení, která tomu odporují, jsou neplatná. Nedotčena zůstávají příznivější ustanovení smluv a služebního práva.

§ 12.

Správa závodu nesmí omezovati členy závodní rady v jejich činnosti podle tohoto dekretu. Se členy závodní rady i po skončení funkce nesmí být nakládáno nepříznivěji než s jinými zaměstnanci téže kategorie.

§ 13

(1) Pracovní (služební) poměr člena závodní rady může být zaměstnavatelem zrušen a člen závodní rady může být přeložen jednostranným opatřením správy závodu do jiného závodu jen po předchozím souhlasu závodní rady. Odepřela-li závodní rada souhlas, může zaměstnavatel navrhnouti u rozhodčí komise, aby na jejím místě udělila souhlas ke zrušení pracovního (služebního) poměru nebo k přeložení.

(2) Rozhodčí komise může souhlas udělit:

- a) jsou-li dány skutečnosti, odůvodňující zbavení člena závodní rady funkce nebo zánik členství v závodní radě nebo
- b) je-li výpověď odůvodněna přechodným zastavením provozu závodu.

(3) Souhlasu závodní rady podle odstavců 1 a 2 se vyžaduje také ke zrušení pracovního (služebního) poměru bývalého člena závodní rady po dobu dvou roků od zániku jeho funkce. V této době není však třeba souhlasu, byl-li bývalý člen závodní rady

a) pravoplatně soudem odsouzen pro zločin nebo pro přečin nebo přestupek, spáchaný z pohrutek nízkých nebo nečestných nebo pro čin proti veřejné mravopoctnosti,

b) pravoplatně soudem odsouzen pro přečin nebo přestupek podle zákona ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb., na ochranu republiky ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

(4) Ustanovení odstavce 1, věta druhá a odstavec 2 platí tu s tím, že rozhodčí komise udělí souhlas také, dopustil-li se bývalý člen závodní rady jednání, zakládajícího důležitý důvod k předčasnému zrušení pracovního (služebního) poměru.

§ 14.

(1) Závodní rada a její členové jsou povinni vykonávati funkci tak, aby chod závodu neutrpl újmou a pořádek v závodě nebyl porušen.

(2) Členové závodní rady jsou povinni zachovávat úplnou mlčenlivost o výrobních, obchodních a provozních tajemstvích závodu.

(3) Členové závodních rad v závodech důležitých pro obranu státu jsou při výkonu své činnosti vázáni ustanovením zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu a předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 15.

(1) Členství v závodní radě zaniká

- a) zánikem závodní rady nebo skončením její činnosti,
- b) ztrátou volitelnosti,
- c) rozvázáním pracovního (služebního) poměru se závodem nebo
- d) vzdáním se, bylo-li příslušným orgánem jednotné odborové organizace schváleno.

(2) Rozhodčí komise zbaví k návrhu jednotné odborové organizace člena závodní rady funkce

- a) porušil-li hrubě své povinnosti,
- b) porušil-li povinnost mlčenlivosti, uloženou mu v § 14, odst. 2 nebo
- c) žádal-li to alespoň polovina zaměstnanců závodu oprávněných k volbě.

(3) Podnět k návrhu podle odstavce 2 mohou dát zejména také závodní rada, správa závodu nebo zaměstnanci závodu.

§ 16.

Zásady pro jednání závodní rady stanoví vláda nařízením. V mezích těchto předpisů řídí se jednání závodní rady jednacím řádem, o němž se usnáší závodní rada a jejíž schvaluje jednotná odborová organizace podle vzorného jednacího řádu, vydaného jí se schválením ministerstva ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s poverenikem pre sociálnu starostlivosť.

§ 17.

Závodní shromáždění.

(1) Závodní rada svolává podle potřeby shromáždění zaměstnanců závodu (závodní shromáždění)

(2) Závodní rada podává závodnímu shromáždění zprávu o své činnosti a hospodaření.

§ 18.

Ostatní orgány závodního zastupitelstva.

(1) O závodních důvěrnících platí obdobně ustanovení této části s výjimkou § 8. Podrobnosti stanoví vládní nařízení.

(2) Organizaci podnikových rad stanoví vláda nařízením.

§ 19.

Náklady činnosti.

(1) Závodní rada uhrazuje náklady své funkční činnosti podle rozpočtu schváleného

jednotnou odborovou organizací. Náklady mohou být určeny rozpočtem až do výše, kterou stanoví vláda nařízením.

(2) Rozpočtovou částku hradí závodní rada správa závodu. Hospodaření rozpočtem kontroluje příslušný orgán jednotné odborové organizace. O rozpočtu a o výsledku hospodaření podává závodní rada zprávu závodnímu shromáždění.

(3) Správa závodu jest povinna poskytnouti závodní radě na její návrh místnosti s potřebným zařízením, otopem a osvětlením, a to pro schůze a úřadování závodní rady a volebního výboru a pro schůze závodního shromáždění.

HLAVA III.

Působnost závodního zastupitelstva.

Část první.

Závodní rady

§ 20.

Závodní rady jsou povolány:

1. hájiti a povzbuzovati hospodářské, sociální, zdravotní a kulturní zájmy zaměstnanců v závodě;

2. dohlížeti, zda hospodářská činnost závodu (podniku) je vykonávána v souhlasu s obecným zájmem hospodářským a podle ustanovení o hospodaření vydaných;

3. dohlížeti, zda hospodářská činnost závodu (podniku) je vykonávána tak, aby při zachování zřeteli obecného prospěchu hospodářského a platných předpisů o hospodaření byly spravedlivě uspokojovány hospodářské, sociální, zdravotní a kulturní zájmy zaměstnanců závodu (podniku),

4. účastniti se v závodech (podnicích) na správě závodu (podniku) návrhy a radou za tím účelem, aby bylo dosaženo k obecnému prospěchu hospodářskému co největší hospodárnosti a výkonu,

5. spolupůsobiti podle předpisů o tom vydaných při výkonu hospodářské a sociálně-politické veřejné správy

§ 21.

(1) Vládním nařízením mohou být v mezích působnosti stanovené v § 20 uloženy závodním radám další úkoly.

(2) Podrobné předpisy o působnosti závodních rad stanoví vláda nařízením.

(2) Příslušný orgán jednotné odborové organizace řídí a usměrňuje činnost závodních rad v mezích předpisů o jejich působnosti.

§ 22.

Závodní rady jsou při výkonu svých úkolů podle § 20, č. 1 oprávněny zejména:

1. účastniti se na hromadné úpravě pracovních podmínek v mezích platných předpisů,
2. účastniti se na úpravě pracovních poměrů jednotlivých zaměstnanců,
3. spolupůsobiti při zařazování zaměstnanců na pracovní místa,
4. spolurozhodovati o přijímání zaměstnanců s hlediska mravní způsobilosti a státní spolehlivosti,
5. spolurozhodovati o propuštění zaměstnanců,
6. zakládati a spravovati zařízení k blahu zaměstnanců určená,
7. dozíratí na sociálně-politickou a sociálně-zdravotní ochranu zaměstnanců v závodě.

§ 23.

Aby závodní rady mohly plnit úkoly uvedené v § 22, jest správa závodu povinna:

1. předem projednati se závodní radou všechny všeobecné otázky, týkající se zaměstnanců závodu, jakož i důležité otázky, týkající se jednotlivých zaměstnanců;
2. doručiti závodní radě opisy pracovních směrů a řádů, jakož i všechny další jejich změny,
3. dáti zmocněnému členu závodní rady nahlednouti do mzdových a platových listin vedených závodem, do mzdových knih a jiných výkazů, do závodních písemností, týkajících se činnosti zaměstnanců v závodě, jakož i do jiných písemností závodu, významných pro činnost závodní rady podle § 22 a umožniti mu, aby si pořídil výpisy,
4. vyrozuměti neprodleně závodní radu o příchodu dozorcího orgánu ve věcech sociální a zdravotní ochrany zaměstnanců, jakož i o komisionálním řízení v těchto věcech.

§ 24.

Podíl na čistém zisku.

(1) Správa závodu jest povinna přispívati závodní radě ročně podle hospodářského výsledku podniku a podle sociálních potřeb zaměstnanců potřebnou částkou, avšak nejméně 10% z čistého zisku závodu. Výši tohoto podílu ve veřejných podnicích stanoví vláda nařízením.

(2) O způsobu použití rozhoduje závodní rada za souhlasu příslušného orgánu jednotné odborové organizace. Tvoří-li několik závodů podnik, rozhoduje o rozdělení podílu na čistém zisku celého podniku na jednotlivé závody podniková rada za souhlasu příslušného orgánu jednotné odborové organizace.

§ 25.

Dohled na hospodářskou činnost závodu (podniku)

(1) Aby mohla býti vykonávána působnost podle § 20, č. 2 a 3, náleží závodní radě

- a) účastniti se sdělení obchodního a výrobního plánu, jeho rozvrhu a provádění, a to tak, že činí připomínky nebo navrhuje změny zásadní povahy a dozírá nad tím, zda obchodní a výrobní plán závodu je v souladu s hospodářským plánem celostátním,
- b) dohlížeti na provádění obchodního a výrobního plánu včetně investičního programu,
- c) dohlížeti na provoz a správu závodu (podniku) po stránce technické, správní a hospodářské.

(2) Soudí-li závodní rada, že zamýšlená opatření nebo daný stav není v souladu s předpisy uvedenými v § 20, č. 2 a 3, může správě závodu předložití potřebné návrhy. Nesetká-li se návrh ani po projednání věci se správou závodu s úspěchem, může navrhnouti u příslušného orgánu veřejné správy, aby byla zjednána náprava.

(3) Ustanovení § 20, č. 2 a 3 a odstavců 1 a 2 tohoto paragrafu nelze použiti u závodních rad účelových zařízení, zejména politických, odborových, konfesionálních, vědeckých, uměleckých organizací a zařízení, dále domácností, spotřebních družstev a hospodářských svazů, pokud jde o dohled na činnost závodu s hlediska účelu těchto organizací a zařízení.

§ 26.

Účast na správě závodu (podniku)

(1) Sledující účel, uvedený v § 20, č. 4. závodní rada navrhuje správě závodu opatření, způsobila prospěti hospodárnosti a výkonnosti závodu. K těmto opatřením patří zejména zdokonalení provozu, technického zařízení závodu a zařízení bezpečnostních a zdravotních.

(2) Správa závodu jest povinna zkoumati návrhy závodní rady, jednati o nich se závodní radou a při provádění jednotlivých opatření přihlížeti k připomínkám závodní rady. Pokud možno bez průtahu, nejpozději však do dvou

měsíců ode dne podání písemného návrhu, jest správa závodu povinna sdělití písemně závodní radě, co bylo nebo bude zařízeno na základě návrhu nebo z jakého důvodu není možno nebo vhodno jej provést.

§ 27

(1) Aby závodní rada mohla plnit úkoly, uvedené v §§ 22 až 26, jest správa závodu povinna

a) slyšetí závodní radu o všech zamýšlených hospodářských opatřeních, která vybočují z mezí obvyklého hospodaření,

b) sdělovati závodní radě vyžádaná vysvětlení, podávati ve schůzích závodní rady zprávy o hospodářském, obchodním, výrobním a technickém stavu závodu, o jeho výkonnosti a záměrech pro další dobu, a to alespoň jednou měsíčně, jakož i vždy, žádá-li o to závodní rada, podávati zprávy o stavu závodu v závodním shromáždění alespoň jednou za půl roku; při tom nemusí správa závodu sdělovati výrobních tajemství,

c) dáti nahlédnouti zmocněnému členu závodní rady do obchodních knih a jiných písemností, týkajících se závodu, podati k nim potřebná vysvětlení a poskytnouti mu možnost, aby si pořídil výpisy,

d) předložiti závodní radě opis účetní uzávěrky za předešlý obchodní rok, a to účet rozvažný, pokud se týče také účet ztráty a zisku, a to nejpozději do 14 dnů po sestavení bilance.

(2) Závodní rada účastní se svými zástupci úředních komisionálních jednání, jakož i jiných úředních jednání, konaných v závodě, pokud svým předmětem se dotýkají působnosti závodní rady podle § 20, č. 2 až 4. Správa závodu jest povinna vyrozuměti včas závodní radu o příchodu dohlédajících orgánů do závodu a o všech komisionálních jednáních a jiných úředních jednáních z závodě.

(3) Jsou-li k tomu závažné důvody, může závodní rada žádati, aby byla na účet závodu provedena příslušným veřejným orgánem odborná revize.

(4) Závodní rada účastní se svými zástupci všech jednání a schůzí orgánů správy závodu. Správa závodu je povinna vyrozuměti včas závodní radu o všech jednáních a schůzích těchto orgánů. Blížší předpisy, zejména pokud jde o závody zbrojní výroby, stanoví vláda nařízením.

(5) Pokud není stanoveno v předcházejících ustanoveních jinak, může si správa závodu nebo závodní rada vyžádati rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy o sporech, které vznikly při provádění §§ 25 až 27 a nemohly býti odklizeny dohodou.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 nelze použiti v případech, uvedených v § 25, odst. 3.

(7) Vládním nařízením mohou býti upraveny v mezích působnosti stanovené v § 20 další prostředky činnosti závodní rady.

Část druhá.

Ostatní orgány závodního zastupitelstva.

§ 28.

Závodní důvěrník vykonává obdobně působnost příslušející závodní radě. Podrobné předpisy stanoví vláda nařízením.

§ 29.

Podniková rada projednává záležitosti, týkající se společných zájmů zaměstnanců podniku a vykonává další působnost, která jinak přísluší závodní radě, a to v záležitostech týkajících se celého podniku. Podrobné předpisy o tom stanoví vláda nařízením.

HLAVA IV

Zaměstnanécké rady nositelů veřejné správy

§ 30.

(1) Ve veřejných úřadech, soudech, provozních zařízeních veřejných ústavů, fondů a v jiných zařízeních nositelů veřejné správy zřizují se zaměstnanécké rady

(2) O organizaci a působnosti zaměstnanéckých rad a jejich výborů (§ 31), jakož i o povinnosti nositelů veřejné správy vůči nim platí obdobně a přiměřeně ustanovení tohoto dekretu, platná pro závodní a podnikové rady. Vládní nařízení stanoví, komu přísluší rozhodovati o stížnostech a sporech z důvodu činnosti zaměstnanécké rady a výboru zaměstnanéckých rad, jakož i ve sporech o rozsah jejich pravomocí.

(3) Ministerstvo ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s poverenikem pre sociálnu starostlivosť, stanoví k návrhu jednotné odborové organizace v dohodě s příslušným ústředním úřadem, které zařízení nositelů veřejné správy s rozsáhlým obvodem působnosti nebo se složitou funkční organizací jest považovati za samostatné podle obdoby ustanovení § 3, odst. 3.

§ 31.

(1) Zaměstnanécké rady v zařízeních téhož nositele veřejné správy mohou zříditi sou-

hlasným usnesením výbor zaměstnaneckých rad pro zařízení stejného druhu a téhož instancčního stupně.

(2) Ministerstvo ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s povereníkem pre sociálnu starostlivosť, může stanovit k návrhu jednotné odborové organizace v dohodě s příslušným ústředním úřadem, že zaměstnanecké rady nositelů veřejné správy mohou zřídit souhlasným usnesením výbor zaměstnaneckých rad také, nejsou-li splněny předpoklady stanovené v odstavci 1.

§ 32.

V zařízeních nositelů veřejné správy poskytne správa částku na zařízení, určená k blahu zaměstnanců, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

HLAVA V

Rozhodčí komise a opravné řízení.

§ 33.

(1) Rozhodčí komise zřizují se u okresních úřadů ochrany práce pro jejich obvody.

(2) Rozhodčí komise je příslušná rozhodovati

a) o návrzích, stížnostech a sporech, které náležejí k příslušnosti rozhodčí komise podle tohoto dekretu a podle nařízení vydaných k jeho provedení,

b) o sporech z důvodu činnosti závodní a podnikové rady, závodního důvěrníka a náhradních orgánů,

c) o sporech o rozsah práv a povinností závodního zastupitelstva zaměstnanců a jeho členů.

(3) Proti nálezu rozhodčí komise je přípustná stížnost pro vady řízení a nezákonnost k ústřední rozhodčí komisi zřízené u ministerstva ochrany práce a sociální péče pro země České, na Slovensku u Povereníctva pro sociálnu starostlivosť.

(4) Organizace rozhodčích komisí a ústředních rozhodčích komisí, jakož i řízení u nich, bude upraveno vládním nařízením.

HLAVA VI.

Všeobecná, trestní a přechodná ustanovení.

§ 34.

(1) Zřízení, organizace a působnost závodních, podnikových a zaměstnaneckých rad a

výborů zaměstnaneckých rad v podniku Československé státní dráhy a v podniku Československá pošta budou se zřetelem na zvláštní organizaci a účel těchto podniků upraveny vládním nařízením.

(2) Vládním nařízením budou upraveny také zřízení, organizace a působnost závodních, podnikových a zaměstnaneckých rad a výborů zaměstnaneckých rad ve vojenských závodech, úřadech, ústavech, podnicích a zařízeních.

§ 35.

(1) Ustanovení hlavy první až čtvrté o zaměstnancích platí také o učních.

(2) Zaměstnanci podle tohoto dekretu rozumějí se také domácí dělníci, nepracující-li současně pro více podnikatelů. Vojenské osoby nepovažují se za zaměstnance podle ustanovení tohoto dekretu.

(3) Ustanovení o členech závodní rady platí obdobně pro jejich náhradníky.

§ 36.

Právní jednání, písemnosti a úřední úkony, jichž je třeba podle tohoto dekretu k plnění úkolů závodních (zaměstnaneckých) rad, závodních důvěrníků, podnikových rad nebo výborů zaměstnaneckých rad, jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 37

(1) Vězením do 6 měsíců a pokutou do 100.000 Kčs nebo jedním z těchto trestů bude potrestán, nejde-li o čin trestný přísněji:

a) odpovědný správce závodu, který zasahuje do činnosti závodní nebo podnikové rady, jejich členů nebo závodních důvěrníků s úmyslem překážeti jim nebo je omezovati v plnění úkolů, které jim přísluší podle tohoto dekretu;

b) odpovědný správce závodu, který úmyslně znemožňuje nebo překáží zaměstnancům závodu ve volbě závodní rady nebo závodního důvěrníka nebo překáží orgánu pověřenému přípravou voleb,

c) odpovědný správce závodu, který v předložené účetní uzávěrce za uplynulý obchodní rok, v účtu rozvažném, v účtu zisku a ztráty uvede údaje, které jsou v rozporu s prvopisem těchto zpráv;

d) člen závodní rady, závodní důvěrník, člen podnikové rady nebo člen náhradního orgánu závodního zastupitelstva, který poruší povinnost mlčenlivosti, uloženou mu v § 14, odst. 2 s úmyslem zničit nebo s úmyslem, aby poškodil správu závodu;

e) člen závodní nebo podnikové rady, závodní důvěrník nebo člen náhradního orgánu závodního zastupitelstva, který svémocným opatřením zasáhne do správy nebo provozu závodu tak, že tím byla způsobena porucha v řádném chodu závodu nebo hmotná škoda závodu.

(2) Byla-li uložena pokuta, buď zároveň pro případ její nedobytnosti uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovené.

(3) Trestní řízení provádějí okresní národní výbory.

(4) Jednání nebo opominutí správy závodu proti předpisům tohoto dekretu stíhají, nejde-li o čin trestný podle odstavce 1, okresní úřady ochrany práce pořádkovou pokutou do 10.000 Kčs.

(5) Ustanovení předchozích odstavců neplatí pro zaměstnanecké rady a výbory zaměstnaneckých rad, jakož i pro závodní a podnikové rady v podnicích, uvedených v § 6, odst. 2. V případech, jichž se týkají ustanovení odstavců 1 až 4, se zjednává náprava cestou ústavní nebo služební (disciplinární) odpovědnosti správců těchto zařízení, po případě orgány těmto správěcům nadřízenými.

§ 38.

(1) Zařízení, určená k blahu zaměstnanců závodu (§ 22, č. 6), zřízená přede dnem účinnosti tohoto dekretu, přecházejí na závodní radu závodu, jehož zaměstnancům slouží.

(2) Jmenní revírních rad v hornictví přechází na hornický odbor jednotné odborové organizace k účelu všeobecné sociální péče o horníky.

(3) Převody podle odstavců 1 a 2 budou provedeny podle předpisů, které stanoví vláda nařízením.

§ 39.

Prvé volby do závodních (zaměstnaneckých) rad a volby závodních důvěrníků podle tohoto dekretu musí být provedeny do 2 měsíců ode dne vyhlášení volebního řádu.

§ 40.

Dnem účinnosti tohoto dekretu posbývají platnosti všechna ustanovení o věcech jím upravených. Zejména se zrušují:

1. zákon ze dne 25. února 1920, č. 143 Sb., o účasti zaměstnanců při hornictví na správě dolů a jejich podílu na čistém zisku, ve znění předpisů jej měnících a předpisy tento zákon provádějící,

2. zákon ze dne 25. února 1920, č. 144 Sb., o závodních a revírních radách při hornictví, ve znění předpisů jej měnících a předpisy tento zákon provádějící,

3. zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 330 Sb., o závodních výborech, ve znění předpisů jej měnících a předpisy tento zákon provádějící,

4. článek LI zákona ze dne 21. dubna 1932, č. 54 Sb., kterým jednak doplňují se a mění zákony ze dne 9. října 1924, č. 237 Sb., kterým se zřizuje Zvláštní fond pro zmírnění ztrát, povstalých z poválečných poměrů, ze dne 10. října 1924, č. 238 Sb., kterým se zřizuje Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé, a ze dne 10. října 1924, č. 239 Sb., o vkladních knížkách (listech), akciových bankách a o revizí bankovních ústavů, jednak upravují se některé poměry peněžních ústavů a jiných peněžních podniků a akciových společností,

5. § 9 zákona ze dne 22. prosince 1933, č. 251 Sb., o prodeji zboží za jednotné ceny, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,

6. § 22 zákona ze dne 11. července 1934, č. 147 Sb., o zabezpečení nároků pojistníků v pojištění soukromém a o státním dozoru na soukromé pojišťovny,

7. § 103 zákona ze dne 12. dubna 1935, č. 77 Sb., o dopravě motorovými vozidly a jich zdanění;

8. vládní nariadenie zo dňa 13. júna 1939, č. 142 Sl. z., o rozpustení závodných výborov, závodných rad a revírnej rady a o manováni nových.

§ 41.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení, provede jej ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 48.

Vydána dne 30. října 1945.

Cena Kčs 3.40.

OBSAH:

(105.—108.) 105. Dekret presidenta republiky o očítných komisích pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců. — 106. Dekret presidenta republiky o platech členů Prezidentského Národního shromáždění. — 107. Dekret presidenta republiky o přechodné úpravě poplatkového ekvivalentu v zemích Česká a Moravskoslezská. — 108. Dekret presidenta republiky o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondoch národní obnovy

105.

Dekret presidenta republiky

ze dne 4. října 1945

o očítných komisích pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Osobní rozsah.

(1) Ustanovení tohoto dekretu platí, pokud v odstavcích 3 až 5 nevyplyvá něco jiného,

A. pro zaměstnance v činné službě

a) státu,

b) svazků územní samosprávy jakož i jiných veřejnoprávních korporací a nadací,

c) ústavů, podniků, fondů a zařízení, jež náležejí subjektům, uvedeným pod písm. a) a b) nebo jsou jimi spravovány,

d) na něž se vztahuje zákon ze dne 24. června 1926, č. 104 Sb. (učitelský zákon), bez ohledu na to, zda jsou v služebním (pracovním) poměru veřejnoprávním nebo soukromoprávním (smluvním),

B. pro příjemce veřejných odpočívňích nebo zaopatřovacích platů (provisních platů), po případě čekatelného, dále darů a pensí z milosti a odpočívňích (zaopatřovacích) platů povolených podle volné úvahy, pokud tyto osoby jsou české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti,

(2) Kde tento dekret užívá v dalších ustanoveních slova zaměstnanec, rozumějí se tím, pokud není výslovně jinak stanoveno, osoby uvedené v odstavci 1.

(3) Pro soudcovské úředníky platí ustanovení §§ 2 a 8 a přiměřeně též § 15, odst. 6, § 23, odst. 1 a § 24, ať již jsou v činné službě či ve výslužbě. V ostatním platí pro ně, zejména pokud jde o řízení, ustanovení zákona ze dne 21. května 1868, č. 46 ř. z. Kárný senát u nejvyššího soudu a nejvyššího správního soudu může však být též složen z 5 členů soudu, které zvolí plenární shromáždění členů soudu, zejména tehdy, bylo-li by složení tohoto senátu podle předpisů v tomto směru platných spojeno s obtížemi. Zvolení jsou ti, kdož obdrželi poměrně nejvíce hlasů. Týmž způsobem se zvolí 5 náhradníků. Senátu předsedá služebně nejstarší člen. Náhradníci nastupují za členy senátu, kteří se jednání nemohou účastnit, podle služebního pořadí. Výsledku předběžného šetření podle § 15, odst. 6 smí být použito toliko tehdy, provedli-li šetření soudce (člen soudu). Soudci, kteří provedli předběžné šetření, nemohou být členy senátu zvoleného podle předchozího odstavce.

(4) Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na vojenské gáziaty z povolání nebo vojenské gáziaty ve výslužbě.

(5) Řízení o přezkoumání činnosti zaměstnanců nositelů veřejnoprávního sociálního pojištění se upraví podle období tohoto dekretu zvláštním řádem o zřízení očítných komisí pro tyto zaměstnance. Řád tento vyžaduje schválení ministerstvem ochrany práce a sociální péče.

§ 2.

Stíhatelná činnost.

(1) Zaměstnanec, který v době nesvobody porušil věrnost vůči Československé republice, nebo českému nebo slovenskému národu, po případě se prohřešil proti národní cti anebo proti povinnosti národní soudržnosti vůči příslušníkům českého nebo slovenského národa, dopouští se služebního přečinu a trestá se — bez újmy soudního stíhání — podle předpisů tohoto dekretu.

(2) Za činnost ve smyslu odstavce 1. se považuje zejména:

a) přihlášení se k německé nebo maďarské národnosti,

b) politická spolupráce s Němci nebo Maďary (na př. členství ve Vlajce, Rodobraně, Úderných oddílech Hlinkovy gardy, dále převzetí a horlivé vykonávání funkce ve Svazu pro spolupráci s Němci, České lize proti bolševismu, Kuratoriu pro výchovu české mládeže, Hlinkově slovenské lidové straně, Hlinkově gardě, Hlinkově mládeži, Německo-slovenské společnosti a v jiných fašistických organizacích podobné povahy, jejichž účelem bylo šíření nacistickou ideologií a udržování mocenské postavení Němců, Maďarů a českých a slovenských zrádců),

c) propagování, obhajování, vychvalování nebo podpora nacismu, fašismu nebo antisemitismu,

d) schvalování, podpora nebo obhajování projevů nacistů, fašistů a českých nebo slovenských zrádců,

e) odborná spolupráce s Němci, Maďary a s českými nebo slovenskými zrádci, přesahující meze průměrného nařízeného výkonu (iniciativní a mimoslužební návrhy, příkazy na zvýšení pracovní výkonnosti a pod.),

f) ucházení se o povýšení, vyznamenání, odměny a jiné výhody u německých nebo maďarských úřadů a funkcionářů (na př. Heydrichova zotavovací akce),

g) zneužívání postavení na vedoucím místě k získání nebo zabezpečení osobního prospěchu na úkor podřízených,

h) společenský mimoslužební styk s Němci nebo Maďary (na honech, společenských večerech a pod.),

ch) poskytování úplat okupantům nebo poskytování nebo opatrování jiných výhod, naturalíí a pod. k dosažení osobního prospěchu v úřadě,

i) skládání zkoušek na německých (maďarských) školách, zapsání (posílání) dětí pod

18 let do německých (maďarských) škol,

j) veškerá jiná spolupráce s okupanty směřující k posílení nebo upevnění okupantského režimu.

§ 3.

Tresty.

(1) Za činnost uvedenou v § 2, odst. 1 trestají se provinilí zaměstnanci podle tíže poklesku a stupně provinění:

A. jsou-li v činné službě,

1. důtkou,

2. vyloučením z postupu do vyšších stupňů služného (vyššího adjuta, platového nebo mzdového zařazení) nejdéle na dobu tří roků,

3. zmenšením služného (části platu mu odpovídající) nejdéle na dobu tří roků a nejvýše o 50%.

4. přeložením (trvalým odvelením) na jiné služební místo, k zostření tohoto trestu se s ním může spojit vyloučení z postupu do vyšších stupňů služného (vyššího adjuta, platového nebo mzdového zařazení), nebo zmenšení služného (části platu mu odpovídající) obdobně podle ustanovení pod č. 2 a 3. Náhrada stěhovacích nákladů anebo jiných náhrad, spojených s přeložením, nepřisluší,

5. přeložením do dočasné nebo trvalé výslužby; s tímto opatřením se může spojit trvalé nebo dočasné snížení odpočívých (zaopatřovacích) platů, nejvýše o 50%,

6. propuštěním ze služebního (pracovního) poměru, toto propuštění má za následek ztrátu služebního místa a všech nároků odpočívých a zaopatřovacích pro zaměstnance a jeho rodinné příslušníky,

B. jsou-li příjemci

a) veřejných odpočívých (zaopatřovacích) platů, po případě čekatelného

1. důtkou,

2. dočasným nebo trvalým snížením odpočívých platů nebo čekatelného nejvýše o 50%,

3. dočasným nebo trvalým odnětím odpočívých platů nebo čekatelného,

4. ztrátou všech práv, které plynou ze služebního poměru a všech nároků na odpočívné (zaopatřovací) platy (čekatelné) pro zaměstnance a jeho rodinné příslušníky,

b) veřejných zaopatřovacích platů (vdovských a sirotčích pensí, příspěvků na výchovu), dále darů a pensí z milosti a odpočívých (zaopatřovacích) platů, povolených podle volné úvahy, tresty přiměřené podle ustanovení písm. a) č. 2 a 3.

(2) Doba, na kterou se vztahuje trest podle odstavce 1, A, č. 2, 3 a 4, se nezapočítává do platového (mzdového) postupu a po tuto dobu je vyloučeno jmenování zaměstnance.

(3) Mělo-li by propuštění zaměstnance podle odstavce 1, písm. A, č. 6 za následek prokazatelně ohrožení výživy jeho nebo jeho rodinných příslušníků, může se postupovat obdobně podle § 98 zákona ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z. (služební pragmatiky), a obdobných předpisů. Totéž platí přiměřeně i pro příjemce odpočivných (zaopatřovacích) platů.

(4) Pro posouzení otázky, zda se má postupovat podle odstavce 1, písm. A nebo B, je rozhodující stav, který je v době uložení trestu.

§ 4.

Zřízení a příslušnost očistných komisí.

(1) K provedení řízení podle tohoto dekretu se zřizují:

1. očistné komise pro veřejné zaměstnance (v dalším jen očistné komise) při okresních národních výborech v sídle krajských soudů s výjimkou Prahy a Brna, kde se zřizují při zemských národních výborech, v Bratislavě se zřídí očistná komise při orgánu, jež určí Slovenská národní rada, a v Moravské Ostravě při exposituře moravskoslezského zemského národního výboru,

2. vrchní očistné komise pro veřejné zaměstnance (v dalším jen vrchní očistná komise) pro obvod zemí České a Moravskoslezské při ministerstvu vnitra v Praze a pro obvod Slovenska při pověřenictvu Slovenské národní rady pro věci vnitřní v Bratislavě.

(2) Očistné komisi při okresním národním výboru přísluší stíhat zaměstnance v činné službě, kteří měli dne 5. května 1945 své úřední působnosti v obvodu příslušného krajského soudu, a příjemce odpočivných (zaopatřovacích) platů (provisních platů, čekatelného), kteří měli v tomto soudním obvodu v uvedený den své trvalé bydliště.

(3) Očistné komisi při zemských národních výborech přísluší stíhat zaměstnance v činné službě, kteří měli dne 5. května 1945 trvalé úřední působnosti v obvodu krajského soudu v sídle příslušného zemského národního výboru, a příjemce odpočivných (zaopatřovacích) platů (provisních platů, čekatelného), kteří měli v tomto soudním obvodu v uvedený den své trvalé bydliště.

(4) Ukáže-li se toho potřeba, může ministr vnitra vyhláškou, uveřejněnou ve Sbírce zákonů a nařízení, zřídit očistnou komisi i v jiném místě a stanovit její územní obvod.

(5) Očistné komise jsou příslušné i tehdy, dopustil-li se obviněný provinění jemu za vinu kladeného v jiném dřívějším služebním poměru nebo ještě před vstupem do služebního poměru, případně před přiznáním zaopatřovacích platů.

(6) Vrchní očistné komise rozhodují jako odvolací stolice a ve sporech o příslušnost mezi jednotlivými očistnými komisemi.

(7) Věcné potřeby očistných (vrchních očistných) komisí dodají a kancelářské práce obstarají úřady, u nichž jsou zřízeny. Tyto úřady hradí též náklady řízení, pokud se jejich náhrada neuloží obviněnému (§ 20, odst. 3). Tyto úřady ustanoví též z úředníků právní služby jim přidělených nebo k tomu účelu příkázaných zapisovatele pro řízení před očistnými komisemi. Na zapisovatele se vztahuje obdobně ustanovení § 9, odst. 3.

§ 5.

Složení očistných komisí.

(1) Očistné komise jednají a usnášejí se v senátech, jež se skládají z předsedy očistné komise nebo jeho náměstka a dvou přísedících. Při jejich složení jest dbáti toho, aby předseda a jeden přísedící byl práva znalý. Nejméně jeden člen očistné komise buď vzat z onoho oboru veřejné správy a, pokud možno, z oné zaměstnanecké kategorie (skupiny), k nimž náleží obviněný.

(2) Vrchní očistné komise jednají a usnášejí se v senátech, jež se skládají z předsedy vrchní očistné komise nebo jeho náměstka a čtyř přísedících. Při jejich složení jest dbáti toho, aby předseda a dva přísedící byli práva znalí. Nejméně dva členové vrchní očistné komise buď též vzati z onoho oboru veřejné správy a, pokud možno, z oné zaměstnanecké kategorie (skupiny), k nimž náleží obviněný.

(3) Při sestavování senátů očistných komisí (vrchních očistných komisí) buď přihlíženo k tomu, aby předsedou byl podle možnosti občanský nebo vojenský soudce.

§ 6.

Jmenování členů očistných komisí.

(1) Předsedy a potřebný počet jejich náměstků a přísedících vrchních očistných komisí jmenuje vláda. Přísedící jsou jmenováni

z řad zaměstnanců všech oborů veřejné správy a všech zaměstnaneckých kategorií na návrh příslušného ústředního úřadu.

(2) Předsedy a potřebný počet jejich náměstků a přísedících očístných komisí jmenuje ministr vnitra (na Slovensku orgán, který určí Slovenská národní rada) na návrh příslušného zemského národního výboru (na Slovensku orgánu, jež určí Slovenská národní rada), a to ze zaměstnanců majících trvalé služební působiště v obvodu příslušné očístné komise (§ 4, odst. 2 až 4).

(3) Zaměstnanci jmenovaní členy očístných komisí pozbývají této funkce, nastane-li v jejich služebním přidělení nebo postavení změna, a niž odpadnou podmínky jmenování. Jinak členství v očístných komisích nelze odmítnouti.

(4) Za doby trestního soudního, disciplinárního (kárného, očístného) řízení zahájeného proti členu očístné komise nesmí se tento člen účastniti žádného jednání očístné komise. Skončí-li se řízení potrestáním, pozbude svého členství a buď na místo něho jmenován jiný zaměstnanec.

§ 7.

Sestavování senátů a delegování.

(1) Předsedové očístných komisí sestavují senáty pro dobu trvání těchto komisí. Zároveň určí pořadí, v němž ostatní členové komise nastupují do senátu jakožto náhradníci, zajde-li něco některého člena senátu.

(2) Není-li u některé očístné komise po ruce počet členů, kterých je třeba ke zřízení senátu, deleguje vrchní očístná komise k projednání věci jinou očístnou komisi.

(3) Totéž může naříditi na návrh obviněného zaměstnance, jsou-li zde důvody, pro které lze pochybovati o nepodjatosti příslušné očístné komise.

§ 8.

Podjatost a odmítnutí.

Pro vyloučení členů očístných komisí mají obdobnou platnost předpisy § 111 služební pragmatiky s tou změnou, že obviněný má právo ve třech dnech po doručení obsílky k ústnímu jednání odmítnouti jednoho člena senátu bez udání důvodů.

§ 9.

Postavení členů očístných komisí.

(1) Členství v očístných komisích je funkční čestnou a členové těchto komisí vykonávají

svůj úřad nezávisle. Výkon této funkce budiž příslušnými úřady umožněn. Členům očístných komisí dojíždějícím k jednání komise přísluší náhrada služebních výloh podle předpisů platných o služebních cestách státních zaměstnanců. Náklad na tyto služební výlohy se hradí z prostředků ministerstva vnitra.

(2) Před nastoupením úřadu složí členové očístných komisí slib, že budou plnit svůj úřad podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Tento slib složí členové vrchních očístných komisí do rukou ministra vnitra (na Slovensku do rukou orgánu, který určí Slovenská národní rada) a členové očístných komisí do rukou předsedy národního výboru, při němž jsou zřízeny

(3) Členové očístných komisí jsou povinni zachovati úřední tajemství o tom, co se dověděli při výkonu svého úřadu.

§ 10

Kárný zástupce.

(1) U každé očístné komise (vrchní očístné komise) působí k obhájení veřejných zájmů kárný zástupce s potřebným počtem náměstků.

(2) Kárné zástupce a jejich náměstky jmenuje ze zaměstnanců práva znalých a v místě bydličních u vrchní očístné komise vláda, u očístných komisí ministr vnitra (na Slovensku orgán, který určí Slovenská národní rada), jenž se řídí při tom návrhy zemských národních výborů, na Slovensku orgánu, jež určí Slovenská národní rada (§ 6, odst. 2). Ustanovení § 6, odst. 3 a 4 platí obdobně.

(3) Kární zástupci u očístných komisí jsou podřízeni kárnému zástupci u vrchní očístné komise a spolu s ním ministru vnitra (na Slovensku orgánu, který určí Slovenská národní rada). Ve věci samé se řídí pokyny úřadu (§ 15, odst. 1).

(4) Kárný zástupce musí býti slyšen před každým rozhodnutím očístné komise, aby hájil zájmy jemu svěřené.

(5) Ustanovení § 8 a § 9, odst. 3 platí obdobně.

§ 11.

Obhajování.

(1) K odpovědnosti pohnaný zaměstnanec má právo užívati v řízení před očístnými komisemi obhájce ze zaměstnanců v místním obvodu působnosti očístné komise v činné službě nebo ve výslužbě nebo z osob zapsaných v seznamu obhájců.

(2) Na žádost buď obviněnému zaměstnanci pro ústní jednání zřízen obhájce přednostou úřadu, u kterého jest očístná komise zřízena.

(3) Kromě případu v předcházejícím odstavci dotčeného nejsou zaměstnanci zavázáni převzít obhajobu. V žádném případě nesmějí přijmouti odměnu a mají vůči obviněnému toliko nárok na náhradu nákladu v zájmu obhajování nutného a účelně učiněného.

(4) Obhájce je oprávněn vše, co k zastoupení obviněného za účelné pokládá, otevřeně přednésti a užívati zákonných obhajovacích prostředků. Jest zavázán zachovávat mlčenlivost o všech sděleních, která obdržel ve své vlastnosti jako obhájce.

Zvláštní povinnosti a práva.

§ 12.

a) soudů, úřadů a jiných orgánů.

(1) Veškeré soudy, veřejné úřady a orgány jsou povinny oznámiti úřadu (§ 15, odst. 1) každou okolnost, již přísluší posuzovati očistné komisi a která vyšla nebo vyjde najevo během řízení u nich zavedeného.

(2) Též přednostové úřadů jsou povinni učiniti oznámení ve smyslu odstavce 1 o okolnostech svědčících o služebním přečinu zaměstnance (§ 2), o nichž se dověděl ve službě i mimo službu.

(3) Disciplinární komise (kárné orgány) jsou povinny zdržet se v kterémkoliv stadiu řízení jakéhokoliv dalšího jednání, zjistí-li se, že jde o provinění stíhatelné před očistnými komisemi, a odstoupiti věc k projednání příslušné očistné komisi.

§ 13.

b) občanstva všeobecně.

(1) Každý, komu je známa nějaká okolnost svědčící o služebním přečinu (§ 2) veřejného zaměstnance, má právo to oznámiti úřadu (§ 15, odst. 1) nebo kárnému zástupci.

(2) Oznámení musí býti podepsáno podatelem a má obsahovati přesné označení okolností svědčících proti obviněnému zaměstnanci, a mají se připojit nebo navrhnouti potřebné důkazy. Anonymní oznámení a oznámení neodůvodněná nemají býti podkladem pro jednání podle tohoto dekretu.

(3) Vědomě nepravdivá udání, nezakládají-li přímo skutkovou podstatu zločinu křivého obvinění, se stíhají na návrh postiženého z moci

úřední veřejnou obžalobou jako přečin podle zákona o ochraně cti, i kdyby jinak zakládala jen skutkovou podstatu přestupku.

§ 14.

c) zvláště vydati svědectví.

(1) Osoby vyslychané mají postavení svědků před trestním soudem a musí o tom býti řádně poučeny před svým výslechem.

(2) Výslech je vždy nepřisežný.

(3) Křivá výpověď před očistnou komisí se trestá jako podvod podle §§ 197, 199a) trestního zákona.

§ 15.

Zavedení řízení — přípravné šetření.

(1) Očistná komise zahájí řízení na návrh (kárné oznámení) služebního úřadu. U příjemců odpočívňích (zaopatřovacích) platů navrhne zahájení řízení úřad (orgán), který přiznal odpočívňý (zaopatřovací) plat; není-li již takového úřadu (orgánu), úřad (orgán), na nějž přešla jeho působnost v osobních věcech zaměstnanců a jejich pozůstalých, není-li ani takového úřadu (orgánu), úřad (orgán), jehož likvidatura zařizuje výplatu odpočívňích (zaopatřovacích) platů. Úřadem, který navrhuje zahájení řízení, je u příjemců darů a penzí z milosti příslušný ústřední úřad, po případě úřad (orgán) ústředním úřadem k tomu zmocněný, u příjemců odpočívňích (zaopatřovacích) platů povolených podle volné úvahy úřad, který požitkem povolí, a povolí-li jej kárný orgán (disciplinární, kárná komise a pod.) úřad, při němž je tento kárný orgán zřízen.

(2) Kárné oznámení nutno náležitě odůvodniti a označiti v něm všechny potřebné důkazy a listinné doklady. V oznámení buďtež uvedeny též údaje týkající se služebních, osobních a rodinných poměrů obviněného, případně jeho branného poměru [§ 30, odst. 2, písm. c)].

(3) Aby úřad navrhuující zavedení kárného řízení mohl tak učiniti, provede předem potřebná šetření, zejména vyslechně svědky a obviněného. Obviněnému třeba umožniti, aby se vyjádřil k výsledkům šetření a po případě navrhl jeho doplnění. Obviněnému buď přesně označeno jednání jemu za vinu kladené a buďž mu dána příležitost, aby se v každém bodu obvinění ospravedlnil. Bezprostředně po sepsání

jeho výpovědi buď mu zápis přečten a poskytnuta mu možnost oprav a doplňků. Vyhne-li se úmyslně výsledku, lze v šetření pokračovati i bez jeho slyšení.

(4) Úřad (odstavec 3) může dožádati soudy, státní a jiné úřady, aby provedly jednotlivý úkon šetření, nemůže-li jej pro vzdálenost nebo jinou překážku sám provést. Dožádané soudy a úřady provedou úkon podle předpisů pro ně platných.

(5) Ustanovení § 119, odst. 4 a 5 služební pragmatiky platí přiměřeně.

(6) Provedl-li předběžné šetření již jiný orgán v rámci očisty veřejné správy, úřad použije výsledků tohoto šetření po případném doplnění podle předchozích ustanovení.

§ 16.

O b e c n é z á s a d y ř í z e n í .

(1) Řízení je neveřejné.

(2) Řízení budiž stručné a rychlé. Lze je provést i proti nepřítomným.

(3) Každý člen komise je zavázán hledět k tomu, aby se zjistila pravda. Musí se proto dokonale obeznámiti s každým případem, o němž hlasuje, a může sám činit návrhy na doplnění šetření proti obviněnému i v jeho prospěch.

(4) Hlasování se děje prostou většinou hlasů, při čemž hlasují mladší členové před staršími; předseda hlasuje naposled. K uložení trestu podle § 3, odst. 1, A, č. 6 a B, písm. a), č. 4 je třeba jednomyslného usnesení.

(5) Obviněný a jeho obhájce mají právo během řízení nahlížeti do spisů a činiti si z nich výpisy; vyňaty jsou spisy tajné a poradní. Nahlížení lze jen za úředního dozoru.

(6) Nedostaví-li se obviněný, ač byl řádně obeslán, není to na překážku pokračování v ústním jednání.

§ 17.

Ř í z e n í o k á r n é m o z n á m e n í .

(1) Ke kárnému oznámení a spisům o předběžném šetření připojí svůj návrh kárný zástupce.

(2) Takto doplněné kárné oznámení i s doklady prozkoumá senát očistné komise a usnese se bez ústního jednání buď:

a) že (§ 15, odst. 1) má šetření doplnit,

b) že se řízení zastavuje nebo

c) že se řízení přerušuje a spisy se postupují veřejnému žalobci u mimořádného lidového soudu nebo státnímu zastupitelství nebo

d) že se věc postupuje příslušné očistné komisi nebo

e) že se věc odkazuje k ústnímu jednání.

(3) Řízení se zastaví

a) nevyšlo-li na jevo nic závažného nebo

b) jestliže zaměstnanec ze služebního poměru vystoupil nebo zemřel.

(4) Řízení se může přerušit až do pravoplatného skončení řízení trestního, je-li nějaké v běhu nebo vznikne-li během řízení podezření trestního činu.

(5) Byla-li věc odkázána k ústnímu jednání, usnese se senát zároveň, které důkazy již provedené v přípravném vyšetřování se mají opakovat při ústním jednání.

Ú s t n í j e d n á n í .

§ 18.

(1) Předsedovi senátu přísluší naříditi čas a místo ústního jednání. Jednání se může provést i mimo sídlo očistné komise, jestliže se tím řízení urychlí.

(2) Obviněný musí k němu býti obeslán ve lhůtě alespoň osmi dní předem. V obsílce musí býti určité uvedena obvinění a okolnosti, svědčící pro správnost těchto obvinění. Kromě toho se sdělí v obsílce obviněnému jména členů senátu s poučením o právu odmítnutí podle § 8 a o právu obhajoby podle § 11 a tohoto předpisu. Hodlá-li zaměstnanec použiti obhájce pro ústní jednání, musí, pokud tak neučinil již během přípravného šetření, sdělit jeho jméno do 3 dnů po doručení obeslání, po případě v této lhůtě podati návrh ve smyslu § 11, odst. 2.

(3) Jednání řídí předseda. Člen senátu pověřený předsedou (zpravodaj) podá podrobnou zprávu o případu. Poté následuje výslech obviněného a svědků a přečtou se důkazy. Členové senátu a obviněný (obhájce) i kárný zástupce mají právo klásti otázky vyslychaným osobám.

(4) O každém návrhu na doplnění šetření se musí rozhodnouti před skončením jednání.

(5) Po skončením průvodním řízení přednese kárný zástupce své vývody a návrhy a poté obviněný i jeho obhájce. Obviněnému a případnému jeho obhájci budiž vždy uděleno závěrečné slovo.

§ 19

(1) Ústní jednání je neveřejné. Obviněný může však žádati, aby byl dovolen přístup k líčení třem zaměstnancům, kterým důvěřuje.

(2) Porady a hlasování se konají v tajném zasedání.

(3) O ústním jednání buď sepsán protokol, který má obsahovati údaj o času a místě jednání a jména přítomných a vylíčiti postup jednání ve všech podstatných částech, zejména s udáním podstatného obsahu výpovědi osob slyšených při ústním jednání.

(4) O poradách a hlasování buď sepsán oddělený protokol. Oba protokoly buďte podepsány předsedou a zapisovatelem.

§ 20

Rozhodnutí očištné komise.

(1) Očištné komise nejsou vázány osvobozovacími rozsudky řádných anebo jiných soudů nebo disciplinárními nálezy (usneseními) a rozhodují podle volného uvážení a podle nejlepšího vědomí a svědomí.

(2) Dospěje-li komise k přesvědčení, že obviněný není vinen, osvobodí ho. Osvobozující nález se zapisuje v protokole o ústním jednání a vyhlásí se.

(3) Dospěje-li však komise k přesvědčení, že obviněný se provinil, usnese se na nálezu, kterým vysloví, že je vinen, a určí některý z trestů podle § 8 a stanoví, zda a pokud se zřetelem k návrhům předneseným potrestaným během řízení a k jeho majetkovým poměrům má obviněný hraditi náklady řízení. Nález o vině a trestu s podstatnými důvody se zapisuje do protokolu o ústním jednání a sdělí se přítomnému obviněnému ústně i v písemném vyhotovení.

(4) Byl-li zaměstnanec pro tutéž skutkovou podstatu již potrestán, přihlédně k tomu očištná komise při výměře trestu.

(5) Písemné vyhotovení nálezu musí obsahovati označení očištné komise, den a místo ústního jednání, jména přítomných osob, nález a jeho důvody, podpis předsedy a zapisovatele a poučení o právu odvolacím.

§ 21.

Odvolání.

(1) Odvolání jest podati do patnácti dnů od doručení nálezu přímo u očištné komise, která nález vydala. Očištná komise je předloží do tří dnů příslušné vrchní očištné komisi, která o něm rozhodne s konečnou platností.

(2) Odvolání může podati obviněný (zákonný dědic), i kárný zástupce k pokynu úřadu (§ 15, odst. 1).

(3) Odvolání má odkladný účinek.

(4) O navrácení v předešlý stav platí obdobně ustanovení § 143 služební pragmatiky s tou změnou, že lhůta pro podání návrhu činí patnáct dnů.

§ 22.

Rozhodnutí vrchní očištné komise.

(1) Vrchní očištná komise

a) odmítne odvolání bez dalšího řízení, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo osobou k odvolání neoprávněnou,

b) uloží doplnění šetření, je-li toho třeba,

c) zruší nález a nařídí očištné komisi nové provedení řízení, shledá-li podstatné vady v řízení před očištnou komisí,

d) osvobodí obviněného,

e) změní trest; změní trest v neprospěch obviněného neb uzná obviněného vinným z přečinů, stran kterých byl očištnou komisí osvobozen, může komise jen v tom rozsahu, ve kterém se proti nálezu odvolal kárný zástupce,

f) zamítne odvolání.

(2) V případech uvedených pod písm. a), b) a c) předchozího odstavce rozhodne vrchní očištná komise bez ústního jednání; v ostatních případech může rozhodnouti bez ústního jednání jen, uzná-li to za vhodné. Jinak nařídí předseda vrchní očištné komise ústní jednání před touto komisí, pro něž platí stejná pravidla jako pro jednání v prvé stolici.

(3) Rozhodnutí vrchní očištné komise je konečné.

§ 23.

Výkon nálezu.

(1) Právoplatné nálezy očištných komisí provádějí příslušné osobní úřady, které také zařadí jich zápis do osobního (služebního) výkazu. U příjemců odpočívných (zaopatřovacích) platů provede výkon nálezu úřad (orgán), uvedený v § 15, odst. 1, pokud se týče úřad (orgán), jehož likvidatura zařizuje výplatu těchto platů.

(2) O tom, že nález nabytí moci práva, vyrozumí předseda příslušné očištné komise úřad, uvedený v odstavci 1.

§ 24.

V ý m a z t r e s t u.

Po uplynutí tří let, ode dne, kdy nález nabyl právní moci, avšak nikoliv před úplným výkonem uloženého trestu, může býti zápis vymazán k žádosti v osobním (služebním) výkazu, choval-li se zaměstnanec od toho času bezvadně. O žádostech za výmaz trestu rozhoduje příslušný ústřední úřad, u samosprávných zaměstnanců nejblíže vyšší dohlédací úřad. Tyto úřady jsou oprávněny povolit, aby po další přiměřené lhůtě po výmazu trestu byla doba vyloučená z postupu dodatečně zcela nebo částečně do tohoto postupu započtena.

§ 25.

O b n o v a ř í z e n í.

(1) Obnovu řízení lze navrhnouti, vyskytly-li se po pravomoci nálezu nové okolnosti nebo důkazy, na základě kterých lze souditi, že by nález byl jinak vynesen, kdyby tyto okolnosti nebo důkazy byly senátu známy již před vynesením nálezu.

(2) Obnovu řízení může navrhnouti kárný zástupce, odsouzený zaměstnanec nebo jeho zákonní dědicové.

(3) Obnovu řízení povoluje bez ústního jednání očištná komise; v usnesení budiž uvedeno, do jaké míry a v kterých částech se nález povolením obnovy zrušuje. Proti rozhodnutí očištné komise lze se odvolati do 15 dnů k vrchní očištné komisi.

(4) Povolením obnovy se zahájí zároveň řízení znovu, pro obnovené řízení platí stejné předpisy jako pro řízení původní.

(5) Po zániku působnosti očištných komisí lze návrh na obnovu řízení podati před orgány, na něž přešla působnost těchto komisí (§ 32).

Suspense.

§ 26.

(1) Očištná komise může kdykoliv suspendovati zaměstnance, proti němuž bylo zahájeno řízení, je-li to přiměřeno vzhledem k tíži služebního přestupku.

(2) Očištné komisi přísluší rovněž potvrzovati (rušiti) prozatímní suspensi vyslovenou pro činnost, k jejímuž stíhání je příslušná, a to na oznámení služebního úřadu, vyslovivšího suspensi. To se týká i suspense vyslovené před účinností dekretu.

(3) Ustanovení § 14 vládního nařízení ze dne 21. prosince 1938, č. 380 Sb., o úsporných opatřeních personálních zůstává nedotčeno.

§ 27

(1) Suspense končí nejpozději pravoplatným ukončením očištného řízení.

(2) Pominou-li dříve okolnosti, které způsobily suspensi zaměstnance, má ji očištná komise zrušiti.

§ 28.

(1) Očištná komise usnáší se o suspensi, jejím potvrzení nebo zrušení bez ústního jednání.

(2) Proti rozhodnutí očištné komise možno podati odvolání do 15 dnů po doručení. Odvolání nemá odkladného účinku.

§ 29.

Skončí-li řízení zastavením nebo osvobozujícím nálezem, zařídí se dodatečně započtení doby suspense a výplata zadržovaných částí služebních příjmů. Jinak rozhodne očištná komise v nálezu, zda a pokud se má doplatiti zadržovaný plat a zda a pokud je dobu suspense započísti pro zvýšení platu a pro nárok na výslužné (odbytné) a jeho výměru.

§ 30.

P ř e d e p s a n á d o r u č e n í.

(1) Zvláště se doručují zejména:

- a) oznámení o zahájení řízení (§ 15),
- b) usnesení o zastavení řízení (§ 17, odst. 3), o suspensi (§ 28, odst. 1), o povolení obnovy řízení (§ 25, odst. 3),
- c) nálezy očištných komisí.

(2) Doručení podle odstavce 1 se provedou

a) služebnímu úřadu obviněného, a není-li tento úřad zároveň úřadem osobním, též osobnímu úřadu,

b) úřadu (orgánu), uvedenému v § 15, odst. 1 věty 2 a 3, u příjemců odpočivných (zaopatřovacích) platů, dále pensí a darů z milosti a odpočivných (zaopatřovacích) platů povolovaných podle volné úvahy,

c) ministerstvu národní obrany, je-li obviněný vojenským gázistou v záloze nebo poddůstojníkem nebo příslušníkem mužstva v činné službě nebo mimo činnou službu (§ 15, odst. 2),

d) kárnému zástupci,

e) obviněnému (potrestanému), jeho obhájci nebo jinému zmocněnci, případně zákonnému dědici.

(3) Doručení podle odstavce 2, písm. e) jakož i doručení úředních obálek jsou platná, stala-li se osobně. Je-li pobyt obviněného ne-

znám, stane se doručení platné uložením u přednosty posledního služebního úřadu, pokud se týče u úřadu (orgánu) uvedeného v § 15, odst. 1 věty 2 a 3.

§ 31.

Lhůty.

Lhůty podle tohoto dekretu počínají dnem následujícím po doručení. Začátek nebo hůt není přerušován nedělemi, svátky nebo památnými dny. Případně-li konec lhůty na neděli, svátek nebo památný den, končí lhůta nejbližším dnem všedním. Dny poštovní dopravy se nevčítají do lhůty.

§ 32.

Časové omezení činnosti
očistných komisí.

Působnost očistných komisí končí dnem 31. března 1946. Případy v této lhůtě neskončené se postoupí příslušné disciplinární komisi (nebo jinému příslušnému kárnému orgánu), která v něm pokračuje podle předpisů tohoto dekretu. To se týká i řízení ve věcech příjemců odpočivných (zaopatřovacích) platů. Není-li takové disciplinární komise (kárného orgánu), postoupí se věc disciplinární komisi pro pragmatikální úředníky a zřízence při zemském národním výboru.

§ 33.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Široký v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Ursíny v. r.
Masaryk v. r.
gen. Svoboda v. r.
Dr. Ripka v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.
Laušman v. r.
Šuriš v. r.
Dr. Pietor v. r.
gen. Hasal v. r.
Hála v. r.
Dr. Šoltész v. r.
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.
gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Lichner v. r.

106.

Dekret presidenta republiky

ze dne 23. října 1945

o platech členů Prozatímního Národního
shromáždění.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) Členové Prozatímního Národního shromáždění mají stálý měsíční plat 12.000 Kčs, a to počínaje prvním dnem měsíce, v němž vykonali slib nařízený ustanovením § 22 ústavní listiny, a končíc posledním dnem měsíce, v němž jejich mandát zanikl.

(2) Místopředsedům Prozatímního Národního shromáždění přísluší přídavek 2.400 Kčs měsíčně, nepodrobený dani důchodové, a čínovní přídavek 2.000 Kčs měsíčně.

§ 2.

Předseda Prozatímního Národního shromáždění má vedle platu, uvedeného v § 1, odst. 1, čínovní přídavek 100.000 Kčs ročně a reprezentační přídavek 56.000 Kčs ročně. Přídavky se vyplácejí v měsíčních částkách obdobně podle ustanovení § 1, odst. 1. Mimo to má předseda stálý povoz a služební byt na státní útraty.

§ 3.

Členové Prozatímního Národního shromáždění mohou bezplatně užívatí vlaků všech druhů, kterékoli třídy, všech — i soukromých — drah, ať jsou v provozu státním nebo ve vlastní režii, malodrah a drah elektrických, osobních autobusů státních a lodí dopravních na celém státním území až do konce kalendářního roku, v němž byli členy Prozatímního Národního shromáždění.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. října 1945; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministry financí a dopravy.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

107.**Dekret presidenta republiky****ze dne 23. října 1945****o přechodné úpravě poplatkového ekvivalentu
v zemích České a Moravskoslezské.**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Poplatkový ekvivalent podle zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb. (zákon) počne se v zemích České a Moravskoslezské opětně vybírat, a to od 1. července 1945.

(2) Doba, po kterou předpisy o poplatkovém ekvivalentu nebyly v účinnosti, nepřetrhuje 10letou lhůtu podle § 8 zákona. Došlo-li k transakci uvedené v § 17, odst. 1 zákona, přechází ekvivalentní povinnost původního vlastníka na nového vlastníka v rozsahu stanoveném tímto dekretem i tehdy, bylo-li jmění přechodně ve vlastnictví (držbě) jiných osob.

§ 2.

(1) Poplatkový ekvivalent, připadající na rok 1945 jest splatný nejpozději do 60 dnů ode dne počátku účinnosti tohoto dekretu.

(2) Pro výměru splátek je rozhodným roční předpis na vyměřovací období 1941—1950. Nebyl-li poplatkový ekvivalent na toto vyměřovací období dosud vyměřen, řídí se výše splátek splátkou připadající na poslední čtvrtletí, v němž předpisy o poplatkovém ekvivalentu byly v účinnosti.

(3) Nepodal-li ekvivalentní podmět dosud přiznání, poněvadž lhůta podle § 13 zákona skončila v době, kdy předpisy o poplatkovém ekvivalentu nebyly v účinnosti, musí tak učiniti do 31. října 1945, jinak jej stihnou následky podle § 14 zákona.

(4) Ministr financí se zmocňuje, aby pro území, které bylo po 29. září 1938 dočasně odloučeno od zemí České a Moravskoslezské, upravil odchylně lhůty k podání přiznání a k odvedení splátek.

§ 3.

Použitelnost vládního nařízení ze dne 16. prosince 1942, č. 412 Sb., o zrušení poplatkového ekvivalentu, a jiných právních předpisů, odporujících tomuto dekretu, se zrušuje.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr financí.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

108.**Dekret presidenta republiky****ze dne 25. října 1945****o konfiskaci nepřátelského majetku
a Fondch národní obnovy.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

ČÁST I.**Konfiskace nepřátelského majetku.****§ 1.****Vymezení konfiskovaného
majetku.**

(1) Konfiskuje se bez náhrady — pokud se tak již nestalo — pro Československou republiku majetek nemovitý i movitý, zejména i majetková práva (jako pohledávky, cenné papíry, vklady, práva nehmotná), který ke dni faktického skončení německé a maďarské okupace byl nebo ještě jest ve vlastnictví:

1. Německé říše, Království maďarského, osob veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé strany nacistické, politických stran maďarských a jiných útvarů, organizací, podniků, zařízení, osobních sdružení, fondů a účelových jmění těchto režimů nebo s nimi souvisejících, jakož i jiných německých nebo maďarských osob právnických, nebo

2. osob fyzických národnosti německé nebo maďarské, s výjimkou osob, které prokáží, že zůstaly věrné Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo

3. osob fyzických, které vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti pod-

něcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoli způsobem německé nebo maďarské okupanty, nebo které v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nadržovaly germanisaci nebo maďarisaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i osob, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

(2) Ustanovení odstavce 1, č. 3 platí i pro osoby právnické, pokud lze fyzickým osobám, které jsou jejich členy nebo podílňiky na majetku nebo podniku (kapitálovým účastníkům), přičítati vinu na postupu orgánu zastupujícího právnickou osobu nebo pokud tyto osoby zanedbaly přiměřenou opatrnost při jeho volbě a doзору naň.

(3) Konfiskaci podléhá rovněž veškerý majetek, který náležel v době po 29. září 1938 subjektům uvedeným v odstavcích 1 a 2 a byl v době rozhodné podle odstavce 1, věta první, po přinadě je ještě, ve vlastnictví osob, v jejichž rukou by konfiskaci nepodléhal, lež by podrobení takového majetku konfiskaci nepovídalo zásadám slušnosti.

(4) O to, n. jsou-li splněny podmínky pro konfiskaci podle tohoto dekretu, rozhoduje příslušný okresní národní výbor. Rozhodnutí lze doručiti veřejnou vyhláškou, i když nejsou správní předpoklady § 33 vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení). Z rozhodnutí okresního národního výboru lze se odvolati k zemskému národnímu výboru (na Slovensku k příslušnému orgánu Slovenské národní rady). Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) může, a to i během řízení, převzít vedení řízení a rozhodnouti v první stolici o věci. Rozhoduje-li takto v první stolici zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady), lze se z jeho rozhodnutí odvolati k ministerstvu vnitra. Ministr vnitra může způsob rozhodování podle tohoto odstavce blíže upravit směrnicemi.

§ 2.

Výjimky z konfiskace
a poskytnutí náhrady.

(1) Z konfiskace vyňata jest ta část movitého majetku osob, uvedených v § 1, odst. 1,

č. 2 a 3, již jest nevyhnutelně třeba k ukojení životních potřeb nebo k osobnímu vykonávání zaměstnání těchto osob a jejich členů rodiny (jako oděv, peřiny, prádlo, domácí nářadí, potraviny a nástroje). Podrobnosti o rozsahu tohoto majetku stanoví vláda nařízením.

(2) Vláda může nařízením stanoviti, že se majetek určitého okruhu osob, spadajících pod ustanovení § 1, vyjímá částečně nebo zcela z konfiskace.

(3) Konfiskaci nepodléhá majetek, jehož v době po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo v důsledku národní, rasové nebo politické persekuce pozbyly osoby, které nespádají pod ustanovení § 1.

(4) Při konfiskaci majetku osoby právnické přísluší poměrná náhrada osobám kapitálově na ní zúčastněným, pokud nespádají pod ustanovení § 1, odst. 1 a 2. Podrobnosti upraví vláda nařízením.

(5) Jsou-li osoby, jejichž majetek podléhá konfiskaci, jako spoluvlastníci ve společenství s osobami, které pod ustanovení § 1 nespádají, a činí-li jejich spoluvlastnický podíl více než jednu polovinu, podléhá konfiskaci majetek celý. Osobám nespadajícím pod § 1 přísluší však náhrada ve věci stejného druhu a stejné hodnoty jako jejich podíl, a není-li to možno, v penězích.

ČÁST II.

Fondy národní obnovy.

§ 3.

Zřízení a organizace
Fondů národní obnovy.

(1) K obstarávání úkolů souvisejících se zatímní správou konfiskovaného majetku a jeho rozdělením se zřizuje při každém osidlovacím úřadě Fond národní obnovy (v dalším jen Fond). Fond jest samostatná právnická osoba. Zastupuje ho finanční prokuratura, pokud statut Fondu (odstavec 7) nestanoví jinak.

(2) V čele každého Fondu jest předseda, kterého jmenuje vláda na návrh ministra vnitra po slyšení předsedy osidlovacího úřadu. Předseda zastupuje Fond navenek. Je-li zaneprázdněn, zastupuje ho místopředseda Fondu, kterého jmenuje vláda na návrh předsedy Fondu a po slyšení předsedy osidlovacího úřadu.

(3) Fond Národní obnovy podléhá osidlovacímu úřadu, při němž je zřízen. Předseda osidlovacího úřadu a jeho náměstek s předsedou a místopředsedou Fondu tvoří radu, která

usměrňuje činnost příslušného osidlovacího úřadu a Fondu mu podléhajícího. Rada se usnáší nadpoloviční většinou hlasů. Při rovnosti hlasů rozhodne ústřední komise pro vnitřní osídlení.

(4) Agendu Fondu obstarávají zaměstnanci příslušného osidlovacího úřadu, při čemž podléhají předsedovi Fondu.

(5) Základní peněžní prostředky Fondů tvoří zálohy ze státních prostředků, dále peněžní vklady a likvidní pohledávky konfiskované podle tohoto dekretu a postupně docházející úhrady za přidělený majetek.

(6) Fondy jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony.

(7) Statut Fondů a jednací řád pro ně vydá vláda nařízením na návrh ústřední komise pro vnitřní osídlení.

§ 4.

Stálý poradní sbor a kontrola hospodaření.

(1) U každého Fondu se zřizuje Stálý poradní sbor. Do Stálého poradního sboru, zřízeného u Fondu při osidlovacím úřadě v Praze, vysílají po jednom zástupci ministerstva vnitra, financí, národní obrany, školství a osvěty, spravedlnosti, průmyslu, zemědělství, vnitřního obchodu, dopravy, ochrany práce a sociální péče, zdravotnictví a výživy, jakož i Hospodářská rada. Členy Stálého poradního sboru, zřízeného u Fondu při osidlovacím úřadě v Bratislavě, jsou zástupci příslušných pověřenectev Slovenské národní rady, jakož i zástupce Hospodářské rady. Působnost Stálých poradních sborů upraví a jejich jednací řád vydá ústřední komise pro vnitřní osídlení.

(2) Hospodaření Fondů podléhá kontrole ministerstva financí a nejvyššího účetního kontrolního úřadu. Opatření Fondu, proti němuž vysloví námitky zástupce ministerstva financí (na Slovensku prostřednictvím pověřence Slovenské národní rady pro finance), nesmí se provést, dokud vzniklý rozpor se neodstraní jednáním mezi dotčenými ministerstvy, a nepodaří-li se to, rozhodnutím vlády.

§ 5.

Působnost Fondů.

(1) Fondům přísluší zejména:

1. zjistiti veškerý majetek konfiskovaný podle tohoto dekretu. Okresní národní výbory jsou povinny provést soupis veškerého majetku, který se v jejich obvodu podle tohoto dekretu konfiskuje, a předložiti tento soupis

příslušné oblastní úřadovně osidlovacího úřadu a příslušnému Fondu. Podklady pro soupis opatří místní národní výbory. Každý, kdo má zkonfiskovaný majetek v držbě, ve správě nebo úschově, je povinen přihlásiti jej na vyzvání okresního národního výboru k soupisu, a řádně oň pečovati, pokud Fond nebo veřejný úřad (orgán) jím pověřený neučiní jiné opatření;

2. učiniti — pokud se tak nestalo — v dohodě s příslušnými národními výbory a ministerstvy a jejich prostřednictvím potřebná opatření na zajištění, převzetí, úschovu, udržování a správu tohoto majetku. Směrnice pro tato opatření vydá osidlovací úřad v dohodě s Fondem. Na žádost Fondu poznamenaná příslušný soud konfiskaci ve veřejných knihách a rejstřících;

3. sepsati a vypořádati závazky náležející ke konfiskovanému majetku, při čemž postupuje podle směrnic, které vydá vláda nařízením; za závazky, které při tomto vypořádání nebudou uspokojeny, stát neodpovídá;

4. provéstí odevzdání konfiskovaného majetku podle rámcových plánů (§ 6, odst. 1) a konečných rozhodnutí o přidělu (§ 8, odst. 6);

5. zprostředkovati přidělcům úvěr podle směrnic vydaných ústřední komisí pro vnitřní osídlení.

(2) Fond má právo dozírat na hospodaření národních správ, požadovati jejich odvolání a navrhopati jejich ustanovení u příslušných orgánů.

ČÁST III.

Rozdělení zkonfiskovaného majetku.

ODDÍL 1.

Rámcové plány a přidělová nařízení.

§ 6.

(1) Osidlovací úřad vypracuje po dohodě s příslušnými ministerstvy (na Slovensku také s příslušnými pověřenectvy Slovenské národní rady) a Hospodářskou radou a po slyšení příslušných hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov) rámcové plány, kterými zejména stanoví:

a) kolik malých majetkových podstat má býti v jednotlivých místech přiděleno a jak má býti naloženo se zbývajícími,

b) které střední majetkové podstaty mají být přiděleny a jak má být naloženo se zbývajících,

c) jak má být naloženo s průmyslovým majetkem a s velkými majetkovými podstatami.

(2) Způsobem uvedeným v předchozím odstavci připraví osidlovací úřady návrhy zvláštních přidělových nařízení podle druhů konfiskovaného majetku, který bude určen k přidělování, a stanoví v nich znaky, podle nichž budou majetkové podstaty rozlišovány na malé, střední a velké, vlastnosti, jež musí mít přidělci dotčeného druhu majetku, směrnice pro výpočet výše úhrady a způsob jejího splacení přidělci, podmínky, za nichž má dojít k přidělu nebo může být přidělen majetek odňat, a jak se má naložit s majetkovou podstatou. Podle těchto podkladů vydá vláda jednotlivá přidělová nařízení. Provedení těchto nařízení přísluší osidlovacímu úřadu, který je může provádět postupně podle oblastí a druhů přidělovaných podstat.

(3) Na podkladě rámcových plánů (odstavec 1) a přidělových nařízení (odstavec 2) sestaví se plány přidělové a úhradové (§§ 10 až 12). Osidlovacímu úřadu přísluší přezkoumat, zda přidělové a úhradové plány vyhovují těmto předpokladům, v kterémžto případě je schválí. Přiděly, odporující rámcovým plánům nebo přidělovým nařením, vyloučí osidlovací úřad z přidělových a úhradových plánů. Pokud nejsou schváleny plány osidlovacím úřadem s tohoto hlediska, nelze přikročit ke konečnému schválení nebo úpravě přidělového a úhradového plánu příslušným orgánem.

(4) Přiděl, který se přiči rámcovému plánu, jednotlivým přidělovým nařením nebo řádně schváleným, po případě upraveným plánům přidělovým a úhradovým (§ 10, odst. 3, § 11, odst. 3 a § 12, odst. 3), jest neplatný. Fond může ve lhůtě 6 měsíců od doručení pravoplatného rozhodnutí o přidělu (§ 8, odst. 6) dát podnět ke zrušení neplatného rozhodnutí o přidělu nadřízeným úřadem, a jde-li o přidělové rozhodnutí ministerstva, ústřední komisi pro vnitřní osídlení.

ODDÍL 2.

Přidělové řízení.

§ 7.

Oprávnění uchazeči.

(1) Z majetku konfiskovaného podle tohoto dekretu se přidělují (§ 8) jednotlivé majetkové podstaty do vlastnictví oprávněným uchazečům za úhradu.

(2) Majetkové podstaty mohou být přiděleny zemím, okresům, obcím a jiným veřejnoprávním korporacím, zejména zájmovým a kulturním, družstvům a jiným uchazečům, kteří vyhovují přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2).

(3) Při přidělování konfiskovaného majetku budiž přihlíženo především k účastníkům národního odboje a jejich pozůstalým rodinným příslušníkům, k osobám poškozeným válkou, národní, rasovou nebo politickou perzekucí, k osobám vracejícím se do pohraničí, které byly nuceny opustit, nebo do vlasti z ciziny a k osobám, které v důsledku územních změn přeložily své bydliště na ostatní území Československé republiky. Předpoklady přednostního postavení nutno náležitě prokázat.

§ 8.

Rozhodnutí o přidělu.

(1) Podle pravoplatných přidělových plánů (§§ 10 až 12) přiděluje malé majetkové podstaty okresní národní výbor, střední majetkové podstaty zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) a průmyslový majetek a velké majetkové podstaty příslušné ministerstvo (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady).

(2) V rozhodnutí o přidělu budiž uvedeno:

a) z čeho pozůstává přidělovaná majetková podstata,

b) jaká jiná práva a oprávnění jsou s přidělem spojena,

c) jaké závazky přidělce přejímá,

d) den, kdy bude odevzdán přidělený majetek,

e) výše úhrady (přejímací ceny) a způsob jejího zaplacení,

f) případná omezení přidělce nebo jiné podmínky jemu uložené.

(3) Přidělce neodpovídá za závazky, postihující majetek, který mu byl přidělen, pokud je podle rozhodnutí o přidělu nepřevzal.

(4) Žadatel, který se považuje za poškozena rozhodnutím okresního národního výboru o přidělu, přísluší odvolání k zemskému národnímu výboru (na Slovensku k příslušnému orgánu Slovenské národní rady). O odvolání rozhoduje zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) s konečnou platností.

(5) Žadatel, který se považuje za poškozena rozhodnutím zemského národního výboru (příslušného orgánu Slovenské národní rady) o přidělu, přísluší odvolání k příslušnému ministerstvu.

(*) **Orgán, který rozhodl o přidělu, zašle pravoplatné rozhodnutí o přidělu příslušnému Fondu, jenž provede odevzdání přiděleného majetku.**

§ 9.

Přídělové komise.

(1) Místní národní výbor, v jehož obvodu jest konfiskovaný majetek, vyzve na dožádání osidlovacího úřadu veřejně způsobem v místě obvyklým a vyhláškou ve věstníku osidlovacího úřadu zájemce o přiděl k podávání přihlášek. Přihlášky je podávati u místního národního výboru. Z těchto uchazečů, vyhovujících přídělovým podmínkám (§ 6, odst. 2), jakož i z členů místního národního výboru, kteří uchazeči nejsou, jmenuje místní národní výbor místní přídělovou komisi, a to nejméně o 3 a nejvýše o 10 členech tak, aby většinu netvořili uchazeči o přiděl. Členství v místních přídělových komisích jest čestné. Místní národní výbor může členy komise kdykoli odvolati. Předsedu místní přídělové komise zvolí místní národní výbor ze svých členů. V obcích s více než 10.000 obyvateli jmenuje místní národní výbor za členy místní přídělové komise také zástupce hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústředia odborových svazov). Byl-li člen odvolán nebo odpadl-li z jiného důvodu, jmenuje se nový člen ze zájmové skupiny, z níž člen, kterého má nahraditi, vyšel. Při postupném provádění přídělového nařízení (§ 6, odst. 2, poslední věta) lze jmenovati pro jednotlivé druhy majetkových podstat různé přídělové komise.

(2) Okresní národní výbor, v jehož obvodu jest konfiskovaný majetek, vyzve na dožádání osidlovacího úřadu veřejně způsobem v okrese obvyklým a vyhláškou ve věstníku osidlovacího úřadu zájemce o přiděl k podávání přihlášek. Přihlášky je podávati u okresního národního výboru. Z těchto uchazečů, vyhovujících přídělovým podmínkám (§ 6, odst. 2), a ze zástupců okresního národního výboru, hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústředia odborových svazov) jmenuje okresní národní výbor okresní přídělovou komisi, a to nejvýše o 10 členech tak, aby většinu netvořili uchazeči o přiděl. O členech okresní přídělové komise platí obdobně ustanovení o členech místní přídělové komise. Předsedu okresní přídělové komise zvolí okresní národní výbor ze svých členů.

(*) Jmenování členů místní přídělové komise přezkoumá a potvrzuje okresní národní

výbor, jmenování členů okresní přídělové komise přezkoumá a potvrzuje zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady).

(4) Složení, organizaci a činnost místních a okresních přídělových komisí podrobněji upraví a jednacím řády pro ně stanoví osidlovací úřad.

§ 10.

Přídělové plány pro malé majetkové podstaty.

(1) Místní přídělová komise vypracuje pro malé majetkové podstaty, určené k přidělu v obvodu místního národního výboru, přídělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělováný majetek. Plán vyloží k veřejnému nahlédnutí u místního národního výboru po 15 dnů a upozorní zároveň na vyložení vyhláškou jednak vyvěšenou po tuto dobu na jeho úřední desce, jednak uveřejněnou — nejpozději prvního dne vyložení — v tisku a ve věstníku osidlovacího úřadu, a to s poučením o námitkách. Proti tomuto přídělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let právo podati ve lhůtě 15 dnů od posledního dne vyložení plánu námitky u místní přídělové komise. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží místní přídělová komise přídělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim okresní přídělové komisi k přezkoumání. Zároveň zašle opis přídělového plánu a návrhu na úhradu osidlovacímu úřadu (§ 6, odst. 3), berní správě a okresnímu národnímu výboru (odstavec 2).

(2) Okresní přídělová komise přezkoumá předložené jí přídělové plány a návrhy na úhradu se zřetelem na podané námitky. Vyžádá si vyjádření o přiměřenosti úhrad v plánech navržených od berní správy a technických i cenových orgánů příslušného okresního národního výboru a sdělí jim, kdy bude o jednotlivém přídělovém plánu jednati, aby se mohly tohoto jednání zúčastniti.

(3) Přídělový a úhradový plán pro malé majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl okresní přídělovou komisí se zřetelem na stanovisko osidlovacího úřadu (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 11.

Přídělové plány pro střední majetkové podstaty.

(1) Okresní přídělová komise vypracuje pro střední majetkové podstaty, určené k přidělu

v obvodu okresního národního výboru, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělovaný majetek. Plán vyloží k veřejnému nahlédnutí u okresního národního výboru po 15 dnů a upozorní zároveň na vyložení vyhláškou jednak vyvěšenou po tuto dobu na jeho úřední desce, jednak uveřejněnou — nejpozději prvního dne vyložení — v tisku a ve věstníku osidlovacího úřadu, a to s poučením o námitkách. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati ve lhůtě 15 dnů od posledního dne vyložení plánu námitky u okresní přidělové komise. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží okresní přidělová komise přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim zemskému národnímu výboru (na Slovensku příslušnému orgánu Slovenské národní rady) k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu osidlovacímu úřadu (§ 6, odst. 3), berní správě a okresnímu národnímu výboru (odstavec 2).

(2) Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) vyžádá si vyjádření o přiměřenosti úhrad v plánech navržených od berní správy a technických i cenových orgánů příslušného okresního národního výboru a sdělí jim, kdy bude o jednotlivém přidělovém plánu jednati, aby se mohly tohoto jednání zúčastniti. Na to přezkoumá předložené přidělové plány a návrhy na úhradu se zřetelem na podané námitky a vyjádření berních správ a technických orgánů okresních národních výborů, při čemž může tyto plány změnit, vyžadují-li toho důležité zájmy veřejné, zejména národní.

(3) Přidělový a úhradový plán pro střední majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl zemským národním výborem (na Slovensku příslušným orgánem Slovenské národní rady) se zřetelem na stanovisko osidlovacího úřadu (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 12.

Přidělové plány pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty.

(1) Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) vypracuje pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty, určené k přidělu v jeho obvodu, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělovaný majetek. Plány jest uveřejniti ve věstníku osidlovacího úřadu. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na

úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati námitky u zemského národního výboru (příslušného orgánu Slovenské národní rady) ve lhůtě 15 dnů od uveřejnění plánu. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim příslušnému ministerstvu k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu osidlovacímu úřadu (§ 6, odst. 3), ministerstvu financí, ministerstvu dopravy (odstavec 2) a nejvyššímu úřadu cenovému.

(2) Ministerstvo (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady) přezkoumá předložený přidělový plán a návrh na úhradu se zřetelem na podané námitky a vyjádření ministerstev financí a dopravy (veřejná technická správa) a nejvyššího úřadu cenového, které si k návrhu na úhradu vyžádá.

(3) Přidělový a úhradový plán pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl ministerstvem (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady) se zřetelem na stanovisko osidlovacího úřadu (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 13.

Nakládání s přiděleným majetkem.

Zciziti, pronajmouti, propachtovati nebo zatížit majetek přidělený podle § 8 lze jen po lhůtě stanovené jednotlivými přidělovými nařízeními. V této lhůtě lze tak učiniti jen se svolením Fondu.

§ 14.

Placení přejímací ceny a její použití.

(1) Úhradu (prejímací cenu) splácejí přidělci příslušnému Fondu podle rozhodnutí o přidělu. Výkaz nedoplatků úhrady, vydaný Fondem, jest vykonatelný správní nebo soudní exekucí.

(2) Léto úhrady budiž použito k zaplacení závazků, náležejících ke zkonfiskovanému majetku, pokud při vypořádání (§ 5, odst. 1, č. 3) budou uznány a nebudou převzaty přidělci, a zbytek budiž odveden státní pokladně k vázaným účelům.

ČÁST IV.

Ustanovení společná a závěrečná.

§ 15.

Řízení před Fondy.

Pro řízení před Fondy platí přiměřeně vládní nařízení č. 8/1928 Sb.

§ 16.

Přechod nemovitostí
a knihovnických práv na stát.

Přechod nemovitostí a knihovnických práv, které nebudou přiděleny jiným osobám, na československý stát, zapíše knihovní soudy ve veřejných knihách na návrh příslušného Fondu, a pokud jde o majetek uvedený v § 18, na návrh ministerstva zdravotnictví s odvoláním na tento dekret.

§ 17.

Poměr k majetku zemědělskému.

Tento dekret se nevztahuje na zemědělský majetek, pokud je konfiskován podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a podle obdobných předpisů, platných na Slovensku.

§ 18.

Poměr k majetku lázeňskému,
léčebným a ošetrovacím ústa-
vům.

(1) Ustanovení částí II a III se nevztahují:

1. na léčebné a ošetrovací ústavy;
2. na tento lázeňský majetek:

a) nemovitosti se zřídly přírodních léčivých nebo minerálních vod, léčivých plynů a emací nebo s ložisky léčivého bahna, slatiny, rašeliny nebo jiných zemin,

b) nemovitosti, podniky a zařízení, které slouží k využití přírodních léčivých zdrojů nebo minerálních vod nebo jsou pro ně potřebny,

c) léčebná zařízení lázeňská,

d) ubytovací podniky lázeňské, které převážně slouží nebo jsou určeny pro léčící se hosty nebo jsou součástí léčebných zařízení lázeňských,

e) pomocné podniky těch zařízení a podniků, jež jsou uvedeny pod písm. b) až d),

f) veškeré příslušenství podniků a zařízení, uvedených pod písm. b) až e), a všechn majetek sloužící k jejich provozu.

(2) Ministr zdravotnictví (na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady) určí, kterého majetku se týká ustanovení odstavce 1.

(3) Jak bude naloženo s majetkem, uvedeným v odstavci 1, stanoví zvláštní předpisy.

§ 19.

Ustanovení trestní.

(1) Kdo vědomě poruší některé ustanovení tohoto dekretu nebo nařízení podle něho vydaných, nebo kdo se dopustí pletich, jež jsou způsobily rušení konfiskací nebo řádné přidělování konfiskovaného majetku, bude potrestán — bez újmy soudního stíhání — okresním národním výborem pro přestupek pokutou do 1,000.000 Kčs nebo vězením do jednoho roku nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty buď vyměřen náhradní trest vězení podle míry zavinění do 1 roku.

(2) Přestupky uvedené v odstavci 1 se promlčují ve 3 letech.

§ 20.

Spolupůsobení veřejných úřadů
a orgánů.

Všechny veřejné úřady a orgány jsou povinny na dožádání spolupůsobiti s Fondy národní obnovy a účinně je podporovati při výkonu jejich úkolů.

§ 21.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Široký v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Ursány v. r.
Masaryk v. r.
gen. Svoboda v. r.
Dr. Ripka v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.

Kepecký v. r.
Lanšman v. r.
Buriš v. r.
Dr. Pieter v. r.
gen. Hasal v. r.
Hala v. r.
Dr. Šoltész v. r.
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.
gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Liehner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 53.

Vydána dne 15. listopadu 1945.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H:

(122.—127.) **122.** Dekret presidenta republiky o zrušení německé university v Praze. — **123.** Dekret presidenta republiky o zrušení německých vysokých škol technických v Praze a v Brně. — **124.** Dekret presidenta republiky o některých opatřeních ve věcech knihovních — **125.** Dekret presidenta republiky o zřízení Svazu brannosti. — **126.** Dekret presidenta republiky o zvláštních nucených pracovních oddílech. — **127.** Dekret presidenta republiky o zřízení vysoké školy „Akademie musických umění v Praze“.

122.

Dekret presidenta republiky ze dne 18. října 1945

o zrušení německé university v Praze.

Aby bylo dovršeno dávné historické úsilí všeho českého lidu v otázce pražské university a aby byly právně zabezpečeny plody národní revoluce a boje o osvobození Československé republiky, ustanovují k návrhu vlády:

§ 1.

Německá universita v Praze, která zanikla 5. května 1945, prvním dnem povstání pražského lidu, se navždy zrušuje jako ústav nepřátelský českému národu.

§ 2.

Vědecké ústavy a jejich zařízení, jakož i veškerý majetek německé university v Praze připadají universitě Karlově.

§ 3.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 17. listopadu 1939; provede jej ministr školství a osvěty.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.

123.

Dekret presidenta republiky ze dne 18. října 1945

o zrušení německých vysokých škol technických v Praze a v Brně.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Německé vysoké školy technické v Praze a v Brně se zrušují.

§ 2.

Vědecké ústavy a jejich zařízení, jakož i veškerý majetek německých vysokých škol technických v Praze a v Brně připadají českým vysokým školám technickým v Praze a v Brně.

§ 3.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 17. listopadu 1939; provede jej ministr školství a osvěty.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.

124.**Dekret presidenta republiky****ze dne 27. října 1945****o některých opatřeních ve věcech knihovních.**

K návrhu vlády ustanovují:

Čl. I.

Očištění veřejných knih od některých knihovních zápisů z doby nesvobody.

§ 1.

(1) V knihovních vložkách, v kterých jsou zapsány jako oprávněné osoby Německá říše, Království maďarské, osoby veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německá strana nacistická, fašistické strany maďarské a jiné útvary, organizace, podniky, zařízení, osobní sdružení, fondy a účelová jmění těchto režimů nebo s nimi související, a jako jejich přímí právní předchůdci Československý stát, země Česká nebo Moravskoslezská anebo jejich podniky, ústavy a fondy jim náležející nebo jimi spravované, vymaže knihovní soud zápis přechodu práva a obnoví zápis pro osobu předtím oprávněnou.

(2) Je-li v knihovní vložce jako osoba oprávněná zapsán bývalý Protektorát Čechy a Morava anebo jeho podnik, ústav nebo fond jemu náležející nebo jím spravovaný, zapíše knihovní soud místo nich jako osobu oprávněnou Československý stát anebo jeho podnik, ústav nebo fond jemu náležející nebo jím spravovaný.

(3) Výmazy a zápisy podle odstavců 1 a 2 provede soud s odvoláním na tento dekret na návrh úřadu (orgánu), do jehož oboru působnosti náleží správa majetku, kterého se knihovní zápis týká.

§ 2.

Knihovní soud vymaže na návrh vlastníka nebo osoby jinak knihovně oprávněné s odvoláním na tento dekret:

1. poznámky zabavení, zapsané k návrhu bývalých německých úřadů a orgánů, zejména bývalé tajné státní policie;

2. poznámky zavedení nucené správy podle vládního nařízení ze dne 21. března 1939, č. 87 Sb., o správě hospodářských podniků a o dozoru nad nimi, zapsané v době nesvobody k ná-

vrhu ministerstva zemědělství (bývalého ministerstva zemědělství a lesnictví) nebo pozemkového úřadu pro Čechy a Moravu;

3. poznámky záboru podle §§ 1 a 14 zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb., o zabránění velkého majetku pozemkového, zapsané v době nesvobody k návrhu pozemkového úřadu pro Čechy a Moravu.

§ 3.

Výmazy a zápisy podle §§ 1 a 2 může knihovní soud provést také z moci úřední při běžném vyřizování knihovních věcí týkajících se příslušné vložky.

§ 4.

Podání a zápisy podle §§ 1 a 2 jsou prosty poplatků.

Čl. II.

Osvědčení potřebná k některým knihovním zápisům.

§ 5.

(1) Má-li knihovní soud důvodné pochybnosti, zda právní jednání, podle kterého se žádá o knihovní zápis, není vzhledem k osobám účastníků v rozporu s předpisy

1. dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů,

2. dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa,

3. dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy,

uloží žadateli, aby do přiměřené lhůty předložil osvědčení místního národního výboru o státní spolehlivosti osob na právním jednání zúčastněných.

(2) O řízení v těchto případech platí přiměřené ustanovení o vyřizování knihovních žádostí, ke kterým není připojen prvopis příslušné listiny (§ 88 knih. zák.).

Čl. III.

§ 6.

Ustanovení závěrečné.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Stránský v. r.

125.

**Dekret presidenta republiky
ze dne 27. října 1945
o zřízení Svazu brannosti.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Aby byly zajištěny co nejširší spolupráce a účast občanstva při obraně státu a úspěšné plnění úkolů, stanovených zákonem ze dne 1. července 1937, č. 184 Sb., o branné výchově, zřizuje se pro celou oblast státu Svaz brannosti (SB), ve který se slučují Svaz československého důstojnictva, Svaz národních střeleckých gard, Svaz československých rotmistrů a Svaz československých záložníků.

§ 2.

(1) Svaz brannosti přejímá jako jediná celostátní veřejnoprávní korporace pod přímým dozorem ministerstva národní obrany veškerý branný výcvik.

(2) Podle směrnic vydaných ministerstvem národní obrany cvičí Svaz brannosti vojensky organizované jednotky, aby se jich mohlo použít podle § 28 branného zákona, podle § 206 branných předpisů a podle jiných ustanovení jako stráží, strážních oddílů, bojových svazů, pomocných služeb vojenských, protiletdecké ochrany, výpomoci při ochraně hranic, při živelních pohromách a pod.

(3) Branná průprava tělesná ve Svazu brannosti se děje v úzké součinnosti se sjednocenou organizací tělesné výchovy. Branná průprava mravní a nauková se řídí směrnicemi, vydanými ministerstvem národní obrany v dohodě s ministerstvem školství a osvěty.

§ 3.

(1) Organizaci Svazu brannosti a jeho stanovy určí vláda nařízením.

(2) Vláda vydá také prováděcí nařízení k tomuto dekretu.

§ 4.

(1) Na Svaz brannosti přecházejí veškerý movitý a nemovitý majetek a veškerá práva a závazky Svazu československého důstojnictva, Svazu národních střeleckých gard, Svazu československých rotmistrů a Svazu československých záložníků.

(2) Přechod nemovitostí a práv uvedených v odstavci 1 na Svaz brannosti zapíše na návrh Svazu brannosti s poukazem na tento dekret soudy, v jejichž veřejných knihách jsou tyto nemovitosti nebo tato práva zapsány.

§ 5.

Právní jednání, písemnosti a úřední úkony nutné k provedení (§ 4) tohoto dekretu jsou osvobozeny od daně z obratu, kolů a poplatků a od dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 6.

(1) Vláda může nařízením povolit, aby i jiné spolky a organizace splynuly se Svazem brannosti, při čemž stanoví zároveň podmínky, za jakých se tak stane.

(2) Pro převod majetku takových spolků a organizací na Svaz brannosti platí ustanovení §§ 4 a 5.

§ 7.

Použitelnost vládního nařízení ze dne 31. března 1939, č. 105 Sb., jímž se zřizují účinnosti zákon ze dne 1. července 1937, č. 184 Sb., o branné výchově, a předpisy jej provádějící, se zrušuje.

§ 8.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Široký v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Ursíny v. r.
Masaryk v. r.
gen. Svoboda v. r.
Dr. Ripka v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.
Lausman v. r.
Đuriš v. r.
Dr. Pietor v. r.
gen. Hasal v. r.
Hála v. r.
Dr. Šoltész v. r.
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.
gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Lichner v. r.

126.**Dekret presidenta republiky
ze dne 27. října 1945****o zvláštních nucených pracovních oddílech.**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Podle ustanovení § 14, písm. b) dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, zřizují se ve věznicích krajských soudů a v trestních ústavech zvláštní nucené pracovní oddíly (dále jen oddíly).

(2) Ministr spravedlnosti může pro takové oddíly zřídit též zvláštní tábory a stanovit jejich organizaci.

§ 2.

(1) Nepřevyšuje-li část trestu na svobodě nebo celý trest, který má odsouzený v oddílech odpykati, pět let, vykoná se v oddílech zřízených zpravidla ve věznici krajského soudu v sídle soudu, který v prvé stolici rozsudek vydal; převyšuje-li tuto dobu, vykoná se v oddílech zřízených v trestním ústavu, po případě v táboře, určeném k tomu zvláštním předpisem.

(2) Hranice stanovená v odstavci 1 může býti ministrem spravedlnosti ze závažných důvodů zvýšena nebo snížena.

(3) Vyslovil-li soud, že odsouzený má odpykati v oddílech jen část trestu na svobodě, vykoná se nejprve tato část.

§ 3.

Oddílů bude použito zejména k provádění prací nutných k obnově hospodářského života nebo k jiným pracím, konaným ve veřejném zájmu, na př. k odstraňování válečného materiálu a trosek, k opravě a stavbě veřejných budov a jiných veřejných zařízení, zvláště dopravních, k pracím v zemědělství a lesnictví, k regulaci řek a pod.; není-li takových prací, může jich býti použito k jiným vhodným účelům. Nesmí se však tak státi tam, kde by tím byly ohroženy mzdové nebo hospodářské poměry pracujících vrstev.

§ 4.

Trestanci nemají nároku na odměnu za práci v oddílech. Úplata sjednaná za jejich práci připadá státu. Při určení výše této úplaty je třeba dbáti toho, aby mzdy dělnictva nebyly podbízeny.

§ 5.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Stránský v. r.

127.**Dekret presidenta republiky
ze dne 27. října 1945****o zřízení vysoké školy „Akademie musických umění v Praze“.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Počátkem studijního roku 1945/46 se zřizuje vysoká škola „Akademie musických umění v Praze“.

Tato vysoká škola má 4 odbory, a to odbor hudební, odbor dramatický, odbor taneční a odbor filmový.

§ 2.

Organizační statut této vysoké školy vydá ministr školství a osvěty v dohodě s ministry financí, vnitra a informací.

§ 3.

Mistrovská škola státní konservatoře hudby v Praze se ruší.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr školství a osvěty v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 55.

Vydána dne 20. listopadu 1945.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H:

(129.—132.) 129. Dekret presidenta republiky o státním orchestru Česká filharmonie. — 130. Dekret presidenta republiky o státní péči osvětové. — 131. Dekret presidenta republiky o vybudování Akademického domu — Památníku 17. listopadu. — 132. Dekret presidenta republiky o vzdělání učitelstva.

129.

Dekret presidenta republiky

ze dne 22. října 1945

o státním orchestru Česká filharmonie.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Z řádných a zatímních členů spolku „Česká filharmonie (Pražská filharmonie), sdružení hudebních umělců z povolání v Praze“ se zřizuje státní orchestr s názvem Česká filharmonie jako samostatný a samosprávný ústav se sídlem v Praze.

§ 2.

(1) Náklady spojené se správou a provozem státního orchestru Česká filharmonie, pokud nejsou kryty vlastními jejími příjmy, hradí stát.

(2) Práva a závazky spolku „Česká filharmonie (Pražská filharmonie), sdružení hudebních umělců z povolání“, přecházejí podle dohody se spolkem bez náhrady na státní orchestr Česká filharmonie.

§ 3.

(1) Dohled na státní orchestr Česká filharmonie vykonává ministr školství a osvěty

(2) Podrobnosti o organizaci správy a provozu, o zásadách pro hospodaření a o doplňování orchestru stanoví organizačním řádem ministr školství a osvěty v dohodě s ministry financí a vnitra.

(3) Služební a platové poměry členů a ostatních zaměstnanců státního orchestru Česká fil-

harmonie upraví ministr školství a osvěty v dohodě s ministry financí, vnitra a ochrany práce a sociální péče.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr školství a osvěty v dohodě s ministry financí, vnitra a ochrany práce a sociální péče.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

130.

Dekret presidenta republiky

ze dne 26. října 1945

o státní péči osvětové.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) Státní péči osvětovou, t. j. soustavnou kulturní a státně-politickou výchovu lidí vykonávají místní, okresní a zemské rady osvětové, na Slovensku místní a okresní rady osvětové a osvětová rada u pověřence pro školství a osvětu, které zároveň pečují s hlediska státně-politického i o ideovou koordinaci svépomocně organizované veřejné činnosti občanskovýchovné. Ústřední správu státní péče osvětové, jakož i vrchní dozor na veškerou veřejnou osvětovou

a státně politickou výchovu lidu vykonává ministr školství a osvěty, na Slovensku pověřenec pro školství a osvětu podle zásad celkové státní kulturně-osvětové politiky.

(2) Státně politická výchova časové povahy přísluší ministerstvu informací.

§ 2.

(1) Osvětové rady jsou veřejnoprávní korporace a členství v nich jest čestné. Volby, po případě jmenování do osvětových rad se provedou tak, aby v nich byli zastoupeni pracovníci kulturních, odborových a zemědělských organizací a institucí.

(2) Osvětové rady se přičleňují k národním výborům jako výkonné orgány státní péče osvětové, kulturní referent národního výboru je zároveň předsedou osvětové rady.

(3) Místní rada osvětová je podřízena okresní radě osvětové a tato zemské radě osvětové, na Slovensku osvětové radě u pověřence pro školství a osvětu.

(4) Pro stanovené úkoly přidělí ministr školství a osvěty, na Slovensku pověřenec pro školství a osvětu, osvětovým radám potřebné odborné a pomocné síly. Zemským a okresním radám osvětovým budou dále přiděleni státní osvětoví instruktoři a státní knihovničtí instruktoři s titulem zemských a okresních inspektorů.

§ 3.

(1) V každé politické obci zřídí místní národní výbor (místní správní komise) místní radu osvětovou, která spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné osvětové záležitosti a provádí rozhodnutí a opatření místního národního výboru ve věcech osvětových.

(2) Nejvyšší počet členů místní rady osvětové jest dvacet a zvolí je místní národní výbor (místní správní komise).

(3) Pro města nad 50.000 obyvatel může vládní nařízení stanovit odchylná organizační opatření.

§ 4.

(1) Každý okresní národní výbor (okresní správní komise) zřídí okresní radu osvětovou, která spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné osvětové záležitosti (věci lidové výchovy a lidového knihovnictví) a provádí rozhodnutí a opatření okresního národního výboru ve věcech osvětových.

(2) Nejvyšší počet všech členů okresní rady osvětové jest třicet. Dvě třetiny členů zvolí okresní národní výbor (okresní správní komise) a třetinu členů jmenuje z odborníků zemská

rada osvětová a na Slovensku pověřenec pro školství a osvětu.

§ 5.

(1) Každý zemský národní výbor zřídí zemskou radu osvětovou, na Slovensku pověřenec pro školství a osvětu osvětovou radu u pověřence pro školství a osvětu, které spravují v obvodu své působnosti všechny veřejné osvětové záležitosti (věci lidové výchovy a lidového knihovnictví) a provádějí rozhodnutí a opatření zemského národního výboru, na Slovensku pověřence pro školství a osvětu, ve věcech osvětových.

(2) Nejvyšší počet všech členů zemské rady osvětové jest třicet. Dvě třetiny členů zvolí zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, a třetinu jmenuje z odborníků ministerstvo školství a osvěty na Slovensku pověřenec pro školství a osvětu.

§ 6.

Podrobnosti o složení, organizaci a činnosti osvětových rad určí vláda nařízením.

§ 7.

(1) U ministerstva školství a osvěty se zřizuje Státní lidovévýchovná rada (v dalším jen Rada) jako poradní sbor pro celostátní zásadní věci lidové výchovy se sídlem v Praze.

(2) Předsedu, jeho náměstky a ostatní členy Rady jmenuje ministr školství a osvěty v dohodě se zúčastněnými ministry a předsedou sboru pověřenců. Jmenování do Rady se provede tak, aby v ní byli aspoň dvěma třetinami zastoupeni osvětoví pracovníci, umělci, spisovatelé, novináři a vychovatelé mládeže. Tyto osoby budou jmenovány po slyšení jejich vrcholných (odborových, lidovévýchovných a zemědělských) organizací. Nejvyšší počet všech členů Rady jest třicet. Slovensko v ní má poměrné zastoupení.

(3) Pověřenec pro školství a osvětu zřídí podle obdobných zásad Slovenskou lidovévýchovnou radu se sídlem v Bratislavě jako poradní sbor pro zásadní lidovévýchovné věci na Slovensku. Předsedu, jeho náměstky a ostatní členy jmenuje v dohodě se zúčastněnými pověřenci.

(4) Podrobnosti o složení, organizaci a činnosti Rad určí vláda nařízením.

§ 8.

Vědecké a odborné školení získávají lidovévýchovní pracovníci:

a) na vysokých školách, kde se zřídí zvláštní stolice lidové výchovy a zdravotnictví,

b) na odborných školách lidové výchovy, které budou zřízeny

c) přednáškami znalců v posledních ročních středních a odborných škol a učitelských ústavů,

d) vědeckou, badatelskou i odborně pomocnou činností státního ústavu výzkumného a technického pro osvětovou péči, který zřídí ministr školství a osvěty.

§ 9.

(1) Ministr školství a osvěty, na Slovensku pověřence pro školství a osvětu zřídí na návrh osvětových rad pro soustavnou kulturní a státně politickou výchovu lidu veřejné lidové osvětové školy nižšího, vyššího i nejvyššího stupně. Nejvyšší lidové osvětové školy mají název „Lidová akademie“

(2) Podrobné předpisy o správě a osnovách těchto škol vydá ministr školství a osvěty v dohodě se zúčastněnými ministry, na Slovensku též v dohodě s pověřencem pro školství a osvětu.

§ 10.

Osvětové rady mohou od veřejných zaměstnanců všech kategorií a služeb se souhlasem příslušných služebních úřadů požadovati, aby spolupůsobili ve státní péči osvětové v rozsahu daném potřebou. Povinně může být uloženo toto spolupůsobení až do dvou hodin týdně.

§ 11.

(1) Služební místnosti a místnosti pro osvětové podniky, jichž je třeba, poskytnou obce ve stavu schopném provozu a služební místnosti udržují také ve stavu schopném provozu. Obce nesou s tím spojený náklad.

(2) Osobní náklady státní péče osvětové hradí stát.

(3) Obce, okresy a země přispívají na podniky státní péče osvětové pravidelnými povinnými příspěvky, které činí u obce za každého obyvatele obce 1.— Kčs ročně, u okresu a země po 0.50 Kčs ročně za každého obyvatele. Příspěvková povinnost nabývá účinnosti od 1. ledna 1946. Prvý příspěvek se zapraví za r. 1946.

(4) Rozsah a způsob plnění povinností obcí, okresů a zemí stanoví směrnice, jež vydá ministr školství a osvěty v dohodě s ministrem vnitra, financí a informací, a pověřencem pro školství a osvětu.

§ 12.

(1) Zákon ze dne 7. února 1919, č. 67 Sb., o organizaci lidových kursů občanské výchovy

a prováděcí předpisy na jeho podkladě vydané, pokud odporují ustanovení tohoto dekretu, pozbývají účinnosti.

(2) Použitelnost vládního nařízení ze dne 11. května 1943, č. 126 Sb., o organizaci veřejné osvětové služby a všechny předpisy podle něho vydané se zrušují.

§ 13.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

Masaryk v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

131.

Dekret presidenta republiky

ze dne 27. října 1945

o vybudování Akademického domu —
Památníku 17. listopadu.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Československý stát nabývá vlastnictví k nemovitostem, zapsaným ve vložkách č. 801, 802, 936, 937, 940, 1552, 1556, 1574 a 1621 pozemkové knihy pro katastrální území Praha I. a ve vložkách č. 415, 420, 565, 621, 636, 641 a 666 pozemkové knihy pro katastrální území Praha V

§ 2.

Československý stát věnuje nemovitosti uvedené v § 1, jakož i nemovitosti zapsané ve vložce č. 1622 pozemkové knihy pro katastrální území Praha I. spolku „Svaz vysokoškolského studentstva v Praze“ za účelem vybudování Akademického domu podle zákona ze dne 9. října 1919, č. 547 Sb., o vybudování a udržování „Akademického domu v Praze“.

§ 3.

(¹) Akademický dům v Praze budiž vybudován jakožto „Památník 17. listopadu“ k uctění památky českých studentů, kteří byli dne 17. listopadu 1939 popraveni nebo odvezeni do německých koncentračních táborů.

(²) Vybudování Akademického domu v Praze bude řídit kuratorium, jehož složení stanoví vláda nařízením.

§ 4.

Vklad práva vlastnického k nemovitostem uvedeným v § 2 pro Svaz vysokoškolského studentstva se provede podle tohoto dekretu, a to bez břemen. Převody vlastnictví podle §§ 1 a 2 jsou osvobozeny ode všech daní, dávek a poplatků.

§ 5.

Československý stát poskytne dosavadním vlastníkům nemovitostí a osobám, jejichž práva jsou na nemovitostech knihovně zajištěna, náhradu ve výši obecné ceny, pokud vlastnictví k těmto nemovitostem anebo příslušná práva nenabyl podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy.

§ 6.

V případě likvidace spolku „Svaz vysokoškolského studentstva v Praze“ rozhodne vláda o vlastnictví k Akademickému domu v Praze nařízením.

§ 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 17. listopadu 1945; provedou jej ministři školství a osvěty, spravedlnosti, financí, dopravy a ochrany práce a sociální péče.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

gen. Hasal v. r.

Dr. Šoltész v. r.

132.

Dekret presidenta republiky

ze dne 27. října 1945

o vzdělání učitelstva.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Učitelé škol všech stupňů a druhů nabývají vzdělání na pedagogických a jiných fakultách (odděleních) vysokých škol. Zřízení těchto fakult (oddělení) se upraví zvlášť.

§ 2.

Délku studijní doby učitelů určí vláda nařízením.

§ 3.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Kopecný v. r.

Gottwald v. r.

Laušman v. r.

Široký v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Pietor v. r.

Uraňy v. r.

gen. Hasal v. r.

Masaryk v. r.

Hála v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Ripka v. r.

Dr. Procházka v. r.

Nosek v. r.

Majer v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Clementis v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Dr. Stránský v. r.

Lichner v. r.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 56.

Vydána dne 21. listopadu 1945.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H:

(133.—136.) **133.** Dekret presidenta republiky, kterým se zřizuje Výzkumný ústav pedagogický Jana Amose Komenského. — **134.** Nařízení o zrušení úrokování nových vkladů na vkladní knížky Poštovní spořitelny. — **135.** Dekret presidenta republiky o zřízení pobočky lékařské fakulty university Karlovy v Plzni. — **136.** Vyhláška o platnosti dekretu presidenta republiky ze dne 15. května 1944, č. 5 Úř. věst. čsl., o postavení žen v československých vojenských jednotkách.

133.

Dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945.

kterým se zřizuje Výzkumný ústav pedagogický Jana Amose Komenského.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Pro vědecké výzkumné práce v oboru výchovy a vyučování a pro přípravu účelného využití jejich výsledků ve školství se zřizuje Výzkumný ústav pedagogický Jana Amose Komenského v Praze a jeho pobočka v Brně.

§ 2.

(1) Organizační statut Výzkumného ústavu pedagogického a jeho pobočky vydá ministr školství a osvěty v dohodě s ministrem financí. Statut určí potřebný počet služebních míst pro zaměstnance ústavu a jeho pobočky a přidělení učitelské síly. Těmto silám přísluší služební přídavek jako učitelským silám, přiděleným ministerstvu školství a osvěty.

(2) Výzkumný ústav pedagogický a jeho pobočka podléhají po stránce správní dozoru ministra školství a osvěty.

§ 3.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr školství a osvěty v dohodě s ministrem financí.

Dr. Beneš v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.

134.

Vládní nařízení ze dne 25. října 1945

o zrušení úrokování nových vkladů na vkladní knížky Poštovní spořitelny.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 19, odst. 1 zákona ze dne 23. září 1930, č. 143 Sb., o Poštovní spořitelně:

§ 1.

Vklady na vkladní knížky Poštovní spořitelny, uložené po 25. září 1945 se až na další neúrokuje.

§ 2.

Ministři pošt a financí se zmocňují, aby společnou vyhláškou určili, od kterého dne budou tyto vklady úrokovány.

§ 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 26. září 1945 a platí v zemích České a Moravskoslezské; provedou je ministři pošt a financí.

Fierlinger v. r.

David v. r.
Gottwald v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Ursíny v. r.
Nosek v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.
Laušman v. r.
Dr. Pietor v. r.
gen. Hasal v. r.
Hála v. r.
Dr. Procházka v. r.
Majer v. r.
Dr. Clementis v. r.

Lichner v. r.

135.**Dekret presidenta republiky
ze dne 27. října 1945****o zřízení pobočky lékařské fakulty university
Karlovy v Plzni.**

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

V Plzni se zřizuje počátkem studijního roku 1945/46 pobočka lékařské fakulty university Karlovy.

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr školství a osvěty v dohodě s ministry financí a zdravotnictví.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

136.**Vyhláška ministra vnitra
ze dne 10. listopadu 1945****o platnosti dekretu presidenta republiky ze dne 15. května 1944, č. 5 Úř. věst. čsl., o postavení žen v československých vojenských jednotkách.**

Podle § 2 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 23. června 1945, č. 22 Sb., o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území republiky Československé, vyhlašuji:

Čl. I.

Podle usnesení vlády republiky Československé ze dne 29. října 1945 zůstává dekret presidenta republiky ze dne 15. května 1944, č. 5 Úř. věst. čsl., o postavení žen v československých vojenských jednotkách, v platnosti.

Čl. II.

Dekret č. 5/1944 Úř. věst. čsl. se vyhlašuje v příloze.

Nosek v. r.

*Příloha k vyhlášce č. 136/1945 Sb.***Dekret presidenta republiky
ze dne 15. května 1944,****č. 5. Úř. věst. čsl.,****o postavení žen v československých vojenských
jednotkách.*)**

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

Ženy československé státní příslušnosti, které budou na podkladě dobrovolných přihlášek zařazeny do československých vojenských jednotek k výkonu vojenské služby na dobu války, budou po tu dobu příslušnicemi československé branné moci v zahraničí.

O přijetí žen do vojenských jednotek, jakož i o jejich propuštění z nich rozhoduje ministr národní obrany nebo vojenský velitel, jehož k tomu zmocní.

§ 2.

Ženám zařazeným do vojenských jednotek podle §u 1 přísluší vojenské náležitosti a zaopatřovací platy pro ně a jejich rodinné příslušníky a pozůstalé podle dohod s vládou státu, na jehož území vojenské jednotky byly nebo budou postaveny.

Po návratu do republiky přísluší zaopatřovací platy jim a jejich rodinným příslušníkům, případně jejich pozůstalým podle předpisů platných pro vojenské osoby v záloze, povolané za války do činné služby vojenské.

§ 3.

Po dobu zařazení až do svého propuštění z vojenské služby podléhají tyto ženy veškerým československým vojenským, služebním, kázeňským a trestním předpisům jako osoby, povolané k osobním úkonům podle §u 73, odst. 1 a 2 a §u 130 zákona ze dne 13. května 1936 čis. 131 Sb. z. a n. o obraně státu.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 27. září 1941. Provedením se pověřuje vláda.

*) Uveřejněno v roč. V., č. 2 Úředního věstníku československého, vydaného v Londýně dne 29. září 1944.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 57.

Vydána dne 26. listopadu 1945.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H.

(137.—141.) **137.** Ústavní dekret presidenta republiky o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční. — **138.** Dekret presidenta republiky o trestání některých provinění proti národní cti. — **139.** Dekret presidenta republiky o přechodné úpravě právních poměrů Národní banky Československé. — **140.** Dekret presidenta republiky o zřízení Vysoké školy politické a sociální v Praze. — **141.** Vyhláška, kterou se zmírňuje omezení, stanovené pro výplatu vkladů, uložených u peněžních ústavů na vkladní (spořitelní) knížky (vkladní listy) se zákonnou výpovědní lhůtou.

137.

Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945

o zajištění osob, které byly považovány
za státně nespolehlivé, v době revoluční.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

Zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, úřady nebo orgány republiky i mimo případy zákonem dovolené nebo prodloužení jich zatímního zajištění (vazby) přes dobu přípustnou podle zákona se prohlašuje za zákonné. Osoby tyto nemají z důvodu tohoto svého zajištění nebo prodloužení zatímního zajištění přes dobu přípustnou podle zákona nárok na náhradu škody.

§ 2.

Zajištěním (zatímním zajištěním) ve smyslu tohoto dekretu a jiných zákonných ustanovení nelze rozuměti soustředění cizích státních příslušníků, provedené příslušným úřadem na určitých místech k účelům jich pozdějšího odsunu. Takovéto soustředění lze prováděti bez jakéhokoliv omezení.

§ 3.

Tento dekret platí jen o případech zajištění nebo prodloužení zatímního zajištění (vazby) přes dobu přípustnou podle zákona, ke kterým došlo před nabytím účinnosti tohoto dekretu.

§ 4.

Po dobu platnosti dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, prodlužuje se lhůta, stanovená v § 3 ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb., o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního (podle §§ 107, 112 a 116 ústavní listiny), na osm dnů.

§ 5.

Tento dekret nabývá účinnosti 30. dnem po vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provedou jej ministři spravedlnosti a vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

Dr. Stránský v. r.

138.**Dekret presidenta republiky****ze dne 27. října 1945****o trestání některých provinění
proti národní cti.**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nepřístojným chováním, urážejícím národní cítění českého nebo slovenského lidu, vzbudil veřejné pohoršení, bude potrestán — nejde-li o čin soudně trestný — okresním národním výborem vězením do jednoho roku nebo pokutou do 1.000.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo dvěma nebo všemi těmito tresty

(2) Byla-li uložena pokuta, buď pro případ její nedobytnosti zároveň vyměřen náhradní trest vězení podle míry zavinění do jednoho roku. Byl-li vedle pokuty uložen i trest na svobodě, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení přesahovati jeden rok.

(3) Směrnice, které v této věci vydá ministr vnitra, jsou pro národní výbory závazné.

§ 2.

Do trestu na svobodě se započítá doba, po kterou byl pachatel zajištěn (ústavní dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 137 Sb., o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční).

§ 3.

Činy trestné podle § 1 se promlčují v šesti měsících. Promlčecí lhůta počíná se dnem, kdy čin byl spáchán; u činů spáchaných před účinností tohoto dekretu pak dnem počátku jeho účinnosti.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Nosek v. r.

139.**Dekret presidenta republiky****ze dne 19. října 1945****o přechodné úpravě právních poměrů Národní
banky československé.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Národní banka československá se sídlem v Praze vykonává činnost cedulové banky na celém státním území.

§ 2.

(1) Slovenská národní banka v Bratislavě se stává oblastním ústavem Národní banky československé a označuje se jako „Národní banka československá, oblastný ústav pre Slovensko“.

(2) Pokud se v předpisech z doby nesvobody mluví o Slovenské národní bance, třeba tím rozuměti Národní banku československou.

§ 3.

Národní banka československá vykonává svoji činnost v zemích České a Moravskoslezské podle zákona ze dne 14. dubna 1920, č. 347 Sb., o akciové bance cedulové, ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících, a na Slovensku podle ustanovení vládního nařízení ze dne 4. dubna 1939, č. 44 Sl. z., o Slovenské národní bance.

§ 4.

(1) Národní banku československou spravuje dočasná správa, jmenovaná vládou po dohodě se Slovenskou národní radou.

(2) Na dočasnou správu Národní banky československé přecházejí všechny povinnosti a práva zákonných (statutárních) orgánů Národní banky československé a Slovenské národní banky.

§ 5.

Vláda se zmocňuje, aby provedla nařízením majetkové sloučení obou složek cedulového ústavu.

§ 6.

Ustanovení zákona č. 347/1920 Sb. ve znění předpisů tento zákon měnících a doplňujících a vládního nařízení č. 44/1939 Sl. z., pokud odporují ustanovením tohoto dekretu, se zrušují.

§ 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.	Kopecký v. r.
Gottwald v. r.	Laušman v. r.
Široký v. r.	Đuriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Ursíny v. r.	gen. Hasal v. r.
Masaryk v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Soltész v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Stránský v. r.	Lichner v. r.

140.

Dekret presidenta republiky

ze dne 26. října 1945

o zřízení Vysoké školy politické a sociální v Praze.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

Pro vysoké studium politických a sociálních věd se zřizuje v Praze počátkem studijního roku 1945/46 Vysoká škola politická a sociální.

§ 2.

(1) Vysoká škola politická a sociální má tři oddělení: politické, novinářské a sociální.

(2) Jest oprávněna udílet akademické hodnosti.

(3) Její statut vydá vláda nařízením.

(4) Studijní a zkušební řády vydá ministr školství a osvěty.

§ 3.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.	Kopecký v. r.
Gottwald v. r.	Laušman v. r.
Široký v. r.	Đuriš v. r.
Dr. Šrámek v. r.	Dr. Pietor v. r.
Ursíny v. r.	gen. Hasal v. r.
Masaryk v. r.	Hála v. r.
gen. Svoboda v. r.	Dr. Soltész v. r.
Dr. Ripka v. r.	Dr. Procházka v. r.
Nosek v. r.	Majer v. r.
Dr. Šrobár v. r.	Dr. Clementis v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	gen. Dr. Ferjenčík v. r.
Dr. Stránský v. r.	Lichner v. r.

141.

Vyhláška ministra financí

ze dne 6. listopadu 1945,

kterou se zmiňuje omezení, stanovené pro výplatu vkladů, uložených u peněžních ústavů na vkladní (spořitelní) knížky (vkladní listy) se zákonnou výpovědní lhůtou.

Podle § 5, odst. 3, poslední věty vládního nařízení ze dne 8. května 1940, č. 209 Sb., kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrokové sazby, ve znění čl. I, č. 2 vládního nařízení ze dne 28. září 1940, č. 325 Sb., činím toto opatření:

§ 1.

Částka 10.000 K, která smí býti podle § 5, odst. 3, věty první vládního nařízení č. 209/1940 Sb. ve znění čl. I., č. 2 vládního nařízení č. 825/1940 Sb. nejvýše vyplacena měsíčně bez výpovědi ze vkladu, uloženého na vkladní (spořitelní) knížku nebo vkladní list se zákonnou výpovědní lhůtou, zvyšuje se na 100.000 Kčs, a tříměsíční výpovědní lhůta, předepsaná podle věty druhé téhož ustanovení pro výplatu vyšších částek, zkracuje se na jednodenní.

§ 2.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Šrobár, v. r.

Příloha

Sbírky zákonů a nařízení republiky Československé

Ročník 1947.

Cena Kčs 9.—.

V zahraničí vydané dekrety presidenta republiky, které nebyly vyhlášeny ve Sbírce zákonů a nařízení.

V této příloze se uveřejňují ústavní dekrety presidenta republiky a dekrety presidenta republiky, vyhlášené v Úředním věstníku československém (vydávaném v Londýně), o nichž vláda neurčila, že zůstávají na osvobozeném území v platnosti, a které proto nebyly vyhlášeny ve Sbírce zákonů a nařízení [§ 1, písm. a) ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 23. června 1945, č. 22. Sb., o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území republiky Československé] Tím se provádí ustanovení čl. III., odst. 1 ústavního zákona ze dne 28. března 1946 č. 57 Sb., kterým se schválně a prohlašují za zákon dekrety presidenta republiky.

OBSAH:

	Str.
Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 21. července 1940, č. 1 Úř. věst. čsl. o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení ČSR	5
Dekret presidenta republiky ze dne 26. října 1940, č. 4 Úř. věst. čsl., jímž se opravuje veřejné vyhlášení nově vydávaných právních ustanovení československé vlády	5
Dekret presidenta republiky ze dne 26. října 1940, č. 5 Úř. věst. čsl. o čsl. palcích soudcích	6
Dekret presidenta republiky ze dne 26. října 1940, č. 6 Úř. věst. čsl., jímž se mění některá ustanovení zákona o vojenském kázeňském a kárném právu	7
Dekret presidenta republiky ze dne 23. dubna 1941, č. 8 Úř. věst. čsl., kterým se vláda zmocňuje, aby převzala státní záruku za vklady uložené u „Společnosti československého vojska v zahraničí“	7
Dekret presidenta republiky ze dne 12. srpna 1941, č. 9 Úř. věst. čsl., kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1941	8
Dekret presidenta republiky ze dne 13. srpna 1941, č. 10 Úř. věst. čsl., o ustanovování a o služebních i platových poměrech zaměstnanců Československé republiky v zahraničí	10
Dekret presidenta republiky ze dne 14. srpna 1941, č. 11 Úř. věst. čsl., o zaopatření vojenských osob propuštěných nebo přeložených z činné služby vojenské v zahraničí a jejich rodinných příslušníků v oblasti sterlingové měny	12
Dekret presidenta republiky ze dne 13. listopadu 1941, č. 2 Úř. věst. čsl. z roku 1942, o zřízení ministerstva pro hospodářskou obnovu Československé republiky	13
Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 24. listopadu 1941, č. 3 Úř. věst. čsl. z roku 1942, jímž se mění ústavní dekret presidenta republiky ze dne 21. července 1940, číslo 1 Úředního věstníku československého o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení Československé republiky	13
Dekret presidenta republiky ze dne 30. prosince 1941, č. 4 Úř. věst. čsl. z roku 1942, kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1942	14
Dekret presidenta republiky ze dne 28. února 1942, č. 7 Úř. věst. čsl., o zprošťování výkonu služby vojenských gažistů u československé armády v zahraničí	16
Dekret presidenta republiky ze dne 28. února 1942, č. 8 Úř. věst. čsl., jímž se upravuje dovolená vojenským gažistům z povolání, uvolněných ve vojenském zájmu pro zvláštní úkoly mimo rámec československé branné moci v zahraničí	16
Dekret presidenta republiky ze dne 13. května 1942, č. 9 Úř. věst. čsl., o organizaci československé branné moci na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska	17
Dekret presidenta republiky ze dne 13. května 1942, č. 10 Úř. věst. čsl., jímž se doplňuje organizace československé branné moci na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska	17
Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1942, č. 12 Úř. věst. čsl., jímž se mění ústavní dekret presidenta republiky ze dne 21. července 1940, čís. 1 Úředního věstníku československého o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení Československé republiky, ve znění ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 24. listopadu 1941, čís. 3 ex 1942 Úředního věstníku československého	13
Dekret presidenta republiky ze dne 15. října 1942, č. 1 Úř. věst. čsl. z roku 1943, kterým se stanoví dodatek k státnímu rozpočtu na rok 1942	18
Dekret presidenta republiky ze dne 8. prosince 1942, č. 2 Úř. věst. čsl. z roku 1943, o dokončení lékařského studia závěrečnými zkouškami a o promociích československých doktorů veškerého lékařství ve Velké Británii	19
Dekret presidenta republiky ze dne 31. prosince 1942, č. 4 Úř. věst. čsl. z roku 1943, kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1943	20
Dekret presidenta republiky ze dne 21. října 1942, č. 6 Úř. věst. čsl., kterým se stanoví dodatek k státnímu rozpočtu na rok 1943	22
Dekret presidenta republiky ze dne 10. února 1944, č. 2 Úř. věst. čsl., kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1944	23
Dekret presidenta republiky ze dne 11. února 1944, č. 3 Úř. věst. čsl., o peněžních a naturálních náležitostech vojenských osob, konajících činnou vojenskou službu v československé armádě v zahraničí a jejich rodinných příslušníků	25
Dekret presidenta republiky ze dne 18. května 1944, č. 6 Úř. věst. čsl., o zvýšení záruky vlády za vklady „Společnosti československého vojska v zahraničí“	25

Dekret presidenta republiky ze dne 31. května 1944, č. 7 Úř. věst. čsl., o částečné mobilisaci podle §§ 23 a 28 branného zákona a o povinnosti k civilním úkonům na území pod mocí Francouzského výboru národního osvobození	25
Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 3. srpna 1944, č. 10 Úř. věst. čsl., o dočasné správě osvobozeného území republiky Československé	26
Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 22. září 1944, č. 12 Úř. věst. čsl., kterým se ustanovuje doba nové organizace soudů	27
Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 11. října 1944, č. 13 Úř. věst. čsl., o době trvání Státní rady	27
Dekret presidenta republiky ze dne 10. listopadu 1944, č. 14 Úř. věst. čsl., o přechodném omezení převodů, zatížení a propachtování nemovitostí	28
Dekret presidenta republiky ze dne 10. listopadu 1944, č. 15 Úř. věst. čsl., o odkladu dražeb v exekutivním řízení soudním	28
Dekret presidenta republiky ze dne 12. listopadu 1944, č. 16 Úř. věst. čsl., o správě měny a vydávání platidel na osvobozeném území	29
Dekret presidenta republiky ze dne 12. listopadu 1944, č. 17 Úř. věst. čsl., o zatímním vedení státního hospodářství a přechodné úpravě služby státního dluhu	30
Dekret presidenta republiky ze dne 22. ledna 1945, č. 1 Úř. věst. čsl., kterým se stanoví dodatek k státnímu rozpočtu na rok 1944	31
Dekret presidenta republiky ze dne 1. února 1945, č. 2 Úř. věst. čsl., o mimořádných opatřeních pro zajištění hospodářského života na osvobozeném území	32
Dekret presidenta republiky ze dne 1. února 1945, č. 6 Úř. věst. čsl., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech	33
Dekret presidenta republiky ze dne 22. února 1945, č. 8 Úř. věst. čsl., o zvláštních opatřeních v oboru původského práva	39
Dekret presidenta republiky ze dne 1. března 1945, č. 10 Úř. věst. čsl., o zvýšení státní záruky za vklady u spořitelny československého vojska v zahraničí	40
Dekret presidenta republiky ze dne 5. března 1945, č. 12 Úř. věst. čsl., o finančních a měnových opatřeních v době přechodné	40
Dekret presidenta republiky ze dne 5. března 1945, č. 13 Úř. věst. čsl., kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1945	41

Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 21. července 1940.

č. 1 Úř. věst. čsl.

o ustavení Státní rady jako poradního sboru
prozatímního státního zřízení ČSR.*)

§ 1.

Zřizuje se Státní rada jako poradní sbor prezidenta republiky a jako pomocný kontrolní orgán v rámci zatímního státního zřízení Československé republiky

§ 2.

Státní rada má nejvýše 40 členů, jež jmenuje prezident republiky vždy na dobu jednoho roku. Mandát člena Státní rady po tuto dobu trvá, pokud jej prezident republiky nebo Státní rada sama na návrh kárného výboru (§ 8) nezruší, nebo pokud se ho člen sám nevzdá.

§ 3.

Ředníku zahraniční akce nebo příslušníku branné moci, jmenovanému členem Státní rady, dostane se, jestliže mandát přijímá, od nadřízeného úřadu trvalé dovolené k jeho výkonu.

§ 4.

Předsedu a tři místopředsedy Státní rady ustanovuje prezident republiky. Prezident svolává a uzavírá zasedání Státní rady. K účasti na jednání Státní rady jest její člen oprávněn, teprve když prezidentu republiky potvrdil přijetí mandátu spolu s písemným slibem tohoto znění: „Slibuji na svou čest a svědomí věrnost republice Československé a jejímu prozatímnímu státnímu zřízení uznanému na půdě spojenecké Anglie, a slibuji, že budu svědomitě a nestranně vykonávat své povinnosti a plnit úkoly, které členu Státní rady ukládá společný boj za plné osvobození vlasti a že ve válce proti nacismu a jeho spojencům vytrvám až do konečného vítězství.“

§ 5.

Prezidentu republiky náleží konečné schválení jednacího řádu, na němž se Státní rada usnese, i schválení pozdějších změn nebo dodatků.

§ 6.

Člen Státní rady, je-li také členem vlády, vykonává práva, jež jsou s členstvím Státní rady spojena, zdržuje se však hlasování. Předseda Státní rady má právo pozvat členy vlády k účasti na schůzích, aby mohli poskytnouti členům Státní rady žádaná vysvětlení.

§ 7.

Státní rada jest povinna podati v ustanovené lhůtě prezidentovi republiky nebo vládě poradní zprávu o otázce nebo věci, která jí byla prezidentem republiky nebo vládou předložena, může však také z vlastního podnětu podávati prezidentovi republiky nebo vládě memoranda ze všech oborů státního života.

§ 8.

Na návrh kárného výboru může Státní rada zrušiti mandát svého člena, zjistí-li se, že ho není hoděn; jest povinna podati o tom neprodleně zprávu prezidentu republiky.

§ 9.

Členům Státní rady dostane se za výkon jejich mandátu příslušné náhrady.

Dr. Šrámek v r.

Dr. Edvard Beneš v r.

Dekret prezidenta republiky

ze dne 26. října 1940.

č. 4 Úř. věst. čsl.,

jímž se upravuje veřejné vyhlášení nově vydávaných právních ustanovení Československé vlády.*)

K návrhu vlády ustanovuji

§ 1.

K veřejnému vyhlášení nově vydávaných právních ustanovení československé vlády až

*) Vyhlášen v roč. I, čís. 10 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 4. prosince 1940.

*) Vyhlášen v roč. I, čís. 10 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 4. prosince 1940.

do obnovy pravidelného ústavního života v Československé republice jest určen vedle Sbírky zákonů a nařízení (zák. č. 139/1919 a č. 500/1921) Úřední věstník československý.

§ 2.

Do Úředního věstníku československého se zejména zařazují dekrety presidenta republiky a vládní nařízení.

§ 3.

Právní ustanovení jakož i oznámení v Úředním věstníku československém uveřejňují se buď ve znění českém nebo ve znění slovenském, jež obojí jsou původní.

Za den vyhlášení platí datum toho kterého čísla Věstníku.

Dekrety presidenta republiky, vládní nařízení, státní smlouvy a vyhlášky, jež podle zákonů č. 139/1919 a 500/1921 byly uveřejňovány ve Sbírce zákonů a nařízení, opatřují se při vyhlášení ve Věstníku běžnými čísly, jejichž řada se uzavírá koncem každého kalendářního roku.

§ 4.

Pokud v dekretu presidenta republiky nebo v nařízení není nic jiného stanoveno, počíná se jeho účinnost 30 dnů po vyhlášení (§ 3, odst. 2)

§ 5.

Redakce Úředního věstníku československého přísluší předsednictvu ministerské rady, které přijímá text vyhlášek od zúčastněných ministerstev. Podrobnější ustanovení o této redakci určí ministerský předseda.

§ 6.

Tento dekret nabude platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku. Zákony ze dne 15. března 1919, č. 139 Sb. z. a n. a ze dne 20. prosince 1921, č. 500 Sb. z. a n. se tímto dekretem pouze doplňují až do doby, kdy bude obnoven pravidelný ústavní život (§ 1)

§ 7.

Provést tento dekret náleží veškerému ministerstvu.

Dr. Šrámek v r.

Dr. Edvard Beneš v r.

Dekret presidenta republiky

ze dne 26. října 1940,

č. 5 ř. věst. čsl.,

(čsl. polních soudců.)*

K návrhu vlády ustanovují:

Čl. 1.

Zákon ze dne 8. června 1937, č. 115 Sb. zák. a nař. o vojenském polním trestním řízení mění se takto

§ 1.

U čsl. armády v zahraničí po dobu války vykonává pravomoc nižšího a vyššího polního soudu polní soud I. stolice.

Polní soudy tudíž jsou

- 1.) polní soud I. stolice,
- 2.) vrchní polní soud.

Polní soud I. stolice koná řízení a rozhoduje o trestních činech, které patří do pravomoci nižšího i vyššího polního soudu, ve složení stanoveném pro tyto soudy dle projednávaných případů se zachováním všech zákonných ustanovení kompetenčních i procesuálních pro tyto soudy stanovených.

Není-li v dalších předpisech stanoveno jinak, platí o soudu první stolice ustanovení platná pro nižší polní soud (brigádní), jakož i ustanovení platná pro vyšší polní soud (divisní) jako soud nalézací.

§ 2.

Po dobu platnosti polního řízení podle par. 1. zřizuje a zrušuje polní soudy ministr národní obrany

§ 3.

Vrchní polní soud rozhoduje o odvoláních z rozsudků polního soudu I. stolice ve složení nižšího nebo vyššího polního soudu vynesených a mimo to o věcech, které jsou mu podle par. 460 voj. tr. ř. zvláště přikázány.

Rovněž rozhoduje o stížnostech proti opatření nebo usnesení polního soudu I. stolice, pokud o nich podle vojenského trestního řádu rozhoduje vyšší soud.

§ 4.

Pro polní soudy uvedené v par. 1. nejsou hodnosti, v par. 461 voj. tr. ř. stanovené pro složení soudu, závazné.

*) Vyhlášen v roč. I, čís. 10 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 4. prosince 1940.

§ 5.

Žalobci u polních soudů jsou polní prokurátoři a to:

1.) u polního soudu I. stolice polní prokurátor,

2.) u vrchního polního soudu vrchní polní prokurátor

Není-li stanoveno jinak, platí o polním prokurátoru ustanovení jako o vojenském prokurátoru (funkcionáři vojenského prokurátora).

Čl. 2.

Tento dekret provede ministr národní obrany.

Čl. 3.

Tento dekret nabude platnosti dnem vyhlášení.

Dr. Šrámek v r. Dr. Edvard Beneš v r.

Div. gen. Ingr v r

Dekret presidenta republiky

ze dne 26. října 1940.

č. 6 Úř. věst. čsl.,

jmž se mění některá ustanovení zákona o vojenském kázeňském a kárném právu.*)

K návrhu vlády nařizují:

Čl. 1.

Zákon ze dne 4. července 1923, č. 154 Sb. zák. a nař. o vojenském kázeňském a kárném právu, jakož i o odnětí vojenské hodnosti a přeložení do výslužby řízením správním, ve znění zákonů ze dne 8. dubna 1927, č. 55 Sb. zák. a nař. a ze dne 4. dubna 1935, č. 64 Sb. zák. a nař., se mění a doplňuje takto

§ 1.

V par. 22 odst. 4:

Lhůta k předložení potvrzení představenému o tom, že se řízení zastavuje, nebo že se obviněný zprošťuje, zkracuje se ze 14 dnů na 8 dnů.

§ 2.

V par. 24 odst. 1 a 3

Lhůta pro podání odvolání z konečného usnesení se zkracuje ze 14 dnů na 8 dnů.

*) Vyhlášen v roč. I, čís. 10 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 4. prosince 1940.

Lhůta pro podání stížnosti proti zamítavému rozhodnutí kárného výboru I. stolice podle odst. 3 par. 24 cit. zák. se zkracuje ze 14 dnů na 8 dnů.

§ 3.

V par. 27 odst. 2 a 3:

Lhůta k podání žádosti za navrácení k předšlému stavu se zkracuje ze 14 dnů na 8 dnů.

Lhůta k podání stížnosti proti zamítavému rozhodnutí kárného výboru I. stolice podle odst. 3 par. 27 cit. zák. se zkracuje ze 14 dnů na 8 dnů.

§ 5.

V par. 23 odst. 1, 2 a 4 vkládá se další trest: Přeložení do poměru mimo činnou službu s přiznáním menších zaopatřovacích platů.

Čl. 2.

Ministr národní obrany se zmocňuje, aby upravil a v Úředním věstníku československém vyhlásil plné znění paragrafů 22, 23, 24 a 27 zákona č. 154/1923 Sb. zák. a nař., jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 55/1927, 103/1926, 64/1935 a tímto dekretem.

Čl. 3.

Dekret tento nabývá platnosti dnem vyhlášení v Úředním věstníku československém; provede jej ministr národní obrany

Dr. Šrámek v r. Dr. Edvard Beneš v r.

Div. gen. Ingr v r.

Dekret presidenta republiky

ze dne 23. dubna 1941.

č. 8 Úř. věst. čsl.,

kterým se vláda zmocňuje, aby převzala státní záruku za vklady vložené u „Spořitelny československého vojska v zahraničí“*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Vláda republiky československé se zmocňuje, aby převzala až do výše £ 100.000, slovy

*) Vyhlášen v roč. II, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 30. května 1941.

stotisíc liber, státní záruku jako rukojmí a plátce za vklady s případným příslušenstvím, které budou uloženy u „Spořitelny československého vojska v zahraničí“.

§ 2.

Provésti tento dekret ukládá se ministru financí.

§ 3.

Dekret tento nabývá platnosti dnem vyhlášení.

Dr. Šrámek v r.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Outrata v r.

Dekret presidenta republiky

ze dne 12. srpna 1941,

č. 9 Úř. věst. čsl.,

kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1941.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

V příloze státního rozpočtu na rok 1941 (řádný rozpočet) stanoví se veškerá řádná vydání státní správy částkou £ 2,285,677,—, řádné příjmy částkou £ 2.000,—, a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu schodku úvěrovými operacemi.

§ 2.

Mimořádný rozpočet na náklady výzbroje a výstroje československých zahraničních vojenských jednotek a náklady válečných operací stanoví se částkou £ 10,000,000,—, a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto mimořádných vydání.

*) Vyhlášen v roč. II, čís. 3 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 8. prosince 1941.

§ 3.

Ministr financí se zmocňuje, aby odsunul na pozdější dobu úrok a úmor státního dluhu československého, splatný v roce 1941.

§ 4.

Prostředků povolených na výdaje státní správy smí být použito jen až do výše a k účelům uvedeným v příslušných kapitolách, titulech, paragrafech a pododděleních připojeného státního rozpočtu. Při tom smějí být opatřovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu co nejúčelněji a nejehospodárněji a se zřetelem na mimořádné válečné poměry. Prostředků určených na řádné výdaje smí být použito pro každý měsíc nejvýše jednou dvanáctinou celoroční rozpočtové částky. Toto ustanovení se nevztahuje na výdaje splatné v delších než měsíčních lhůtách, kteréžto výdaje jest platiti podle stanovených lhůt.

Výjimky, pokud jsou odůvodněny nutnou potřebou a mimořádnými poměry, jsou vázány na souhlas ministra financí.

§ 5.

Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a ve svých důsledcích zatěžují nebo by mohla zatěžovati rozpočty příští, vyžadují usnesení vlády a souhlasu presidenta republiky.

§ 6.

Povolených prostředků může být použito jen do konce roku 1941 a k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

§ 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1941. Provede jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v r

Dr. Šrámek v r

Dr. Outrata v. r.

PŘÍLOHA

k dekretu presidenta republiky ze dne 12. srpna 1941,
kterým se stanoví státní rozpočet republiky Československé
na rok 1941.

STÁTNÍ ROZPOČET
republiky Československé
na rok
1941.

RÁDNÝ STÁTNÍ ROZPOČET NA ROK 1941.

Oddíl	číslo	Kapitola	Výdaje		Příjmy		Kapitola číslo
		název	1940*)	1941	1940	1941	
			č				
A. Ústřední orgány státu:	1	Prezident republiky a kancelář presidenta republiky	16.524	23.560	—	—	1
	2	Předsednictvo ministerské rady	28.686	16.779	—	—	2
	3	Státní ministři	13.125	11.000	—	—	3
	4	Státní rada a kancelář Státní rady	34.179	32.350	—	—	4
B. Správa zahraniční a vojenská:	5	Ministerstvo zahraničních věcí	132.360	208.160	—	2.000	5
	6	Ministerstvo národní obrany	998.670	1.831.481	—	—	6
C. Správa vnitřní: (a) politická a kulturní:	7	Ministerstvo vnitra	19.740	23.950	—	—	7
	8	Ministerstvo sociální péče	77.367	110.060	—	—	8
D. Správa finanční:	9	Ministerstvo financí	10.419	28.406	—	—	9
E. Různé:	10	Přechodné položky likvidační	34.800	—	—	—	10
Úhrn řádného státního rozpočtu			1.365.870	2.285.677	—	2.000	

Rozdělení tímto rozpočtem přidělených částek jednotlivým kapitolám na tituly, paragrafy a pododdělení se neuveřejňuje.

*) Částky v tomto sloupci uvedené jako rozpočtem stanovené výdaje v roce 1940, představují trojnásobek státních výdajů v I. řádném rozpočtovém období od 1. září do 31. prosince 1940. Výdaje v mimořádném rozpočtovém období od 1. srpna do 31. srpna 1940 nejsou v nich zahrnuty.

Dekret presidenta republiky**ze dne 13. srpna 1941.****č. 10 Úř. věst. čsl.,****o ustanovování a o služebních i platových poměrech zaměstnanců Československé republiky v zahraničí.*)**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Zaměstnanci Československé republiky v zahraničí budou vybíráni především z řad československých státních zaměstnanců.

(2) Pokud se mezi nimi nenajde dostatečný počet vhodných sil, mohou být vybíráni mezi osobami jinými. Tito zaměstnanci vstupují v práva a povinnosti platné pro československé státní zaměstnance, nevznikají jim však žádná práva vůči československému státu, která by mohli uplatňovati při návratu do vlasti, a jejich služební poměr vůči československému státu končí — nestane-li se tak z jakéhokoliv důvodu dříve — ukončením činnosti státního zřízení Československé republiky na půdě Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku.

§ 2.

Při výběru zaměstnanců Československé republiky v zahraničí třeba vzít zřetel na tyto okolnosti a osobní vlastnosti.

a) politický postup po 30. září 1938, po případě po 14. březnu 1939,

b) dobré zdání vojenských úřadů o splnění vojenské povinnosti,

c) dosavadní činnost v československé zahraniční akci,

d) schopnost a způsobilost k funkci, již mají zastávati,

e) odborné vzdělání a jazykovou kvalifikaci.

§ 3.

(1) Úředníci Československé republiky v zahraničí budou zařaděni do šesti platových stupňů. Služební plat bude vyměřen podle platových stupňů v těchto měsíčních částkách:

1. stupeň	45 £
2. stupeň	40 £
3. stupeň	35 £
4. stupeň	30 £
5. stupeň	26 £
6. stupeň	22 £

*) Vyhlášen v roč. II, čís. 3 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 3. prosince 1941.

(2) Pokud by služební plat příslušející úředníku podle odst. 1 byl nižší než služební plat, který mu byl dosud vyplácen, obdrží úředník vyrovnávací přírůstek ve výši rozdílu. Tento přírůstek se však s každým dalším zvýšením služebního platu postupně snižuje.

§ 4.

(1) Při zařazování úředníků do platových stupňů dlužno dbáti těchto okolností a osobních vlastností:

a) hodnosti dosažené v československé státní službě do 30. září 1938, po případě druhu a délky dosavadního zaměstnání soukromého,

b) odborného vzdělání a jazykové kvalifikace,

c) důležitosti práce skutečně konané a zvláštní způsobilosti k zastávané funkci.

(2) Měřítko pod c) bude však použito jen v případech zcela výjimečných, v nichž by s uplatněním měřítek pod a) a b) nebylo lze dobře vystačiti.

§ 5.

Služební plat zřízenců jest 20 £ měsíčně.

§ 6.

(1) Zaměstnancům povinným výživou manželky podle občanského zákona přísluší — pokud jejich manželka není výdělečně činná — přírůstek na manželku ve výši 7 £ měsíčně.

(2) Zaměstnancům, kteří mají děti, přísluší na každé nezaopatřené a zaměstnancem vydržované dítě přírůstek na děti ve výši 4 £ měsíčně u dětí mladších 6 let a 7 £ měsíčně u dětí starších 6 let.

(3) Přídatky podle tohoto paragrafu budou vypláceny jen na manželku a děti, bydlící trvale v oblasti sterlingové měny. Vláda se zmocňuje, aby povolila výjimku v případech, kdy manželka a děti zaměstnance bydlí trvale mimo oblast sterlingové měny a zaměstnanec má možnost přídatky své rodině poukazovati.

§ 7.

(1) Úředníkům, s jejichž funkcí a činností jsou spojeny mimořádné výdaje (společenské a pod.), může vláda přiznati zvláštní služební přírůstek až do výše 20 £ měsíčně.

(2) Úředníkům kanceláře presidenta republiky přiznává služební přírůstek prezident republiky

§ 8.

Vzhledem k nestálosti cenové hladiny, způsobené mimořádnými událostmi válečnými,

zmocňuje se vláda, aby podle potřeby určila přiměřené drahotní přídavky k služebním platům (§ 3—5), k přídávkám na manželku a děti (§ 6) i k přídávkám služebním (§ 7), po případě zvýšila částky stanovené v § 14, odst. 4.

§ 9.

(1) Úředníky platového stupně 1 až 3 ustanovuje prezident republiky k návrhu vlády. Ostatní zaměstnance ustanovuje vláda.

(2) Zaměstnance kanceláře prezidenta republiky ustanovuje prezident republiky za spolu-podpisu ministerského předsedy.

§ 10

(1) Každý zaměstnanec Československé republiky v zahraničí dostane o svém ustanovení dekret, jehož vzor jest připojen (příloha A).

(2) Před doručením dekretu složí každý zaměstnanec přísahu podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 13. ledna 1941 o služební přísaze zaměstnanců státního zřízení Československé republiky č. 6. Úředního věstníku Československého.

§ 11.

Návrhy na ustanovení a zařazení zaměstnanců do platových stupňů připraví komise složená ze zástupců kanceláře prezidenta republiky, předsednictva ministerské rady a ministrův zahraničních věcí, vnitra, financí a sociální péče.

§ 12.

(1) Ustanovení zákona ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z. (služební pragmatika), upravující stíhání porušení povinností, platí s níže uvedenými změnami pro všechny zaměstnance Československé republiky v zahraničí, na které se vztahuje tento dekret.

(2) K jednání a rozhodování v disciplinárních věcech zaměstnanců Československé republiky v zahraničí zřizují se dvě pětičlenné disciplinární komise, a to: jedna jmenovaná prezidentem republiky k návrhu vlády pro zaměstnance platového stupně 1 až 3, druhá jmenovaná vládou pro ostatní zaměstnance.

Předsedu první komise, jeho náměstky, členy komise a přiměřený počet náhradníků, disciplinárního zástupce a jeho náměstky, jakož i vyšetřující komisaře jmenuje k návrhu vlády prezident republiky z řad úředníků Československé republiky v zahraničí. Obdobné orgány druhé komise jmenuje vláda.

(3) Tresty, jež může komise ve svém nálezu uložit, jsou:

a) důtka,

b) dočasné zproštění služby na dobu nejvýše šesti měsíců za současného snížení služebního platu až na dvě třetiny a odnětí případného služebního přídávku,

c) propuštění ze služby, jestliže se zaměstnanec dopustil hrubého porušení svých služebních povinností, zejména jednal-li z pohnutek nízkých a nečestných.

(4) Trest uvedený pod 3 b) a c) může být uložen jen, vysloví-li se pro něj čtyři členové komise a potvrdí-li jej k návrhu vlády prezident republiky.

(5) Je-li nebezpečí v prodlení, může příslušný ministr, jakož i přednosta zastupitelského úřadu s okamžitou platností suspendovat zaměstnance, který se dopustil hrubého porušení svých služebních povinností. Tato prozatímní suspense přestává, nebyla-li do tří měsíců schválena vládou a potvrzena prezidentem republiky, a končí nejpozději dnem vyhlášení nálezu disciplinární komise.

(6) Obhájcem při disciplinárním řízení může být toliko zaměstnanec Československé republiky v zahraničí.

§ 13.

Právo prezidenta republiky udíletí milost podle par. 103 Ústavní listiny vztahuje se i na činy a tresty podle § 12 tohoto dekretu.

§ 14.

(1) Stane-li se zaměstnanec Československé republiky v zahraničí pro nemoc nebo úraz nezpůsobilým k výkonu služby, může být vládou po třech měsících přeložen dočasně nebo trvale do poměru mimo službu. Po dobu dočasného přeložení do poměru mimo službu budou zaměstnanci vypláceny dvě třetiny jeho služebního platu, jakož i případné přídavky na manželku a děti, bude mu však zastavena výplata jeho případného přídávku služebního. Při trvalém přeložení do poměru mimo službu bude zaměstnanec zaopatřovací příspěvek vyměřen dohodou mezi příslušným úřadem a ministerstvem financí. Opatření toto bude dodatečně sděleno vládě k schválení.

(2) Vdově po zaměstnanci Československé republiky v zahraničí přísluší — pokud nebude jinak zaopatřena — nárok na polovinu služebního platu zemřelého manžela a na případné přídavky na děti.

(3) Úplně osiřelým dětem po zaměstnanci Československé republiky v zahraničí přísluší,

pokud nebudou jinak zaopatřeny, vedle přídatku na děti po jedné šestině služebního platu otcova.

(4) Požitky vyplácené podle odstavce 1 a 2 nesmí však klesnouti pod 15 £ měsíčně; do této částky se nezapočítávají případné přídatky na manželku a děti. V případech hodných zvláštního zřetele může vláda částky, vyplácené podle ustanovení tohoto paragrafu, přiměřeně zvýšiti.

§ 15.

(1) Ustanovení tohoto dekretu se nevztahují na zaměstnance Československé republiky v zahraničí, kteří nejsou československé státní příslušnosti, nebo jejichž služební poměr jest upraven zvláštní smlouvou.

(2) Par. 3, 4, 5, 6, 7, 8 a 11 nevztahují se na zaměstnance Československé republiky v zahraničí, kteří jsou přiděleni zastupitelským úřadům mimo Spojené království Velké Británie a Severního Irska, jakož i na jiné zaměstnance Československé republiky v zahraničí, přidělené mimo Spojené království Velké Británie a Severního Irska. Jejich požitky stanoví příslušný ministr v dohodě s ministrem financí, kteří úpravu dodatečně sdělí vládě ke schválení.

§ 16.

(1) Tento dekret nabývá platnosti dnem vyhlášení.

(2) Ustanovení zaměstnanců podle tohoto dekretu bude provedeno s účinností od 1. listopadu 1941.

§ 17

Tento dekret provedou ministři vnitra a financí v dohodě s ostatními zúčastněnými ministry.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Slávik v. r.

Dr. Outrata v. r.

PŘÍLOHA A

dekretu presidenta republiky ze dne 13. srpna 1941 o ustanovování a o služebních i platových poměrech zaměstnanců Československé republiky v zahraničí.

Panu X. Y. v

Sdělují Vám, že rozhodnutím presidenta republiky — vlády — ze dne byl jste dnem ustanoven úředníkem (zřízencem) Československé republiky v zahraničí

a byl Vám s platností od vyměřen služební plat měsíčních £.

Kromě toho Vám bude vyplácen od téhož dne přídatek na manželku . . . £ měsíčně a přídatek . . . £ měsíčně na Vaše dítě (dětí)

(Dále se Vám přiznává služební přídatek ve výši £ měsíčně).

Služebně jste byl přidělen

V Londýně dne

Podpis příslušného ministra nebo jeho zástupce:

Dekret presidenta republiky

ze dne 14. srpna 1941.

č. 11 Úř. věst. čsl.,

o zaopatření vojenských osob propuštěných nebo přeložených z činné služby vojenské v zahraničí a jejich rodinných příslušníků v oblasti sterlingové měny.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Vojenské osoby propuštěné z činné služby vojenské v zahraničí nebo z ní přeložené do jakéhokoliv branného poměru pro stáří, zdravotní nebo jiné důvody, a jejich rodinní příslušníci obdrží po dobu pobytu v oblasti sterlingové měny zaopatření nejdéle však po dobu trvání státního zřízení Československé republiky v zahraničí.

§ 2.

Toto zaopatření nahrazuje zaopatřovací platy podle zákona ze dne 17. února 1922 č. 76/1922 Sb. z. a n. pro vojenské osoby z povolání, ve výslužbě a na dovolené s čekáním.

§ 3.

Pro ostatní osoby, které nemají nároku na zaopatřovací platy podle zákona ze dne 17. února 1922 č. 76/1922 Sb. z. a n. a konaly vojenskou službu podle zákona č. 193/1920 Sb. z. a n., jakož i pro rodinné příslušníky těchto osob, je tato náležitost výpomocí v nouzi.

§ 4.

Příslušníci československého letectva a členové jejich rodin v zahraničí obdrží zaopatření

*) Vyhlášen v roč. II, č. 2 úředního věstníku československého, vdaném v Londýně dne 3. prosince 1941.

podle tohoto dekretu, nebudou-li pobíratí zaopatřovací platy a ostatní přídavky stanovené v »The King's Regulation for the Royal Air Force«. Toto ustanovení netýká se čestného daru, který vyplatí Air Ministry podle předpisů pro britské letectvo.

§ 5.

Vyšší zaopatřovacího a rodinného příspěvku jakož i zvláštních příspěvků (přidavků pro letce, za zranění, vdovského a sirotčího důchodu, příspěvku pro rodiče), dále bližší podmínky pro vznik a zánik těchto nároků budou stanoveny vládním usnesením.

§ 6.

Rodinným příslušníkům nezvěstných vojenských osob náleží zaopatření ve výši vdovského a sirotčího důchodu ode dne, kdy manžel nebo otec je hlášen jako nezvěstný, nejdříve však po zastavení výplaty pravidelných náležitostí.

§ 7

Vládním usnesením se též vyhrazuje úprava léčebné péče a přiznání výpomoci pro případ úmrtí osoby pobírající náležitosti podle tohoto dekretu.

§ 8.

V kárném nebo soudním řízení může být jako trest zaopatřovací příspěvek snížen dočasně nebo trvale.

§ 9.

Tento dekret nabývá platnosti dnem 1. července 1941. Jeho provedením se pověřuje vláda.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.	Němec v. r.
Dr. Feierabend v. r.	Dr. Outrata v. r.
Div. gen. Ingr v. r.	Dr. Ripka v. r.
Lichner v. r.	Dr. Slávik v. r.
Masaryk v. r.	Div. gen. Viest v. r.

Dekret presidenta republiky

ze dne 13. listopadu 1941,

č. 2 Úř. věst. čsl. z roku 1942,

o zřízení ministerstva pro hospodářskou obnovu Československé republiky. *)

K návrhu vlády nařizují:

*) Vyhlášen v roč. III, čís. 1 Úředního věstníku Československého, vydaném v Londýně dne 2. dubna 1942.

§ 1.

Na přechodnou dobu zřizuje se ministerstvo pro hospodářskou obnovu Československé republiky

§ 2.

Ministerstvu pro hospodářskou obnovu přísluší připravit obnovu hospodářského života na území republiky Československé, pokud nejde o věci, jejichž správa je přikázána jiným ústředním úřadům. Působnost a organizaci tohoto ministerstva upraví vláda.

§ 3.

Tento dekret nabývá platnosti dnem 27. října 1941 a jeho provedení ukládá se všem členům vlády.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.	Dr. Osuský v. r.
Dr. Feierabend v. r.	Dr. Outrata v. r.
Div. gen. Ingr v. r.	Dr. Ripka v. r.
Lichner v. r.	Dr. Slávik v. r.
Masaryk v. r.	Dr. Stránský v. r.
Inž. Nečas v. r.	Div. gen. Viest v. r.
Němec v. r.	

Ústavní dekret presidenta republiky

ze dne 24. listopadu 1941,

č. 3 Úř. věst. čsl. z roku 1942,

jímž se mění ústavní dekret presidenta republiky ze dne 21. července 1940 číslo 1 Úředního věstníku Československého o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení Československé republiky. *)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

První věta paragrafu 2 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 21. července 1940 o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení Československé republiky zní takto:

*) Vyhlášen v roč. III, čís. 1 Úředního věstníku Československého, vydaném v Londýně dne 2. dubna 1942.

Státní rada má nejméně 40, nejvýše 50 členů, jež jmenuje prezident republiky vždy na dobu jednoho roku.

§ 2.

První věta paragrafu 4 zní takto:

Předsedu a nejvýše pět místopředsedů Státní rady ustanovuje prezident republiky, jenž stanoví zároveň jejich pořadí.

§ 3.

Tento dekret nabývá platnosti ode dne 27. října 1941 a jeho provedením se pověřuje celá vláda.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.	Dr. Osuský v. r.
Dr. Feierabend v. r.	Dr. Outrata v. r.
Div. gen. Ingr v. r.	Dr. Rípka v. r.
Lichner v. r.	Dr. Slávik v. r.
Masaryk v. r.	Dr. Stránský v. r.
Inž. Nečas v. r.	Div. gen. Viest v. r.
Němec v. r.	

Dekret presidenta republiky

ze dne 30. prosince 1941,

č. 4 Úř. věst. čsl. z roku 1942,

kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1942.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

V příloze A státního rozpočtu na rok 1942 (řádný rozpočet) stanoví se veškerá řádná vydání státní správy částkou $\text{£ } 3,997.161, \dots$, řádné příjmy částkou $\text{£ } 4.695, \dots$, a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu schodku úvěrovými operacemi.

§ 2.

Mimořádný rozpočet na náklady výzbroje a a výstroje československých zahraničních vo-

jenských jednotek a náklady válečných operací (příloha B) stanoví se částkou $\text{£ } 10.000.000, \dots$, a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto mimořádných vydání.

§ 3.

Ministr financí se zmocňuje, aby odsunul na pozdější dobu úrok a úmor státního dluhu československého splatný v roce 1942.

§ 4.

Prostředků povolených na výdaje státní správy smí býti použito jen až do výše a k účelům uvedeným v příslušných kapitolách, titulech a paragrafech a pododděleních připojeného státního rozpočtu. Při tom smějí býti opatřovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu co nejúčelněji a nejehospodárněji a se zřetelem na mimořádné válečné poměry. Prostředky určených na řádné výdaje smí býti použito pro každý měsíc nejvýše jednou dvacítinou celoroční rozpočtové částky. Toto ustanovení se nevztahuje na výdaje splatné v delších než měsíčních lhůtách, kterážto výdaje jest platiti podle stanovených lhůt.

Výjimky, pokud jsou odůvodněny nutnou potřebou a mimořádnými poměry, jsou vázány na souhlas ministra financí.

§ 5.

Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a ve svých důsledcích zatěžují nebo by mohla zatěžovati rozpočty příští, vyžadují usnesení vlády a souhlasu presidenta republiky.

§ 6.

Povolených prostředků může býti použito jen do konce roku 1942 a k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

§ 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1942. Proveďte jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Feierabend v. r.

*) Vyhlášen v roč. III, č. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 2. dubna 1942.

PŘÍLOHA „A“

k dekrety presidenta republiky ze dne 30. prosince 1941,
kterým se stanoví státní rozpočet republiky Československé
na rok 1942.

RÁDNÝ STÁTNÍ ROZPOČET
republiky Československé
na rok
1942.

RÁDNÝ STÁTNÍ ROZPOČET NA ROK 1942.

Oddíl	Kapitola		Výdaje		Příjmy		Kapi- tola číslo
	číslo	název	1941	1942	1941	1942	
			£				
A. Ústřední orgány státu:	1	Prezident republiky a kancelář prezidenta republiky	23.500	42.390	—	—	1
	2	Předsednictvo ministerské rady	16.770	23.100	—	—	2
	3	Státní rada a kancelář Státní rady	32.350	45.630	—	—	3
B. Státní ministři:	4	Státní ministři	11.000	7.520	—	—	4
C. Správa vojenská a zahraniční:	5	Ministerstvo národní obrany	1.831.481	3.203.325	—	—	5
	6	Ministerstvo zahraničních věcí	208.160	394.100	2.000	2.945	6
D. Správa vnitřní: (a) politická a kul- turní:	7	Ministerstvo vnitra	23.950	53.300	—	1.750	7
	8	Úřad pro záležitosti ministerstva spravedlnosti	—	6.490	—	—	8
	9	Úřad pro záležitosti ministerstva obchodu, průmyslu a živností	—	10.320	—	—	9
	10	Ministerstvo hospodářské obnovy	—	16.046	—	—	10
	(d) sociální:	11	Ministerstvo sociální péče	110.060	147.550	—	—
E. Správa finanční:	12	Ministerstvo financí	28.406	37.100	—	—	12
F. Kontrola státní správy	13	Nejvyšší účetní kontrolní úřad	—	10.290	—	—	13
		Úhrn řádného státního rozpočtu	2.285.677	3.997.161	2.000	4.695	

Rozdělení tímto rozpočtem přidělených částek jednotlivým kapitolám na tituly, paragrafy a pododdělení se neuveřejňuje.

Dekret presidenta republiky**ze dne 28. února 1942,**

č. 7 Úř. věst. čsl.,

o zprošťování výkonu služby vojenských gážístů u československé armády v zahraničí.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Rozhodnutím ministra národní obrany mohou býti vojenští gážísté, kteří konají činnou službu v československé armádě v zahraničí, trvale nebo dočasně zproštěni výkonu služby, jestliže další jejich ponechání ve službě by bylo na újmu důležitým vojenským nebo jiným státním zájmům.

§ 2.

Návrh na zproštění činí komise uvedená v § 31, odst. 2 zákona ze dne 4. července 1923 č. 154 Sb. z. a n. o vojenském kázeňském a kárném právu, ve znění zákona ze dne 24. června 1926 č. 103 Sb. z. a n., zákona ze dne 8. dubna 1927 č. 53 Sb. z. a n. a zákona ze dne 4. dubna 1935 č. 64 Sb. z. a n. Tato komise postupuje podle nařízení vlády republiky československé z 22. května 1935 č. 111 Sb. z. a n.

§ 3.

Vojenským gážístům zproštěným výkonu služeb podle § 1 přísluší zaopatřovací příspěvky stanovené vládou a vyplácené ministerstvem národní obrany.

§ 4.

Ustanovení tohoto dekretu vztahují se jak na vojenské gážísty z povolání tak i na ostatní vojenské gážísty (v záloze, atd.).

§ 5.

Účinnost tohoto dekretu nastává dnem 28. února 1942. Jeho provedením se pověřuje ministr národní obrany.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Div. gen. Ingr v. r.

Dekret presidenta republiky**ze dne 28. února 1942,**

č. 8 Úř. věst. čsl.,

jímž se upravuje dovolená vojenských gážístů z povolání, uvolněných ve vojenském zájmu pro zvláštní úkoly mimo rámec československé branné moci v zahraničí.)

Na návrh vlády ustanovují:

§ 1.

Vojenským gážístům z povolání, na jejich žádost uvolněným ve vojenském zájmu pro zvláštní úkoly mimo rámec branné moci v zahraničí (civilní státní úřady, válečný průmysl, zdravotní službu a pod.), je udělována bezplatná dovolená na dobu obstarání těchto úkolů.

§ 2.

Pořadí hodností, které měli tito vojenští gážísté před odchodem na dovolenou, zůstává nezměněno. Po skončení dovolené vracejí se tito gážísté na svá původní působišťe.

§ 3.

Vyžadují-li toho služební zájmy, vojenští gážísté, uvolnění podle § 1, mohou býti kdykoliv povoláni zpět k výkonu činné služby vojenské.

§ 4.

Provedením tohoto dekretu, jehož platnost nastává dnem uveřejnění v Úředním věstníku československém, pověřuje se ministr národní obrany.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Div. gen. Ingr v. r.

vydaném

*) Vyhlášen v roč. III, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 20. července 1942.

*) Vyhlášen v roč. III, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 20. července 1942.

Dekret presidenta republiky ze dne 13. května 1942.

č. 9 Úř. věst. čsl.,

o organizaci československé branné moci na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.*)

K návrhu vlády ustanovují

§ 1.

Organisace československého pozemního vojska na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska řídí se organizačními předpisy platnými pro britskou pozemní armádu. Československé plukovní prapory a všechny odznaky hodnostní a označení československé armády budou zachovány.

§ 2.

Československé letectvo se organizuje v rámci britského královského letectva, jemuž je přiděleno

§ 3.

O pravomoci soudní, kázeňské a správní platí tato ustanovení

Článek 1.

S výhradou následujícího článku pravomoc ve věcech kázně a vnitřní správy nad příslušníky československého pozemního vojska ve Spojeném království bude vykonávána podle československých zákonů a trestné činy, jakož i kázeňské přestupky, budou souzeny a trestány československými vojenskými soudy a úřady

Článek 2.

Zločiny vraždy, zabíjení a násilného smilstva soudí a trestají občanské soudy ve Spojeném království. Ostatní činy a opomenutí, jež jsou trestné jak podle československých, tak podle zákonů Spojeného království, mohou být rovněž stíhány soudy Spojeného království.

Je-li o nich zahájeno trestní řízení před těmito soudy, československé soudy a úřady řízení trestní o nich nezavedou a řízení o nich zavedené a dosud pravoplatně neskončené zruší.

Článek 3.

Příslušníci československého letectva, zařazení do dobrovolné zálohy královského brit-

ského letectva, jsou podřízeni vojenským trestním předpisům platným pro královské britské letectvo. Ve věcech kázeňských podléhají stejným předpisům jako příslušníci jednotek v dobrovolné záloze královského britského letectva.

Článek 4.

Českoslovenští důstojníci a mužstvo, zařazení v dobrovolné záloze královského britského letectva, podléhají pravomoci civilních soudů ve Spojeném království stejným způsobem a ve stejném rozsahu jako britští příslušníci, zařazení v dobrovolné záloze královského britského letectva.

§ 4.

Příslušníci československého pozemního vojska a letectva, konající službu na území mimo Spojené království, které je pod pravomocí vlády Jeho Veličenstva ve Spojeném království, podléhají rovněž předpisům tohoto dekretu.

§ 5.

Platnost tohoto dekretu se ustanovuje dnem 25. října 1940

§ 6.

Provedením tohoto dekretu pověřuji ministra národní obrany

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Div. gen. Ingr v. r.

Dekret presidenta republiky ze dne 13. května 1942.

č. 10 Úř. věst. čsl.,

jmž se doplňuje organizace československé branné moci na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.)

K návrhu vlády ustanovují

§ 1.

Vojenské osoby všech branných poměrů a stavovských skupin, pokud nemohou podle nové organizace býti zařazeny na místech pro jejich

*) Vyhlášen v roč. III, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 20. července 1942.

*) Vyhlášen v roč. III, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 20. července 1942.

hodnosti předepsaných, budou zařazeny na místa nižší. Jejich hodnostní označení, služební oprávnění a povinnosti jest upravit podle služební potřeby

§ 2.

Služební požitky těchto osob budou upraveny podle ujednání s britskými vojenskými úřady.

§ 3.

Vojenským osobám takto zařazeným zůstávají zachována práva jimi dosud v československé armádě nabytá a vyplývající z jejich hodnosti a branného poměru co do pořadí, započtení služební doby v československé armádě (domácí) a případných zaopatřovacích platů pro ně a jejich rodiny

§ 4.

Účinnost tohoto dekretu nastala dne 25. října 1940.

§ 5.

Provedením tohoto dekretu pověřuji ministra národní obrany.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Div. gen. Ingr v. r.

Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 27. října 1942,

č. 12 Úř. věst. čsl.,

jinž se mění ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 21. července 1940 čis. 1 Úředního věstníku československého o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení československé republiky, ve znění ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 24. listopadu 1941 čis. 3 ex 1942 Úředního věstníku československého.*)

K návrhu vlády ustanovuji:

Článek 1.

První dvě věty §u 4 mění se takto: — Prezident republiky svolává a uzavírá zasedání

*) Vyhlášen v roč. III, čis. 4 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 23. prosince 1942.

Státní rady. Státní rada volí si v první plenární schůzi každého svého údobí předsedu a nanejvýše 5 místopředsedů, jichž poradí zároveň stanoví. Tuto schůzi řídí předsednictvo minulé Státní rady, pokud jeho členové členy Státní rady zůstali.

Článek 2.

§ 6 zní takto: — Předseda Státní rady má právo pozvat členy vlády na schůzi, aby mohli poskytnouti členům Státní rady žádaná vysvětlení. Členové Státní rady mohou klásti členům vlády dotazy v záležitostech všeobecné politiky a ve všech věcech, o kterých pojednávají poradní zprávy, jež Státní rada podává.

Článek 3.

§ 7 zní takto: — Státní rada jest povinna podati v ustanovené lhůtě prezidentovi republiky nebo vládě poradní zprávu o otázce nebo věci, která jí byla prezidentem republiky nebo vládou předložena, může však také z vlastního podnětu podávati prezidentovi republiky nebo vládě memoranda ze všech oborů státního života. Prezident republiky dříve než užije svého práva ve smyslu §u 2 ústavního dekretu ze dne 15. října 1940 čis. 2 Úředního věstníku československého o prozatímním výkonu moci zákonodárné, vyžádá si poradní zprávu od Státní rady, neučinila-li tak již vláda sama. Nepodá-li Státní rada poradní zprávu ve stanovené lhůtě, znamená to, že s návrhem souhlasí.

Článek 4.

Tento dekret nabývá platnosti dnem 27. října 1942 a jeho provedením se pověřuje celá vláda.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dekret prezidenta republiky ze dne 15. října 1942,

č. 1 Úř. věst. čsl. z roku 1943,

kterým se stanoví dodatek k státnímu rozpočtu na rok 1942.*)

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

Vydání státní správy stanovená v řádném rozpočtu na rok 1942 částkou 3,997.161,-

*) Vyhlášen v roč. IV, čis. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 26. února 1943.

zvyšují se o částku £ 98.744,- (příloha A) na celkem £ 4.095.905,-, a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu nových vydání úvěrovými operacemi.

§ 2.

Vydání státní správy stanovená v mimořádném rozpočtu na rok 1942 částkou £ 10.000.000,- zvyšují se o částku £ 100.000,- (příloha B) na celkem £ 10.100.000,-, a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto nových mimořádných vydání.

§ 3.

Ustanovení uvedená v paragrafech 4, 5 a 6 dekretu ze dne 30. prosince 1941, kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1942, vztahují se též na nově stanovená řádná a mimořádná vydání.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provede jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Feierabend v. r.

PŘÍLOHA A.

Přehled dodatečného rozpočtu na rok 1942.

Řádný rozpočet.

	Dosud: £	Zvýšení: £	Celkem: £
Kap. 1. President republiky a kancelář presidenta republiky	42.390	2.000	44.390
Kap. 2. Předsednictvo ministerské rady	23.100	3.500	26.600
Kap. 3. Státní rada a kancelář Státní rady	45.630	1.040	46.670
Kap. 4. Státní ministři	7.520	—	7.520
Kap. 5. Ministerstvo národní obrany	3.203.325	—	3.203.325
Kap. 6. Ministerstvo zahraničních věcí	394.100	11.100	405.200
Kap. 7. Ministerstvo vnitra	53.300	33.400	86.700
Kap. 8. Ministerstvo spravedlnosti	6.490	1.290	7.780
Kap. 9. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností	10.320	3.500	13.820
Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	16.046	1.164	17.210
Kap. 11. Ministerstvo sociální péče	147.550	39.550	187.100
Kap. 12. Ministerstvo financí	37.100	2.200	39.300
Kap. 13. Nejvyšší účetní kontrolní úřad	10.290	—	10.290
Celkem	3.997.161	98.744	4.095.905

PŘÍLOHA B.

Mimořádný rozpočet.

Kap. 12. Ministerstvo financí	—	100.000	100.000
-------------------------------	---	---------	---------

Dekret presidenta republiky

ze dne 8. prosince 1942,

č. 2 Úř. věst. čsl. z roku 1943,

o dokončení lékařského studia závěrečnými zkouškami a o promociích československých doktorů veškerého lékařství ve Velké Británii.*)

K návrhu vlády ustanovují:

*) Vyhlášen v roč. IV, čís. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 26. února 1943.

§ 1.

Kandidáti lékařství, kteří jsou československými státními občany a získali absolutorium na některé z československých universit nebo absolvovali na nich aspoň osm semestrů a vykonali úspěšně první rigorosum, budou ve Velké Británii promováni na doktory veškerého lékařství Karlovy, Masarykovy nebo Komen-ského university, prokáží-li, že vykonali v Československé republice anebo ve Velké Británii v podstatném rozsahu zkoušky předepsané československým rigorosním řádem a že úspěšně vykonali závěrečné zkoušky (Finals) před lékařskou zkušební komisí ve Velké Bri-

tání. Závěrečné zkoušky (Finals) se nevyžadují od toho, kdo prokáže, že vykonal veškeré přísné zkoušky lékařské na některé z československých universit.

§ 2.

Promoční akt budiž vykonán na Oxfordské universitě. Promoci kandidáti získávají titul doktora veškerého lékařství té československé university, na níž byli naposled zapsáni před svým odchodem z československé republiky.

§ 3.

Vypracování podrobných ustanovení o promoci se svěřuje ministru vnitra, pověřenému vedením záležitostí spadajících do působnosti ministerstva školství a národní osvěty.

§ 4.

Tento dekret nabývá platnosti dnem vyhlášení. Provádí jej ministr vnitra, pověřený vedením záležitostí spadajících do působnosti ministerstva školství a národní osvěty, v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Slávik v. r.

Dekret presidenta republiky

ze dne 31. prosince 1942,

č. 4 Úř. věst. čsl. z roku 1943,

kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1943.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Řádná vydání státní správy na rok 1943 (příloha A) stanoví se částkou € 3.982.975,-, řádné příjmy částkou € 14.290,-, a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu schodku úvěrovými operacemi.

§ 2.

Mimořádná vydání vojenská a finanční státní správy na rok 1943 (příloha B) stanoví

*) Vyhlášen v roč. IV, čís. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 26. února 1943.

se částkou € 10.220.000,-, a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto mimořádných vydání.

§ 3.

Ministr financí se zmocňuje, aby odsunul na pozdější dobu úrok a úmor státního dluhu československého, splatný v roce 1943.

§ 4.

(1) Prostředků povolených na výdaje státní správy smí být použito jen až do výše a k účelům uvedeným v příslušných kapitolách, titulech a paragrafech a pododděleních přípoje státního rozpočtu. Při tom smějí být opatřovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu co nejúčelněji a nej hospodárněji a se zřetelem na mimořádné válečné poměry. Prostředků určených na řádné výdaje smí být použito pro každý měsíc nejvýše jednou dvanáctinou celoroční rozpočtové částky. Toto ustanovení se nevztahuje na výdaje splatné v delších než měsíčních lhůtách, kteréžto výdaje jest platiti podle stanovených lhůt.

(2) Výjimky z ustanovení o použití jedné dvanáctiny rozpočtu v každém kalendářním měsíci, pokud jsou odůvodněny nutnou potřebou a mimořádnými poměry, jsou vázány na souhlas ministra financí. Ve všech ostatních výjimečných případech budiž postupováno podle §u 7 zákona č. 175 Sb. z. a n. ze dne 20. března 1919.

§ 5.

Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a ve svých důsledcích zaléžují nebo by mohla zatěžovat rozpočet příští, vyžadují usnesení vlády a souhlasu presidenta republiky

§ 6.

Povolených prostředků může být použito jen do konce roku 1943 a k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

§ 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1943. Proveďte jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Feierabend v. r.

PŘÍLOHA „A“

k dekretu presidenta republiky ze dne 31. prosince 1942,
kterým se stanoví státní rozpočet republiky Československé
na rok 1943.

RÁDNÝ STÁTNÍ ROZPOČET
republiky Československé
na rok
1943.

RÁDNÝ STÁTNÍ ROZPOČET NA ROK 1943.

Oddíl	Kapitola		Výdaje		Příjmy		Kapi- tola číslo
	číslo	název	1942	1943	1942	1943	
			č				
A. Ústřední orgány státu:	1	Prezident republiky a kancelář presidenta republiky	44.890	45.535	—	—	1
	2	Předsednictvo ministerské rady	26.600	27.380	—	—	2
	3	Státní rada a kancelář Státní rady	46.870	44.840	—	—	3
B. Správa vojenská a zahraniční	4	Ministerstvo národní obrany	3.203.325	2.819.390	—	—	4
	5	Ministerstvo zahraničních věcí	495.200	504.850	2.945	12.290	5
C. Správa vnitřní (a) politická a kulturní (b) justiční (c) hospodářská	6	Ministerstvo vnitra	86.700	98.690	1.750	2.000	6
	7	Ministerstvo spravedlnosti	7.780	9.070	—	—	7
	8	Ministerstvo zemědělství	7.520	16.700	—	—	8
	9	Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností	13.820	14.960	—	—	9
	10	Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	17.210	21.550	—	—	10
	11	Ministerstvo sociální péče	187.100	267.700	—	—	11
D. Správa finanční	12	Ministerstvo financí	39.300	52.050	—	—	12
E. Kontrola státní správy	13	Nejvyšší účetní kontrolní úřad	10.290	12.460	—	—	13
Úhrn řádného státního rozpočtu			4.095.905	3.932.975	4.695	14.290	

Rozdělení tímto rozpočtem přidělených částek jednotlivým kapitolám na tituly, paragrafy a pododdělení
se neuvěřejňuje.

PŘÍLOHA B.
Mimořádný rozpočet
na rok 1943.

	1943: £	1942 £
Kap. 5.: Ministerstvo národní obrany		
Náklady výzbroje, výstroje a válečných operací československých vojenských jednotek	10,000.000	10,000.000
Kap. 12.: Ministerstvo financí		
Náklady měnových opatření	220.000	100.000

Dekret presidenta republiky
ze dne 21. října 1943,

č. 6 Úř. věst. čsl.,

kterým se stanoví dodatek k státnímu rozpočtu
na rok 1943.)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Vydání státní správy stanoví v řádném rozpočtu na rok 1943 částkou £ 3,932.975,-, zvyšují se o částku £ 10.605,-, (příl. A) na celkem £ 3,973.580,-, a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu nových vydání úvěrovými operacemi.

§ 2.

Vydání státní správy stanovená v mimořádném rozpočtu na rok 1943 částkou

£ 10,220.000,-, zvyšují se o částku £ 10.000,-, (příl. B.) na celkem £ 10,230.000,-, a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto nových mimořádných vydání.

§ 3.

Zásady uvedené v paragrafech 4, 5 a 6 dekretu ze dne 31. prosince 1942, kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1943, vztahují se též na nově stanovená řádná a mimořádná vydání.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provede jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Feierabend v. r.

PŘÍLOHA A.

Přehled dodatečného rozpočtu na rok 1943.
Řádný rozpočet.

	Dosud: £	Zvýšení: £	Celkem: £
Kap. 1. President republiky a kancelář presidenta republiky	45.535	—	45.535
Kap. 2. Předsednictvo ministerské rady	27.880	2.500	29.880
Kap. 3. Státní rada a kancelář Státní rady	44.640	—	44.640
Kap. 4. Ministerstvo národní obrany	2,819.390	—	2,819.390
Kap. 5. Ministerstvo zahraničních věcí	504.850	4.500	509.350
Kap. 6. Ministerstvo vnitra	96.690	14.920	111.610
Kap. 7. Ministerstvo spravedlnosti	9.070	500	9.570
Kap. 8. Ministerstvo zemědělství	16.700	—	16.700
Kap. 9. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností	14.960	2.620	17.580
Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	21.550	2.690	24.240
Kap. 11. Ministerstvo sociální péče	267.700	11.775	279.475
Kap. 12. Ministerstvo financí	52.050	1.100	53.150
Kap. 13. Nejvyšší účetní kontrolní úřad	12.460	—	12.460
Celkem	3,932.975	40.605	3,973.580

*) Vyhlášen v roč. IV, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydanem v Londýně dne 31. prosince 1943.

PŘÍLOHA B.

Mimořádný rozpočet.

Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu

Dosud:	Zvýšení:	Celkem:
£	£	£
—	10.000	10.000

Dekret presidenta republiky ze dne 10. února 1944,

č. 2 Ůř. věst. čsl.,

kterým se stanoví státní rozpočet
na rok 1944.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Rádná vydání státní správy na rok 1944 (příloha A) stanoví se částkou £ 3.624.105,-, řádné příjmy částkou £ 23.100,- a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu schodku úvěrovými operacemi.

§ 2.

Mimořádná vydání vojenská a finanční státní správy na rok 1944 (příloha B) stanoví se částkou £ 10.070.000,- a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto mimořádných vydání.

§ 3.

Ministr financí se zmocňuje, aby odsunul na pozdější dobu úrok a úmor státního dluhu československého, splatný v roce 1944.

§ 4.

(1) Prostředků povolených na výdaje státní správy smí být použito jen až do výše a k účelům uvedeným v příslušných kapitolách, titulech a paragrafech a pododděleních připojeného státního rozpočtu. Při tom smějí být opatřovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu co nejúčelněji a nejehospodárněji a se zřetelem na mimořádné válečné po-

měry. Prostředků určených na řádné výdaje smí být použito pro každý měsíc nejvýše jednou dvanáctinou celoroční rozpočtové částky. Toto ustanovení se nevztahuje na výdaje splatné v delších než měsíčních lhůtách, kteréžto výdaje jest platiti podle stanov ných lhůt.

(2) Výjimky z ustanovení o použití jedné dvanáctiny rozpočtu v každém kalendářním měsíci, pokud jsou odůvodněny nutnou potřebou a mimořádnými poměry, jsou vázány na souhlas ministra financí. Ve všech ostatních výjimečných případech budiž postupováno podle paragrafu 7 zákona č. 175 Sb. z. a n. ze dne 20. března 1919.

§ 5.

Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a ve svých důsledcích zatěžují nebo by mohla zatěžovati rozpočet příští, vyžadují usnesení vlády a souhlasu presidenta republiky.

Prostředků na mimořádná vydání vojenská ve výši £ 10.000.000,- (příloha B, kapitola 4) smí být použito takto po předchozím usnesení vlády.

§ 6.

Povolených prostředků může být použito jen do konce roku 1944 a k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

§ 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1944. Proveďte jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Feilerabend v. r.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 11. května 1944.

PŘÍLOHA „A“

k dekreту presidenta republiky ze dne 10. února 1944, kterým se stanoví státní rozpočet republiky Československé na rok 1944.

ŘADNÝ STÁTNÍ ROZPOČET NA ROK 1944.

Oddíl	Kapitola		Výdaje:		Příjmy:	
	číslo	název	1944	1943	1944	1943
			č			
A. Ústřední orgány státu:	1	Prezident republiky a kancléř presidenta republiky	40.276	45.535	—	—
	2	Předsednictvo ministerské rady	32.760	29.880	—	—
	3	Státní rada a kancléř Státní rady	44.200	44.640	—	—
B. Správa vojenská a zahraniční	4	Ministerstvo národní obrany	2.188.705	2.319.399	—	—
	5	Ministerstvo zahraničních věcí	613.420	509.350	17.000	12.280
C. Správa vnitřní: (a) politická a kulturní: (b) justiční: (c) hospodářská:	6	Ministerstvo vnitra	146.780	111.610	3.500	2.000
	7	Ministerstvo spravedlnosti	9.915	9.570	—	—
	8	Ministerstvo zemědělství	22.300	16.700	—	—
	9	Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností	26.280	17.530	—	—
	10	Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	29.650	24.240	—	—
	11	Ministerstvo sociální péče	431.540	279.475	500	—
D. Správa finanční	12	Ministerstvo financí	55.350	53.150	1.500	—
E. Kontrola státní správy:	13	Nejvyšší účetní kontrolní úřad	12.840	12.460	—	—
Celkem			3.624.105	3.973.580	23.100	14.290

Rozdělení tímto rozpočtem přidělených částek jednotlivým kapitolám na tituly, paragrafy a pododdělení se neuveřejňuje.

PŘÍLOHA B.

Mimorádný státní rozpočet
na rok 1944.

VÝDAJE.

	1944: č	1943: č
Kap. 4. Ministerstvo národní obrany: Zvláštní potřeby obrany státu	10.000.000	10.000.000
Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu: Nákup potravin a surovin (zajištění příprav)	—	10.000
Kap. 12. Ministerstvo financí: Náklady měnových opatření	70.000	220.000
Celkem	10.070.000	10.230.000

Dekret presidenta republiky**ze dne 11. února 1944,****č. 3 Úř. věst. čsl.,**

o peněžních a naturálních náležitostech vojenských osob, konajících činnou vojenskou službu v československé armádě v zahraničí a jejich rodinných příslušníků.*)

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

Vojenské osoby konající činnou vojenskou službu v československé armádě v zahraničí a jejich rodinní příslušníci mají nárok na peněžní a naturální náležitosti podle vojenských a finančních dohod s vládou státu, na jehož území ta která československá vojenská jednotka byla organisována.

Příslušná nařízení vydá vláda.

§ 2.

Tento dekret má účinnost ode dne 25. října 1940.

§ 3.

Provedení tohoto dekretu pověřuje se vláda.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

—

Dekret presidenta republiky**ze dne 18. května 1944,****č. 6 Úř. věst. čsl.,**

o zvýšení záruky vlády za vklady „Spořitelny československého vojska v zahraničí“.)**

K návrhu vlády ustanovují

§ 1.

Vláda republiky československé se zmocňuje, aby zvýšila státní záruku převzatou po-

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 11. května 1944.

**) Vyhlášen v roč. V, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 29. září 1944.

dle §u 1 dekretu č. 8 ze dne 23. dubna 1941, na £ 250.000,-, slovy: dvěsetpadesát tisíc liber

§ 2.

Provésti tento dekret ukládá se ministru financí.

§ 3.

Dekret tento nabývá platnosti dnem vyhlášení.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dekret presidenta republiky**ze dne 31. května 1944,****č. 7 Úř. věst. čsl.,**

o částečné mobilisaci podle §§ 23 a 28 branného zákona a o povinnosti k civilním úkonům na území pod mocí Francouzského výboru národního osvobození.*)

K návrhu vlády ustanovují

Čl. I.

Podle §§ 23 a 28 branného zákona republiky československé ze dne 19. března 1920 č. 193 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky ministra národní obrany ze dne 26. února 1934 č. 30 Sb. z. a n. nařizují.

a) mobilisaci všech československých státních občanů, dlečích na území pod mocí Francouzského výboru národního osvobození, narozených v roce 1899 až 1924, jakož i

b) předčasné zařazení odvedených osob,

c) předčasný odvod osob, jež dosáhnou v tomto roce 18. a 19. roku věku svého,

d) opětý odvod mužů nepřekročivších rok, v němž dokončili nebo dokončí 45. rok věku, kteří nebyli při řádných odvodech uznáni způsobilými, anebo byli pro nezpůsobilost k vojenské službě propuštěni z branné moci, anebo nebyli podrobeni odvodu proto, že nabyli československé státní příslušnosti po 31. prosinci toho roku, v němž dosáhli 40. roku věku.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 29. září 1944.

Čl. 2.

Podle §u 66, odst. 3 zákona ze dne 18. 5. 1938 č. 131 Sb. z. a n. o obraně státu ukládám československým státním příslušníkům do činné služby vojenské nepovolaným neb od vojenské činné služby dočasně nezproštěným ve věku od 18 do 50 let povinnost k osobním úkonům pro účely spojeneckého státu, reprezentovaného Francouzským výborem národního osvobození.

K požadování, určení a rozvržení osobních úkonů ve smyslu §u 69 citovaného zákona jsou oprávněni československý vojenský a diplomatický zástupce u Francouzského výboru národního osvobození.

Čl. 3.

Provedením článku 1 pověřuji ministra národní obrany. Provedením článku 2 pověřuji vládu.

Čl. 4.

Účinnost tohoto dekretu nastává dnem podpisu.

Podepsáno v Londýně dne 31. května 1944.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.

Lichner v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Řípka v. r.

Div. gen. Ingr v. r.

Dr. Slávik v. r.

Masaryk v. r.

Dr. Stránský v. r.

Němec v. r.

Div. gen. Viest v. r.

Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 3. srpna 1944,

č. 10 Úř. věst. čsl.,

o dočasné správě osvobozeného území republiky československé. *)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovuji:

Článek 1.

Na dobu, pokud sídlo vlády nebude na území republiky československé, zřizuje se úřad pro

*) Vyhlášen v roč. V, č. 3 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 14. listopadu 1944.

správu osvobozeného území. V jeho čele jest a za něj odpovídá člen vlády jako její delegát (dále označovaný jako vládní delegát), jehož jmenuje a odvolává prezident republiky k návrhu vlády. Zastupuje ho další člen vlády (zástupce vládního delegáta), jmenovaný a odvolávaný týmž způsobem, jenž mimo to řídí ony správní věci osvobozeného území, které mu vládní delegát zvlášť svěří.

Článek 2.

Vládní delegát provádí na osvobozeném území republiky usnesení vlády a při jeho správě zastupuje každého jednotlivého resortního ministra. V mezích příslušnosti jednotlivých těchto ministrů koná vše, čeho je na osvobozeném území třeba k vedení války, k udržení pořádku a k rychlému obnovení a zabezpečení řádného státního života.

Článek 3.

Vládní delegát řídí se při správě osvobozeného území právními předpisy československé republiky, vydanými do 29. září 1938, dále dekrety presidenta republiky a právními předpisy československé vlády v zahraničí, vyhlášenými v „Úředním věstníku československém“.

Pokud je to nezbytné a neodkladné, je vládní delegát oprávněn vydávati prozatímní vládní nařízení, která sám podpisuje. Taková prozatímní nařízení buďtež však neprodleně předložena vládě, která je buď schválí nebo nahradí vlastními nařízeními.

Nařízení vládního delegáta, jakož i jejich schválení vládou nebo nařízením vlády je nahrazující, buďtež uveřejněna v „Úředním listě vládního delegáta pro osvobozené území“, jenž budiž zřízen, a v „Úředním věstníku československém“.

K jejich platnosti dostačí jedno z těchto uveřejnění, a při obojím uveřejnění jest rozhodujícím znění obsažené v „Úředním věstníku československém“.

Článek 4.

Jakmile sídlo vlády bude na území československé republiky, zaniká úřad pro správu osvobozeného území, a ministerstvo vnitra provede jeho likvidaci.

Článek 5.

Tento ústavní dekret nabývá platnosti dnem vyhlášení a jeho provedením se pověřují všichni členové vlády

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.	Lichner v. r.
Dr. Feierabend v. r.	Dr. Ripka v. r.
Div. gen. Ingr v. r.	Dr. Slávik v. r.
Masaryk v. r.	Dr. Stránský v. r.
Němec v. r.	Div. gen. Viest v. r.

Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 22. září 1944,

č. 12 Úř. věst. čsl.,

kterým se ustanovuje doba nové organizace soudů.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují

§ 1.

Pro veškeré soudy platí doba od počátku účinnosti tohoto dekretu až do 31. prosince 1945 za dobu jejich nové organizace podle §u 99 ústavní listiny ze dne 29. února 1920 č. 121 Sb. z. a n.

§ 2.

Po dobu nové organizace soudů (§ 1) může vláda nařízením určit sídla a obvody soudů a státních zastupitelstev a je slučovat nebo rozdělovat.

§ 3.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 4.

Provést jej náleží všem členům vlády.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.	Lichner v. r.
Dr. Feierabend v. r.	Dr. Ripka v. r.
Majer v. r.	Dr. Slávik v. r.
Masaryk v. r.	Dr. Stránský v. r.

Ústavní dekret prezidenta republiky ze dne 11. října 1944,

č. 13 Úř. věst. čsl.,

o době trvání Státní rady.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují

Článek 1.

(1) Státní rada jako poradní sbor prezidenta republiky a vlády a jako pomocný kontrolní orgán v rámci státního zřízení československé republiky, zřízená a blíže upravená ústavními dekrety prezidenta republiky ze dne 21. července 1940, číslo 1 Úředního věstníku československého ze dne 24. listopadu 1941, číslo 3 Úředního věstníku československého ex 1942 a ze dne 27. října 1942, číslo 12 Úředního věstníku československého, se zrušuje dnem, kdy se ustaví vláda jmenovaná prezidentem republiky se sídlem na území republiky. Tímto dnem též zanikají mandáty členů Státní rady.

(2) Činnost Státní rady budiž však ukončena na půdě Velké Británie aktem prezidenta republiky.

(3) Předseda vlády vyhlásí v Úředním věstníku československém zrušení Státní rady.

(4) Údobí Státní rady končící dnem 11. října 1944 a mandáty členů Státní rady končící téhož dne prodlužují se až do doby stanovené v odstavci 1, článku 1 tohoto dekretu.

Článek 2.

(1) Po zrušení Státní rady, předseda, místopředsedové a členové Státní rady, jejichž funkce nebo členství nezakládají před jejím zrušením, mají nárok ještě na tříměsíční náhradu za výkon funkce nebo mandátu.

(2) Od této náhrady se odpočítávají stále služební požitky, jež se ze státní pokladny budou vyplácet těm členům, kteří jsou nebo budou státními zaměstnanci.

Článek 3.

(1) Likvidace kanceláře Státní rady a péče o její archiv přísluší po zrušení Státní rady ministerstvu vnitra.

(2) Do rozpočtu ministerstva vnitra přecházejí dnem zrušení Státní rady veškeré náklady spojené s likvidací Státní rady.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 4 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 24. listopadu 1944.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 4 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 24. listopadu 1944.

Článek 4.

Tento dekret nabývá platnosti dnem 11. října 1944 a jeho provedení se ukládá ministru vnitra a ministru financí.

Dr. Edvard Beneš v r.

Dr. Šrámek v r.

Dr. Slávik v r.

Dr. Feierabend v r.

Dekret presidenta republiky ze dne 10. listopadu 1944.

č. 14 Úř. věst. čsl.,

o přechodném omezení převodů, zatížení a propachtování nemovitostí.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

§ 1.

Převody, zatížení a propachtování nemovitostí a delší než jednorroční pronájem domů a pozemků jsou platné jen se souhlasem politické správy I. instance, v jejímž obvodu leží nemovitost.

§ 2.

Souhlasu podle paragrafu 1. není zapotřebí, jsou-li smluvní stranou stát nebo samosprávné svazky nebo podnik, ústav nebo fond jim náležející nebo jimi spravovaný.

§ 3.

Politická správa odepře souhlas, jestliže by převod, zatížení nebo propachtování nemovitostí nebo delší než jednorroční pronájem domů a pozemků ohrozily veřejný zájem, zejména:

(1) Kdyby se jím mohlo ztížití uplatnění nároků veřejné správy;

(2) kdyby nemovitost mohla být odňata svému dosavadnímu účelu, ačli se tak nemá státi v zájmu veřejném;

(3) kdyby nemovitost mohla přejíti do vlastnictví, požívání nebo užívání osob, jejichž státní spolehlivost je pochybná;

(4) je-li podezření, že se právním jednáním sledují nekalé cíle nebo spekulace.

§ 4.

Proti rozhodnutí politické správy I. instance lze podat do 15 dnů ode dne doručení odvolání k politické správě II. instance, jejíž rozhodnutí je konečné.

Při rozhodování o tom, zda veřejný zájem je ohrožen, jest postupovati podle volného uvážení.

§ 5.

Právní jednání uvedená v paragrafu 1. smějí býti knihovně provedena jenom, je-li k žádosti o knihovní zápis připojen originál výměru o úředním souhlasu. To platí také o právních jednáních, která byla předsevzata a o jejichž knihovní zápis bylo žádáno před účinností tohoto dekretu.

§ 6.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí po dobu jednoho roku.

Provedou jej všichni členové vlády.

Dr. Edvard Beneš v r.

Dr. Šrámek v r.

Bečko v r.

Lichner v r.

Dr. Feierabend v r.

Dr. Ripka v r.

Masaryk v r.

Dr. Slávik v r.

Majer v r.,

Dr. Stránský v r.

též za ministra Němce

Dekret presidenta republiky ze dne 10. listopadu 1944.

č. 15 Úř. věst. čsl.,

o odkladu dražeb v exekučním řízení soudním.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

§ 1.

Dražební roky v exekučním řízení soudním nemohou býti konány po šest měsíců ode dne účinnosti tohoto dekretu. Pokud byly soudem již stanoveny, buďtež odloženy z moci úřední.

§ 2.

Doba, po kterou dražba byla odložena, nezačítává se do lhůty pro zánik zástavního práva k zabaveným věcem movitým.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 5 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 29. listopadu 1944.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 5 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 29. listopadu 1944.

§ 3.

Soudní uschování věcí movitých může být povoleno v době v § 1. uvedeně pouze tehdy, osvědčí-li vymáhající strana soudu nebezpečí, že by bez provedení úschovy dobytí peněžité pohledávky soudně přiřčené bylo zmařeno nebo značně ztíženo, nebo že by pro její dobytí rozsudek musel být vykonán v cizině. Totéž platí pro případ, je-li pravděpodobno nebo osvědčeno, že by dlužník poroucháním, zničením, zatajením nebo zavlacením majetkových kusů, zcizením, nebo jinými nakládáním předměty svého jmění, zvláště úmluvami, učiněnými o tom s jinými osobami, zmařil nebo značně ztížil dobytí pohledávky.

§ 4.

Soudce položí dražební rok bez ohledu na ustanovení § 1 tohoto dekretu:

(1) jde-li o zboží podléhající zkáze, nebo o předměty denní potřeby, jichž oběh je v zájmu zásobování obyvatelstva,

(2) jde-li o nároky uvedené v zákoně z 16. XII. 1930 č. 4 Sb. z. a n. z r. 1931,

(3) utrpěla-li by vymáhající strana větší újmu odkladem exekuce dražby než strana povinná jejím výkonem,

(4) jde-li o nároky státu nebo veřejnoprávních svazků, dále podniků, ústavů nebo fondů jim náležejících neb jimi spravovaných.

§ 5.

Vláda se zmocňuje, aby nařízením prodloužila lhůtu uvedenou v § 1, po případě pro jednotlivé soudní okresy až o dalších šest měsíců.

§ 6.

Tento dekret nabude účinnosti dnem vyhlášení. Provedou jej ministr spravedlnosti a ministr vnitra, pokud jde o § 5. celá vláda.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.

Lichner v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Ripka v. r.

Masaryk v. r.

Dr. Skávik v. r.

Majer v. r.,

Dr. Stránský v. r.

též za ministra Němce

Dekret presidenta republiky ze dne 12. listopadu 1944,

č. 16 Úř. věst. čsl.,

o správě měny a vydávání platidel na osvobozeném území.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

Článek 1.

Při ministerstvu financí se zřizuje Československý měnový úřad, který je oprávněn vydávat platidla:

(1) pro provádění plateb konaných na osvobozeném území

a) československým vojskem a československou civilní správou,

b) spojeneckými vojsky, jakož i mezinárodními orgány působícími na osvobozeném území podle platných mezistátních dohod,

(2) na základě zmocnění vlády za účelem výměny platidel, jež obíhají na osvobozeném území státním.

Článek 2.

Československý měnový úřad vykonává opatření měnové povahy na osvobozeném území, kterými jej vláda pověří.

Nařízením může vláda uložit československému měnovému úřadu, aby se na osvobozeném území ujal funkcí Cedulového úřadu. V této své působnosti řídí se Československý měnový úřad statutem a zásadami, jež vláda vydá nařízením, a není omezen při vydávání platidel rozsahem článku 1.

Článek 3

Platidla Československým měnovým úřadem vydaná jsou dočasnými zákonnými platidly na celém osvobozeném území nebo na jeho části.

V stejném rozsahu jsou dočasnými zákonnými platidly, bez ohledu na jakou jednotku znějí, i platidla vydaná v dohodě s československou vládou vrchním velitelstvím spojenecké armády, operující na československém území, anebo veliteli československých vojenských jednotek na něm operujících.

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 5 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 29. listopadu 1944.

Článek 4.

Vláda stanoví nařízením jednotku, na kterou budou znít platidla Československým měnovým úřadem vydaná, jakož i kurs této jednotky v poměru k platidlům jiným, dosud na osvobozeném území používaným.

Článek 5.

Vojenské a civilní úřady nejsou omezeny při placení předpisy o přijímání drobných mincí.

Článek 6.

Platidla vydaná Československým měnovým úřadem, platidla vydaná podle čl. 8, odst. 2. a platidla dosud na území státním používaná a nevyloučená Československým měnovým úřadem z oběhu, dále veškerá označení na platidlech, sloužící k odlišení a ochraně platidel, obíhajících na území státním nebo na jeho části, používají stejné trestní ochrany, jaká přísluší penězům podle zákona o padělání peněz a cenných papírů č. 269 Sb. z. a n. z r. 1919.

U trestních činů podle §§ 1, 2 a 3 tohoto zákona jest považovati za okolnost zvláště přitěžující, byl-li trestní čin spáchán během šesti měsíců po platnosti tohoto dekretu.

U dalších trestních činů podle téhož zákona nebo u trestních činů proti bezpečnosti měny podle zákona č. 7 Sb. z. a n. z r. 1924 a zákonů jej měnících a doplňujících jest skutečnost, že trestní čin byl spáchán v době předchozím odstavcem uvedené, okolností přitěžující ve smyslu §§ 44 a 163 zákona č. 117/1852 ř. z. a §§ 89 a 90 zákonného článku V z r. 1878.

Článek 7.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a pozbývá ji dnem, který určí vláda nařízením.

Provedou jej všichni členové vlády

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Masaryk v. r.

Majer v. r.

těž za ministra Němce

Lichner v. r.

Dr. Rípka v. r.

Dr. Slávik v. r.

Dr. Stránský v. r.

Dekret presidenta republiky ze dne 12. listopadu 1944,

č. 17 Úř. věst. čsl.,

o zatímním vedení státního hospodářství a přechodné úpravě služby státního dluhu.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

§ 1.

Státní výdaje na období do vyhlášení rozpočtu schváleného zákonodárným sborem, nejdéle na dobu 6 měsíců, hradí se na vrub tohoto rozpočtu. Při tom bud' tež opatřovány jen takové potřeby, kterých nutně vyžaduje chod státní správy a státního hospodářství v mimořádných poměrech.

§ 2.

Vláda se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřila úhradu pro státní výdaje nehražené státními příjmy

§ 3.

Úřady hospodařící výdaji a příjmy, jakož i státní podniky, jsou povinny ministerstvu financí vždy do 20. dne běžného měsíce zaslati výkazy peněžních výdajů a příjmů, očekávaných v příštím kalendářním měsíci, ke schválení vládou.

§ 4.

Daně, dávky a poplatky, včetně nedoplatků, jakož i jiné státní důchody, jest předepisovati a vybírat podle československého právního řádu. Pro zbytek běžného daňového období po dni osvobození, nejdéle na šest měsíců, budou se však předepisovati a vybírat podle předpisů v jednotlivých územích Československé republiky dosud užívaných, pokud se nepříčí svým obsahem znění nebo demokratickým zásadám československé ústavy (ústavní listiny, jejich součástí a zákonů ji měnících a doplňujících, vydaných do 29. září 1938)

Vláda se zmocňuje, aby vyhlásila berní amnestii pro trestní činy spáchané v době nesvobody

Trestní činy proti československým zákonům o daních, dávkách, poplatcích, jakož i o jiných

*) Vyhlášen v roč. V, čís. 5 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 29. listopadu 1944.

státních důchodech, spáchané před dobou ne-
svobody, trestají se podle těchto zákonů.

Doba nesvobody se nezapočítává do pro-
mlčecí lhůty

§ 5

Úrokování a umořování československého
státního dluhu i závazků sjednaných držiteli
výkonné moci na území Československé repu-
bliky v době nesvobody, jakož i výplata splat-
ných jistin tohoto dluhu a těchto závazků, od-
kládá se ode dne účinnosti tohoto dekretu až
do nového uspořádání. Při tomto uspořádání
bude rozhodnuto, které ze závazků sjednaných
v době nesvobody budou uznány za českoslo-
venský státní dluh.

§ 6.

Ustanovení par. 5 platí obdobně i pro dluhy
státních fondů, jakož i pro jakékoliv závazky
(hlavní nebo ručejenské), podle nichž stát
nebo státní fondy jsou povinny konati platy na
jistinu.

Převzal-li stát nebo státní fond platy na
jistinu za osobu třetí, nemůže věřitel ze zasta-
vení těchto platů vyvozovati důvod, aby poža-
doval plat na jistinu na přímém dlužníku neb
zápůjčku vypověděl.

§ 7

Dekret tento se nevztahuje na hospodaření
československého státního zřízení v zahraničí
ani na státní dluh sjednaný po vhlášení
totoho dekretu.

§ 8.

Dekret tento nabývá účinnosti dnem vyhlá-
šení a provedou jej všichni členové vlády

Dr. Edvard Beneš v r.

Dr. Šrámek v r.

Bečko v r.

Dr. Feierabend v r.

Masaryk v r.

Majer v. r.,

též za ministra Němce

Lichner v r.

Dr. Ripka v r.

Dr. Slávik v r.

Dr. Stránský v r.

Dekret presidenta republiky ze dne 22. ledna 1945.

č. 1 Úř. věst. čsl.,

kterým se stanoví dodatek k státnímu rozpočtu
na rok 1944. *)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady
ustanovují

§ 1.

Vydání státní správy, stanovená v řádném
rozpočtu na rok 1944 částkou č. 3,624.105,-,
zvyšují se o částku £ 208.376,- (příl. A) na
celkem £ 3,827 481,- a ministr financí se
zmocňuje, aby opatřil úhradu nových vydání
úvěrovými operacemi.

§ 2.

Vydání státní správy, stanovená v mi-
mořádném rozpočtu na rok 1944 částkou £
10,070.000,-, zvyšují se o částku £ 145.550,-,
(příl. B) na celkem £ 10,215.550,-, a ministr
financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi
opatřil úhradu těchto nových mimořádných
vydání.

§ 3.

Zásady, uvedené v §§ 4, 5 a 6 dekretu pre-
sidenta republiky ze dne 10. února 1944, kte-
rými se stanoví státní rozpočet na rok 1944,
vztahují se též na nově stanovená řádná a
mimořádná vydání.

§ 4.

Dekret tento nabývá účinnosti dnem vyhlá-
šení. Provede jej ministr financí.

V Londýně dne 22. ledna 1945.

Dr. Edvard Beneš v r.

Dr. Šrámek v r.

Dr. Feierabend v r.

*) Vyhlášen v roč. VI, čís. 1 Úředního věstníku
československého, vydaném v Londýně dne 27. února
1945.

PŘÍLOHA A.

Přehled dodatečného rozpočtu na rok 1944.
Řádný rozpočet.

	Dosud:	Zvýšení:	Celkem:
	£	£	—
Kap. 1. President republiky a kancelář prezidenta republiky	40.275	—	40.275
Kap. 2. Předsednictvo ministerské rady	32.760	36.500	69.260
Kap. 3. Státní rada a kancelář Státní rady	44.290	—	44.290
Kap. 4. Ministerstvo národní obrany	2.188.705	33.450	2.222.155
Kap. 5. Ministerstvo zahraničních věcí	613.420	—	613.420
Kap. 6. Ministerstvo vnitra	146.780	11.806	158.586
Kap. 7. Ministerstvo spravedlnosti	9.915	1.500	11.415
Kap. 8. Ministerstvo zemědělství	22.300	2.000	24.300
Kap. 9. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živnosti	26.280	2.000	28.280
Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	29.650	1.550	31.200
Kap. 11. Ministerstvo sociální péče	401.540	110.820	512.360
Kap. 12. Ministerstvo financí	55.350	3.750	59.100
Kap. 13. Nejvyšší účetní kontrolní úřad	12.840	—	12.840
Celkem	3.624.105	203.376	3.827.481

PŘÍLOHA B.

Mimořádný rozpočet.

Kap. 4. Ministerstvo národní obrany	10.000.000	—	10.000.000
Kap. 6. Ministerstvo vnitra	—	12.450	12.450
Kap. 9. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živnosti	—	13.000	13.000
Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	—	50.100	50.100
Kap. 12. Ministerstvo financí	70.000	70.000	140.000
Celkem	10.070.000	145.550	10.215.550

Dekret presidenta republiky

ze dne 1. února 1945,

č. 2 Úř. věst. čsl.,

o mimořádných opatřeních pro zajištění hospodářského života na osvobozeném území.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

§ 1.

(1) Jakékoliv majetkové převody a jakákoliv majetkověprávně jednání, ať se týkají majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, jsou neplatná, pokud byla uzavřena po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Dalšími dekreti (zákony) bude stanoveno, jaké jsou důsledky pro ty, kdož jednali

v dobré víře, nebo tam, kde původní stav nemůže být obnoven.

§ 2.

Veškerý nepřátelský majetek, na území republiky Československé, ať veřejný nebo soukromý, budiž zajištěn.

§ 3.

(1) V přechodném období (čl. 5 ústavního dekretu prezidenta republiky o národních výborech) budiž zatímni správa zavedena:

a) do závodů, podniků a majetkových podstat, které jsou ve vlastnictví, v držbě nebo správě osob státně nespolehlivých,

b) do závodů, podniků a majetkových podstat opuštěných.

(2) Zatímni správa může být dále zavedena do hospodářských podniků a závodů, a v odborných, zájmových a hospodářských organizacích a ústavech, kde a pokud toho vyžaduje plynulý chod výroby a hospodářského života.

*) Vyhlašen v roč. VI, čís. 1 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 27. února 1945

§ 4.

(1) Zatímní správu zavede, po případě zruší, a zatímní správce ustanovuje, po případě odvolává:

a) v podnicích (závodech) s méně než 300 zaměstnanci a v okresních odborných, zájmových a hospodářských organizacích a ústavách: místně příslušný okresní národní výbor (okresní správní komisař nebo komise);

b) ve všech ostatních podnicích (závodech) a dále v odborných, zájmových a hospodářských organizacích a ústavách, většího než okresního, nikoli však celostátního rozsahu: místně příslušný zemský národní výbor (Slovenská národní rada);

c) v odborných, zájmových a hospodářských organizacích celostátní působnosti: příslušný resortní ministr

(2) Rozhodnutí ve smyslu odst. 1 budiž vydáno po slyšení závodního výboru (závodní rady) nebo jiných orgánů zaměstnanců dotyčného podniku a příslušné hospodářské zájmové organizace.

(3) Zemské národní výbory mohou přenést pravomoc podle odst. 1 na místně příslušné okresní národní výbory, okresní národní výbory na místní národní výbor, pokud toho bude vyžadovat potřeba.

(4) Vláda nebo z jejího zmocnění příslušný zemský národní výbor učiní potřebná opatření k zavedení zatímní správy a jmenování zatímního správce tam, kde okresní národní výbor tak neučinil nebo učinit nemohl.

(5) Rozhodnutí o zavedení zatímní správy anebo o jmenování zatímního správce může být změněno vládou nebo z jejího zmocnění příslušným zemským národním výborem.

§ 5.

Zatímní správa budiž zrušena, jakmile pomínou důvody, pro které byla zavedena.

§ 6.

Pokud vládním nařízením nebudou upravena práva a povinnosti zatímních správců, platí odst. 2—9 par. 18 a odst. 1—3 par. 14 vl. nař. ze dne 3. července 1936 o podnicích důležitých pro obranu státu č. 197 Sb. z. a n.

§ 7.

Opravné prostředky proti opatřením podle par. 2, par. 8 a par. 4 odst. 1, 4, 5 a par. 5 nemají odkladného účinku.

§ 8.

Vláda se zmocňuje, aby zajistila finanční prostředky k zabezpečení chodu podniků v zatímní správě, jejichž provoz je nutný v zájmu hospodářského života.

§ 9.

Pro peněžní ústavy a pro podniky báňské bude platit ustanovení dekretu presidenta republiky o mimořádných opatřeních v oboru peněžnictví, resp. dekretu presidenta republiky o zajištění nerušeného provozu podniků báňských.

§ 10.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Jeho provedením pověřují se všichni ministři.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.

Lichner v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Ripka v. r.

Masaryk v. r.

Dr. Slávik v. r.

Majer v. r.,

Dr. Stránský v. r.

též za ministra Němce

Dekret presidenta republiky

ze dne 1. února 1945.

č. 6 Úř. věst. čsl.,

o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech.)

O přísnou spravedlnost volají neslýchané zločiny, kterých se dopustili nacisté a jejich zrádci spoluvinníci na Československu. Porobení vlasti, vraždění, zotročování, loupení a ponižování, jehož obětí byl československý lid, a všechna ta stupňovaná německá zvěrstva, kterým bohužel pomáhali nebo asistovali i zpronevěřilí občané českoslovenští, z nichž někteří zneužili při tom i vysokých úřadů, mandátů nebo hodností, musí dojít zaslouženého potrestání bez průtahů, aby nacistické a fašistické zlo bylo vyvráceno z kořene. Proto již nyní v zahraničí, a ovšem s výhradou změn a doplňků, jež by přičinily příslušné zákonodárné instituce

*) Vyhlášen v roč. VI, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 6. března 1945.

ve vlasti, ustanovují k návrhu vlády a po slyšení Státní rady takto:

Hlava I.

Zločiny proti státu.

§ 1.

Kdo se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) dopustil na území republiky nebo mimo ně některého z těchto zločinů podle zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb. z. a n.: úkladů o republiku (§ 1), trestá se smrtí; kdo se dopustil přípravy úkladů (§ 2), ohrožení bezpečnosti republiky (§ 3), prorady (§ 4 odst. 1), zrady státního tajemství (§ 5 odst. 1), vojenské zrady (§ 6 odst. 1, 2 a 3) a násilí proti ústavním činitelům (§ 10 odst. 1), trestá se těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí a za okolností zvláště přitěžujících smrtí.

§ 2.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) byl členem organizací: Die Schutzstaffeln der Nationalsozialistischen Arbeiterpartei (S. S.), nebo Geheime Staatspolizei (Gestapo, německá tajná státní policie), nebo zvláštních oddílů S. S., nebo Die Sturmabteilungen des Führers (S. A.), nebo Freiwillige Schutzstaffeln (F. S.), nebo Rodobrany, nebo Szabadcsapatok, nebo jiných zde nejmenovaných organizací podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 3.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) propagoval nebo podporoval nacistické nebo fašistické hnutí, nebo kdo v oné době tiskem, rozhlasem, filmem nebo divadlem, nebo na veřejném shromáždění schvaloval nebo obhajoval nepřátelskou vládu na území republiky, nebo jednotlivé nezákonné činy okupačních velitelství a úřadů a orgánů jím podřízených, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, spáchal-li však takový zločin v úmyslu, aby rozvrátil mravní, národní nebo státní vědomí československého lidu, zejména československé mládeže, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí, nebo smrtí.

2) Kdo v téže době byl činníkem nebo velitelem v organizacích Nationalsozialistische

Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP), nebo Sudetendeutsche Partei (SDP) nebo Vlajka, Hlinkova nebo Svatoplukova garda, nebo v jiných fašistických organizacích podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

§ 4.

Československý občan, který v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) v zahraničí vědomě rozvracel hnutí směřující k osvožení republiky Československé v její předmnichovské ústavě a jednotnosti, anebo jinak vědomě poškozoval zájmy republiky Československé, zejména kdo ohrožoval bezpečnost občanů pracujících pro osvožení republiky doma, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

Zločiny proti osobám.

§ 5.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) dopustil se ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů, těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852 čis. 117 ř. z. zločinů veřejného násilí loupeže lidí (§ 90), veřejného násilí nakládání s člověkem jako s otrokem (§ 95), vraždy (§§ 134—137), zabiti (§§ 140 a 141) a těžkého poškození na těle (§ 156),

b) podle trestního zákona zák. č. V z r. 1878 zločinů vraždy (§ 278), úmyslného zabiti (§ 279), těžkého ublížení na těle s následky smrtelnými (§§ 306 a 307) a loupeže dětí (§ 317), trestá se smrtí.

2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852 čis. 117 ř. z. zločinů veřejného násilí neoprávněným omezováním osobní svobody člověkovy (§ 93), veřejného násilí vydíráním (§ 98), veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním (§ 99) a těžkého poškození na těle (§§ 152 a 155),

b) podle trestního zákona zák. č. V z r. 1878 zločinů bezprávného omezování osobní svobody člověka (§§ 232, 234 a 325), těžkého ublížení na těle (§ 301) a vydírání (§§ 350 a 353) trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 6.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) nařídil ve prospěch válečného úsilí Ně-

mecka nebo jeho spojenců nucenou nebo povinnou práci, a ten, kdo při vydání a výkonu takového nařízení spolupřisobil, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

2) Byl-li však takovým nařízením obyvatel republiky donucen pracovat v cizině nebo za okolností nebo na místech jeho životu nebo zdraví nebezpečných, trestá se vinník bez ohledu na účel práce těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 7

1) Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů zavinil ztrátu svobody obyvatele republiky bez jiných následků, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let. Způsobil-li vinník takto ztrátu svobody většího počtu obyvatel republiky, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, za okolností pak zvláště přitěžujících trest smrti.

2) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil obyvateli republiky těžké ublížení na těle bez těžkých následků (odst. 3), trestá se za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí. Byl-li však takto postižen větší počet osob, může soud uložit trest smrti.

3) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil udáním, soudním usnesením, rozsudkem, nařízením nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, výkonem rozsudku, nařízením nebo správním rozhodnutím nebo jinak smrt obyvatele republiky, těžké ublížení na těle obyvatele republiky s následky označenými v § 156 trest. zák. čís. 117 z r. 1852 a v §§ 306, 307 trest. zákona zák. čl. V z r. 1878, nebo jeho deportaci, trestá se za zločin smrti.

Zločiny proti majetku

§ 8.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) se dopustil ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců, republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852 č. 117 ř. z. zločinů veřejného násilí zlo-
myslným poškozením cizího majetku (§ 85)

s následky podle § 86 odst. 2, zhářství (§ 166) za okolností a s následky podle § 167 písm. a), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle § 195;

b) podle trestního zákona zák. čl. V z r. 1878 zločinů zhářství (§ 424), loupeže (§§ 344 a 345), za okolností a s následky podle § 349 bad 2 a odst. III, trestá se smrtí.

2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852 č. 117 ř. z. zločinů veřejného násilí násilným vpádnutím do cizího nemovitého statku (§ 83), veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku (§ 85 odst. 1.), zhářství (§ 166) za okolností a s následky podle § 187 písm. b—g), krádeže (§§ 171—180), zpronevěry (§§ 181—183), podílnictví na krádeži nebo zpronevěře (§§ 185 a 186), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle §§ 191—194, podílnictví na loupeži (§ 196), podvodu (§§ 197—201 a § 203);

b) podle trestního zákona zák. čl. V z r. 1878 zločinů porušení domácnosti soukromými osobami (§§ 330 a 331), přečinu poškození cizího majetku (§ 418 a 420), který se za okolností odst. 1 tohoto paragrafu kvalifikuje jako zločin, zhářství (§§ 422 a 423), krádeže (§§ 333—341), zpronevěry (§ 355), loupeže (§§ 344—346), nakolik čin není trestný podle odst. 1. písm. b) tohoto paragrafu, podílnictví (§ 370), podvodu (§ 379 ve znění § 50 trestní novely) za okolností a podle § 383 odst. II. s výjimkou § 382.

trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 9.

Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) ve službách nebo v zájmu Německa nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů způsobil udáním, soudním usnesením, rozsudkem, nařízením nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, nebo výkonem rozsudku, nařízením nebo správním rozhodnutím, že československému státu nebo právnické či fyzické osobě bylo proti zákonu republiky odňato jmění zcela nebo zčásti, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících, žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 10.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 17) zneužil tísně způsobené národní, politickou či rasovou persekucí, aby se obohatil na úkor státu, právnické či fyzické osoby, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

Všeobecná ustanovení.

§ 11.

Podle tohoto dekretu bude potrestán i cizinec, jenž se dopustil zločinu uvedeného v § 1, nebo některého ze zločinů uvedených v §§ 4—9 v cizině, dopustil-li se jich na československém státním občanu neb na československém veřejném nebo soukromém majetku.

§ 12.

1) Jednání trestné podle tohoto dekretu není ospravedlněno tím, že je nařizovaly nebo dovolovaly předpisy jiného práva než československého nebo orgány zřízené jinou státní mocí než československou, aniž jest omluveno tím, že pachatel takové neplatné předpisy za ospravedlnění považoval.

2) Jednání trestné podle tohoto dekretu se však nepřičítá k vině pachateli, který podnikl toto jednání jen proto, aby odvrátil nebo zmenšil skutečné nebezpečí bezprávně hrozící životu, nebo svobodě, nebo hrozící naprostou zkázou hospodářské existence jeho nebo jiných lidí, anebo aby odvrátil nebo zmenšil škodu hrozící republice. Nešlo-li však při tom o donucení neodolatelné, bude pachatel ospravedlněn jenom tehdy, nepřevýšila-li mravní nebo hmotná škoda z jednání vzešlá neúměrně prospěch jím sledovaný, a učinil-li pachatel vše, co bylo v jeho moci, aby škoda byla odčiněna.

3) Neodolatelné donucení rozkazem představeného nesprošťuje viny nikoho, kdo se dobrovolně stal členem organizací, jejichž členství ukládalo vykonat každý, i zločinný rozkaz.

§ 13.

Odsoudí-li soud pro zločin v tomto dekretu uvedený, a neupustí-li od trestu (§ 15 odst. 2), vysloví zároveň:

a) že odsouzený pozbývá na určitou dobu nebo navždy občanské cti (§ 14);

b) že odsouzený část trestu na svobodě nebo celý trest odpyká ve zvláštních nucených pracovních oddílech, které se zřídí zvláštním zákonem;

c) že celé jeho jmění nebo část jeho jmění propadá ve prospěch státu.

§ 14.

Pozbytí občanské cti (§ 13a) znamená

1) trvalou ztrátu vyznamenání, řádů a čestných odznaků, veřejných služeb, hodností a funkcí, akademických hodností, jakož i ztrátu odpočivných a zaopatřovacích požitků, platů z milosti a všelikých jiných platů z peněz veřejných;

2) u poddůstojníků degradaci a u důstojníků kasaci;

3) ztrátu způsobilosti k nabytí výkonu a opětnému nabytí práv uvedených pod čís. 1) a 2) a práv ztracenými hodnostmi podmíněných;

4) ztrátu práva voliti a volen nebo povolán býti k veřejné funkci nebo hlasovati ve věcech veřejných;

5) ztrátu způsobilosti zastávati funkce ve sdruženích (spolicích nebo jiných útvech podobných);

6) ztrátu způsobilosti býti vlastníkem, vydavatelem nebo redaktorem, nebo jakkoli spolupůsobilí při vydávání a redakci periodického tiskopisu, jakož i nakládati, vydávati a uveřejňovati tiskopisy neperiodické;

7) ztrátu způsobilosti konat veřejné přednášky nebo projevy;

8) ztrátu způsobilosti k práci ve výchovných nebo uměleckých institucích nebo podnicích;

9) ztrátu způsobilosti býti zaměstnavatelem nebo spoluzaměstnavatelem;

10) ztrátu způsobilosti provozovati svobodná zaměstnání;

11) ztrátu způsobilosti býti členem představenstva (správní rady) společnosti a společenstev;

12) ztrátu způsobilosti býti vedoucím úředníkem v podniku soukromém.

Kdo přestoupí zákazy v tomto paragrafu obsažené, bude potrestán řádným soudem pro přestupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců.

§ 15.

1) Trest na svobodě nelze snížit pod dolní hranici sazby a zaměnění jeho způsob za mírnější.

2) Jen tehdy, je-li obecně známo, nebo lze-li prokázati bez přitahu, že obžalovaný se pozdější svou činností zasloužil o osvobození republiky z nepřátelské moci, anebo o nápravu

nebo zmenšení zla nepřitelem způsobeného, a že po svém obrácení na cestě povinnosti už vtrval, může soud snížit trest i pod dolní hranici sazby a zaměnit jeho způsob za mírnější, v případech pak zvláštního ohledu hodných i v odsuzujícím výroku od potrestání upustiti.

§ 16.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu a výkon trestu se nepromlčují.

§ 17.

Dobou zvýšeného ohrožení republiky rozumí se doba od 21. května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením.

§ 18.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu budíž pokládány vždy za zvlášť zavržitelné ve smyslu § 1, odst. 1 zákona o státním vězení ze dne 16. července 1931 čís. 123 Sb. z. a n.

§ 19.

Nadržování zločinům trestným podle tohoto dekretu trestá se podle platných trestních zákonů s těmito změnami:

1) u zločinů proti státu trestá se nadržování stejně jako tyto zločiny;

2) u těchto zločinů je i nadržování okráváním osob blízkých (§ 39 ad 4. zák. č. 50/28 na ochranu republiky) trestné jako zločin a trestá se těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, ukládá-li však na zločin sám tento dekret trest smrti, těžkým žalářem od jednoho do deseti let;

3) u ostatních zločinů trestá se nadržování těžkým žalářem

a) od deseti do dvaceti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest smrti nebo těžkého žaláře v trvání více než dvaceti let,

b) od jednoho do deseti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest nižší.

HLAVA II.

Mimořádné lidové soudy

§ 20.

1) Mimořádným lidovým soudům přísluší souditi všechny zločiny trestné podle tohoto dekretu, odpovídají-li za ně trestně jako pachatelé, spolupachatelé, spolutvůrci, účastníci nebo nadržovatelé osoby uvedené v § 2 a v § 3 odst. 2; odpovídají-li za ně trestně osoby jiné, soudí je mimořádné lidové soudy tehdy, na-

vrhne-li jejich stíhání před nimi veřejný žalobce.

2) Místní příslušnost mimořádných lidových soudů se určuje předpisy trestních řádů platných na území republiky

Složení a sídlo mimořádných soudů.

§ 21.

1) Mimořádný lidový soud vykonává svoji pravomoc v tříčlenných senátech, složených z předsedy, jímž musí býti soudce z povolání (občanský nebo vojenský soudce), a ze dvou soudců z lidu.

2) Předsedy mimořádných lidových soudů, jejich náměstky a soudce z povolání (odst. 1.) jmenuje prezident republiky k návrhu vlády ze seznamu osob pořízených za tím účelem okresními národními výbory. Z jiných seznamů okresními národními výbory pořízených jmenuje vláda soudce z lidu.

3) Předsedovi mimořádného lidového soudu nebo jeho náměstku náleží, aby z osob jmenovaných v odst. 2 sestavil senát nebo senáty s potřebnými náhradníky

4) Mimořádné lidové soudy se zřídí v sídlech krajských soudů. Každý senát mimořádného lidového soudu může však podle uvážení svého předsedy zasedati, ukáže-li se toho potřeba, v kterémkoli místě soudního obvodu. Politický úřad (po případě národní výbor) v tomto případě na požádání předsedy senátu je povinen postarati se o místnost pro soud a potřebným zařízením, o bezpečnost soudu četnickou nebo vojenskou pohotovostí, o kněze a soudního lékaře, jakož i o kata s potřebným počtem pomocníků tak, aby se rozsudek smrti mohl bez průtahů vykonati na místě samém.

5) Vládním nařízením bude ustanoveno, jaký slib budou soudcové z lidu skládati, a jaká náhrada výloh a ušlého výdělků jim přísluší.

§ 22.

Při hlasování hlasují nejprve soudcové z lidu a to starší před mladším.

Veřejný žalobce.

§ 23.

1) Veřejné žalobce u mimořádných lidových soudů jmenuje vláda nebo z jejího pověření ministr spravedlnosti pro určité údobí, pro určité případy nebo pro celou dobu činnosti soudu z prokurátorů nebo z jiných osob, které dosáhly doktorátu práv, nebo složily tři státní

zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judičiální, pokud budou v seznamech pořízených za tím účelem okresními národními výbory

2) Veřejní žalobci u mimořádných lidových soudů jsou podřízeni ministru spravedlnosti.

Rízení před mimořádnými lidovými soudy

Obecná zásada.

§ 24.

1) V řízení před mimořádnými lidovými soudy platí zásady řízení před soudy státními, a to v úpravě provedené v §§ 25—31 tohoto zákona. Tam, kde dekret odkazuje na předpisy řízení řádného, jsou míněny předpisy trestního řádu platného v historických zemích a trestního porádku platného na Slovensku a na Podkarpatské Rusi.

2) Byl-li obžalovaný rozsudkem mimořádného lidového soudu osvobozen, nevylučuje se tím jeho stíhání před příslušným soudem řádným, případně před soudem státním podle zák. č. 681/1935 nebo před krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrahy podle zák. č. 130/1936 a vl. nař. č. 258/1937. Tento soud posoudí věc znova řízením řádným, při čemž platí hmotně-právní ustanovení tohoto dekretu (§§ 1—19), stejně jako když osoba provinila hned předem byla pohnána před soud řádný (§ 20). Návrh, aby se takto proti obžalovanému postupovalo, musí však být podán nejpozději do tří měsíců ode dne osvobozujícího rozsudku.

§ 25.

1) Řízení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se k návrhu veřejného žalobce (§ 23). Budiž při tom dbáno pravidla, že před mimořádným lidovým soudem mají být pohnány osoby přistižené při činu nebo takové, jichž vinu bude lze bez průtahů prokázat. Osoby těžce nemocné a ženy těhotné nebudí lež pohnány před mimořádným lidovým soudem, dokud tento jejich stav trvá.

2) Celé řízení proti jednotlivému obžalovanému koná se pokud možno bez přerušení od počátku až do konce před mimořádným lidovým soudem. Řízení proti jednotlivému obžalovanému nesmí trvat déle než tři dny. Tato lhůta se počítá od okamžiku, kdy byl obžalovaný před soud postaven.

3) Nedospěje-li lidový soud v třidenní lhůtě k rozsudku, postoupí věc příslušnému soudu řádnému (§ 24, odst. 2). V tomto případě roz-

hodne také, zda se má obžalovaný ponechat ve vazbě.

4) Mimořádné lidové soudy mohou konati hlavní přelíčení i v nepřítomnosti obžalovaného. Obsílka k hlavnímu přelíčení doručí se obžalovanému osobně. Nemohla-li být doručena, obešle se obžalovaný vyhláškou na soudní desce. Soud může kromě toho naříditi obeslání obžalovaného rozhlasem.

§ 26.

Rízení před mimořádným lidovým soudem je ústní a veřejné. Obžalovaný má právo zvoliti si sám obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídil obhájce chudých, je-li nemajetný. Nepoužije-li obžalovaný svého práva, zřídí mu soud obhájce z moci úřední. Jak obžalovaný tak soud mohou obhajobou pověřiti i osobu nezapsanou v seznamu obhájců, která dosáhla doktorátu práv nebo složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judičiální.

§ 27.

1) Hlavní přelíčení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se po vyvolání věci a zjištění generálií výkladem veřejného žalobce, které skutky jsou obžalovanému kladeny za vinu. Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se obecně předpisy řádného trestního řízení. Protokoly o výsledcích spolupviníků a svědků a dobrá zdání znaků mohou se čísti vždy, když předseda senátu považuje jejich čtení za účelné.

2) Řízení se zpravidla omezí na čin nebo činy, pro které byl obviněný před mimořádným lidovým soudem pohnán. Na jiné jeho trestné činy nemá tudíž být brán zřetel. Budou-li stíhány později v řízení před mimořádným soudem lidovým neb před soudem řádným, případně státním nebo před krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrahy, budiž při výměře trestu vzat zřetel na trest na svobodě mimořádným lidovým soudem už uložený.

3) Řízení před mimořádným lidovým soudem nesmí být zdržováno zjišťováním nároků na náhradu škody trestným činem způsobené.

4) Zjištění spolupviníků nebudiž sice opomenuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovati.

5) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí veřejný žalobce jeho výsledky a podá svůj konečný návrh. Na to udělí předseda slovo obžalovanému a jeho obhájci k přednesení obhajoby. Odpoví-li veřejný žalobce na jejich vý-

vody, mají obžalovaný a jeho obhájce právo na poslední slovo.

§ 28.

1) Poté se usnese soud na neveřejné poradě na rozsudku, řídě se při tom příslušnými předpisy o řízení řádném, pokud tento dekret neustanovuje jinak.

2) Není-li u zločinu, na který tento dekret ukládá trest smrti, výrok o vině odsouzeného jednohlasný, anebo dospěl-li soud k názoru, že byly zjištěny takové okolnosti, že by trest smrti byl nepřiměřeně přísný, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, a za předpokladů označených v § 15 odst. 2 užití i tohoto ustanovení.

3) Rozsudek budiž ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 29.

O řízení před mimořádným lidovým soudem sepiše se zápis podle předpisů o řízení řádném. Tento zápis podepíší všichni členové senátu a zapisovatel.

§ 30.

1) Proti rozsudkům mimořádných lidových soudů není opravných prostředků. Žádost o milost kýmkoli podaná nemá odkladného účinku.

2) Trest smrti se vykoná zpravidla do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou proshu odsouzeného může lhůta být prodloužena o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, provede se rozsudek smrti do čtyřiašest hodin po dopadení odsouzeného.

3) Mimořádný lidový soud může také rozhodnout, že trest smrti se vykoná veřejně. Učiní tak zejména, když surový způsob, jímž byl zločin spáchán, nebo zvrhlá povaha pachatele, počet jeho zločinů nebo jeho postavení mluví pro veřejný výkon rozsudku. V tomto případě může soud, aby se zajistila veřejnost výkonu trestu, lhůtu dvou hodin prodloužit, ne však nad dvacet čtyři hodiny.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 31.

1) Ustanovení zákona ze dne 3. května 1934 č. 91 Sb. z. a n. o ukládání trestu smrti a o doživotních trestech pro zločiny trestné podle tohoto zákona neplatí.

2) Ustanovení zákona ze dne 11. března 1931 č. 38 Sb. z. a n. o trestním soudnictví nad mládeží zůstává v platnosti.

§ 32.

Účinnost tohoto dekretu se stanoví ode dne vyhlášení na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné instituce československé změnily nebo doplnily anebo dobu jeho účinnosti zkrátily nebo prodloužily.

§ 33.

Provedením tohoto dekretu se pověřují všichni členové vlády

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Rečko v. r.

Lichner v. r.

Dr. Felerabend v. r.

Dr. Ripka v. r.

Masaryk v. r.

Dr. Slávik v. r.

Majer v. r.

Dr. Stránský v. r.

též za ministra Němce

Dekret presidenta republiky

ze dne 22. února 1945,

č. 8 Úř. věst. čsl.,

o zvláštních opatřeních v oboru původského práva.)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

§ 1.

1) Práva původská ze zákona o právu autorském (zákon ze dne 24. listopadu 1926 č. 318 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 24. dubna 1936 č. 120 Sb. z. a n.) mohou být dočasně spravována nejvýše pětičlenným Sbohem pro přechodnou ochranu původských práv, jmenovaným vládou (nadále nazývaný Sbor), je-li oprávněným válečnými událostmi zabráněno, aby si sami obstarávali své věci v zahraničí.

2) Sbor přejímá dočasnou správu usnesením, které se zapisuje do zvláštního rejstříku.

3) Podrobnosti o obsahu rejstříku a o způsobu jeho vedení budou upraveny vládním nařízením.

*) Vyhlášen v roč. VI, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 6. března 1945.

§ 2.

1) Sbor může po zápisu do rejstříku, že dočasná správa byla převzata, za oprávněného sjednávat smlouvy nakladatelské a jiné smlouvy, kterými se třetím osobám za úplaty přenechává dílo literární, umělecké nebo fotografické, aby je rozmnožily, rozšířily, provozovaly nebo jiným způsobem zužitkovaly, a vůbec konati všechna právní jednání, která využívání původského práva obvykle s sebou přináší. Sbor je zejména oprávněn svoliti k zásahu do původského práva nebo jej i ze zvláštních důvodů prominouti.

2) Sbor má dbáti časového omezení správy a nemůže nakládati dílem, které nebylo dosud vydáno.

§ 3.

Sbor jest podřízen ministru školství a národní osvěty

§ 4.

1) Po skončení dočasné správy podá Sbor oprávněnému zpravu, vyúčtuje a vydá mu přijaté částky.

2) O náhradě škody způsobené oprávněnému dočasnou správou platí obdobně předpisy zákona ze dne 12. července 1872 č. 112 ř. z. s tou změnou, že oprávněný nemá nároku proti členům Sboru.

§ 5.

1) Dočasná správa se skončí dnem, kdy její zánik bude zapsán do rejstříku.

2) Tento zápis jest provést, prohlásí-li oprávněný, že jest již s to, aby si sám spravoval své věci v zahraničí.

3) Jinak se správa skončí dnem, který bude určen vládním nařízením.

§ 6.

Usnesení Sboru o převzetí dočasné správy jest bez vlivu na promlčecí lhůty a na běh lhůty k podání soukromé žaloby pro zásah do původského práva.

§ 7.

Ustanovení o dočasné správě původského práva lze užíti také na zásahy do původského práva, k nimž došlo před vydáním tohoto dekretu, ale po 17. září 1938.

§ 8.

Tento dekret vstupuje v platnost dnem vyhlášení. Jeho provedení ukládá se všem členům vlády.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.

Lichner v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Ripka v. r.

Masaryk v. r.

Dr. Slávik v. r.

Majer v. r.,

Dr. Stránský v. r.

též za ministra Němce

Dekret presidenta republiky

ze dne 1. března 1945,

č. 10 Úř. věst. čsl.,

o zvýšení státní záruky za vklady u spořitelny československého vojska v zahraničí.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovuji:

§ 1.

Vláda republiky československé se zmocňuje, aby zvýšila státní záruku převzatou podle § 1 dekretu presidenta republiky ze dne 23. dubna 1941 č. 8 na £ 500.000 t. j. slovy pětset tisíc liber šterlinků.

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provede jej ministr financí.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Dr. Slávik v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dekret presidenta republiky

ze dne 5. března 1945,

č. 12 Úř. věst. čsl.,

o finančních a měnových opatřeních v době přechodné.**)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovuji:

*) Vyhlášen v roč. VI, čis. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 6. března 1945.

**) Vyhlášen v roč. VI, čis. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 6. března 1945.

§ 1.

Vláda se zmocňuje, aby v době přechodné připravila a usnadnila ozdravení poměrů finančně-hospodářských, nařízeními s mocí zákona, jimiž by:

- a) upravila pohyb majetkových hodnot přes státní hranice a měnila celní sazebník,
- b) nařizovala a upravovala soupis a povinné odvádění cizích valut, devis a drahých kovů,
- c) provedla soupis majetku a povinnou uschovu cenných papírů,
- d) omezovala a upravovala nakládání vklady, depozity a zástavami jakéhokoliv druhu, a ob-
sahem bezpečnostních schránek,
- e) činila opatření nutná k úpravě měny, zejména určila, které peníze jsou zákonnými platidly, kdy a jakým způsobem a za jakých podmínek se vyměňují, dávají do oběhu, z oběhu stahují nebo označují, a ukládala poplatky ke krytí nákladů s tím spojených,
- f) upravovala způsob placení daní, dávek, poplatků a jiných státních důchodů.

§ 2.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provede jej celá vláda.

Dr. Edvard Beneš v r.

Dr. Šrámek v. r.

Bečko v. r.

Lichner v. r.

Dr. Feierabend v. r.

Dr. Ripka v. r.

Masaryk v. r.

Dr. Slávik v. r.

Majer v. r.,

Dr. Stránský v. r.

těž za ministra Němce

Dekret presidenta republiky

ze dne 5. března 1945,

č. 13 Úř. věst. čsl.,

kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1945.*)

K návrhu vlády a po slyšení Státní rady ustanovují:

§ 1.

Rádná vydání státní správy na rok 1945 (příloha A.) stanoví se částkou £ 4,756.982,- a

*) Vyhlášen v roč. VI, čís. 2 Úředního věstníku československého, vydaném v Londýně dne 6. března 1945.

rádné příjmy částkou £ 26.327,- a ministr financí se zmocňuje, aby opatřil úhradu schodku úvěrovými operacemi.

§ 2.

Mimořádná vydání vojenská a finanční státní správy na rok 1945 (příloha B.) stanoví se částkou £ 10,250.650,- a ministr financí se zmocňuje, aby úvěrovými operacemi opatřil úhradu těchto mimořádných vydání.

§ 3.

Ministr financí se zmocňuje, aby odsunul na pozdější dobu úrok a úmor státního dluhu československého, splatný v roce 1945.

§ 4.

1) Prostředků povolených na výdaje státní správy smí být použito jen až do výše a k účelům uvedeným v příslušných kapitolách, titulech a paragrafech a pododděleních přípojeného státního rozpočtu. Při tom smějí být opatřovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu co nejúčelněji a nejehospodárněji a se zřetelem na mimořádné válečné poměry. Prostředků určených na řádné výdaje smí být použito pro každý měsíc nejvýše jednou dvanáctinou celoroční rozpočtové částky. Toto ustanovení se nevztahuje na výdaje splatné v delších než měsíčních lhůtách, kteréžto výdaje jest platiti podle ustanovených lhůt.

2) Výjimky z ustanovení o použití jedné dvanáctiny rozpočtu v každém kalendářním měsíci, pokud jsou odůvodněny nutnou potřebou a mimořádnými poměry, jsou vázány na souhlas ministra financí. Ve všech ostatních výjimečných případech budiž postupováno podle § 7. zákona č. 175 Sb. z. a n. ze dne 20. března 1919.

3) Jestliže po vydání tohoto dekretu bude vzhledem k změnám poměrů činnost některých ústředních úřadů z části nebo zcela přenesena do československé republiky, budou dvanáctiny úvěrů takovým úřadům rozpočtem přidělené úměrně, s ohledem na jejich zmenšené potřeby, snižovány.

Míru tohoto snižení stanoví ministerstvo financí v dohodě s příslušným ústředním úřadem. Nedojde-li k dohodě, rozhodne vláda po vyjádření Nejvyššího účetního kontrolního úřadu.

§ 5.

Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a ve svých důsledcích zatěžují nebo by mohla zatěžovati rozpočet příští, vyžadují usnesení vlády a souhlasu presidenta republiky.

Prostředků na mimořádná vydání vojenská ve výši £ 10,000 000,- (příloha B kapitola 4), smí být použito toliko po předchozím usnesení vlády. Prostředků na mimořádná vydání civilní smí být použito toliko po předchozím souhlasu ministra financí.

§ 6.

Povolených prostředků může být použito jen do konce roku 1945 a k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

§ 7

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1945. Provede jej ministr financí.

Dr. Slávik v. r.

Ripka v. r.

Dr. Feierabend v. r.

PŘÍLOHA „A“

k dekretu presidenta republiky ze dne 5. března 1945, kterým se stanoví rozpočet československého státního zřízení v zahraničí na rok 1945.

ŘÁDNÝ STÁTNÍ ROZPOČET NA ROK 1945.

Oddíl	Kapitola		Výdaje		Příjmy	
	číslo	název	1945	1944	1945	1944
			£			
A. Ústřední orgány státu:	1	Prezident republiky a kanclář presidenta republiky	40.235	40.275		
	2	Předsednictvo ministerské rady	76.460	69.260		
	3	Státní rada a kanclář Státní rady	45.630	44.290		
B. Správa vojenská a zahraniční	4	Ministerstvo národní obrany	2,699.970	2,222.155		
	5	Ministerstvo zahraničních věcí	863.687	613.420	19 827	17 600
C. Správa vnitřní (a) politická a kulturní (b) justiční (c) hospodářská:	6	Ministerstvo vnitra	188.380	158.586	4.500	3.500
	7	Ministerstvo spravedlnosti	13.490	11.415		
	8	Ministerstvo zemědělství	27 700	24.300		
	9	Ministerstvo průmyslu, obchodu a živnosti	31.970	28.280		
	10	Ministerstvo pro hospodářskou obnovu	46.850	31.200		
	11	Ministerstvo sociální péče	64.540	512.360	500	500
D. Správa finanční	12	Ministerstvo financí	66.450	59.100	1.500	1.500
E. Kontrola státní správy	13	Nejvyšší účetní kontrolní úřad	13.720	12.840		
		Celkem	4,756.982	3,827 481	26.327	23.100

Rozdělení tímto rozpočtem přidělených částek jednotlivým kapitolám na tituly paragrafy a pododdělení se navrhuje.

PŘÍLOHA „B“

Mimořádný rozpočet československého státního
zřízení v zahraničí na rok 1945.

VÝDAJE.

	1945 £	1944: £
Kap. 4. Ministerstvo národní obrany: Zvláštní potřeby obrany státu	10,000.000	10,000.000
Kap. 5. Ministerstvo zahraničních věcí. Nákupy pro technické vybavení MZV, nákupy pro domov	30.000	—
Kap. 6. Ministerstvo vnitra: Potřeby školství pro domov	92.750	12.450
Kap. 8. Ministerstvo zemědělství: Zvláštní potřeby pro zemědělství, nákupy pro domov	2.800	—
Kap. 9. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností: Náklady na filmy pro domov	15.000	13.000
Kap. 10. Ministerstvo pro hospodářskou obnovu: 1) Tisk poštovních známek £ 30.100 2) Čs. zásobovací a dopravní společnost, provozní náklady £ 5.000	35.100	50.100
Kap. 12. Ministerstvo financí: Náklady měnových opatření, náklady na přesídlení úřadů do ČSR	75.000	140.000
Celkem:	10,250.650	10,215.550

DEKRET presidenta republiky č. 5/1945 Sb. ze dne 19. května 1945 o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů

Ve znění novel č.: 116/1949 Sb., 122/1951 Sb.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1

(1) Jakékoliv majetkové převody a jakákoliv majetkově-právní jednání, ať se týkají majetku movitého či nemovitého, veřejného či soukromého, jsou neplatná, pokud byla uzavřena po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Způsob uplatnění nároků, plynoucích z ustanovení odstavce 1, budiž upraven zvláštním dekretem presidenta republiky, pokud se tak nestalo již tímto dekretem.

§ 2

(1) Majetek osob státně nespolehlivých na území Československé republiky dává se pod národní správu podle dalších ustanovení tohoto dekretu.

(2) Za majetek osob státně nespolehlivých se považuje též majetek těmito osobami převedený po 29. září 1938, leč by nabyvatel nebyl věděl o tom, že jde o takový majetek.

§ 3

Národní správa budiž zavedena do všech podniků (závodů) i do všech majetkových podstat, kde toho vyžaduje plynulý chod výroby a hospodářského života, zejména v závodech, podnicích a majetkových podstatách opuštěných nebo takových, které jsou v držbě, správě, nájmu nebo pachtu osob státně nespolehlivých.

§ 4

Za osoby státně nespolehlivé jest považovat:

- a) osoby národnosti německé nebo maďarské,
- b) osoby, které vyvíjely činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly a záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé a maďarské okupanty. Za takové osoby jest na příklad považovati členy Vlajky, Rodobrany, Úderných oddílů Hlinkovy gardy, vedoucí funkcionáře Spolku pro spolupráci s Němci, České ligy proti bolševismu, Kuratoria pro výchovu české mládeže, Hlinkovy slovenské ľudové strany, Hlinkovy gardy, Hlinkovy

mládeže, Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Svazu zemědělství a lesnictví, Německo-slovenské společnosti a jiných fašistických organizací podobné povahy.

§ 5

Za státně nespolehlivé jest z osob právnických považovati ty, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému nebo maďarskému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

§ 6

Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásili k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

§ 7

(1) K zavedení národní správy jsou příslušni:

- a) u podniků a ústavů peněžních okresní národní výbor,
- b) u podniků báňských v revírech příslušný okresní národní výbor,
- c) u podniků průmyslových, obchodních a jiných živnostenských
 - aa) při počtu zaměstnanců do 20 místní národní výbor,
 - bb) při počtu zaměstnanců od 21 okresní národní výbor, Při určování počtu zaměstnanců rozhoduje normální provoz v roce 1943.
- d) U zemědělských a lesních majetků:
 - aa) při výměře do 50 ha místní národní výbor,
 - bb) při výměře přes 50 ha okresní národní výbor,
- e) U obytných domů a stavebních parcel místní národní výbor, převyšuje-li hodnota však 5 000 000 K, okresní národní výbor.
- f) U veškerého ostatního majetku:
 - aa) při hodnotě do 500 000 K místní národní výbor,
 - bb) při hodnotě vyšší než 500 000 korun okresní národní výbor,

(2) V případě, že odhad hodnoty majetku [písm. e) a f)], který se dává pod národní správu, jest sporný, určuje jeho hodnotu s konečnou platností orgán vyšší.

(3) V obcích a okresech, kde byla nebo bude místo národního výboru jmenována správní komise, resp. správní komisař, patří zavedení národní správy do jejich příslušnosti.

§ 8

(1) Rozhodnutí ve smyslu § 7 budiž vydáno u podniků, uvedených v § 7 písm. a), b), c), d), v dohodě se závodním výborem (závodní radou) nebo jinými zástupci zaměstnanců podniků. Nedojde-li k dohodě, rozhodne orgán vyšší.

(2) U zemědělských a lesních majetků, přesahujících 50 ha, budiž rozhodnutí vydáno též po slyšení příslušných místních národních výborů.

§ 9

Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zvláště jde-li o podnik opuštěný, nebo zasahují-li do majetku nebo podniku osoby státně nespolehlivé, jsou okresní národní výbory oprávněny i při jinaké příslušnosti jmenovati zatímního národního správce až do rozhodnutí příslušného orgánu ve smyslu § 7.

§ 10

(1) Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, může po slyšení závodního výboru, vyžaduje-li toho veřejný zájem, změnit z moci úřední rozhodnutí okresního národního výboru nebo místního národního výboru o zavedení správy nebo o jmenování národních správců a učinit jiná opatření.

(2) Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, učiní též opatření k zavedení národní správy tam, kde okresní nebo místní národní výbor tak neučinil nebo učinit nemohl.

§ 11

Národní správa budiž zrušena, jakmile pominou důvody, pro které byla zavedena. Zruší ji orgán, který ji zavedl.

§ 12

(1) Dočasnou národní správu jest zavést do všech družstevních podniků a organizací (zemědělských, konsumních, peněžních atd.). Tato národní správa zajistí vedle řádného řízení podniku do 4 neděl provedení volby nového vedoucího orgánu.

(2) Dočasnou národní správu zavádí místní národní výbor u družstev, jejichž působnost nepřesahuje místní obvod; okresní národní výbor u družstev, jejichž působnost přesahuje místní obvod, avšak nepřesahuje obvod okresu; u všech ostatních družstev Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada.

(3) Před zavedením dočasné národní správy buďtež dle možnosti slyšení členové družstva.

(4) Dočasná národní správa se skončí, jakmile členstvo družstva si zvolí správu novou.

§ 13

Příslušný Zemský národní výbor, na Slovensku Slovenská národní rada, může ze závažných důvodů zavést národní správu též do odborných, hospodářských, kulturních a zájmových organizací a ústavů.

§ 14

(1) Rozhodnutí o zavedení a zrušení národní správy, o ustanovení a odvolání národních správců musí býti vydáno písemně.

(2) Opis rozhodnutí jest doručiti Zemskému národnímu výboru, na Slovensku Slovenské národní radě.

§ 15

Na základě rozhodnutí podle § 14 provede z úřední moci:

- a) u nemovitostí příslušný soud knihovní zápis poznámky národní správy v pozemkových knihách,
- b) u horních oprávnění příslušný soud, resp. úřad zápis poznámky národní správy v horních knihách, resp. záznamech,
- c) u podniků (závodů) zapsaných do obchodního (společenstevního), na Slovensku firemního rejstříku, příslušný soud zápis poznámky národní správy do rejstříku obchodního (společenstevního) na Slovensku firemního.

§ 16

- (1) Národním správcem má býti ustanovena pouze osoba s patřičnými odbornými i praktickými znalostmi, mravně bezúhonná, státně spolehlivá.
- (2) Zpravidla nemá býti národním správcem ustanoven ani dlužník ani věřitel podniku (závodu) nebo majetkové podstaty, ledaže orgán příslušný podle § 7 důvodně rozhodne jinak.
- (3) Národní správa budiž zpravidla ustanovena ze schopných zaměstnanců dotyčného závodu.
- (4) Národním správcem nemůže býti jmenován člen národního výboru podle - 7 příslušného.

§ 17

- (1) U menších majetků, u podniků drobných, u menších živnostenských provozoven a pod. může býti ustanoven jediný správce pro více podniků, resp. majetkových podstat.
- (2) Vyžaduje-li toho rozsah národní správy, může orgán podle § 7 příslušný ustanoviti za národního správce sbor až 5členný, který řídí správu podle zásady většiny.

§ 18

Před nastoupením úřadu složí národní správci orgánu podle § 7 příslušnému slib, že budou plniti svědomitě své povinnosti s péčí řádného hospodáře v souladu s hospodářskými, národními a jinými veřejnými zájmy.

§ 19

Při výkonu své funkce mají národní správci postavení veřejných orgánů ve smyslu § 68 trest. zák. z 27. května 1852, č. 117 ř. z., § 461 zák. čl. V/1878, resp. § 5 zák. čl. XI/1914.

§ 20

- (1) Právní jednání majitelů, držitelů a správců majetků, spadajících pod národní správu, týkající se podstaty těchto majetků a provedená po účinnosti tohoto dekretu, jsou neplatná.
- (2) Dosavadní majitelé, držitelé a správci majetků pod národní správu daných, jsou povinni zdržeti se jakéhokoliv zásahu do jednání národního správce.

§ 21

Národní správce spravuje majetek pod národní správu daný, a jest oprávněn a povinen učiniti všechna opatření, jichž v řádné správě jest zapotřebí. Jest povinen jednati s péčí řádného hospodáře a odpovídá za škodu, která by vzešla zanedbáním povinností.

§ 22

- (1) Národní správce jest povinen skládati o svém hospodářství účty orgánu podle § 7 příslušnému, ve lhůtách tímto orgánem určených a podati kdykoliv potřebné nebo vyžádané zprávy a vysvětlení.
- (2) K opatření, která nenáleží k obyčejnému hospodaření, jakož i ke všem jednáním zvláštní důležitosti, k pronájmu nebo propachtování, k zápůjčkám, ke knihovnímu zatížení, k likvidaci a pod., potřebuje národní správce svolení orgánu podle § 7 příslušného.
- (3) Orgán podle § 7 příslušný dohlíží na to, jak národní správce hospodaří.

(4) Národní správce jest povinen řídit se směrnicemi, které mu dal orgán podle § 7 příslušný.

§ 23

Národní správce má nárok na náhradu hotových výdajů a na odměnu, jejíž výši určuje orgán podle § 7 příslušný. Náklady tyto jdou k tíži spravované podstaty.

§ 24

(1) Majetek, daný pod národní správu, který patřil dělníkům, rolníkům, živnostníkům, drobným a středním podnikatelům, úředníkům, příslušníkům volných povolání a osobám v podobném sociálním postavení a jehož pozbyly v důsledku národní, politické nebo rasové persekuce, budiž, pokud nejde o osoby uvedené v § 4, vyňat z národní správy a ihned vrácen dřívějším majitelům, resp. jejich dědicům.

(2) Také osoby, uvedené v § 4, odst. a), pokud jde o dělníky, rolníky, živnostníky, drobné a střední podnikatele, úředníky, příslušníky volných povolání a osoby v podobném sociálním postavení, resp. jejich dědicové, mohou žádati za vynětí svého majetku z národní správy a za jeho vrácení, jestliže mohou hodnověrně prokázati, že byli obětí politické, nebo rasové persekuce a zůstali věrni demokraticko-republikánské státní myšlence Československé republiky.

(3) O tom rozhoduje na žádost orgán příslušný podle § 7.

(4) Ostatní zajištěný majetek zůstane pod národní správou, až do nové zákonodárné úpravy.

§ 25

(1) Proti rozhodnutí místního národního výboru je přípustné odvolání k okresnímu národnímu výboru, který rozhoduje s konečnou platností.

(2) Proti rozhodnutí okresního národního výboru jako první instance je přípustné odvolání k Zemskému národnímu výboru, na Slovensku k Slovenské národní radě.

(3) Odvolání nemá odkladného účinku.

§ 26

Nejde-li o čin přísněji trestný, potrestá se za přečin trestem na svobodě do 5 let a peněžitým trestem do 10 milionů korun, případně úplným nebo částečným zabráním majetku:

a) každý, kdo poruší nebo obejde ustanovení tohoto dekretu, zvláště ten, kdo ruší nebo znemožňuje oprávněnou činnost národního správce,

b) národní správce, poruší-li úmyslně nebo z hrubé nedbalosti některou z povinností, uložených mu předcházejícími ustanoveními.

§ 27

Vláda se zmocňuje, aby zajistila finanční prostředky k zabezpečení chodu podniků (závodů), daných pod národní správu, jejichž provoz je nutný v zájmu hospodářského života.

§ 28

(1) Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

(2) Jeho provedením se pověřuje vláda.

Dr. Eduard Beneš v. r. Zd. Fierlinger v. r.
Gottwald v. r. Svoboda v. r. Šrámek v. r. Nejedlý v. r. David v. r. V. Kopecký v. r. Ján Ursíny
v. r. gen. Hasal v. r. Široký v. r. Frant. Hála v. r. Václav Nosek v. r. J. Stránský v. r. Dr. V.
Šrobár v. r. V. Majer v. r. Pietor v. r. B. Laušman v. r. Dr. H. Ripka v. r. Dr. V. Clementis v.
r., J. Ďuriš v. r. též za min. J. Masaryka Dr. Šoltész v. r. gen. Dr. Ferjenčík v. r. A. Procházka
v. r. J. Lichner v. r.

DEKRET presidenta republiky č. 12/1945 Sb. ze dne 21. června 1945 o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa

Vycházejí vstříc volání českých a slovenských rolníků a bezzemků po důsledném uskutečnění nové pozemkové reformy a vedení snahou především jednou pro vždy vzítí českou a slovenskou půdu z rukou cizáckých německých a maďarských statkářů, jakož i z rukou zrádců republiky a dát ji do rukou českého a slovenského rolnictva a bezzemků, k návrhu vlády ustanovují:

§ 1

(1) S okamžitou platností a bez náhrady se konfiskuje pro účely pozemkové reformy zemědělský majetek, jenž je ve vlastnictví:

- a) všech osob německé a maďarské národnosti bez ohledu na státní příslušnost,
 - b) zrádců a nepřátel republiky jakékoliv národnosti a státní příslušnosti, projevivších toto nepřátelství zejména za krize a války v letech 1937 až 1945,
 - c) akciových a jiných společností a korporací, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.
- (2) Osobám německé a maďarské národnosti, které se aktivně zúčastnily boje za zachování celistvosti a osvobození Československé republiky, se zemědělský majetek podle odstavce 1 nekonfiskuje.

(3) O tom, lze-li připustiti výjimku podle odstavce 2, rozhodne na návrh příslušné rolnické komise příslušný okresní národní výbor. Pochybné případy předloží okresní národní výbor zemskému národnímu výboru, který je se svým dobrozdáním postoupí ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství, které rozhodne v dohodě s ministrem vnitra.

§ 2

(1) Za osoby národnosti německé nebo maďarské jest považovati osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlásily k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti.

(2) Výjimky z ustanovení odstavce 1 budou určeny zvláštním dekretem.

§ 3

(1) Za zrádce a nepřátele československé republiky jest považovati:

- a) osoby, které kolektivně nebo individuálně vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svéstí hleděly a záměrně a aktivně podporovaly jakýkoliv způsobem německé a maďarské okupanty,
- b) z právnických osob ty, jejichž správa záměrně a aktivně sloužila německému nebo maďarskému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům.

(2) O tom, zdali fyzická nebo právnická osoba spadá pod ustanovení odstavce 1, písm. a), b), rozhoduje zemský národní výbor, v jehož obvodě dotčená nemovitost leží, podle návrhu příslušného okresního národního výboru. Pochybné případy předloží zemský národní výbor ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství, které rozhodne v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 4

Zemědělským majetkem (§ 1, odst. 1) jest rozuměti zemědělskou a lesní půdu, k ní patřící budovy a zařízení, závody zemědělského průmyslu, sloužící vlastnímu zemědělskému a lesnímu hospodářství, jakož i movité příslušenství (živý a mrtvý inventář) a všechna práva, která jsou spojena s držbou zkonfiskovaného majetku anebo jeho části.

§ 5

(1) Je-li zemědělský majetek, konfiskovaný podle § 1, v nájmu (pachtu) zrušují se všechny nájemní (pachtovní) smlouvy. Je-li však nájemcem (pachtýřem) osoba, mající nárok na přiděl půdy (§ 7, odst. 1), může jí býti ponecháno dosavadní užívání do konce hospodářského roku. Nebude-li pronajatý (pachtovaný) zemědělský majetek z jakýchkoliv důvodů přidělen, zaplatí nájemce (pachtýř) nájemné (pachtovné) Národnímu pozemkovému fondu (§ 6, odst. 1). Pokud konfiskací jsou dotčeny fyzické nebo právnické osoby, jež nespadají pod § 3, poskytne jim Národní pozemkový fond náhradu na návrh místního národního výboru za běžné náklady a investice.

(2) Patronátní práva a povinnosti, váznoucí na zemědělských majetcích, konfiskovaných podle § 1, zanikají dnem konfiskace. V případech zvláštního zřetele hodných poskytne Národní pozemkový fond náhradu.

(3) Otázka dluhů a nároků, váznoucích na konfiskovaných majetcích (§ 1), vyřeší se vládním nařízením. Platy, penze, daně a jiná běžná vydání hradí prozatím národní správce.

§ 6

(1) Zemědělský majetek, konfiskovaný podle § 1, spravuje až do odevzdání přidělcům Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství, který se tímto zřizuje. Vláda se pověřuje vydání statut tohoto fondu.

(2) Souvislé lesní plochy ve výměře nad 50 ha, konfiskované podle § 1, převezme stát. Pokud konfiskované lesní plochy není možno spojit v souvislý celek se státní lesní půdou a pokud nepřesahují 100 ha, odevzdá je Národní pozemkový fond příslušnému národnímu výboru.

§ 7

(1) Ze zemědělského majetku, spravovaného Národním pozemkovým fondem, bude se přidělovati půda do vlastnictví osob slovanské národnosti:

a) deputátníkovi a zemědělskému dělníkovi ve výměře až do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

b) malozemědělci ve výměře doplňující jím dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

c) mnohočlenné zemědělské rodině ve výměře doplňující jí dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 10 ha orné anebo až do 13 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,

d) obcím a okresům k veřejným účelům,

e) stavebním, zemědělským a jiným družstvům, složeným z oprávněných uchazečů podle písm. a), b), c), a f),

f) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům pro stavbu vlastního domu anebo na zařízení zahrady ve výměře nejvýše do 0,5 ha.

(2) V okresech s převážnou většinou obyvatelstva německé národnosti, není-li uchazečů české nebo jiné slovanské národnosti, kvalifikovaných podle odstavce 1, písm. a) až f), zůstává půda ve správě Národního pozemkového fondu pro potřeby vnitřního osídlení.

(3) Lesní půda do 50 ha, resp. do 100 ha (§ 6, odst. 2) se může přidělití obcím a lesním družstvům. Tato půda podléhá státnímu dozoru.

(4) Konfiskované budovy, zařízení, sloužící vlastnímu zemědělskému nebo lesnímu hospodářství, závody zemědělského průmyslu, sady, památnosti, archivy a pod., jakož i všechny konfiskované nemovitosti, pokud nebudou přiděleny veřejnoprávním subjektům, mohou se přidělití do vlastnictví:

a) družstev, utvořených z oprávněných uchazečů za účelem společného užívání,

b) výjimečně jednotlivcům (přidělcům), uvedeným v odstavci 1 písm. a) až c). (5) O tom, zda konfiskovaný majetek se přidělí družstvům nebo jednotlivcům se rozhodne obdobně podle § 9.

(6) Přednostní právo na přiděl mají osoby, které se vyznamenaly a zasloužily v národně-osvobozovacím boji, zejména vojáci a partyzáni, bývalí političtí vězňové a deportovaní a jejich rodinní příslušníci i zákonní dědicové, jakož i rolníci poškození válkou. Přednostní právo jest náležitě prokázati.

§ 8

Zciziti, pronajmouti nebo zatížití majetek, přidělený podle § 7, lze jen s předcházejícím schválením Národního pozemkového fondu.

§ 9

(1) Při místním národním výboru, v jehož obvodu se nachází konfiskovaný majetek, zvolí si uchazeči, příslušní podle § 7, odst. 1, písm. a), b), c), d) a f), místní rolnickou komisi, skládající se nejvíce z 10 členů.

(2) Zástupci místních rolnických komisí zvolí na schůzi okresní rolnickou komisi při okresním národním výboru, která může mít nejvýše 10 členů.

(3) Místní rolnická komise vypracuje přidělový plán s návrhem na úhradu (10) za přidělený majetek a předloží jej ke schválení okresní rolnické komisi.

(4) Okresní rolnická komise prozkoumá předložené přidělové plány a návrhy na úhradu a na jejich základě vypracuje přidělový plán a rozvrh úhrad pro celý okres. Není-li rozporu mezi přidělovými plány a návrhy na úhradu, předloženými jednotlivými místními rolnickými komisemi, anebo dojde-li mezi nimi k dohodě, jest okresní přidělový plán a rozvrh úhrad po schválení podle odstavce 5 právoplatný.

(5) Přidělový plán okresní rolnické komise s rozvrhem úhrad předloží se ihned zemskému národnímu výboru, který jej se svým dobrozdáním postoupí ministerstvu zemědělství, které může přidělový plán s rozvrhem úhrad změnit, kdyby byly ohroženy důležité veřejné nebo národní zájmy, anebo nebylo-li dbáno ustanovení 7, odst. 1, písm. a) až f). Pokud jde o závody zemědělského průmyslu (§ 7, odst. 4), učiní ministerstvo zemědělství, pokud by šlo o přiděl podle - 7, odst. 4, písm. b), příslušné rozhodnutí v dohodě s ministerstvem výživy.

(6) Nemůže-li okresní rolnická komise překonati rozpory mezi přidělovými plány a návrhy na úhradu místních rolnických komisí a nedojde-li k dohodě, anebo vznikne-li rozpor mezi okresními rolnickými komisemi sousedních okresů, předloží okresní rolnická komise věc zemskému národnímu výboru, který ji se svým dobrozdáním postoupí ke konečnému rozhodnutí ministerstvu zemědělství.

(7) Ministerstvo zemědělství a zemský národní výbor vysílají k okresní rolnické komisi pomocné orgány, které pomáhají při technických přidělových pracích.

§ 10

(1) Návrh na úhradu se má určit podle výnosnosti, polohy, vzdálenosti a stavu obdělání půdy (hnojení, setba a sadba) a podle majetkových a rodinných poměrů přidělce, a to:

- a) nejméně ve výši hodnoty jedné průměrné roční úrody na navrhované výměře půdy,
- b) nejvýše ve výši dvou průměrných ročních úrod na navrhované výměře půdy,
- c) úhrada za přidělené budovy má se určit ve výši 1 až 3 ročního nájemného přidělované budovy. Nájemné může být v každém případě vyjádřeno v naturáliích.

(2) Úhrada za přidělený živý a mrtvý inventář a jiná zařízení bude určena podle směrnic, které vypracují zemské národní výbory a schválí ministerstvo zemědělství.

§ 11

(1) Určená úhrada se splácí: 1. jednorázově, nejpozději do 12 měsíců od převzetí držby přidělu, v penězích nebo v naturáliích, nebo 2. ve splátkách v penězích nebo v naturáliích, a to:

- a) 10 % úhrady za půdu a příslušenství jest zaplatiti při převzetí přidělené půdy. Na návrh místní rolnické komise, který jest podati již v přidělovém plánu (§ 9), může Národní pozemkový fond povolit odklad první splátky nejvýše na tři roky;
- b) V případech zvláštního zřetele hodných a sociálně odůvodněných může Národní pozemkový fond na návrh rolnických komisí prominouti přidělci úhradu a příslušný zemědělský majetek přidělit bezplatně především osobám, majícím přednostní právo na přiděl (§ 7, odst. 6).

(2) V případech zvláštního zřetele hodných a sociálně odůvodněných může Národní pozemkový fond na návrh rolnických komisí prominouti přidělci úhradu a příslušný zemědělský majetek přidělit bezplatně především osobám, majícím přednostní právo na přiděl (§ 7, odst. 6).

§ 12

Úhradu splácejí přidělci Národnímu pozemkovému fondu podle plánu jím vydaného. Této bude použito k hrazení dluhů a závazků, vázoucích na konfiskovaných majetcích, pokud tyto dluhy a závazky budou uznány a převzaty, dále k hrazení válečných škod a škod, způsobených na majetku osob perzekvovaných po čas okupace z důvodů národních, politických a rasových, ke zvelebení zemědělské produkce a pro vnitřní osídlení. Případné přebytky Národního pozemkového fondu připadají státní pokladně.

§ 13

(1) V úhradě, určené podle § 10, zahrnuty jsou všechny výdaje a poplatky, spojené s konfiskací (§ 1), přidělením (§ 7) a knihovním převedením zkonfiskovaného majetku.

(2) Zápis přidělu do pozemkových knih obstará Národní pozemkový fond na vlastní útraty.

(3) Převody majetku podle tohoto dekretu jsou osvobozeny od poplatků a dávek.

§ 14

Tento dekret nabývá účinnosti v zemích České a Moravskoslezské dnem vyhlášení; provedou jej ministři zemědělství, financí, spravedlnosti, vnitra a výživy.

Dr. Beneš v. r. Fierlinger v. r.

Nosek v. r. Dr. Stránský v. r. Dr. Šrobár v. r. Ďuriš v. r.

Majer v. r.

ÚSTAVNÍ DEKRET presidenta republiky č. 33/1945 Sb. ze dne 2. srpna 1945 o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské

Ve znění novely č.: 116/1949 Sb.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovuji:

§ 1

(1) Českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnosti německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství.

(2) Ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti.

(3) Tento dekret se nevztahuje na Němce a Maďary, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu prezidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) přihlásili v úředním hlášení za Čechy nebo Slováky.

(4) Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v této době přihlásili za Němce nebo Maďary, jsouce donuceni nátlakem nebo okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, neposuzují se podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďaři, schválí-li krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností.

§ 2

(1) Osobám, spadajícím pod ustanovení § 1, které prokáží, že zůstaly věrny Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává se československé státní občanství.

(2) Žádost o zjištění, že československé státní občanství zachovává, lze podati do šesti měsíců od počátku účinnosti tohoto dekretu u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise), anebo bydlí-li žadatel v cizině, u zastupitelského úřadu. Rozhoduje o ní krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru. Tyto osoby jest až do vyřízení žádosti považovati za československé státní občany, vydal-li jim okresní národní výbor (okresní správní komise) nebo zastupitelský úřad osvědčení o okolnostech, uvedených v předchozím odstavci.

(3) O zachování československého státního občanství příslušníků československých vojenských jednotek, kteří jsou německé nebo maďarské národnosti, rozhodne v nejkratší době z moci úřední ministerstvo vnitra na návrh ministerstva národní obrany. Až do úředního rozhodnutí jest je považovati za československé státní občany.

§ 3

Osoby, které pozbyly československého státního občanství podle § 1, mohou do šesti měsíců ode dne, který bude určen vyhláškou ministra vnitra, otištěnou ve Sbírce zákonů a nařízení, žádati u místně příslušného okresního národního výboru (okresní správní komise) nebo zastupitelského úřadu o jeho vrácení. O takovéto žádosti rozhodne podle volné úvahy krajský národní výbor na návrh okresního národního výboru; nesmí jí však vyhověti, jestliže žadatel porušil povinnosti československého státního občana. Pokud vládním nařízením nebude stanoveno jinak, platí i pro tyto případy všeobecné předpisy o nabývání československého státního občanství.

§ 4

(1) Pro účely tohoto dekretu se posuzují provdané ženy a nezletilé děti samostatně.

(2) Žádosti podle § 3, které podají manželky a nezletilé děti československých státních občanů, jest posuzovati blahovolně. Až do rozhodnutí o nich jest žadatele považovati za československé státní občany.

§ 5

Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky č. 16/1945 Sb.) ucházeli o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem, anebo zvláštními okolnostmi, pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabývá účinnosti.

§ 6

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministry zahraničních věcí a národní obrany.

Dr. Beneš v. r. Fierlinger v. r.

Masaryk v. r. gen. Svoboda v. r. Nosek v. r.

DEKRET presidenta republiky č. 108/1945

Sb. ze dne 25. října 1945 o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy

Ve znění novel č.: 84/1949 Sb., 116/1949 Sb., 18/1950 Sb., 19/1950 Sb., 88/1950 Sb., 182/1950 Sb.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

Část I. Konfiskace nepřátelského majetku.

§ 1

Vymezení konfiskovaného majetku.

(1) Konfiskuje se bez náhrady - pokud se tak již nestalo - pro Československou republiku majetek nemovitý i movitý, zejména i majetková práva (jako pohledávky, cenné papíry, vklady, práva nehmotná), který ke dni faktického skončení německé a maďarské okupace byl nebo ještě jest ve vlastnictví:

1. Německé říše, Království maďarského, osob veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé strany nacistické, politických stran maďarských a jiných útvarů, organizací, podniků, zařízení, osobních sdružení, fondů a účelových jmění těchto režimů nebo s nimi souvisících, jakož i jiných německých nebo maďarských osob právnických, nebo
2. osob fyzických národnosti německé nebo maďarské, s výjimkou osob, které prokáží, že zůstaly věrny Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo
3. osob fyzických, které vyvíjely činnost proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svěsti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoli způsobem německé nebo maďarské okupanty, nebo které v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nadřžovaly germanisaci nebo maďarisaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i fyzických nebo právnických osob, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

(2) Konfiskaci podléhá rovněž veškerý majetek, který náležel v době po 29. září 1938 subjektům uvedeným v odstavci 1 a byl v době rozhodné podle odstavce 1, věta první, po případě je ještě, ve vlastnictví osob, v jejichž rukou by konfiskaci nepodléhal, leč by podrobení takového majetku konfiskaci neodpovídalo zásadám slušnosti.

(3) O tom, jsou-li splněny podmínky pro konfiskaci podle tohoto dekretu, rozhoduje příslušný okresní národní výbor. Rozhodnutí lze doručiti veřejnou vyhláškou, i když nejsou splněny předpoklady § 33 vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech

náležících do působnosti politických úřadů (správním řízení). Z rozhodnutí okresního národního výboru lze se odvolati k zemskému národnímu výboru (na Slovensku k příslušnému orgánu Slovenské národní rady). Ministr vnitra může způsob rozhodování podle tohoto odstavce blíže upravit směrnici.

§ 2

Výjimky z konfiskace a poskytnutí náhrady.

(1) Z konfiskace vyňata jest ta část movitého majetku osob, uvedených v § 1, odst. 1, č. 2 a 3, jíž jest nevyhnutelně třeba k ukojení životních potřeb nebo k osobnímu vykonávání zaměstnání těchto osob a jejich členů rodiny (jako oděv, peřiny, prádlo, domácí nářadí, potraviny a nástroje). Podrobnosti o rozsahu tohoto majetku stanoví vláda nařízením.

(2) Vláda může nařízením stanoviti, že se majetek určitého okruhu osob, spadajících pod ustanovení § 1, vyjímá částečně nebo zcela z konfiskace.

(3) Konfiskaci nepodléhá majetek, jehož v době po 29. září 1938 pod tlakem okupace nebo v důsledku národní, rasové nebo politické persekuce pozbyly osoby, které nespadají pod ustanovení § 1.

(4) Při konfiskaci majetku osoby právnické přísluší poměrná náhrada osobám kapitálově na ní zúčastněným, pokud nespadají pod ustanovení § 1, odst. 1, zejména pokud jim nelze přičítati činnost a chování dotyčné právnické osoby nebo zanedbání přiměřené opatrnosti při ustanovení její správy nebo při dozoru na ni a pokud nejednají přímo nebo nepřímo v zájmu osob, na něž se vztahuje ustanovení § 1, odst. 1. Podrobnosti upraví vláda nařízením.

(5) Jsou-li osoby, jejichž majetek podléhá konfiskaci, jako spoluvlastníci ve společenství s osobami, které pod ustanovení § 1 nespadají, a činí-li jejich spoluvlastnický podíl více než jednu polovinu, podléhá konfiskaci majetek celý. Osobám nespadajícím pod § 1 přísluší však náhrada ve věci stejného druhu a stejné hodnoty jako jejich podíl, a není-li to možno, v penězích.

Část II. Fondy národní obnovy.

§ 3

Zřízení a organizace Fondů národní obnovy.

zrušen

§ 4

Stálý poradní sbor a kontrola hospodaření.

(1) zrušen

(2) zrušen

§ 5

Působnost Fondů.

zrušen

Část III. Rozdělení zkonfiskovaného majetku.

Oddíl 1. Rámcové plány a přidělová nařízení.

§ 6

(1) Příslušný orgán veřejné správy vypracuje po dohodě s příslušnými ministerstvy (na Slovensku také s příslušnými pověřenectvy Slovenské národní rady) a Hospodářskou radou a po slyšení příslušných hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov) rámcové plány, kterými zejména stanoví:

- a) kolik malých majetkových podstat má být v jednotlivých místech přiděleno a jak má být naloženo se zbývajících,
- b) které střední majetkové podstaty mají být přiděleny a jak má být naloženo se zbývajících,
- c) jak má být naloženo s průmyslovým majetkem a s velkými majetkovými podstatami.

(2) Způsobem uvedeným v předchozím odstavci připraví příslušné orgány veřejné správy návrhy zvláštních přidělových nařízení podle druhů konfiskovaného majetku, který bude určen k přidělování, a stanoví v nich znaky, podle nichž budou majetkové podstaty rozlišovány na malé, střední a velké, vlastnosti, jež musí mít přidělci dotčeného druhu majetku, směrnice pro výpočet výše úhrady a způsob jejího splácení přidělci, podmínky, za nichž má dojít k přidělu nebo může být přidělený majetek odňat, a jak se má naložit s majetkovou podstatou. Podle těchto podkladů vydá krajský národní výbor jednotlivá přidělová nařízení. Provedení těchto nařízení přísluší příslušnému orgánu veřejné správy, který je může provádět postupně podle oblastí a druhů přidělovaných podstat.

(3) Na podkladě rámcových plánů (odstavec 1) a přidělových nařízení (odstavec 2) sestaví se plány přidělové a úhradové (§§ 10 až 12). Příslušnému orgánu veřejné správy přísluší přezkoumat, zda přidělové a úhradové plány vyhovují těmto předpokladům, v kterémžto případě je schválí. Přiděly, odporující rámcovým plánům nebo přidělovým nařením, vyloučí příslušný orgán veřejné správy z přidělových a úhradových plánů. Pokud nejsou schváleny plány příslušným orgánem veřejné správy s tohoto hlediska, nelze přikročit ke konečnému schválení nebo úpravě přidělového a úhradového plánu příslušným orgánem.

(4) Přiděl, který se přičí rámcovému plánu, jednotlivým přidělovým nařením nebo řádně schváleným, po případě upraveným plánům přidělovým a úhradovým (§ 10, odst. 3, § 11, odst. 3 a § 12, odst. 3), jest neplatný. Příslušný orgán veřejné správy může ve lhůtě 6 měsíců od doručení pravoplatného rozhodnutí o přidělu (§ 8, odst. 6) dát podnět ke zrušení neplatného rozhodnutí o přidělu nadřízeným úřadem, a jde-li o přidělové rozhodnutí ministerstva, ústřední komisi pro vnitřní osídlení.

Oddíl 2. Přidělové řízení.

§ 7

Oprávnění uchazeči.

(1) Z majetku konfiskovaného podle tohoto dekretu se přidělují (§ 8) jednotlivé majetkové podstaty do vlastnictví oprávněným uchazečům za úhradu.

(2) Majetkové podstaty mohou býti přiděleny zemím, okresům, obcím a jiným veřejnoprávním korporacím, zejména zájmovým a kulturním, družstvům a jiným uchazečům, kteří vyhovují přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2).

(3) Při přidělování konfiskovaného majetku budiž přihlíženo především k účastníkům národního odboje a jejich pozůstalým rodinným příslušníkům, k osobám poškozeným válkou, národní, rasovou nebo politickou persekucí, k osobám vracejícím se do pohraničí, které byly nuceny opustiti, nebo do vlasti z ciziny a k osobám, které v důsledku územních změn přeložily své bydliště na ostatní území Československé republiky. Předpoklady přednostního postavení nutno náležitě prokázati.

§ 8

Rozhodnutí o přidělu.

(1) Podle pravoplatných přidělových plánů (§§ 10 až 12) přiděluje malé majetkové podstaty okresní národní výbor, střední majetkové podstaty zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) a průmyslový majetek a velké majetkové podstaty příslušné ministerstvo (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady).

(2) V rozhodnutí o přidělu budiž uvedeno:

- a) z čeho pozůstává přidělovaná majetková podstata,
- b) jaká jiná práva a oprávnění jsou s přidělem spojena,
- c) jaké závazky přidělce přejímá,
- d) den, kdy bude odevzdán přidělený majetek,
- e) výše úhrady (přejímací ceny) a způsob jejího zaplacení,
- f) případná omezení přidělce nebo jiné podmínky jemu uložené.

(3) Přidělce neodpovídá za závazky, postihující majetek, který mu byl přidělen, pokud je podle rozhodnutí o přidělu nepřevzal.

(4) Žadatel, který se považuje za poškozena rozhodnutím okresního národního výboru o přidělu, přísluší odvolání k zemskému národnímu výboru (na Slovensku k příslušnému orgánu Slovenské národní rady). O odvolání rozhoduje zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) s konečnou platností.

(5) Žadatel, který se považuje za poškozena rozhodnutím zemského národního výboru (příslušného orgánu Slovenské národní rady) o přidělu, přísluší odvolání k příslušnému ministerstvu.

(6) Orgán, který rozhodl o přidělu, zašle pravoplatné rozhodnutí o přidělu příslušnému orgánu veřejné správy, jenž provede odevzdání přiděleného majetku.

§ 9

Přídělové komise.

(1) Místní národní výbor, v jehož obvodu jest konfiskovaný majetek, vyzve na dožádání příslušného orgánu veřejné správy veřejně způsobem v místě obvyklým a vyhláškou zájemce o přiděl k podávání přihlášek. Přihlášky je podávati u místního národního výboru. Z těchto

uchazečů, vyhovujících přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2), jakož i z členů místního národního výboru, kteří uchazeči nejsou, jmenuje místní národní výbor místní přidělovou komisi, a to nejméně o 3 a nejvýše o 10 členech tak, aby většinu tvořili uchazeči o přiděl. Členství v místních přidělových komisích jest čestné. Místní národní výbor může členy komise kdykoli odvolati. Předsedu místní přidělové komise zvolí místní národní výbor ze svých členů. V obcích s více než 10 000 obyvateli jmenuje místní národní výbor za členy místní přidělové komise také zástupce hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov). Byl-li člen odvolán nebo odpadl-li z jiného důvodu, jmenuje se nový člen ze zájmové skupiny, z níž člen, kterého má nahraditi, vyšel. Při postupném provádění přidělového nařízení (§ 6, odst. 2, poslední věta) lze jmenovati pro jednotlivé druhy majetkových podstat různé přidělové komise.

(2) Okresní národní výbor, v jehož obvodu jest konfiskovaný majetek, vyzve na dožádání příslušného orgánu veřejné správy veřejně způsobem v okrese obvyklým zájemce o přiděl k podávání přihlášek. Přihlášky je podávati u okresního národního výboru. Z těchto uchazečů, vyhovujících přidělovým podmínkám (§ 6, odst. 2), a ze zástupců okresního národního výboru, hospodářských svazů (na Slovensku obdobných hospodářských organizací) a Ústřední rady odborů (na Slovensku Ústredia odborových svazov) jmenuje okresní národní výbor okresní přidělovou komisi, a to nejvýše o 10 členech tak, aby většinu tvořili uchazeči o přiděl. O členech okresní přidělové komise platí obdobně ustanovení o členech místní přidělové komise. Předsedu okresní přidělové komise zvolí okresní národní výbor ze svých členů.

(3) Jmenování členů místní přidělové komise přezkoumá a potvrzuje okresní národní výbor, jmenování členů okresní přidělové komise přezkoumá a potvrzuje zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady).

(4) Složení, organizaci a činnost místních a okresních přidělových komisí podrobněji upraví a jednacím řádem pro ně stanoví příslušný orgán veřejné správy.

§ 10

Přidělové plány pro malé majetkové podstaty.

(1) Místní přidělová komise vypracuje pro malé majetkové podstaty, určené k přidělu v obvodu místního národního výboru, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělováný majetek. Plán vyloží k veřejnému nahlédnutí u místního národního výboru po 15 dnech a upozorní zároveň na vyložení vyhláškou jednak vyvěšenou po tuto dobu na jeho úřední desce, jednak uveřejněnou - nejpozději prvního dne vyložení - v tisku, a to s poučením o námitkách. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati ve lhůtě 15 dnů od posledního dne vyložení plánu námitky u místní přidělové komise. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží místní přidělová komise přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim okresní přidělové komisi k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu příslušnému orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3), berní správě a okresnímu národnímu výboru (odstavec 2).

(2) Okresní přidělová komise přezkoumá předložené jí přidělové plány a návrhy na úhradu se zřetelem na podané námitky. Vyžádá si vyjádření o přiměřenosti úhrad v plánech navržených od berní správy a technických i cenových orgánů příslušného okresního národního výboru a

sdělí jim, kdy bude o jednotlivém přidělovém plánu jednati, aby se mohly tohoto jednání zúčastniti.

(3) Přídělový a úhradový plán pro malé majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl okresní přidělovou komisí se zřetelem na stanovisko příslušného orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 11

Přídělové plány pro střední majetkové podstaty.

(1) Okresní přidělová komise vypracuje pro střední majetkové podstaty, určené k přidělu v obvodu okresního národního výboru, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělovaný majetek. Plán vyloží k veřejnému nahlédnutí u okresního národního výboru po 15 dnů a upozorní zároveň na vyložení jednak vyhláškou vyvěšenou po tuto dobu na jeho úřední desce, jednak uveřejněnou - nejpozději prvního dne vyložení - v tisku, a to s poučením o námitkách. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati ve lhůtě 15 dnů od posledního dne vyložení plánu námitky u okresní přidělové komise. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží okresní přidělová komise přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim zemskému národnímu výboru (na Slovensku příslušnému orgánu Slovenské národní rady) k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu příslušnému orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3), berní správě a okresnímu národnímu výboru (odstavec 2).

(2) Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) vyžádá si vyjádření o přiměřenosti úhrad v plánech navržených od berní správy a technických i cenových orgánů příslušného okresního národního výboru a sdělí jim, kdy bude o jednotlivém přidělovém plánu jednati, aby se mohly tohoto jednání zúčastniti. Na to přezkoumá předložené přidělové plány a návrhy na úhradu se zřetelem na podané námitky a vyjádření berních správ a technických orgánů okresních národních výborů, při čemž může tyto plány změnit, vyžadují-li toho důležité zájmy veřejné, zejména národní.

(3) Přídělový a úhradový plán pro střední majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl zemským národním výborem (na Slovensku příslušným orgánem Slovenské národní rady) se zřetelem na stanovisko příslušného orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 12

Přídělové plány pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty.

(1) Zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) vypracuje pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty, určené k přidělu v jeho obvodu, přidělový plán s návrhem na úhradu požadovanou za přidělovaný majetek. Plány jest uveřejniti. Proti tomuto přidělovému plánu a návrhu na úhradu má každý československý státní příslušník, starší 18 let, právo podati námitky u zemského národního výboru (příslušného orgánu Slovenské národní rady) ve lhůtě 15 dnů od uveřejnění plánu. Po uplynutí lhůty k námitkám předloží zemský národní výbor (na Slovensku příslušný orgán Slovenské národní rady) přidělový plán s návrhem na úhradu a došlé námitky se svým vyjádřením k nim příslušnému ministerstvu k přezkoumání. Zároveň zašle opis přidělového plánu a návrhu na úhradu příslušnému úřadu veřejné správy (§ 6, odst. 3), ministerstvu financí, ministerstvu dopravy (odstavec 2) a nejvyššímu úřadu cenovému.

(2) Ministerstvo (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady) přezkoumá předložený přidělový plán a návrh na úhradu se zřetelem na podané námítky a vyjádření ministerstev financí a dopravy (veřejná technická správa) a nejvyššího úřadu cenového, které si k návrhu na úhradu vyžádá.

(3) Přídělový a úhradový plán pro průmyslový majetek a velké majetkové podstaty je podkladem pro přidělování, jakmile byl ministerstvem (na Slovensku v dohodě s příslušným pověřenectvem Slovenské národní rady) se zřetelem na stanovisko příslušného orgánu veřejné správy (§ 6, odst. 3) schválen, po případě upraven.

§ 13

Nakládání s přiděleným majetkem.

Zciziti, pronajmouti, propachtovati nebo zatížit majetek přidělený podle § 8 lze jen po lhůtě stanovené jednotlivými přidělovými nařízeními. V této lhůtě lze tak učiniti jen se svolením příslušného orgánu veřejné správy.

§ 14

Placení přejímací ceny a její použití.

(1) Úhradu (prejímací cenu) splácejí přidělci příslušnému orgánu veřejné správy podle rozhodnutí o přidělu. Výkaz nedoplatků úhrady, vydaný příslušným orgánem veřejné správy, jest vykonatelný správní nebo soudní exekucí.

(2) Této úhrady budiž použito k zaplacení závazků, náležejících ke zkonfiskovanému majetku, pokud při vypořádání (§ 5, odst. 1, č. 3) budou uznány a nebudou převzaty přidělci, a zbytek budiž odveden státní pokladně k vázaným účelům.

Část IV. Ustanovení společná a závěrečná.

§ 15

Řízení

Pro řízení před příslušnými orgány veřejné správy platí přiměřeně vládní nařízení č. 8/1928 Sb.

§ 16

Přechod nemovitostí a knihovních práv na stát.

Přechod nemovitostí a knihovních práv, které nebudou přiděleny jiným osobám, na Československý stát, zapíší knihovní soudy ve veřejných knihách na návrh příslušného orgánu veřejné správy, a pokud jde o majetek uvedený v § 18, na návrh ministerstva zdravotnictví s odvoláním na tento dekret.

§ 17

Poměr k majetku zemědělskému.

Tento dekret se nevztahuje na zemědělský majetek, pokud je konfiskován podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení

zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a podle obdobných předpisů, platných na Slovensku.

§ 18

Poměr k majetku lázeňskému, léčebným a ošetrovacím stavům.

(1) Ustanovení částí II a III se nevztahují: 1. na léčebné a ošetrovací ústavy; 2. na tento lázeňský majetek:

- a) nemovitosti se zřídly přírodních léčivých nebo minerálních vod, léčivých plynů a emanací nebo s ložisky léčivého bahna, slatiny, rašeliny nebo jiných zemin,
- b) nemovitosti, podniky a zařízení, které slouží k využití přírodních léčivých zdrojů nebo minerálních vod nebo jsou pro ně potřebny,
- c) léčebná zařízení lázeňská,
- d) ubytovací podniky lázeňské, které převážně slouží nebo jsou určeny pro léčící se hosty nebo jsou součástí léčebných zařízení lázeňských,
- e) pomocné podniky těch zařízení a podniků, jež jsou uvedeny pod písm. b) až d),
- f) veškeré příslušenství podniků a zařízení, uvedených pod písm. b) až e), a všechen majetek sloužící k jejich provozu.

(2) Ministr zdravotnictví (na Slovensku v dohodě s pověřencem Slovenské národní rady) určí, kterého majetku se týká ustanovení odstavce 1.

(3) Jak bude naloženo s majetkem, uvedeným v odstavci 1, stanoví zvláštní předpisy.

§ 19

Ustanovení trestní

zrušen

§ 20

Spolupůsobení veřejných úřadů a orgánů

Všechny veřejné úřady a orgány jsou povinny na dožádání spolupůsobiti s příslušnými orgány veřejné správy a účinně je podporovati při výkonu jejich úkolů.

§ 21

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.